

Styrelse/Nämnd: Upphandlingsnämnden

Dag, tid: 2020-05-13, kl. 08:30

Plats: Mötesplats, Ekonomiavdelningen i Stadshuset

Övrigt: Med tanke på coronaviruset (Covid-19) uppmanas alla som har symtom som påminner om förkylning eller influensa att stanna hemma och kalla in en ersättare istället.

Vid förhinder att delta i sammanträdet ska ledamot kalla personlig ersättare samt meddela upphandlingsavdelningen, Maria Karlsson, tel. 0370-37 73 99 eller maria.karlsson@varnamo.se

Ärenden:	Dnr:	Sida:
Beslutsärenden		
1 Godkännande av dagordning		3
2 Val av justerare		
3 Bredasten etapp 3	UHN.2020.31	4 - 5
4 Transport- och anläggningsmaskintjänster	UHN.2019.247	6 - 7
5 Mindre mark och anläggningsentreprenader	UHN.2019.169	8 - 9
6 Hemtjänst i Värnamo kommun enligt LOV	UHN.2019.210	10 - 11
7 Trygghetslarm - hela varukedjan - till ordinärt boende	UHN.2017.34	12 - 13
8 Hälso- och sjukvårdsmaterial 2018	UHN.2020.73	14 - 15
9 Månadsuppföljning	UHN.2018.252	16 - 18
10 Kurser och konferenser		19 - 21
Redovisning av delegationsbeslut		
11 Redovisning delegationsbeslut 2020	UHN.2020.11	22 - 26
Beredningsärenden		
12 Delegationsordning för upphandlingsnämnden	UHN.2019.63	27 - 40
Informationsärenden		

2020-05-13

2
2(2)

13	Information från upphandlingschefen	UHN.2020.12	41 - 44
14	Meddelanden		45 - 183
15	Övriga ärenden		

Filip Wihren Andersson
Ordförande

Maria Karlsson
Sekreterare

Godkännande av dagordning

Ärendebeskrivning

Godkännande av dagordningen. Information om jäv.

Beslutsförslag

Upphandlingsavdelningen föreslår upphandlingsnämnden besluta

att godkänna dagordningen

Upphandlingsavdelning har inkommit med skrivelse daterad den 11 maj 2020

Maria Karlsson
Inköpsahandläggare

Mattias Hultqvist
Upphandlingschef

Bredasten etapp 3

Upphandlingens omfattning

Upphandlingen avser färdigställande av verksamhetsområde Bredasten som ligger i anslutning till befintligt industriområde. Uppdraget innebär rivning av ladugårdar, terrassering av kvartersmark, ledningar med tillhörande anordningar, gator med vägutrustning, servicevägar, dagvattendiken, dagvattendammar, terrängmodellering av naturmarksytor.

Totalsumman för denna upphandling uppgår till cirka 60 000 000 kronor.

Bakgrund

Upphandlingsavdelningen genomför Bredasten etapp 3 för tekniska förvaltningen.

Underlag till upphandlingen upprättats av upphandlingsavdelningen i samarbete med ansvarig inom området på tekniska förvaltningen.

Tänkt avtalsperiod

1 juni 2020 till att kontraktsarbetena i sin helhet är färdigställda och tillgängliga för slutbesiktning senast 30 november 2021.

Upphandlingsform

Upphandlingen genomförs som en öppen upphandling enligt lagen om offentlig upphandling. Upphandlingsform är generalentreprenad och upphandlingen har annonserats enligt fastställd rutin.

Utvärderingsmodellen i upphandlingen är lägst pris.

Sista anbudsdag: 4 maj 2020.

Maria Karlsson
Inköpshandläggare

Mattias Hultqvist
Upphandlingschef

Transport- och anläggningsmaskintjänster

Upphandlingens omfattning

Upphandlingen omfattar Värnamo kommun och Värnamo Energi AB:s, behov av transport- och anläggningsmaskintjänster för bland annat mark- och gatuarbeten inklusive förare per timma.

Upphandlingen är indelad i tre grupper:

- A. Fordon och maskiner
- B. Lastbilar för materialtransport
- C. Övriga maskiner

Fordon och maskiner som kommer att avropas är bland annat lastbilar för materialtransport, hjullastare, band & hjulburna grävmaskiner. Uppdragen avser både planerade projekt och akuta händelser som exempelvis vattenläckor. Tjänster av entreprenadtyp är undantagna från detta avtal samt beställarens användning av egna fordon och maskiner.

Uppdragen avser både planerade uppdrag per timma och akuta händelser som exempelvis vattenläckor.

Totalsumman för denna upphandling uppgår till cirka 5 000 000 kronor per år.

Bakgrund

Nuvarande ramavtal med Lastbilcentralen Värnamo Ljungby AB löper ut den 31 maj 2020.

Upphandlingsavdelningen genomför Transport- och anläggningsmaskintjänster för tekniska förvaltningen

Underlag till upphandlingen upprättats av upphandlingsavdelningen i samarbete med ansvarig inom området på tekniska förvaltningen.

Tänkt avtalsperiod

1 juni 2020 – 31 maj 2022 med möjlighet till 1 + 1 års förlängning.

Upphandlingsform

Upphandlingen genomförs som en öppet förfarande enligt lagen om offentlig upphandling. Upphandlingen har annonserats enligt fastställd rutin.

Utvärderingsmodellen i upphandlingen är bäst pris.

Sista anbudsdag: 30 april 2020.

Maria Karlsson
Inköpshandläggare

Mattias Hultqvist
Upphandlingschef

Mindre mark och anläggningsentreprenader

Upphandlingens omfattning

Upphandlingen avser mindre entreprenader och kan vara allt från att justera påkörd refug till en mer omfattande entreprenad.

Nybyggnad och vissa arbeten i samband med bland annat service och underhåll inom Värnamo kommun för Tekniska förvaltningen och Värnamo Energi AB, i varierande storlek och volym.

Totalsumman för denna upphandling uppgår till cirka 5 000 000 kronor per år.

Bakgrund

Upphandlingen är ett nytt avtalsområde.

Upphandlingsavdelningen genomför Mindre mark och anläggningsentreprenader för tekniska förvaltningen

Underlag till upphandlingen upprättats av upphandlingsavdelningen i samarbete med ansvarig inom området på tekniska förvaltningen.

Tänkt avtalsperiod

1 juni 2020 – 31 maj 2021 med möjlighet till 1+1+1 års förlängning.

Upphandlingsform

Upphandlingen genomförs som en förenklat förfarande enligt lagen om offentlig upphandling. Upphandlingen har annonserats enligt fastställd rutin.

Samtliga kvalificerade anbudsgivare kommer att antas och tecknas avtal med. Samtliga förfrågningar kommer att ske genom förnyad konkurrensutsättning med samtliga antagna entreprenörer.

Sista anbudsdag: 30 april 2020.

Maria Karlsson
Inköpshandläggare

Mattias Hultqvist
Upphandlingschef

Ansökan om att bedriva LOV inom Hemtjänst i Värnamo kommun

Ärendebeskrivning

Femtiofemplus AB har inkommit med ansökan den 18 september 2019 om att bedriva verksamhet inom valfrihetssystem enligt LOV inom hemtjänsten i Värnamo kommun.

Femtiofemplus AB ansöker om att få utföra serviceinsatser inom Värnamo tätort.

Kapacitetstak har inte angivits.

Värnamo kommun har valfrihet enligt lagen om valfrihetssystem (LOV) inom hemtjänst. LOV innebär att den som beviljats någon av dessa insatser har möjlighet att själv välja vem som ska utföra insatsen; kommunen eller ett privat företag som kommunen har avtal med.

Beslutsförslag

Kommunledningsförvaltningens upphandlingsavdelning föreslår upphandlingsnämnden besluta

att godkänna Femtiofemplus AB och teckna avtal.

Linnea Pettersson
Upphandlare

Mattias Hultqvist
Upphandlingschef

Utredning

Värnamo kommun har prövat ansökan, vilken godkännes.

Företagsbeskrivning föreslagen leverantör

Femtiofem plus är känd av Värnamo kommun sedan tidigare avtalsperiod.

Kommunledningsförvaltningen

Upphandlingsnämnden Dnr: UHN.2017.34

**Upphandling av trygghetslarm - hela varukedjan -
till ordinärt boende****Ärendebeskrivning**

Avtalet omfattar trygghetslarm till ordinärt boende innefattande produkter och tjänster så som exempelvis larmmottagning.

Beslutsförslag

Upphandlingsavdelningen föreslår upphandlingsnämnden besluta

att förlänga avtalet trygghetslarm till ordinärt boende med Doro AB för perioden 1 juni 2020 – 31 maj 2021

Linnea Pettersson
Upphandlare

Mattias Hultqvist
Upphandlingschef

Utredning

Avtalet med Doro AB gäller från och med 1 juni 2017 till 31 maj 2019 och förlängdes till 31 maj 2020. Om avtalet ej sägs upp skriftligt av part senast tre (3) månader före avtalstidens utgång förlängs avtalet 1 år åt gången med oförändrad uppsägningstid. Beslut fattades 2017-04-30 av förvaltningschefen. Upphandlingschefens delegation rymmer inte beslut över 2 096 000kr under avtalstiden.

Med bakgrund av ovanstående lämnas därför ärendet om avtalsförlängning till upphandlingsnämnden.

Till och med feb 2020 2,5 miljoner kronor

Hälso- och sjukvårdsmaterial 2018

Ärendebeskrivning

Värnamo kommun avser att ansluta sig till SKL kommentus inköpscentrals ramavtal för hälso- och sjukvårdsmaterial 2018. Ramavtalet har en omfattning som sträcker sig från lättare förband till injektionsmaterial och instrument anpassade för exempelvis äldreomsorg, hemsjukvård, förskola/skola och regioner.

I ramavtalet ingår också kostnadsfri vägledning och utbildning kopplad till de produkter som omfattas av ramavtalet

Ramavtalet träder i kraft 9 maj 2020 och ersätter ramavtal Förbrukningsartiklar 2014.

Totalsumman för detta ramavtal uppgår till cirka 3 000 000 kronor per år.

Beslutsförslag

Upphandlingsavdelningen föreslår upphandlingsnämnden

att anta Onemed Sverige AB, gällande hälso- och sjukvårdsmaterial för perioden 9 maj månad 2020 – 8 maj 2022 med automatisk förlängning till 8 maj 2024 enligt SKL kommentus avtalsvillkor.

Linnea Pettersson
Upphandlare

Mattias Hultqvist
Upphandlingschef

Utredning

SKL kommentus Inköpscentral har gjort en upphandling av hälso- och sjukvårdsprodukter för Sveriges kommuner och landsting. Avtalsområdet är av stor vikt för Värnamo kommun då de innehåller ett stort antal artiklar som används dagligen inom omsorgsförvaltningen. Upphandlingen har avslutats och kontrakt har tecknats med en leverantör.

Företagsbeskrivning föreslagen leverantör

Onemed Sverige AB är den leverantör som varit antagen i föregående avtal. Värnamo kommun känner till leverantören väl då de varit en avtalspart i många år.

Månadsredovisning, kvartal 1**Ärendebeskrivning**

Ekonomiavdelning har inkommit med budgetuppföljning med helårsprognos för upphandlingsnämnden och för upphandlingsförvaltningen kvartal 1 2020

Beslutsförslag

Upphandlingsavdelningen föreslår upphandlingsnämnden besluta

att godkänna redovisningen

Mattias Hultqvist
Upphandlingschef

Utredning

Mer utförlig beskrivning av ärendet och motivering till förslagen för beslut, om det behövs.

Riskbedömning

Beskrivning av konsekvenser som beslutet får utifrån det perspektiv som förvaltningen/nämnden har.

Period 2020-04
ANSV 16*
KTO2 30-89
PDI #I

										Avvik, Budget helår
ANSV	VSH	AKT	OBJ	PROJ	UTFALL Ack	BUDGET Ack	Avvik Ack	BUDGET Helår		Utfall Ack
160000	10003	-	-	-	127,1	143,7	16,6	431,0		303,9
					127,1	143,7	16,6	431,0		303,9

Mötesregler för beslutsfattare i offentlig sektor

Vad är lagligt, möjligt, lämpligt i kristid?

En helt ny utbildning för dig som är förtroendevald, chef eller nämndsekreterare!

Hur "kreativa" får vi vara i kristider, när det gäller sammanträden i offentlig förvaltning?

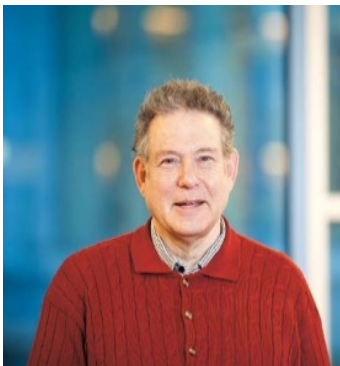
Covid-19 utsätter hela samhället för enorma prövningar och kommunernas lagstiftning har inte alltid "tagit höjd" för den här typen av långvarig kris, som i högsta grad påverkar kommunernas verksamhet på olika plan; inte minst möten i nämnder och styrelser.

Vi har sett varianter på möten med olika grad av kreativa lösningar, men vad är tillåtet?

Dagens utbildning sätter fokus på de förtroendevaldas möten och mötesstruktur och -teknik som gäller för det, och syftet är att ge de styrande inom kommunerna en guidning för att kunna genomföra sina möten i kristid, på ett lagligt sätt. Du blir väl förtrogen med Kommunallagens och Förvaltningslagens regler om sammanträdesteknik och praxis vid genomförande av möten. Utbildaren tar också upp praktiska tillämpningar i mötesteknik.

För att levandegöra utbildningen och höja dess värde för dig, har du möjlighet att skicka in dina frågor i förväg till oss. Du kan också dela med dig av era lösningar så att vi kan ta upp dem som exempel i utbildningen.

Utbildare

Jan Turvall, lektor och expert på kommunal förvaltning, kommunalrätt och förvaltningsrätt. Jan har undervisat i mer än 45 år vid Göteborgs universitet där han också har varit studierektor i 30 år. Han har medverkat i många uppdragsutbildningar för statliga och kommunala myndigheter. Jan har efter de allmänna valen flitigt anlitats som föreläsare för såväl omvalda som nyvalda politiker i ett stort antal kommuner. Därutöver har Jan haft flera utbildningsuppdrag från och för regeringen.

Målgrupp

Förtroendevalda, chefer och nämndsekreterare.

Innehåll

Planering av sammanträden

- ”Varianter” i kristider och extrema situationer, t ex Covid-19:
  - Digitala sammanträden – hur ska de genomföras för att vara lagenliga?
  - Vem kan ställa in sammanträden - varför, när och hur?
  - Kan antalet ledamöter plötsligt minskas? Hur i så fall?
  - Hur långt kan delegationsordningen gå och utökas? Kan delegationen avse en begränsad tid? Hur fattar man beslut om detta?
  - Kommunfullmäktiges roll: Hur kan man sammanträda och kan antalet ledamöter minskas även här, trots lagstadgade bestämmelser om antalet ledamöter utifrån kommunens storlek?
  - Vad medger lagen?
- Kallelser, föredragningslista, praktiska förberedelser av mötesrummet

Sammanträdet

- Föredragning
- Överläggning – olika typer av yrkanden
- Beslut – acklamation, omröstning, olika typer av majoriteter etc
- Särskilt att beakta i digitala möten

Registrering av beslut

- Protokoll – minnesanteckningar
- Reservation – särskilt yttrande
- Justering

Datum

25 maj 2020

Plats

Pikus digitala plattform – du får inloggning dagen före sändning och är med via din egen dator.

Hålltider

09.00 Start

16.00 Avslutning

Under dagen kör vi i 45 min-pass med 15 min paus emellan samt 45 min lunch kl 12.

Anmälan

Anmälan senast den 20 maj.

Anmälan bindande men plats kan överlåtas åt annan person vid förbinder.

Avgift

Avgiften är 3 100 kronor exkl moms per deltagare och faktureras efter anmälan.

Information

Närmare information om utbildningens innehåll lämnas av Marie-Louise Frisk, utbildningssamordnare, tel. 0734 – 20 20 29, e-post: marie-louise@pikukommun.se

Redovisning delegationsbeslut 2020

Ärendebeskrivning

Redovisning av delegationsbeslut:

- Upphandlares delegationsbeslut 2020/3
  - Tillträde till dynamiskt inköpssystem
- Upphandlingschefens delegationsbeslut § 2020/154 – 2020/179
  - Tre beslut avser avbrytande av upphandlingar
  - Tre beslut avser ett avtal
  - Sex beslut avser upphandling
  - 13 beslut avser avtalsförläningar
  - Ett beslut avser avropsanmälan gemensamma upphandlingar

Beslutsförslag

Upphandlingsavdelning föreslår upphandlingsnämnden besluta

att godkänna redovisningen av upphandlingschefens delegationsbeslut.

Maria Karlsson
Inköpshandläggare

Mattias Hultqvist
Upphandlingschef

Delegeringsbeslut

Utskriftsdatum: 2020-05-05

Utskriven av: Maria Karlsson

23

Diarieenhet:	Upphandlingsförvaltningen
Beslutsfattare:	Alla
Kategori:	Alla
Beslutsinstans:	Upphandlingsnämnden
Sammanträdesdatum:	2020-05-13
Sekretess:	Visas

Id	Beskrivning	Beslutsfattare
Datum	Avsändare/Mottagare	Paragraf
Ärendenummer	Ärendemening	Ansvarig
		Kategori
176222	Delegationsbeslut	Mattias Hultqvist
2020-02-21	Nal von minden B.V ca 50 000kr/år	§161/2020
UHN.2020.26	Drogtester	Maria Karlsson
		Upphandlingschef
534/2020	Avtalsförlängning 201001-210930 Uteväxter	Mattias Hultqvist
2020-04-07	Splendor Plan AB ca 150 000kr/år	§160/2020
UHN.2018.155	Avtal ute växter såsom perenner, buskar och blommor	Maria Karlsson
		Upphandlingschef
535/2020	Avtal 200519-220518 med förlängning längst till 240518.	Mattias Hultqvist
2020-04-07	KVD Heavy Equipment	§156/2020
UHN.2020.37	Avtal KVD Heavy Equipment	Mattias Peterson
		Upphandlingschef
536/2020	Avtalsförlängning 200316-210315 Blommor	Mattias Hultqvist
2020-04-07	Blomsterlandet i Värnamo ca 150 000kr/år	§155/2020
UHN.2017.48	Avtal blommor	Maria Karlsson
		Upphandlingschef
533/2020	Avtalförlängning 200901-210831	Mattias Hultqvist
2020-04-08	Folksam Fondförsäkring AB	§158/2020
UHN.2016.27	Upphandling; Alternativa pensionslösningar och löneväxlingar	Mattias Hultqvist
		Upphandlingschef
532/2020	Beslut om avbrytande av upphandling UHN	Mattias Hultqvist
2020-04-09	Inga anbud inkom	§159/2020
UHN.2020.43	Kvalificerad 3D-printtekniker	Mattias Hultqvist
		Upphandlingschef
584/2020	Avtalsförlängning 200401-210331 Ungart AB	Mattias Hultqvist
2020-04-16	Ungart AB	§157/2020

UHN.2017.59	Konsulentstöd familjehemsverksamhet	Mattias Hultqvist Upphandlingschef	24
585/2020	Avtal 200701 - 220630	Mattias Hultqvist	
2020-04-16	Itslearning AB 36 000kr	§154/2020	
UHN.2020.51	Avtal its learning	Mattias Hultqvist Upphandlingschef	
593/2020	Likalydande beslut, avtalsförlängning till 210131	Mattias Hultqvist	
2020-04-17	Region Jönköpings län	§163/2020	
UHN.2016.41	Upphandling; Enterala nutrionsproudkter RJL 2015/1457 samt distribution RJL 2016/7535	Maria Karlsson Upphandlingschef	
594/2020	Avtalsförlängning 201004-211003 Gotit	Mattias Hultqvist	
2020-04-17	Göteborg IT Konsult Gotit AB ca 170 000kr/år	§162/2020	
UHN.2015.99	Avtalsförlängning Verksamhetssystem till vuxenutbildningen 37/2010	Maria Karlsson Upphandlingschef	
179318	Avtalsförlängning 200501-210430 Vardaga Nytida Omsorg AB tidigare Aleris Omsorg AB	Mattias Hultqvist	
2020-04-21	Vardaga Nytida Omsorg AB	§164/2020	
UHN.2018.111	Enskild placering, bostad med särskild service enligt LSS, UHN.2017.75	Mattias Hultqvist Upphandlingschef	
624/2020	Avtalsförlängning 200501-210430 Atollen Omsorg AB	Mattias Hultqvist	
2020-04-23	Atollen Omsorg AB	§169/2020	
UHN.2018.111	Enskild placering, bostad med särskild service enligt LSS, UHN.2017.75	Mattias Hultqvist Upphandlingschef	
625/2020	Avtalsförlängning 200501-210430 Vittsjö sjukhem AB	Mattias Hultqvist	
2020-04-23	Vittsjö sjukhem AB	§168/2020	
UHN.2018.116	Enskilda placeringar, Servicebostäder enligt SoL UHN.2017.108	Mattias Hultqvist Upphandlingschef	
617/2020	Beslut om avbrytande av del 1, 3 och 4 pga brist på konkurrens.	Mattias Hultqvist	
2020-04-23		§171/2020	
UHN.2020.24	Personbilar, förmånsbilar och transportfordon	Mattias Peterson Upphandlingschef	
618/2020	Delegationsbeslut	Mattias Hultqvist	
2020-04-23	Motor & Cykel AB ca 375 000 kr/år	§166/2020	
UHN.2019.140	Tjänstecyklar och cyklar som minnesgåva	Jeanette Green Hakeman Upphandlingschef	
619/2020	Delegationsbeslut	Mattias Hultqvist	
2020-04-23	ABA skol 985 695kr / Input Interiör Småland 195	§173/2020	

	116 kr		
UHN.2020.38	Möbler till två förskolor i Värnamo kommun	Mattias Hultqvist Upphandlingschef	25
620/2020	Delegationsbeslut	Mattias Hultqvist	
2020-04-23	Finnvedens bil område 2, el ca 2 miljoner kr	§172/2020	
UHN.2020.24	Personbilar, förmånsbilar och transportfordon	Mattias Peterson Upphandlingschef	
621/2020	Avtalsförlängning 200501-210430 Schedevi psykiatri Aktiebolag	Mattias Hultqvist	
2020-04-23	Schedevi psykiatri Aktiebolag	§170/2020	
UHN.2018.116	Enskilda placeringar, Servicebostäder enligt SoL UHN.2017.108	Mattias Hultqvist Upphandlingschef	
622/2020	Avtalsförlängning 200501-210430 Schedevi psykiatri Aktiebolag	Mattias Hultqvist	
2020-04-23	Schedevi psykiatri Aktiebolag	§165/2020	
UHN.2018.111	Enskild placering, bostad med särskild service enligt LSS, UHN.2017.75	Mattias Hultqvist Upphandlingschef	
623/2020	Avtalsförlängning 200501-210430 Samskapa Behandling AB	Mattias Hultqvist	
2020-04-23	Samskapa Behandling AB	§167/2020	
UHN.2018.111	Enskild placering, bostad med särskild service enligt LSS, UHN.2017.75	Mattias Hultqvist Upphandlingschef	
638/2020	Delegationsbeslut	Mattias Hultqvist	
2020-04-24	Axima i Floby AB 868 328kr	§174/2020	
UHN.2020.40	Gräsklippare (Stor)	Mattias Peterson Upphandlingschef	
662/2020	Delegationsbeslut 12 om tillträde till dis till och med 211231	Linnea Pettersson	
2020-04-29	Medicarrera Temp AB	§3/2020	
UHN.2018.256	Tillträde till dynamiskt inköpssystem gällande upphandling av bemanningstjänster av sjuksköterskor	Maria Karlsson Upphandlare	
666/2020	Beslut om avbrytande av upphandling	Mattias Hultqvist	
2020-04-29	Avbryts på grund av rådanden pandemi	§175/2020	
UHN.2020.57	Byte av allmänbelysning i korridorer på Forsgården.	Stefan Goodwin Upphandlingschef	
667/2020	Avropsanmälan	Mattias Hultqvist	
2020-04-29	Kammarkollegiet	§176/2020	
UHN.2020.64	Produkter och Tjänster för identifiering och behörighet	Linnea Pettersson Upphandlingschef	
179850	Leveransavtal Arena	Malin Kulaweera	

2020-04-30	Axiell Arena 165 975 engångs kostnad och 4749/mån	§177/2020	
UHN.2020.62	Avtal Axiell Arena 3 år + förlängning	Maria Karlsson	26
		Upphandlingschef	
677/2020	Delegationsbeslut	Mattias Hultqvist	
2020-04-30	Securitas Sverige AB 360 000kr/år	§178/2020	
UHN.2020.34	Brandskydd	Jeanette Green Hakeman	
		Upphandlingschef	
179948	Avtalsförlängning 210201-220131	Mattias Hultqvist	
2020-04-30	Dackebygdens Kött i Virserum AB ca 120 000kr/år	§179/2020	
UHN.2019.41	Avtal livsmedel: Nötkött UHN.2018.119	Maria Karlsson	
		Upphandlingschef	

Delegationsordning för upphandlingsnämnden, revidering

Ärendebeskrivning

Gällande delegationsordning antagen av upphandlingsnämnden 19 februari 2020, § 13 behöver revideras. Upphandlingsformen förnyad konkurrensutsättning FKU innebär goda affärer för kommunen. I dagsläget har inte upphandlingsavdelningen resurser för hanteringen.

Beslutsförslag

Upphandlingsavdelningen föreslår upphandlingsnämnden besluta

att anta

Mattias Hultqvist
Upphandlingschef

Utredning

Delegationsbeslut för upphandlingsnämnden avseende nämndspecifika ärenden:

5.1 Upphandlingsbeslut vid inköp/upphandling av varor, tjänster och entreprenader intill ett beräknat totalbelopp upp till tröskelvärde, för 2020 om högst 2 197.545 kronor per inköp/upphandling

a) Förnyad konkurrensutsättning FKU blir en flaskhals. ett tillägg kan göras om att FKU kan fattas beslut av upphandlare – entreprenadupphandlare utan beloppsgräns.

5.2 Upphandlingsbeslut vid inköp/ upphandlingar av varor, tjänster och entreprenader intill ett beräknat totalbelopp belopp under direktupphandlingsgränsen, för 2020 om högst 615.312 kronor per, inköp/upphandling.

KOMMUNAL FÖRFATTNINGSSAMLING

Antagen av upphandlingsnämnden 19 februari 2020, § 13

Gäller fr o m 2020-02-20

Delegationsordning för upphandlingsnämnden

Gemensamma regler

Upphandlingsnämnden får uppdra åt ett utskott, åt en ledamot, ersättare eller åt en anställd hos kommunen att besluta på nämndens vägnar i ett visst ärende eller i viss grupp av ärenden. Delegation innebär medgivande att annan person får fatta beslut i upphandlingsnämndens ställe. Detta förutsätter ett förtroendeförhållande mellan nämnden och delegaten. Delegaten måste därför försäkra sig att det beslut som denne ämnar fatta står i överenskommelse med den allmänna inriktning som nämnden kan ha givit uttryck för.

Nämnden kan när som helst återkalla delegationen även i ett särskilt ärende. Nämnden har rätt att ta över ett delegerat ärende och fatta beslut i detta ärende – detta förutsätter dock att delegaten inte utövat sin delegationsrätt i ärendet.

Det kan också förekomma att ett ärende oförmodat fått principiell vikt och det därför är påkallat att nämnden själv beslutar i ärendet. Nämnden har samma möjlighet att ingripa i vidaredelegation.

Undantag

I enlighet med 6 kap 38 § kommunallagen får delegerad beslutanderätt inte utövas i ärenden som rör myndighetsutövning mot enskilda, om de är av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt.

Vidaredelegation

I samband med antagandet av denna delegationsordning medges möjlighet till vidaredelegation. Rätten till vidaredelegation avser förvaltningschefen som får vidaredelegera till anställda.

Enligt 7 kap 8 § kommunallagen skall beslut som fattas med stöd av vidaredelegation anmälas till huvuddelegaten, som i sin tur ska anmäla dem till nämnden.

Anmälan av delegationsbeslut

30

Beslut som har fattats med stöd av delegation ska fortlöpande anmälas till nämnden. Detta sker genom att delegationsbeslut anges på föredragningslistan – tas upp i protokollet – samt att delegationsbeslutet finns tillgängligt på berörd förvaltning.

Delegationsbeslut anslås inte på kommunens anslagstavla. Besvärstiden för delegationsbeslut börjar från den dag då protokollet från det sammanträde vid vilket beslutet anmäldes anslås på anslagstavlan.

Brådskande ärenden

I enlighet med vad som framgår av delegationsordningen delegerar nämnden till ordföranden att besluta på nämndens vägnar i ärenden som är så brådskande att upphandlingsnämndens avgörande inte kan avvaktas. Denna beslutanderätt förutsätts användas sparsamt. Sådana beslut ska anmälas vid nämndens nästa sammanträde och innehålla uppgift om varför ärendet var brådskande.

MBL – förhandling eller samråd

Delegat svarar i förekommande fall för att förhandlingsskyldighet enligt medbestämmandelagen är uppfylld och att ingångna samverkansavtal med personalorganisationerna följs innan beslut fattas.

Med basbelopp avses för året gällande prisbasbelopp

1. ALLMÄNNA ÄRENDEN

31

Ärendegrupp	Delegat	Ersättare
1.1 Ärenden som är så brådskande att nämndens beslut inte kan avvaktas	ordförande	1:e v ordf
1.2 Befullmäktigande av ombud att föra nämndens talan inför domstol	ordförande	1:e v ordf
1.3 Rätt att vid förfall för tjänstemannadelegater själv utöva den delegerade beslutanderätten eller vidaredelegera denna till annan anställd i kommunen.	förvaltningschefen	
1.4 Rätt att tillfälligt delegera egen beslutanderätt	förvaltningschefen	
1.5 Beslut om att vägra utlämnande av allmänna handlingar	upphandlingschef	kommunjurist

3. EKONOMIÄRENDEN

Ärendegrupp	Delegat	Ersättare
3.1 Beslut om attestanter inom nämndens/styrelsens verksamhetsområde	förvaltningschef	bitr. kommundir.

4. DATASKYDDSFÖRORDNINGEN

Ärendegrupp	Delegat
4.1 Teckna personuppgiftsbiträdesavtal (Art. 28)	förvaltningschef
4.2 Beslut att ta ut avgift för utlämnande av information på begäran (Art 12.5)	förvaltningschef
4.3 Beslut vägra informationsutlämning (Art 12.5)	förvaltningschef
4.4 Beslut om radering eller rättelse (Art. 16-17)	personuppgiftssamordnare/ kommunjurist
4.5 Beslut om rätt till begränsning av behandling (Art.18)	personuppgiftssamordnare/ kommunjurist

4.6 Beslut om underrättelse till tredje man om rättelse, radering eller personuppgiftssamordnare/begränsning (Art. 19)	e/ kommunjurist	32
4.7 Beslut om rätt till dataportabilitet (Art. 20)	förvaltningschef i samråd med informationssäkerhetssamordnare	
4.8 Beslut att ej längre behandla vissa personuppgifter förvaltningschef efter enskilda invändningar (Art. 21)	förvaltningschef kommunjurist	
4.9 Anmäla personuppgiftsincident till tillsynsmyndighet (Art. 33-34)	personuppgiftssamordnare/ kommunjurist	

5. NÄMNDSSPECIFIKA ÄRENDEN

Ärendegrupp	Delegat	Ersättare
5.1 Upphandlingsbeslut vid inköp/upphandling av varor, tjänster och entreprenader intill ett beräknat totalbelopp upp till tröskelvärdet, för 2019 om högst 2 096.000 kronor per inköp/upphandling	upphandlingschef	upphandlingsledare/bitr. upphandlingschef
5.2 Upphandlingsbeslut vid inköp/upphandlingar av varor, tjänster och entreprenader intill ett beräknat totalbelopp belopp under direktupphandlingsgränsen, för 2019 586.907 kronor per inköp/upphandling	entreprenad- upphandlare	upphandlare
5.3 Rätt att underteckna fullmakt/avropsanmälan där kommunen ansluter sig till gemensamma upphandlingar.	upphandlingschef	upphandlingsledare/bitr. upphandlingschef
5.4 Rätt att underteckna avtal/kontrakt/beställning där beslut har tagits i nämnd eller på delegation	upphandlingschef	upphandlingsledare/bitr. upphandlingschef
5.5 Rätt att ta beslut om förlängning av avtal vilka tidigare tagits i nämnd eller på delegation.	upphandlingschef	upphandlingsledare/bitr. upphandlingschef entreprenadupphandlare upphandlare
5.6 Upphandlingsledare/bitr upphandlingschef Yttrande till domstol vid överklagande av upphandlingsbeslut	upphandlingschef	upphandlingsledare/bitr. upphandlingschef

5.7 Beslut om att avbryta upphandling,	upphandlingschef	upphandlingsledare/bitr. upphandlingschef
5.10 Beslut om hävning av avtal.	ordförande	1:e v ordf
5.11 Rätt att teckna samverkansavtal i egenskap av inköpscentral i varje enskild upphandling.	upphandlingschef	upphandlingsledare/bitr. upphandlingschef
5.12 Rätt att uppdra åt konsult att genomföra upphandlingsuppdrag enligt lagen om offentlig upphandling.	upphandlingschef	upphandlingsledare/bitr. upphandlingschef
5.13 Rätt att besluta om tillträde till Dynamiskt inköpssystem som ger myndigheten eller enheten ett brett urval av anbud och på så sätt utnyttja konkurrensen på bästa sätt.	upphandlingschef	upphandlingsledare/bitr. upphandlingschef entreprenadupphandlare upphandlare

33

VERKSTÄLLIGHETSBESLUT

Övriga beslut än de ovan angivna är verkställighetsåtgärder som i princip är varje chefs ansvar. 34
Nedan följer några exempel på verkställighetsbeslut. Det är beslut i sådana enkla ärenden där beslutet t ex direkt följer av författning eller avtal.

- 1 Inköpsbeslut vid inköp av varor, tjänster och entreprenader för verksamhetens behov där avtal finns och inom befintlig budget
- 2 Inköp av varor och tjänster när det saknas avtal och kostnaden är högst 25 000 kronor
- 3 Utlämnande av allmän handling
- 5 Beslut om mindre ändringar och tillägg i befintliga avtal inom ramen för lagen om offentlig upphandling.

KOMMUNAL FÖRFATTNINGSSAMLING

Antagen av upphandlingsnämnden 2020, §

Gäller fr o m 2020-

Delegationsordning för upphandlingsnämnden

Gemensamma regler

Upphandlingsnämnden får uppdra åt ett utskott, åt en ledamot, ersättare eller åt en anställd hos kommunen att besluta på nämndens vägnar i ett visst ärende eller i viss grupp av ärenden. Delegation innebär medgivande att annan person får fatta beslut i upphandlingsnämndens ställe. Detta förutsätter ett förtroendeförhållande mellan nämnden och delegaten. Delegaten måste därför försäkra sig att det beslut som denne ämnar fatta står i överenskommelse med den allmänna inriktning som nämnden kan ha givit uttryck för.

Nämnden kan när som helst återkalla delegationen även i ett särskilt ärende. Nämnden har rätt att ta över ett delegerat ärende och fatta beslut i detta ärende – detta förutsätter dock att delegaten inte utövat sin delegationsrätt i ärendet.

Det kan också förekomma att ett ärende oförmodat fått principiell vikt och det därför är påkallat att nämnden själv beslutar i ärendet. Nämnden har samma möjlighet att ingripa i vidaredelegation.

Undantag

I enlighet med 6 kap 38 § kommunallagen får delegerad beslutanderätt inte utövas i ärenden som rör myndighetsutövning mot enskilda, om de är av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt.

Vidaredelegation

I samband med antagandet av denna delegationsordning medges möjlighet till vidaredelegation. Rätten till vidaredelegation avser förvaltningschefen som får vidaredelegera till anställda.

Enligt 7 kap 8 § kommunallagen skall beslut som fattas med stöd av vidaredelegation anmälas till huvuddelegaten, som i sin tur ska anmäla dem till nämnden.

Anmälan av delegationsbeslut

36

Beslut som har fattats med stöd av delegation ska fortlöpande anmälas till nämnden. Detta sker genom att delegationsbeslut anges på föredragningslistan – tas upp i protokollet – samt att delegationsbeslutet finns tillgängligt på berörd förvaltning.

Delegationsbeslut anslås inte på kommunens anslagstavla. Besvärstiden för delegationsbeslut börjar från den dag då protokollet från det sammanträde vid vilket beslutet anmäldes anslås på anslagstavlan.

Brådskande ärenden

I enlighet med vad som framgår av delegationsordningen delegerar nämnden till ordföranden att besluta på nämndens vägnar i ärenden som är så brådskande att upphandlingsnämndens avgörande inte kan avvaktas. Denna beslutanderätt förutsätts användas sparsamt. Sådana beslut ska anmälas vid nämndens nästa sammanträde och innehålla uppgift om varför ärendet var brådskande.

MBL – förhandling eller samråd

Delegat svarar i förekommande fall för att förhandlingsskyldighet enligt medbestämmandelagen är uppfylld och att ingångna samverkansavtal med personalorganisationerna följs innan beslut fattas.

Med basbelopp avses för året gällande prisbasbelopp

1. ALLMÄNNA ÄRENDEN

37

Ärendegrupp	Delegat	Ersättare
1.1 Ärenden som är så brådskande att nämndens beslut inte kan avvaktas	ordförande	1:e v ordf
1.2 Befullmäktigande av ombud att föra nämndens talan inför domstol	ordförande	1:e v ordf
1.3 Rätt att vid förfall för tjänstemannadelegater själv utöva den delegerade beslutanderätten eller vidaredelegera denna till annan anställd i kommunen.	förvaltningschefen	
1.4 Rätt att tillfälligt delegera egen beslutanderätt	förvaltningschefen	
1.5 Beslut om att vägra utlämnande av allmänna handlingar	upphandlingschef	kommunjurist

3. EKONOMIÄRENDEN

Ärendegrupp	Delegat	Ersättare
3.1 Beslut om attestanter inom nämndens/styrelsens verksamhetsområde	förvaltningschef	bitr. kommundir.

4. DATASKYDDSFÖRORDNINGEN

Ärendegrupp	Delegat
4.1 Teckna personuppgiftsbiträdesavtal (Art. 28)	förvaltningschef
4.2 Beslut att ta ut avgift för utlämnande av information på begäran (Art 12.5)	förvaltningschef
4.3 Beslut vägra informationsutlämning (Art 12.5)	förvaltningschef
4.4 Beslut om radering eller rättelse (Art. 16-17)	personuppgiftssamordnare kommunjurist
4.5 Beslut om rätt till begränsning av behandling (Art.18)	personuppgiftssamordnare kommunjurist
4.6 Beslut om underrättelse till tredje man om rättelse, radering eller begränsning (Art. 19)	personuppgiftssamordnare kommunjurist

4.7 Beslut om rätt till dataportabilitet (Art. 20)	förvaltningschef i samråd med informationssäkerhetssamordnare	38
4.8 Beslut att ej längre behandla vissa personuppgifter förvaltningschef efter enskilda invändningar (Art. 21)	förvaltningschef kommunjurist	
4.9 Anmäla personuppgiftsincident till tillsynsmyndighet (Art. 33-34)	personuppgiftssamordnare kommunjurist	

5. NÄMNDSSPECIFIKA ÄRENDEN

Ärendegrupp	Delegat	Ersättare
5.1 Upphandlingsbeslut vid inköp/upphandling av varor, tjänster och entreprenader intill ett beräknat totalbelopp upp till tröskelvärdet, för 2020 om högst 2 197.545 kronor per inköp/upphandling	upphandlingschef	bitr. kommundir.
5.2 Upphandlingsbeslut vid inköp/upphandlingar av varor, tjänster och entreprenader intill ett beräknat totalbelopp under direktupphandlingsgränsen, för 2020 om högst 615.312 kronor per, inköp/upphandling.	Entreprenadupphandlare	upphandlare
5.3 Rätt att underteckna fullmakt/avropsanmälan där kommunen ansluter sig till gemensamma upphandlingar.	upphandlingschef	upphandlingsledare/bitr. upphandlingschef
5.4 Rätt att underteckna avtal/kontrakt/beställning där beslut har tagits i nämnd eller på delegation	upphandlingschef	upphandlingsledare/bitr. upphandlingschef
5.5 Rätt att ta beslut om förlängning av avtal vilka tidigare tagits i nämnd eller på delegation.	upphandlingschef	upphandlingsledare/bitr. upphandlingschef entreprenadupphandlare upphandlare
5.6 Yttrande till domstol vid överklagande av upphandlingsbeslut	upphandlingschef	upphandlingsledare/bitr. upphandlingschef
5.7 Beslut om att avbryta upphandling.	upphandlingschef	upphandlingsledare/bitr. upphandlingschef
5.8 Beslut om uppsägning eller hävning av avtal.	ordförande	1:e v ordf

5.9 Rätt att teckna samverkansavtal i egenskap av inköpscentral i varje enskild upphandling.	upphandlingschef	upphandlingsledare/bitr. upphandlingschef
5.10 Rätt att uppdra åt konsult att genomföra upphandlingsuppdrag enligt lagen om offentlig upphandling.	upphandlingschef	upphandlingsledare/bitr. upphandlingschef
5.11 Rätt att besluta om tillträde till Dynamisk inköpssystem som ger myndigheten eller enheten ett brett urval av anbud och på så sätt utnyttja konkurrensen på bästa sätt.	upphandlingschef	upphandlingsledare/bitr. upphandlingschef entreprenadupphandlare upphandlare

VERKSTÄLLIGHETSBESLUT

Övriga beslut än de ovan angivna är verkställighetsåtgärder som i princip är varje chefs ansvar. 40
Nedan följer några exempel på verkställighetsbeslut. Det är beslut i sådana enkla ärenden där beslutet t ex direkt följer av författning eller avtal.

- 1 Inköpsbeslut vid inköp av varor, tjänster och entreprenader för verksamhetens behov där avtal finns och inom befintlig budget
- 2 Inköp av varor och tjänster när det saknas avtal och kostnaden är högst 25 000 kronor
- 3 Utlämnande av allmän handling
- 5 Beslut om mindre ändringar och tillägg i befintliga avtal inom ramen för lagen om offentlig upphandling.

Information från upphandlingschefen

Ärendebeskrivning

Följande information lämnas vid sammanträdet av upphandlingschefen:

1. Pågående upphandlingar 5 maj 2020
2. Planerade projekt/upphandlingar 5 maj 2020. Pågående och planerade upphandlingar redovisas även på Värnamo kommuns hemsida, länk <https://www.varnamo.se/naringsliv-och-arbete/upphandling-och-inkop.html>
3. Överprövningar
  - a. Profilartiklar
  - b. Hantverkstjänster - Måleri
4. Convid-19
5. LOV - Lagen om valfrihet

Beslutsförslag

Upphandlingsavdelningen föreslår upphandlingsnämnden besluta

att godkänna informationen

Mattias Hultqvist
Upphandlingschef

Pågående och planerade upphandlingar 5 maj 2020

Period: 2020-05-01 - 2021-04-30

Aktiva projekt

Rapporten skapad: 2020-05-05

Aktiverad= Påbörjad med endast kort omfattning klar

Annonserad= Upphandlingen annonserad

Bearbetas= I stort sett klar för annonsering

Planerad=Planerad

Projektstart= Planerad

Utskickad= Riktad direktupphandling

UPPHANDLINGENS NAMN	LÄNK	DIARIE	VÄRDE	ANSVARIG	STATUS
Kommunikationsbyrå	Upphandling	UHN.2019.203	1 000 000,00 kr	Jeanette Green Hakeman	Aktiverad
Slamtömning-transport	Upphandling	UHN.2018.154	3 000 000,00 kr	Stefan Goodwin	Aktiverad
Service och reparationer av hissar	Upphandling	UHN.2018.191	1 600 000,00 kr	Stefan Goodwin	Aktiverad
Termisk sanering genom uppvärmning på Värnamo tvätten	Upphandling	UHN.2019.18	18 000 000,00 kr	Stefan Goodwin	Aktiverad
Tillfälligt idrottstält-hall inkl. omklädning- dusch Gröndalsskolan och Träll	Upphandling	UHN.2019.171	5 000 000,00 kr	Stefan Goodwin	Aktiverad
Banktjänster	Upphandling	UHN.2020.35	800 000,00 kr	Mattias Hultqvist	Aktiverad
Inköpsanalyssystem	Upphandling		400 000,00 kr	Linnea Pettersson	Aktiverad
Skrivare & kopiatorer	Upphandling		0,00 kr	Linnea Pettersson	Aktiverad
Städentreprenad för Gummifabriken (VKIAB) i Värnamo	Upphandling	UHN.2020.5	10 000 000,00 kr	Mattias Hultqvist	Aktiverad
Boknings- och bidragssystem	Upphandling	UHN.2020.10	200 000,00 kr	Linnea Pettersson	Aktiverad
Städkemikalier, papper, plast och städmaterial	Upphandling	UHN.2020.48	5 000 000,00 kr	Mattias Peterson	Aktiverad
Produktion av webbplats till Campus	Upphandling	UHN.2020.20	0,00 kr	Hanna Gran	Aktiverad
Övergripande styrsystem	Upphandling	UHN.2020.52	600 000,00 kr	Mattias Peterson	Aktiverad
Partneringledare - BYGG	Upphandling	UHN.2020.55	1 600 000,00 kr	Stefan Goodwin	Aktiverad
Tekniska konsulter inom bygg	Upphandling	UHN.2020.54	6 000 000,00 kr	Stefan Goodwin	Aktiverad
Motviktstruck	Upphandling	UHN.2020.61	300 000,00 kr	Mattias Peterson	Aktiverad
Ventilationsbyte Ekbackens fsk	Upphandling	UHN.2020.65	2 000 000,00 kr	Sebastian Scheler	Aktiverad
Upphandlingskonsulter	Upphandling	UHN.2020.67	3 500 000,00 kr	Mattias Peterson	Aktiverad
Cirkulationstvätt	Upphandling	UHN.2020.29	9 000 000,00 kr	Mattias Peterson	Annonserad
Musikinstrument och tillbehör	Upphandling	UHN.2019.186	1 500 000,00 kr	Jeanette Green Hakeman	Annonserad
Bullerskydd Enehagen skola	Upphandling	UHN.2020.66	1 200 000,00 kr	Stefan Goodwin	Annonserad
Stödsystem för budget	Upphandling		0,00 kr	Malin Kulaweera	Planerad
Trygghetstelefoner ordinärt boende	Upphandling		0,00 kr	Malin Kulaweera	Planerad
GIS-system	Upphandling		0,00 kr	Malin Kulaweera	Planerad
Webbaserad utbildning i livsmedelshygien	Upphandling		0,00 kr	Malin Kulaweera	Planerad

UPPHANDLINGENS NAMN	LÄNK	DIARIE	VÄRDE	ANSVARIG	STATUS
Fordon test	Upphandling		500 000,00 kr	Stefan Goodwin	Planerad
Kreidtkontrollssystem	Upphandling		0,00 kr	Jeanette Green Hakeman	Planerad
Upphandlingssystem & avtalsdatabas	Upphandling		600 000,00 kr	Mattias Hultqvist	Planerad
Tryckeritjänster	Upphandling		1 200 000,00 kr	Mattias Peterson	Planerad
Slöjddetaljer, utrustning till slöjden	Upphandling		1 500 000,00 kr	Jeanette Green Hakeman	Projektstart

Titel	Ägare	Förfarande	Kategori	Varugrupp	Projektstart
Fordon test	Stefan Goodwin	Förenklat	Administrativa tjänster	Alkolås	2020-05-06
Skrivare & kopiatorer	Linnea Pettersson	Förenklat	IT, Tele & System	Maskiner & Utrustning	2020-05-12
Inköpsanalyssystem	Linnea Pettersson	Förenklat	IT, Tele & System	IT-tjänster	2020-08-10
Kreditkontrollssystem	Jeanette Green Hakeman	Förenklat	IT, Tele & System	Datasystem (mjukvara)	2020-09-01
Stödsystem för budget	Malin Kulaweera	Förhandlad	IT, Tele & System	Datasystem (mjukvara)	2020-12-01
Trygghetstelefoner ordinärt boende	Malin Kulaweera	Förnyad konkurrensutsättning	IT, Tele & System	Trygghetstelefoner	2020-12-16
Tryckeritjänster	Mattias Peterson	Förenklat	Administrativa tjänster	Tryckeritjänster	2021-01-08
Upphandlingssystem & avtalsdatabas	Mattias Hultqvist	Förenklat	IT, Tele & System	Datasystem (mjukvara)	2021-02-01
Webbaserad utbildning i livsmedelshygien	Malin Kulaweera	Direktupphandling riktad	Utbildning & Undervisning	Utbildningar	2021-06-01
GIS-system	Malin Kulaweera	Förhandlad	IT, Tele & System	Datasystem (mjukvara)	2022-03-01

§ 157 Dnr: KS.2019.463

Ändrad tidplan och aktiviteter mål och budget 2021-2023

Beslut

Kommunstyrelsen beslutar

- att** upphäva kommunstyrelsens beslut 2019-09-17, § 314,
- att** anta föreliggande förslag till reviderad tidplan för budgetberedning avseende Mål & budget 2021-2023,
- att** uppdra åt kommunledningsförvaltningen att under våren lämna förslag till kommunstyrelsen avseende de ärenden som är hänskjutna till budgetberedningen men kräver ett ställningstagande under första halvåret 2020,
- att** meddela nämnderna att planering av verksamheten från 2021 tills vidare ska göras utifrån de preliminära budgetramarna som beslutades av kommunstyrelsen 2020-02-04, § 25,
- att** uppdra åt tekniska utskottet att till 2020-09-01 göra en förnyad översyn av innevarande års investeringsbudget och inlämnat förslag till investeringsbudget/-plan för 2021-2025 i syfte att kraftigt begränsa investeringsvolymen. I förslaget ska skolor och förskolor som är planerade att genomföras i närtid prioriteras, samt
- att** anmäla kommunstyrelsens beslut till kommunfullmäktige.

Ärendebeskrivning

Kommunstyrelsen beslutade 2019-09-17, § 314, att anta tidplan för budgetberedning avseende Mål & budget 2021-2023.

Till följd av pandemin Covid-19 är de ekonomiska förutsättningarna för framtiden extremt osäkra. Det är därför också svårt att genomföra ett budgetarbete under våren 2020. Därför föreslås att det planerade budgetarbetet efter 15 april istället ska genomföras under hösten med planerat beslut av kommunfullmäktige den 26 november 2020.

En genomgång av de ärenden som kommunstyrelsen har beslutat hänskjuta till budgetberedningen har skett och det är endast några enstaka av dessa som kräver ställningstagande under våren. Övriga kan behandlas enligt den föreslagna nya tidplanen som gjorts och bifogas denna skrivelse.

Mycket talar i nuläget för att kommunen kommer att få sämre ekonomiska förutsättningar i framtiden. Om så blir fallet är det också viktigt att investeringarna begränsas för att inte öka framtida driftskostnader och avskrivningar i för stor omfattning.

Forts.

Ks § 157 (forts)

Ombudgeteringen av investeringar från 2019 till 2020 som beslutades av kommunfullmäktige 2020-03-26 är mycket omfattande. Även av detta skäl behöver en översyn av investeringsnivån 2020 och framåt omarbetas för att komma mer i tidsmässig fas mellan beslutat uppdrag och genomförande. Detta berör de flera nämnderna men i första hand tekniska utskottet.

Kommunledningsförvaltningen föreslår i skrivelse 3 april 2020 kommunstyrelsen besluta

- att upphäva kommunstyrelsens beslut 2019-09-17, § 314,
- att anta föreliggande förslag till reviderad tidplan för budgetberedning avseende Mål & budget 2021-2023,
- att uppdra åt kommunledningsförvaltningen att under våren lämna förslag till kommunstyrelsen avseende de ärenden som är hänskjutna till budgetberedningen men kräver ett ställningstagande under första halvåret 2020,
- att meddela nämnderna att planering av verksamheten från 2021 tills vidare ska göras utifrån de preliminära budgetramarna som beslutades av kommunstyrelsen 2020-02-04, § 25,
- att uppdra åt tekniska utskottet att till 2020-09-01 göra en förnyad översyn av innevarande års investeringsbudget och inlämnat förslag till investeringsbudget/-plan för 2021-2025 i syfte att kraftigt begränsa investeringsvolymen. I förslaget ska skolor och förskolor som är planerade att genomföras i närtid prioriteras, samt
- att anmäla kommunstyrelsens beslut till kommunfullmäktige.

Beslut skickas till:
Ekonomiavdelningen
Samtliga nämnder
Tekniska utskottet
Kf

TIDPLAN OCH AKTIVITETER MÅL & BUDGET 2021 – 2023 ⁴⁷

Tid	Deltagare/utförare	Aktivitet
December 2019	Ekonomiavd.	Utskick till nämnderna om förutsättningar för investeringsbudget samt mall för verksamhetsplan. Utskick av inbjudan till Mål- och budgetdag.
21 januari 2020 ca kl 08.00-16.00	KS Nämndernas presidium Ledningsgruppen Analysgruppen Övriga berörda tjänstemän	Mål- och resursdiskussion där alla nämnders presidier och förvaltningschefer deltar. Omvärldsanalys, budgetförutsättningar och aktuellt ekonomiskt läge. Översiktlig presentation av respektive nämnd av aktuellt läge avseende verksamhet, ekonomi och kvalitet. Presentationen inriktas på framtidsfrågor. Analysgruppen presenterar nyckeltal, jämförelse och egna slutsatser.
Januari	Partierna	Diskussion om mål och resursfördelning samt inriktning på prioritering av investeringar i respektive partigrupp (interna överläggningar)
3 februari, kl 10.00	KS ordf och 1:e vice ordf samt ekonomiavd.	Central samverkansgrupp – Information om budgetförutsättningarna
4 februari	KS	Beslut av kommunstyrelsen om ramdirektiv, budgetförutsättningar, preliminära budgetramar för nämnderna (resursfördelning)
5 februari	Ekonomiavd.	Utskick till nämnderna om ramdirektiv, budgetförutsättningar, preliminära budgetramar för nämnderna (resursfördelning)
11 mars	Samtliga nämnder och förvaltningar	Inlämning av investeringsbudgetförslag med projektblad (antagen av nämnden)
17 mars	Ekonomiavd.	Info Ks om investeringsbudgetförslag
mars	KS ordf och 1:e vice ordf och nämndernas ordförande och 1:e vice ordförande Oppositionspartierna	Avstämningsdialoger om det pågående arbetet i nämnderna med upprättande av verksamhetsplan. Tjänstepersoner deltar i den omfattning som efterfrågas. Dialoger med berörda nämndsledamöter från egna partiet. Tjänstepersoner deltar i den omfattning som efterfrågas.
7 april	Samtliga nämnder och förvaltningar	Inlämning av verksamhetsplaner från nämnderna (antagen av nämnden)
15 april	Budgetberedningen Nämndernas presidium och förvaltningschef	Kort presentation och dialog om nämndernas lämnade förslag till verksamhetsplan, mål och målnivåer samt investeringsbudget (utgångspunkt för verksamhetsplan ska vara utrymmet i preliminär budgetram)
6-7 maj 28/9 och 30/9	Budgetberedningen	Budgetberedning - Information/diskussion och fördjupning avseende aktuellt läge för driftbudget och investeringsbudget samt redovisning av eventuella uppdrag. Genomgång av nämndernas lämnade verksamhetsplaner, mål och investeringsbudget.
Maj Oktober	Partierna	Eget arbete i partigrupperna. Tjänstepersoner deltar i den omfattning som efterfrågas.
Maj Oktober	KS ordf och 1:e vice ordf	Dialog med kommunens ledningsgrupp innan budget görs helt klar
26 maj 26 oktober	Majoriteten	Klart budgetförslag från majoriteten i budgetberedningen
28 maj 29 oktober	KS ordf och 1:e vice ordf	Information till kommunens ledningsgrupp
28 maj, kl 10.00 30 okt, kl 10.00	KS ordf och 1:e vice ordf samt ekonomiavd.	Central samverkansgrupp - Samverkan avseende förslag till Mål & budget
2 juni 3 november (reservdag 17/11)	Budgetberedningen Kommunstyrelsen	Budgetberedning och kommunstyrelse - Beslut om Mål & budget inkl nämndernas mål
4 juni 5 november	KS ordf och 1:e vice ordf samt ekonomiavd.	Media och de mindre partierna representerade i kommunfullmäktige – Information om kommunstyrelsens förslag till Mål & budget
17 juni 26 november	KF	Kommunfullmäktige - Beslut om Mål & Budget inkl beslut om skattesats.
Aug-Sep December	Samtliga nämnder och förvaltningar	Revidering av verksamhetsplan och projektblad till investeringar utifrån förändringar från preliminär till slutlig budgetram
17 november	KS	Anmälningssärende om Mål & Budget (endast "tekniska justeringar" av budgetramarna)
26 november	KF	Anmälningssärende till kommunfullmäktige om Mål & Budget (endast "tekniska justeringar" av budgetramarna)

Dialog/uppdrag	Göra/samla in	Beredning	Beslut
21/1 – 4/2	5/2 – 7/4	8/4 – 26/5 23/10	27/5 – 17/6 24/10 – 26/11

§ 162 Dnr: KS.2018.627

Redovisning av Värnamo kommuns miljöarbete 2019

Beslut

Kommunstyrelsen beslutar

att godkänna redovisningen av Värnamo kommuns miljöarbete 2019 samt

att skicka redovisningen till alla nämnder för information.

Ärendebeskrivning

En uppföljning av Värnamo kommuns miljöarbete har upprättats för 2019. Uppföljningen utgår ifrån goda exempel inom de prioriterade områdena som finns i miljöplanen men följer också upp alla åtgärder och indikatorer kopplat till planen.

Uppföljningen problematiserar också kring de utmaningar och problem vi har kring miljöfrågor i ett brett perspektiv.

Kommunledningsförvaltningen föreslår i skrivelse 2 april 2020 kommunstyrelsen besluta

att godkänna redovisningen av Värnamo kommuns miljöarbete 2019 samt

att skicka redovisningen till alla nämnder för information.

Beslut skickas till:
Utvecklingsavdelningen
Samtliga nämnder
Tekniska utskottet

Redovisning av Värnamo kommuns miljöarbete 2019

Datum: 2020-04-14

Dokumentet gäller för: Kommunstyrelsen och kommunens nämnder och utskott

Dokumentansvarig: Miljöstrateg, Kommunledningsförvaltningen

INLEDNING.....	s. 1
MINSKAD KLIMATPÅVERKAN.....	s. 2
HÅLLBAR BEBYGGD MILJÖ.....	s. 4
ANSVARSFULL RESURSHANTERING.....	s. 5
INSIKT OCH HANDLINGSKRAFT.....	s. 7
FRAMTID OCH UTMANINGAR.....	s. 8
BILAGA ÅTGÄRDER.....	s.10
BILAGA INDIKATORER.....	s 55

Innehåll

Denna redovisning följer upp Plan för Värnamo kommuns miljöarbete och lyfter vissa exempel på hur vi har arbetat med olika miljöfrågor under 2019. Den utgår ifrån utmaningar som Värnamo kommun har och hur vi har jobbat med dem. Redovisningen är inte heltäckande i sina exempel eftersom mycket görs i linjeorganisationen och goda exempel och insatser sker dagligen. Miljöfrågor är till exempel en självklar del i undervisningen i skola- och förskola och utgör basen för inspektörernas arbete på miljöavdelningen. Denna redovisning lyfter exempel utöver linjeorganisationen, som är unika eller tillfälliga och förhoppningsvis inspirerande. Sammanfattningsvis presenteras några utmaningar vi i stora drag har framför oss och områden vi behöver fokusera mer på framöver.

Denna redovisning följer inte upp verksamheternas mål och aktiviteter kopplat till Värnamo kommuns övergripande klimatmål ”Klimatsmarta val underlättas”. Detta görs i årsredovisningen. Inte heller följer den upp mål eller visioner på regionalt, nationellt eller på EU- och FN-nivå, även om dessa har legat till grund för Plan för Värnamo kommuns utformning.

Varför en redovisning?

Miljö, energi- och klimatfrågor spelar en allt större roll i takt med att kunskapen ökar kring människans påverkan på jordens ekosystem och planetens begränsningar. Kraven på svenska kommuners arbete med miljö- och hållbarhetsfrågor samt efterfrågan på resultat ökar ständigt. Det är därför viktigt att vi får en bild av våra utmaningar och följer upp hur vi arbetar med dessa. Det är också viktigt att kasta ett öga bakåt i tiden för att kunna se utvecklingen i vissa frågor och kunna lyfta goda exempel som inspiration framåt.

Två bilagor tillhör denna uppföljning. Den ena följer upp åtgärder och den andra indikatorer. Båda är kopplade till Plan för Värnamo kommuns miljöarbete. Indikatorerna är inte heltäckande avseende att påvisa en hållbar utveckling inom miljöområdet, men ger en fingervisning om hur olika områden utvecklas.

Läs mer

De nyckeltal som vi förbundit oss till genom vårt medlemskap i föreningen Sveriges ekokommuner finns på sekom.miljobarometern.se/varnamo. Sveriges ekokommuner består av cirka 110 medlemskommuner och regioner och jämförelsen i nyckeltalen ska inte förväxlas med rikssnittet. Förutsättningarna skiljer sig åt mellan kommunerna, vilket bör tas i beaktning vid jämförelse. Nyckeltalen utan jämförelser med andra kommuner speglas även i bilagan med indikatorer.

I kommunens årsredovisning och delårsrapport går det att läsa mer om övergripande nyckeltal och åtgärder kopplat till hållbarhet och klimatmålet.

Aktuell Hållbarhets kommunranking är för många kommuner en inflytelserik jämförelse och den enda rankingen som idag på bred front mäter kommuners hållbarhetsarbete. Frågorna är formulerade utifrån tidningens eget fokus och placeringen är svår att jämföra över tid då frågorna i enkäten är olika varje år. Rankingen bör läsas med behållningen att alla kommuner har olika möjligheter och förutsättningar:

kommunranking.miljobarometern.se/

Energianvändning och transportmöjligheter är grunden till vårt moderna välfärdssamhälle och med ökad tillväxt ökar också behovet av tillgång på ren energi och snabba transporter. En stor andel av de ökade utsläppen växthusgaser i atmosfären är dock sammankopplade med just detta och kommer av sättet vi utvinner, omvandlar och använder fossil energi - främst genom förbränning av kol, olja och naturgas.

Energi

All el och värme som Värnamo kommun köper kommer från Värnamo Energi och är 100 procent förnybar. Av den energi som Värnamo Energi själva producerar är andelen förnybart bränsle 99,8% och består av flis, grot, bio-oja och deponigas. Den energi som Värnamo kommun själva producerar kommer från våra solcellsanläggningar på Linneberg, Gummifabriken, Nylunds förskola och Finnvedens gymnasium. Under 2019 har tre ytterligare anläggningar byggts på Rörestorpsgården, Mosslelunds förskola och Leklundens förskola. Sammanlagd installerad effekt är numera 381,5 kW. Anläggningen på Linneberg är fortfarande den största och producerade 155 821 kWh under 2019. Det är ungefär lika mycket som 28–30 villors hushållsel under ett år.

På reningsverket Påslund bildas i reningsprocessen av slammet rötgas som genom förbränning håller byggnaderna självförsörjande på värme. Under året producerades totalt 2452910 kWh, men då vi saknar möjlighet att tillvarata resten av effekten som produceras facklade vi 1351850 kWh. Det finns en stor potential att tillvarata den effekt som vi idag vaskar på reningsverket. Med tanke på att produktionen bara kommer att öka ju fler vi blir och ju fler överföringsledningar vi kopplar på, desto mer relevant blir det att hitta en lösning. Av gasen går det antingen att göra el eller värme. Den mest fördelaktiga lösningen hade varit att pumpa in den till värmeverket, en investering som dock inte kan bekostas av VA-taxan. Möjlighet till att söka bidrag för investeringar finns dock.

De medel som finns för energibesparing i fastigheter har under året gått till installation av LED-belysning i klassrummen på Mossleskolan, nya avfuktare till ishallarna i Värnamo och Rydaholm och till samarbetet med Värnamo Energi som satsar stort på utbyggnad av fjärrvärme/närvärme och som under 2019 bland annat resulterat i en ny värmekulvert mellan skolorna i Bor.

Resor och transporter

Genom projektet Värnamo laddar upp har laddmöjligheterna i kommunorganisationen ökat vilket har varit en förutsättning för inköpen av elfordon såväl i verksamheterna som bilpoolen. Cirka 28 laddstationer och 58 fossiloberoende fordon har köpts in sedan projektstart 2018. Totalt finns 90 fossiloberoende fordon i organisationen, vilket utgör 35% av fordonsflottan, men värt att nämna är att en stor andel av de fordon som räknas som fossila dieslbilar egentligen tankas med HVO100. I dagsläget har Värnamo kommun endast en egen tankstation med HVO100 men möjligheten att köra alla dieseldrivna fordon på detta bränsle är stor. Fler av våra fordon hade kunnat nyttja möjligheten att tanka på tekniska förrådet och på Bredasten i Värnamo kan även personbilar tanka HVO100. Möjligheten att byta ut dieseln även inom räddningstjänst finns. Detta har flera kommuner valt att göra trots att en del fordonstillverkare inte godkännt bränslet, vilket innebär att garantier inte gäller.

Trots satsningen är det en utmaning att ställa om den interna fordonsflottan. Idag hanterar inte logistikenheten alla fordon trots att det vore det bästa för helhetsbilden.

Det går heller inte att ersätta fossila verksamhetsfordon rakt av mot fossiloberoende då till exempel ladd- och tankinfrastruktur och räckvidd inte är optimal. För att kraftigt öka utbytet krävs stora förändringar i rutiner och verksamhetsutövning, vilket är komplicerat och inte rekommenderat. Till exempel gör kommunens enda gasstation det rent logistiskt och tidsmässigt omöjligt för de flesta av våra fordon att tanka. Här hade fler mindre stationer på olika platser i kommunen behövts. För att inte utbyggnaden av intern laddinfrastruktur ska stanna av efter Värnamo laddar upp:s projektslut behöver fortsatt utbyggnad säkerställas både ekonomiskt och ansvarsmässigt.

Att ersätta drivmedel i befintliga fordon är dock inte hela lösningen. Det finns många sätt att se på hållbara resor, ett sätt är att ifrågasätta det fysiska resandet över lag. I projektet Alla på banan utbildades till exempel 411 kommunanställda i Skype. Möjligheterna till resfria möten är många, men ovanan är stor och efter en grundutbildning är det viktigaste av allt att de anställda får tid och möjligheter att öva på Skype.

Ett gott exempel på resebeteende är de kollektivtrafikkort som finns på flera förvaltningar och avdelningar och där enskilda anställda sätter upp egna mål för sitt hållbara resande i tjänsten. Däremot finns det problem med att fylla på korten då endast ICA Kvantum i sydöstra Värnamo är återförsäljaren.

Ytterligare ett gott exempel är förskolan Nyfiken som köpt in lådcyklar till sin verksamhet. På detta sätt kan de säkert transportera sig längre sträckor och nå andra besöksmål än de hade kunnat genom att gå. Att cykeln är en del av verksamheten och vardagen är också symboliskt och pedagogiskt viktigt för både barn och vuxna.

Möjligheten att till exempel byta bilen mot lastcyklar och elcyklar har en potential i stadsmiljö. Under året köpte kommunledningen två verksamhetscyklar och idag hanterar alla förvaltningar sina egna cyklar. Det saknas dock ett enhetligt logistikansvar för cyklarna och både detta och ytor för cyklar är en förutsättning för att vi på ett bra sätt ska kunna utöka cyklandet.

Under 2019 har ämnet resor och transporter på olika sätt förts upp på agendan.

Styrdokumentet *Policy för fordon under 3.5. ton* som 53 innehåller en rangordning utifrån drivmedel som även gäller personalbilarna har stärkt legitimiteten för inköp av fossiloberoende fordon.

För att optimera användningen av fordonsflottan samt utreda det höga antalet verksamhetsfordon totalt har en kartläggning påbörjats inom Värnamo laddar upp. Värnamo kommun har en hög andel verksamhetsfordon och efterfrågan ökar ständigt, vilket skyndsamt påvisar behovet av effektivisering.

Diskussionen om körda km med egen bil i tjänsten tog också fart. Anställda i Värnamo kommun kör längre än vad det är till månen med egen bil i tjänsten varje år och det kostar oss mycket i både utbetalningar och administration. Många landsbygdskommuner har problem med höga antal km med egen bil i tjänsten men Värnamo har en oproportionellt hög andel då det finns infrastruktur som i många fall stödjer andra alternativ. I mångt och mycket är detta en fråga om kultur men också verksamhetsplanering.

Under 2019 fanns dessutom ett visst medialt intresse lokalt för hur Värnamo kommuns flygstatistik såg ut jämfört med andra närliggande kommuner. De senaste åren har det varierat med antalet flygresor men generellt håller Värnamo en låg flygprofil. Underlag för analys av resorna varierar dock beroende på vilken resebyrå som varit upphandlad under åren. Under 2019 var kommunens resepolicy under bearbetning men behovet av att ha en restriktiv hållning till flyg, men också till enskilt bilåkande, kvarstår. Trots att Värnamo historiskt inte flyger mycket vilar det på en kultur som med tiden kan ändras, om inte starka riktlinjer som motsäger flygandet finns. Arbetet med *Plan för Värnamo kommuns trafik* har också lyft frågan om trafikplanering, samtidigt som stadsbuss-trafiken minskade med 12 procent. Hur vi planerar och arbetar med trafikfråga är odiskutabelt viktig för att nå miljömål, skapa yteffektivitet och minska buller. Det är av största vikt att den kommande trafikplanen och påföljande åtgärder uppfyller kraven som de nationella målen innebär.

Hur vi bor och lever påverkar miljön på många sätt. Genom att utveckla en god fysisk planering med moderna och flexibla lösningar för långsiktigt hållbar bebyggelse, fungerande vattenförsörjning, avfallshantering, infrastruktur och kollektivtrafiklösningar samt en rik och levande vardagsmiljö som lyfter ekosystemtjänsterna som en del av naturkapitalet, kan vi miljöanpassa vardagsstrukturer i samhället.

Samhällsplanering

Under 2019 antogs ett av kommunens viktigaste styr-dokument, översiktsplanen. Planen är tydligt hållbarhetsorienterad och förespråkar ambitionshöjningar för den fysiska miljöns utveckling ur såväl klimatpåverkan- som klimatanpassningssynpunkt. Antagandet av planen är en viktig handling och det blir nu upp till kommunens följande planer och beslut att följa samma linje. Även arbetet med att ta fram en fördjupad översiktsplan för Värnamo stad påbörjades och inleddes av ett samråd med allmänheten. Medborgardialogen skedde gemensamt med dialogen för Plan för grönstruktur i Vråneparken under Vrändagen men genomförde även utställningar på några platser runt om i staden.

Under året valde Värnamo kommun att arbeta mer med att anpassa samhället för ett varmare, torrare och blötare klimat. Genom att inrätta en 25 procents anställning inom klimatanpassning satsar kommunen på den viktiga rollen att samordna sina ansvarsområden inom särskilt vård och omsorg, teknisk försörjning, fastighet och samhällsplanering. Även om tjänstens möjligheter är begränsad är den symboliskt viktig och ger möjligheter att engagera, inkludera och driva arbetet framåt. Värnamo kommun har varit förhållandevis tidiga med att arbeta mot översvämningar men klimatförändringarna innebär inte bara skyfall och höga vattenstånd, det handlar också om värmeböljor, torka, stormbyar, nya sjukdomar, ökad smittspridning, främmande invasiva arter, förändrade villkor för lantbruk och klimatflyktingar med mera. Under 2019 påbörjades arbetet med att klimatanpassa vårt viktigaste livsmedel,

dricksvattnet. Genom att ta fram datamodeller på dels ledningsnätet som visar vart vi har som mest problem med underdimensionerade ledningar och dels hur Lagan beter sig vid översvämningar, kan vi ta reda på hur vi bäst ska bygga bort problemen. Åtgärder sedan tidigare har varit att bygga dammar för att jämna ut flöden vid intensiva regn samt bygga vallar och installerat pumpar i Åbroparken för att klara ett 100-årsflöde.

Sedan 2014 ska Värnamo kommun endast bygga enligt standarden Miljöbyggnad silver, vilket bland annat innefattar en energisnål byggteknik. Under 2019 byggdes Mosslelunds förskola och Leklundens förskola enligt silvernivå men certifierades inte efter beslut 2018 om att inte certifiera byggnader enligt standarden då det är en kostsam process om upplevs onödig.

Under 2019 ökade fokus på att minska läckage av mikroplaster från våra konstgräsplaner. Det finns tre konstgräsplaner för idrott som ligger under kommunens ansvar att sköta och med projektmedel från Naturvårdsverket har åtgärder kunnat göras under året. Projektet har bland annat bidragit till att alla planer får samma standardutrustning med granulutfällor, asfalterade snöupplag med en list runt planen och borststationer vid in/utgångar men också en broschyr med råd, filmer och skyltar med instruktioner har tagits fram. Men mer behövs göras och fler idéer finns. Viktigt är inte bara att planerna ska vara fysiskt utrustade, det handlar lika mycket om skötselrutiner, att maskiner borstas/spolas av och att spelare är noga med att borsta av sig när de går av plan.

Arbetet med Hålsosam Uppväxt i Värnamo (HUV) kom under året igång på allvar med en anställning. Här diskuteras frågor som gröna skolgårdar, klimatsmart mat och cykelvägar, som är viktiga för både hälsa och miljö.

Naturvård och rekreation

Under 2019 trädde en svensk förordning om invasiva arter i kraft och EU:s förteckning uppdaterades. Flera arter har identifierats i vår kommun. Det är oklart vilken roll kommuner ska ha kopplat till det skärpta arbetet men vi är ansvariga för att bekämpa invasiva främmande arter som finns på den kommunala marken. Tidigare år har vi bekämpat jättebjörnlöka med stor framgång och bestånd vi hanterat har decimerats betydligt men fortfarande inkommer tips från allmänheten om nya bestånd. Årets storsatsning har varit ett försök att decimera klasespireans framfart längs Lagan där en yta av drygt 2500m² har röjts av, men även mycket små rotbitar visar sig kunna bilda nya plantor. Positivt med arbete har dock varit att den sanddominerade marken på platsen gjorts tillgänglig för steklar och vildbin som gynnas av öppen sand.

Vi konverterar allt fler gräsytor till ängsytor vilket kräver mindre skötsel och berikar den biologiska mångfalden men kräver också andra sätt att se på och sköta ytan. Både Plan för grönstruktur och översiktsplanen öppnar upp för en starkare styrning i prioriteringen om biologisk mångfald men ambitioner i planer gör ingen verklig skillnad om de inte omsätts i handling. Medvetna beslut måste också tas i linje med planerna. Utbildning och förändrade metoder behövs för att kunna prioritera biologisk

mångfald och stärka ekosystemtjänster.

2019 lades mycket energi på att utöka förutsättningarna⁵⁵ för tätortsnära friluftsliv, ofta i samverkan med föreningsliv och frivilliga. Ett stort arbete gjordes för att ta bort illegala båtplatser och övergivna båtar som funnits vid Osudden. Miljövinsten är stor då gamla fritidsbåtar sprider plast och bottenfarliga färger och läcker giftiga ämnen i naturen. Totalt plockades 45 båtar och 20 bryggor bort och efter röjningen skapades en småbåtshamn med plats för 20 båtar.

Under året har det skapats vandringsleder i Dannäs, Fryele och Lanna samt runt Helig sjö i Bredaryd där det också gjorts en anslutning från idrottsplatsen. I anslutning till Lagan med början vid campingen ha en naturstig breddats och med grusförstärkning gjorts framkomlig med barnvagn och rullator. I Kärda skapades en vandringsled samt mindre cykelbana och stigalternativ till det grusade spåret. I Bor tillgängliggjordes en beteshage genom ett nytt gångstråk i anslutning till skolområdet, vilken följer bäcken och den närliggande dammen som försågs med ny vattennivåreglering. I Horda har dessutom en cykelbana gjorts för de minsta i anslutning till utegymmet, i Bor (Skräddarebo) och i anslutning till elljusspåret i Rydaholm har nya spår för mountainbike/terränglöpningsspår utvecklats.

Två flytande plattformar byggdes i Lagan inom Värnamo tätort, och bjuder angöring för kanot/kajak men också fiske och fikaplatser för den med funktionshinder.

Grillplatser har byggts i Rydaholm, Horda, Kärda, Hörle, Bredaryd och grillpaviljonger i Dannäs och Fryele.

ANSVARFULL RESURSHANTERING

Alla ämnen och material som vi använder kommer från olika naturresurser och det har stor betydelse för miljön vilka produkter vi väljer att konsumera och hur vi sedan hanterar dessa när vi förbrukat dem. För att på ett uthålligt sätt kunna använda, återanvända, återvinna eller slutligen destruera med minsta möjliga miljöpåverkan behöver vi effektiva och giftfria kretslopp samt fokusera på övre processer i avfallstrappan.

Konsumtion

En betydande del av en kommuns konsumtionsrelaterade miljöpåverkan är förknippat med livsmedel. Hur och vart livsmedlen har producerats, processats och transporterats avgör vilka livsmedel som är klimatsmarta och vilka vi bör undvika eller minska konsumtionen av. Hur vi hanterar, tillagar, förvarar och sedan kastar maten har också en stor betydelse. Därför är det viktigt att tänka på alla delar av livsmedelskedjan när vi väljer varor, allt från maten som lagas i skol- och omsorgsrestaurangerna till kaffet i automaten och middagen på EKB-hem. En ny grossistupphandling gjordes i början av året, vilket flyttade fram positionerna gällande närproducerat, svenskt och ekologiskt. Ett av kraven på ett stort antal produkter var att de skulle vara producerade i Sverige av svensk råvara,

ett modigt beslut som inte överklagades. Det gjordes även en separat upphandling som resulterade i ett avtal med tre olika närproducenter. En levererar fläskkött, en nötkött och en ekologiskt nötkött. 100 procent av den kyckling, nöt- och fläskkött som vi köpte under året var producerat i Sverige av svensk råvara.

Under 2019 utökades antalet möbler och inventarier som hanterades av Värnamo Arbetsmarknadscentrum på den interna andra hands-marknaden. Lagret levererade 328 kollin till våra verksamheter och även om det är svårt att sätta en prislapp på vad kommunen sparade på att ha denna hantering så kan det vara rimligt att uppskatta varje enhet till cirka 1000 kronor. Det är en enorm besparing jämförbart med nyköp. Att utveckla hanteringen är både

en god investering och en ansvarsfull hantering. Allt från pärmar till skrivbord har ett andra hands-värde och skulle kunna cirkuleras mer inom Värnamo kommun.

Östboboden erbjöd förskolor till att två gånger under året besöka lokalen för öppet hus där de utan kostnad kunde ta med sig av det utbud som butiken annars inte får sålt. Cirka 10–15 förskolor nappade på erbjudandet och fick med sig möbler, leksaker, spel och husgeråd hem.

I början på året startade kemikalieprojektet där en deltidsanställd gjorde en nulägesanalys på hur vi hanterar farliga kemikalier i våra verksamheter, upphandlade ett digitalt verktyg (i-Chemistry) och sedan drev arbetet med att få verksamheter att komma igång med systemet. Efter sommaren började en del av verksamheterna inventera och rensa ut bland sina kemikalier och i slutet av året hann vissa tekniska verksamheter även börja med riskanalyser. Även om inte alla verksamheter som anslutit sig till systemet har börjat registrera sina kemikalier så står det klart att vi hanterar en stor mängd farliga kemikalier, att vi håller oss med gamla produkter, olika märken av samma produkt och att potentialen i att minska mängden och antalet farliga produkter är stor. Med ett gemensamt system ökar chansen att arbeta med frågan redan i inköp.

Avfall

Under 2018 började IT-avdelningen med miljöriktigt återtag av kasserad IT, ett koncept som går ut på att lämna tillbaka uttjänt IT-utrustning till säljaren istället för att slänga den som elektronikskrot. Säljaren kan då på ett säkert sätt återvinna eller laga produkterna och sälja dem på nytt. Totalt under 2019 lämnade vi 1520 enheter, varav 37 procent återanvändes och 63 procent gick till återvinning. Det är en klimatbesparing på 154 776 kg Co²ekv, motsvarande 173 905 mils körning med en Volvo V40, vilket i sig motsvarar ca 43 varv runt jordklotet.

Källsortering har generellt varit en svag sida i Värnamos miljöarbete men under 2019 införde SÅM fastighetsnära insamling med matavfall för hushållen och påbörjade även insamling av matavfall i våra kök. Sortering av matavfall finns nu i Bredaryds,- Forsheda och Kärda skola

där responsen varit ganska positiv bland personalen. Problemet är oftast ytan eftersom det ser väldigt olika ut i verksamheternas tillgång till soprum, miljöhus och utrymme för matavfallsskär. Satsningen fortsätter under 2020 då förhoppningsvis alla kök får matsortering.

En alternativ till SÅMs matinsamling hade varit att i stor-kök satsa på förbänningsugnar som under natten förbränner matavfallet till steril jord. Jord som vi sedan själva skulle kunna använda. Om energiåtgången är värd jorden borde utredas närmare men möjligheten att, som det hanteras idag, utvinna biogas i rötningsprocessen innan den blir till jord går förlorad oavsett. Detta litar inte med biogasöverrenskommelsen som vi undertecknat. Många av våra verksamheter saknar fortfarande källsortering och där det finns är användningen ofta bristfällig. En ambitionshöjning behövs överlag men det är idag förvaltningarnas egna ansvar att driva arbetet. SÅM har under året skapat en avfallsplanegrupp, med representanter från alla kommuner, som ska vara en speaking partner i arbetet med de åtgärder som finns i den gemensamma avfallsplanen. Det är dock upp till kommunerna själva att genomföra de åtgärder de står som ansvariga för i planen. Ett positivt exempel från verksamheterna kommer från Värnamo arbetsmarknadscentrum som har plockat bort papperskorgarna vid skrivbord och i fikarum, där varje person nu istället tar med sig sitt skräp till den stora sop-tunnan med fraktioner istället. De som vill ha ett eget kärl får en liten burk som de tömmer själva. Detta sparar både plastpåsar och städpersonalens tid, något som fler verksamheter med kontor enkelt skulle kunna ta efter.

Under 2019 minskade matsvinnet med ytterligare en procent och är numera nere på 10 procent. Matsvinnet mäts och registreras i kostdatasystemet AIVO varje dag i skol- och seniorrestauranger. Målet är att en minskning ska ske varje år, men en nollvision är inte realistisk.

Ett gott exempel som åtgärd mot matsvinn var när ”Inte slänga mat” var temat för Enehagsskolan under veckan före höstlovet. Det betydde bland annat att hinken ”Hinke” som tar hand om matresterna åkte på semester.

I strävan mot ett hållbart samhälle spelar inte bara tekniska eller fysiska lösningar en viktig roll. Människans attityder och beteende orsakar klimatförändringar och miljöförstöring. För att vi medvetet, eller omedvetet, ska kunna göra hållbara val i vardagen krävs kunskap, kommunikation och inspiration som kan driva förändringar, bygga trovärdighet och förändra normer.

Medarbetarfokus

Under året har satsningar gjorts för att sprida den digitala miljöutbildning som tagits fram för alla anställda året innan. Bland annat anordnades tävlingen Miljövinsten i med priser som gratisresor med länstrafiken, biljetter till kulturevenemang och boken "Ett hållbart liv, 365 råd för en mer hållbar vardag". Nyhetsbrevet som tidigare endast skickats till inspiratörerna för hållbar utveckling månadsvis lades upp i en egen nyhetskanal på nettan och blev möjliga att prenumerera på för alla kommunanställda. Temat 2019 var Agenda 2030/de globala målen.

Agenda 2030 var också temat för ett av de strategiforum som fyra gånger om året anordnas för kommunstyrelsen, nämndernas presidium och förvaltningscheferna. Här presenterades bland annat de globala målen i form av 17 olika exempel på hur Värnamo kommun idag redan jobbar med Agenda 2030 och under en workshop fick alla deltagare ge ytterligare exempel. Resultatet blev givande och många goda exempel fanns på hur vi jobbar med rent vatten och sanitet, ekosystem och biologisk mångfald, bekämpa klimatförändringar och hållbara städer och samhällen.

Medborgarfokus

Under 2019 var temat på årets Earth hour biologisk mångfald och Värnamo kommun satsade på en tipsrunda för stora och små i Apladalen. Barnfrågorna gjordes tillsammans med Natursnokarna (Naturskyddsföreningens barnsatsning) och priserna var en snöskovandring på Store mosse, lunch på Syltan för två, ekoreko fikakorg

och som barnpris boken "Känn igen 250 djur och växter". Satsningen blev hyfsat välbesökt med deltagare från flera andra kommuner. Tipsrundan löpte längs de omplacerade skyltarna om biologisk mångfald som tagits fram i arbetet med Plan för Värnamo kommuns grönstruktur året innan.

I kulturförvaltningens program återfinns som alltid några punkter med tydliga kopplingar till miljö- och hållbarhetsfrågor, bland annat bjöds journalisten och krönikören Björn Wiman in till ett populärt samtal om "Klimatkrisen - världens största nyhet". I ett samarbete med de olika aktörerna i Gummifabriken anordnades för första gången Green Friday där bland annat kulturförvaltningen och campus deltog.

På årets Värnamodagar var temat i kommundeltat Vatten och bland annat anordnades tävlingar i att pumpa vatten snabbare än solen (solcell) och snålspolande vattenmunstycken, samtal om översvämning, bevattningsförbud och överföringsledningar till reningsverk men också en kranmärkt vattenbar. I baren stod bartenders som på beställning blandade vattenbaserade drinkar för att uppmärksamma vårt fina kranvatten. Vattenbaren är framtagna för att kunna återanvändas och bokas av arenaservice för utkörning.

Klimatveckan i september uppmärksammades genom klimatsmart matsedel, solcellssafari och en populär föreläsning om akvaponik och landbaserad fiskodling tillsammans med Gislaveds kommun och LRF. Dessutom tog vi tillsammans med Värnamo Energi och Finnvedsbostäder

fram ett uppskattat miljöbingo med en elcykel som första pris och en middag för två på Bredaryds vårdshus som andra pris.

Klimatveckan var också startskottet för Klimatkampen och på Spiras stora scen presenterades klimatkämpar från alla de deltagande kommunerna i länet. Klimatkampen är ett projekt av Klimatrådet och Svalna och Värnamo deltar med tre klimatkämpar som frivilligt antagit utmaningen att under ett år minska sin klimatpåverkan med hjälp av appen Svalna. Värnamo kommuns roll i projektet har varit att hitta deltagare och vara värd för en av de tema-workshops som ingår i projektet.

I slutet på året hakade Värnamo kommun på kampanjen #textilsmart med ett antal små filmer och i sociala medier uppmanade vi till deltagande i "prylsvinnsutmaningen" som handlade om att tänka klimateffektivt i sin shopping. Precis som att matsvinn har gjort oss medvetna om hur mycket mat som slängs så gör prylsvinnet oss medvetna om hur lite våra saker används.

I början på året fick initiativet Fridays for future stor spridning över hela världen. Demonstrationer i syfte att kräva hårdare åtgärder för att förhindra mer global

uppvärmning och klimatförändring hölls på fredagar och i Värnamo framförallt under våren utanför stadshuset. Demonstrationerna var små och fredliga och möttes i 58 med något större intresse från politiker.

Ett exempel på initiativ som sporrar handlingskraft är omdaningen av tekniska förvaltningens föreningspott för enskilt avlopp som under året breddades och nu har möjlighet att göra stor skillnad på ett bredare miljöområde. Föreningar som vill göra en miljöinsats kan alltså nu göra det med bidrag från kommunen.

Ytterligare ett exempel på handlingskraft kommer från vår kostavdelning som i sitt arbete med att krossa myter och höja status på maten vi lagar ville öka kunskap och påverka den negativa inställning som ibland finns till den offentliga måltiden. Under året gjorde de en kommunikationsplan för 2019 och framåt. Resultatet blev bland annat informativa och positiva inlägg på sociala medier, en debattartikel och en berättelsekarta där upphandlade livsmedelsproducenter finns utplacerade i en karta. Filmerna finns bland annat på Värnamo kommuns facebook under filmklipp och händelsekartan finns på webbsidan.

FRAMTID OCH UTMANINGAR

Att arbeta med miljö och hållbarhetsfrågor är inte alltid självklart eller prioriterat i alla verksamheter, men det är viktigt att miljöfrågorna inte behandlas som något frivilligt som löper vid sidan av det ordinarie arbetet, utan blir en del av verksamhetsplanen och budgetarbetet. Av de utmaningar Värnamo kommun står inför är viktigast av allt att ambitioner och resurser matchar varandra i det fortsatta miljöarbetet.

Nedskräpning

Nedskräpning är ett ökat problem i samhället sedan många år tillbaka och ligger, trots överflyttat ansvar i avfallsfrågan, inte i SÅM:s intresse. Det är hos kommunerna som möjligheterna ligger att minska nedskräpning,

där vi med hjälp av rätt placering och utformning av avfallsskärar på offentliga platser kan göra stor skillnad. Att jobba med beteendeförändring genom till exempel nudging-tekniker finns också. Sedan skärpt lagstiftning har problemen med fimpar dessutom ökat. Krafttag

behöver tas för att se över vad vi kan göra för att minska nedskräpningen.

Klimatanpassning

Med tilltagande klimatförändringar och extrema väder ökar risken för framförallt översvämning men bebyggelse, infrastruktur och tekniska försörjningssystem behöver även anpassas för andra földeffekter som torka, värmebölja, storm och erosion. Våra verksamheter behöver också anpassa sig till en ostadig världsmarknad, handel och livsmedelstillgång samtidigt som nya sjukdomar och ökade flyktingströmmar kommer att bli allt vanligare. Att anpassa samhället för de förändringar som oundvikligen kommer att ske borde vara en mer prioriterad fråga, eftersom åtgärder nu kan innebära mindre kostnader än åtgärder i efterhand.

Agenda 2030

En central fråga för alla kommuner är arbetet med Agenda 2030 och de globala målen för hållbar utveckling. Hur det strategiska arbetet ska lieras med befintliga kommunala mål är en knäckfråga. Det viktigaste med de globala hållbarhetsmålen är att hitta Värnamo kommuns relation till målen och hur de kan bidra till kommunens hållbarhetsarbete.

Cirkulär ekonomi

Möjligheterna att utöka bibliotekskonceptet, att återbruka mer och att efterfråga återvunna material eller att ställa krav på cirkulära produkter och processer i upphandling är många. För att jobba mer cirkulärt krävs en analys av våra materialströmmar, vilka material som till exempel mat, IT-produkter eller byggmaterial vi köper in och som sedan blir till avfall. Sedan handlar det om att böja dessa linjära flöden så att avfallet istället kan bli nya råvaror. För att detta ska ge effekt krävs innovationer och samarbete med näringsliv och akademi. Det ligger i kommunens intresse att hitta samarbeten och plattformar för att stimulera hållbara affärsmodeller så att vi kan behålla vårt näringsliv i den omställning som behövs.

Trafik och resande

För varje år som går ökar trafikflödet, med mest märkbar konsekvens i Värnamo tätort. Att byta bilen till ett mer hållbart transportalternativ är en rejäl utmaning för boende och inresande till Värnamo och vi behöver lägga mer krut på att skapa hållbara resor, både för medborgare och medarbetare. Det handlar om att prioritera kollektivtrafik, cykel och gång framför bilen, både fysiskt och ekonomiskt. Men det handlar lika mycket om att inspirera och underlätta själva bytet. Att förändra normer och beteenden är den svåraste pusselbiten att lägga, men en attitydförändring är nödvändig. För medborgaren kan det handla om att erbjuda lån av låd- eller elcyklar, att göra kommunikationskampanjer eller nudgingprojekt. För våra medarbetare finns förbättringspotential bland annat i de sällanresor till orter som går att nå med kollek-

tivtrafik och de resor som idag sker med bil inom cykelavstånd. Det finns ingen tydlig kultur att prioritera resor med kollektivtrafik framför bilresa, inte ens i de fall där alternativet är jämbördigt. Här spelar en uppdaterad och tydlig resepolicy roll för hur anställda ska prioritera när de reser. Resepolicyn behöver även ett starkare ställningstagande gällande resor med egen bil i tjänsten men också förbättrade möjligheter till poolbilar närmare arbetsplatsen skulle kunna hjälpa. För att höja statusen på cykeln behövs även en intern cykelhantering likt det som finns för bilar i organisationen.

Värnamo som ekokommun- profilfråga eller kosmetika?

Ett av Värnamo kommuns mål är klimat men vid närmare granskning av verksamheternas mål och åtgärdsarbete står det klart att detta är det mål som minst engagerar och det saknas helt klart kraft i organisationens miljöarbete. Om detta beror på brist på kunskap eller inspiration eller om det handlar om mandat och prioritet så är det oavsett tydligt att miljöfrågor fortfarande behandlas vid sidan av kärnverksamheten. Om klimat- och miljöambitionen ska betyda något på riktigt behövs tydligare styrning och krav på leverans av ledning, även i återhållsamma tider.

Krav på kommunikation

Det är en ständig kamp att kommunicera rätt information till rätt målgrupp när beslut har tagits och riktlinjer klubbats. Det är svårt att få ca 2700 anställda att göra välinformerade val och samma avväganden. Därför är det av största vikt att långsiktiga kommunikationsinsatser planeras och fler kommunikationsplaner görs när till exempel upphandlingar är klara och styrdokument antas. Ett exempel är att styra inköp och upphandling där produkter med vissa kvaliteter ska prioriteras över andra, som målen kring fairtrade-märkt kaffe, te, kakao och bananer. Ett annat exempel är kranmärkningen där det trots krav på att inte köpa förpackat vatten finns flaskvattnet kvar på exempelvis Madame när vi bokat evenemang och möten i Gummifabriken. För att följa de regler vi själva gått med på behövs detta förhandlas bort och anställda behöver ständigt påminnas om att vårt kranvatten upphållt i karaff och glas alltid gäller framför förpackat vatten.

Gör vi tillräckligt?

Om de åtgärder som görs av Värnamo kommun är tillräckligt för att nå Sveriges klimat- och miljömål är oklart men föga troligt. En koldioxidbudget är ett sätt att på lokal nivå få en mer korrekt syn på hur mycket vi måste minska varje år för att nå det nationella klimatmålet om noll utsläpp 2045. Till detta behövs den än viktigare utredning på *hur* en sådan årlig minskning skulle gå till och vad som skulle behöva göras i form av investeringar och åtgärder. En sådan uträkning måste ske i nära samarbete med kommunens ekonomiavdelning.

BILAGA: Bedömning av Åtgärder för Värnamo kommuns miljöarbete

I denna redovisning beskrivs och följs de åtgärder upp som är aktuella i Åtgärdsplan för Värnamo kommuns miljöarbete. Denna åtgärdsplan revideras och följs upp årligen i Hypergene.

I kolumnen för ansvarig står den förvaltning som har huvudansvaret att genomföra åtgärden.

Alla åtgärder bedöms av miljöstrategen i samråd med aktuella tjänstepersoner.

Bedömningen av genomförandegrad baseras på en fyrgradig skala enligt följande:

G: Genomförd eller i huvudsak genomförd alternativt pågående verksamhet

H: Genomförd till mer än hälften

P: Påbörjad men ännu inte genomförd till hälften

E: Ej påbörjad

De åtgärder vars rad är gråmarkerad saknar bedömning då någon annan aktör än kommunen är huvudansvarig för genomförande. Det är dock bra att veta vilken roll kommunen har i åtgärden.

De åtgärder som finns med i bedömningen är endast de som är aktuella för bedömningsåret, åtgärder från samma dokument med passerad tidsplan finns ej med. Åtgärder som bedöms som ej relevanta finns heller inte med. För att en åtgärd ska anses som ej relevant ska förutsättningarna för genomförandet ha ändrats.

Uppföljning av de åtgärder som härstammar från Länsstyrelsens åtgärdsprogram rapporteras även årligen till Länsstyrelsen av miljöstrategen i egenskap av miljömålssamordnare.

Åtgärderna har i detta dokument en referens till aktuellt åtgärdsprogram:

Grön handlingsplan

(<https://www.lansstyrelsen.se/download/18.6ae610001636c9c68e54484b/1536578519935/2018-21%20Gr%C3%B6n%20handlingsplan%20-%20del%20D%20%C3%85tg%C3%A4rdsprogram.pdf>)

Vattnets miljömål

(<https://www.lansstyrelsen.se/download/18.728c0e316219da8135d2939/1526067995524/2016-34%20Vattnets%20milj%C3%B6m%C3%A5l.pdf>)

Hälsans miljömål

(<https://www.lansstyrelsen.se/download/18.6ae610001636c9c68e5151e5/1527227548760/2015-37%20H%C3%A4lsans%20milj%C3%B6m%C3%A5l%20-%20%C3%85tg%C3%A4rdsprogram%202016-2020.pdf>)

Minskad klimatpåverkan

(<https://www.lansstyrelsen.se/download/18.4e0415ee166afb593243019/1540817917943/2018-24%20Minskad%20klimatp%C3%A5verkan.pdf>)

Anpassning till ett förändrat klimat

(<https://www.lansstyrelsen.se/download/18.691fcf616219e10e9334afc/1526068061301/2017-17%20anpassning%20till%20ett%20f%C3%B6r%C3%A4ndrat%20klimat%202015-2019%20-%20reviderad.pdf>)

Åtgärdsnamn	Ansvarig	Tidplan	Referens	Åtgärden i fulltext	Vägledning för bedömning	Bedömning (G, H, P, E)	Kommentar	61
Skapa erbjudande om sparsam körning	Kommunstyrelsen	2019-2020		1. (2019) Åska till KS om rammedel till gemensam pott för sparsam körning. Potten ska ligga hos KLF 2. (2020) Skapa ett erbjudande om utbildning i sparsam körning till alla tillsvidareanställda som kör mycket i tjänsten, information ska utgå till alla förvaltningar årligen. Antalet platser på utbildningen kan vara begränsad och utbildningstillfället kan t.ex. vara en gång i terminen eller löpande för alla nyanställda men syftet är att sparsam körning ska tillämpas i tjänsten. Sparsam körning ska användas oavsett fordon och bränsleslag.		P	Skrivelse är inlämnad till KS för beslut.	
Revidera resepolicy och kommunicera den	Kommunstyrelsen	2019		Revidera resepolicy med målet att minska körsträckor oavsett bränsleslag och syfte att tydliggöra när olika transportslag bör användas. Resepolicyn ska harmoniera med bilpolicyn och ta upp regler för användandet av egen bil i tjänsten.		H	Förslag framtaget under 2019. Informeras och diskuteras inför beslut i vår 2020	

Åtgärdsnamn	Ansvarig	Tidplan	Referens	Åtgärden i fulltext	Vägledning för bedömning	Bedömning (G, H, P, E)	Kommentar	62
Värnamo laddar upp även kallad "Klimatrådets organisationer ska endast använda fordon avsedda för förnybara bränslen eller el för resor i bil senast år 2020"	Kommunstyrelsen	2015- 2020	Minskad klimat- påverkan	Vid inköp av personbilar från år 2014 och användning av hyrbilar från år 2015 ska endast fordon väljas som uppfyller regeringens krav för miljöbil och som är avsedda att drivas med biogas, el, E85 eller annat drivmedel med minst 75 % biobränsle. Då speciella krav på fordon gäller som gör att ovanstående inte går att uppfylla till rimliga kostnader får avsteg göras. Alla organisationer redovisar årligen en uppföljning av åtgärden till Klimatrådets beredningsgrupp, varefter åtgärden utvärderas av Klimatrådet med syfte att vidta kompletterande åtgärder för att målsättningen ska nås.		P	Projektet att ställa om fordonsflottan fortlöper enligt plan. Antal fordon per drivmedel 2019/2018/2017 års siffra Diesel: 148/165/161 Bensin: 18 /25/32 El: 27/25/4 Elhybrid: 25/27/8 Gashybrid: 36/26/25 E85/B95 (Etanol/Bensin): 2/2/12 Totalt antal fordon: 256/270/242 Andel fossiloberoende: / 35% 29% 20%	
Checklista vid evenemang	Kommunstyrelsen	2020- 2021		Vid nästa revidering av Policy för evenemangsstöd och sponsring ska en checklista för hållbarhet finnas med. Krav ska ställas på källsortering i de fall evenemangsbidrag ges.		E		

Åtgärdsnamn	Ansvarig	Tidplan	Referens	Åtgärden i fulltext	Vägledning för bedömning	Bedömning (G, H, P, E)	Kommentar	63
Översyn profilprodukter	Kommunstyrelsen	2019		Se över utbudet av profilprodukter för att eftersträva att gåvor och liknande representation tar olika miljö- och hållbarhetsaspekter i beaktning.		G	Vi har tömt lagret av "gamla" profilprodukter och när vi beställer nya väljer vi miljövänliga alternativ. Upphandling av ny leverantör av profilprodukter pågår.	
Översyn finanspolicy	Kommunstyrelsen	2019		Revidera finanspolicyn med syftet att utesluta investeringar i bolag som producerar kol, olja och naturgas för att exkludera fossil energi i kapitalförvaltningen, likt riktlinjerna om etiska investeringar.		E	Kommer att göras under 2020	
Information till allmänheten om värden i sjöar och vattendrag.	Kommunstyrelsen	2018-2021	Vattnets miljömål	a) Arrangemang ska ordnas där allmänheten informeras om sjöar och vattendrag; deras natur- och kulturvärden, ekosystemtjänster, miljöttillstånd, tips på friluftaktiviteter och så vidare. Koppla gärna arrangemangen till tätortsnära vatten för att visa på möjligheterna att uppleva natur inne i samhället. Gör det till en helhetsupplevelse där naturvärden, kulturvärden, skogsbruk,	G: Två arrangemang är genomförda enligt åtgärden. Tillgängliga och åtgärdade vandringshinder i tätorterna har skyltats upp. H: Ett arrangemang är genomfört enligt åtgärden. Skyltning av tillgängliga och åtgärdade vandringshinder i tätorterna är på gång. P: Planering pågår inför ett arrangemang enligt åtgärden.	G	Varje år genomförs Stora fiske- och vattendagen. Här belyser vi allt som är viktigt med friska vattendrag för både natur och människor. Inga skyltar om vandringshinder har dock placerats ut.	

Åtgärdsnamn	Ansvarig	Tidplan	Referens	Åtgärden i fulltext	Vägledning för bedömning	Bedömning (G, H, P, E)	Kommentar	64
				fiske, dricks-vatten, jordbruk och fri-luftsliv diskuteras. Håll arrangemangen i anslutning till redan etablerade event, t.ex. stadsfestivaler då mycket folk är ute. Det är en fördel om det blir event som hela familjer kan ta del av tillsammans, där både barn och föräldrar är delaktiga. Invandrare/ nysvenskar är också en målgrupp som åtminstone delar av arrangemanget bör rikta sig till. Andra aktörer kan bjudas in att delta för bredare kompetens, ex Fiskevattenägarna, Sportfiskarna, vattenförbundet och Läns museet. Kommunerna genomför minst två arrangemang var under programperioden. b) Informationsskyltar ska placeras vid alla platser där vandringshinder åtgärdas i tätortsnära miljö och där det finns promenadstråk i närheten. Dessa platser kan med fördel lyftas fram och förklaras vid arrangemangen under åtgärdens a-del.				

Åtgärdsnamn	Ansvarig	Tidplan	Referens	Åtgärden i fulltext	Vägledning för bedömning	Bedömning (G, H, P, E)	Kommentar	65
Fasa ut farliga kemikalier	Kommunstyrelsen	2016-2020	Hälsans miljömål	a) En förteckning över vilka farliga kemiska ämnen som används i verksamheten upprättas, det vill säga en sammanställning över de som kan ha allvarliga hälso- och/eller miljöeffekter. Förteckningen ska även ange mängderna som används samt vilka av ämnena som förekommer på kandidatlistan, är prioriterade ämnen enligt vattendirektivet eller utfasningsämnen. Förteckningen ska kontinuerligt uppdateras och vara på ämnesnivå. b) Användningen av de ämnen som pekas ut under åtgärdens del a ska minska varje år. Till år 2020 ska användningen (i volym) av farliga ämnen ha minskat med 20 procent jämfört med 2015.	G: Offentliga aktörer: Kemikalieförteckning finns och målet är uppnått inom sin organisation. Informationsinsatser genom tillsynen är genomförda. För Länsstyrelsen och kommunerna ska även i-iii vara genomförda. H: Offentliga aktörer: Förteckning finns men målet med åtgärden är ännu inte uppnått. För Länsstyrelsen och kommunerna ska även i-ii vara genomförda. P: Offentliga aktörer: Förteckning påbörjad.	H	Projekt kring kemikaliehantering har pågått under 2019 och är klart 20200228. Inköp av system, påbörjad inventering och genomförd utbildning. Övergripande systemansvar har nu tekniska förvaltningen. Det är viktigt att resurser och kompetens finns i verksamheterna, så att inventeringen blir fullständig och att utfasning kan ske.	

Åtgärdsnamn	Ansvarig	Tidplan	Referens	Åtgärden i fulltext	Vägledning för bedömning	Bedömning (G, H, P, E)	Kommentar	66
Kontroll av informationskravet i reach	Kommunstyrelsen	2016-2020	Hälsans miljömål	I kommunen genomförs ett projekt där informationskravet i REACH testas. Under programperioden ska information för minst 20 varor från varje kommun samlas in i projektet. Information om produkter inom dessa områden ska efterfrågas: kläder, skor, elektronik, leksaker, hygienartiklar. Kommunen kan genom-föra åtgärden på olika sätt. Ett alternativ är att in-volvera skolan genom att elever får i uppdrag att testa informationsplikten i REACH som ett projekt-arbete. En fördel med detta tillvägagångssätt är att informationen om informationskravet därigenom sprids till allmänheten direkt genom eleverna. Ett annat sätt att genomföra åtgärden är genom sommarjobb som kan kombineras med andra uppgifter. Länsstyrelsen anpassar redan framtaget förfrågningsunderlag till länet. Detta kan användas av kommunerna under	G: Information om minst 20 varor har begärts in i kommunen. Detta kan antingen ske en gång under perioden eller för ett par varor varje år. Informationen är skickad till Länsstyrelsen. H: Information om mindre än 20 varor har begärts in. P: Projekt planeras att genomföras under året men är inte avslutat ännu.	P	Kontakt har tagits med FIGY men brist på intresse gör att åtgärden inte blivit gjord. Bättre chans för genomförande bedöms om åtgärden läggs på sommarjobbare, men samtidigt minskar nyttan/effekten.	

Åtgärdsnamn	Ansvarig	Tidplan	Referens	Åtgärden i fulltext	Vägledning för bedömning	Bedömning (G, H, P, E)	Kommentar	67
				åtgärdens genomförande. De svar som erhålls skickas in till Länsstyrelsens miljömåls-sekretariat för samman-ställning. Vid efterfrågan kan Länsstyrelsen hålla ett upptaktsmöte för att introducera åtgärden och samordna arbetet mellan kommunerna. Eventuellt kan informationen användas som underlag vid ett examensarbete. Att få genomslag i media är en viktig del av åtgärden vilket innebär att kommunen ska tipsa media, minst en gång under programperioden, om projektet.				
Ekologkompetens	Kommunstyrelsen	2016-2020	Hälsans miljömål	Varje kommun ska ha en eller flera tjänster med ekologisk kompetens och uttalad uppgift att arbeta med natur- och miljöfrågor. Med tjänsten/tjänsterna ska tillses att verksamheten har tillgång till kontinuerlig ekologisk kompetens minst av den omfattning som krävs för att löpande aktivt bevaka och integrera natur- och miljöfrågorna i den dagliga	G: Kontinuerlig ekologisk kompetens i tillräcklig omfattning finns i form av en eller flera tjänster på kommunen. H: Kontinuerlig ekologisk kompetens finns men inte i tillräcklig omfattning. P: Inrättandet av en tjänst med ekologisk kompetens är påbörjad.	G	Ett uppdrag från KF tilldelades förvaltningen i juni 2018. Uppdraget innebar att utreda förutsättningarna för en kommunekolog i befintlig organisation. Utredningen gjordes under hösten 2018 och har föredragits för kommunstyrelsen som beslutat att överlämna ärendet till budgetberedningen 2019.	

Åtgärdsnamn	Ansvarig	Tidplan	Referens	Åtgärden i fulltext	Vägledning för bedömning	Bedömning (G, H, P, E)	Kommentar	68
				verksamheten samt för att delta i regionala och med fördel även nationella nätverk. En generell uppskattning är att det krävs minst en halvtidstjänst för detta. Kompetensen kan antingen hållas genom anställd inom kommunen eller genom att dela en resurs med en annan kommun.			Ingen anställning beviljades och Utv.avd har därmed gjort allt vi kan.	
Avfallskärl i kommunala- och offentliga utrymmen	Tekniska utskottet	2019		Utred möjligheterna för källsortering på alla kommunala arbetsplatser och offentliga utrymmen inomhus för att kunna införa en sortering där så behövs. Vilka fraktioner som bli aktuella bestäms av verksamheterna själva men t.ex. papper, plast, gals, metall, mat och elektronik-avfall ska alltid finnas.		P	Inledande prov på hantering har inletts i förvaltarområde väst. Lösningar för miljöhus undersöks och återkommer med investeringsbehov.	
Avfallskärl på offentliga platser	Tekniska utskottet	2019-2020		Se över placering av avfallskärl på och omkring offentliga platser och vid behov omplacera och utöka dem.		H	Översyn har gjorts och ett GIS-skikt har skapats. Tunnornas placering och status finns med.	

Åtgärdsnamn	Ansvarig	Tidplan	Referens	Åtgärden i fulltext	Vägledning för bedömning	Bedömning (G, H, P, E)	Kommentar	69
Checklista för lokalbidrag	Tekniska utskottet	2019		Inför en checklista för energibesparing i ansökan om lokalbidrag så att föreningar kan redovisa hur de jobbar för att minska sin energianvändning som ett krav för att erhålla bidraget.		P	Det pågår en omstrukturering av dagens investeringspott (medel från KS) för enskilda av avlopp så att den ska kunna breddas till allmänt miljöförbättrande åtgärder. Detta är första steget för att kunna ställa krav på föreningar.	
Snålspolande munstycken	Tekniska utskottet	2018-2019		Initiera ett vattenbesparingsprojekt genom att utse lämpligt objekt att installera snålspolande munstycken på. Mätning ska ske före och efter installation för uppföljning. Medel tas från tekniska förvaltningens pott för energibesparingsåtgärder		P	En diskussion om lämpligt objekt för vattenbesparingsprojekt pågår. Henric Davidsson är inblandad. När det är dags att byta munstycken pga slitage byts det mot snålspolande.	
Aktuella vattenskyddsområden	Tekniska utskottet	2017-2021	Vattnets miljömål	a) Kommunen ser över sina större allmänna vattentäkter och befintliga vattenskyddsområden och bedömer om skyddet kan anses tillräckligt eller om skyddet har spelat ut sin roll. Om kommunen kommer fram till att vattenskyddet bör kunna upphävas ska bedömningen stämmas av med Länsstyrelsen, då vattenförekomsten i sig kan vara skyddsvärd i ett större	G: a) och b) genomfört samt beslut fattat om att fastställa vattenskyddsföreskrifter. H: a) eller b) genomfört. P: Översyn påbörjad.	P	Pågår men kommer att ta många år. Forsheda ligger hos Länsstyrelsen för beslut. Värnamo stad påbörjad 2020.	

Åtgärdsnamn	Ansvarig	Tidplan	Referens	Åtgärden i fulltext	Vägledning för bedömning	Bedömning (G, H, P, E)	Kommentar	70
				perspektiv. b) Kommunen tar fram förslag till vattenskyddsområden för samtliga större allmänna vatten-täkter som utnyttjas, eller som förberetts för att utnyttjas, för uttag av dricksvatten om mer än 10 m³ per dygn i genomsnitt eller försörjer fler än 50 personer. c) Beslut fattas, av antingen kommunen eller Länsstyrelsen, om fastställande av vattenskyddsområde.				
Insatser för grönstrukturen	Tekniska utskottet	2016-2020	Hälsans miljömål	Några exempel på insatser som kan göras: - Anlägga gröna tak. Gröna tak har flera fördelar, de kan bidra till att minska buller, minska och utjämna avrinningen, höja luftfuktigheten och sänka temperaturen samt att binda kol vilket minskar klimatpåverkan. - Skapa förutsättningar för	G: En insats har genomförts per 5000 invånare i kommunen. H: Minst hälften av antalet insatser för G har genomförts. P: Färre än hälften av antalet insatser för G men minst en har genomförts.	G	4 av 6 insatser utförda under 2017. Insats nr 5. Informationstavlor kring ekosystemtjänster har placerats ut i staden under 2018. Insats nr. 6: Påbörjat arbete med invasiva arter, både i fält och information.	

Åtgärdsnamn	Ansvarig	Tidplan	Referens	Åtgärden i fulltext	Vägledning för bedömning	Bedömning (G, H, P, E)	Kommentar	71
				stadsodling. • Tillgängliggöra grönområden. • Uppmärksamma skyddsvärda träd genom att naturminnes-märka dem eller peka ut och märka upp evighetsträd samt anlägga trädkyrkogårdar. Eller genom att välja ut de 5-10 grövsta träden i kommunen och informera om dem via en skylt vid träden och på kommunens hemsida. • Åtgärder som gynnar pollinatörer: sandbäddar, bikupor, biholkar, kryddland eller planteringar med nektarväxter, ängsmark eller blommande små åkrar med äldre tiders åkerogräs (allmogeåkrar). • Säkerställa att historiska gröna strukturer t.ex. i form vägrenar, alléer och fältgränser tillvaratas och integreras vid etablering av nya funktioner och en förändrad markanvändning. Detta kan ske t.ex. genom att integrera ett landskapshistoriskt perspektiv i arbetet med kommunens				

Åtgärdsnamn	Ansvarig	Tidplan	Referens	Åtgärden i fulltext	Vägledning för bedömning	Bedömning (G, H, P, E)	Kommentar	72
				grönstrukturplan. Diverse olika kompensationsåtgärder när grönstrukturer exploateras. Åtgärden går ut på att kommunerna under programperioden ska genomföra minst en insats som gynnar den gröna tätortsmiljön per 5 000 invånare i kommunen. Exempelen ovan kan tjäna som inspiration. Samma insats kan göras flera gånger.				
Vandringshinder för fisk och utter i det kommunala vägnätet	Tekniska utskottet	2018-2022	Grön handlingsplan	a) Kommunerna inventerar vilka vandringshinder för fisk och andra vattenlevande djur, inklusive utter, som finns i det kommunala vägnätet. b) Kommunerna tar fram en plan för att åtgärda de vandringshinder som identifierades i del a. Planen ska tas fram i samråd med Länsstyrelsen och vid planering och prioritering av åtgärderna bör man utgå från den prioriteringsmetodik som finns i Länsstyrelsens samlade åtgärdsplan för vatten (SÅV). c) Kommunerna påbörjar	Kommunerna: Åtgärden anses som: G: a, b och c är genomförda. H: a och b är genomförda. P: a är genomförd.	P	Under 2019 utbildades personal i inventeringsmetod och metoden påbörjades. Under 2020 ska inventering av kommunal mark genomföras och eventuellt ytterligare mark inom kommungränsen med hjälp av sommarjobbare/praktikant .	

Åtgärdsnamn	Ansvarig	Tidplan	Referens	Åtgärden i fulltext	Vägledning för bedömning	Bedömning (G, H, P, E)	Kommentar	73
				genomförandet av åtgärderna i den framtagna åtgärdsplanen under programperioden. d) Länsstyrelsen tillhandahåller underlag med potentiella inventeringsobjekt samt, vid behov, en utbildning för kommunernas inventerare.				
Hänsyn till friluftslivet i kommunala skogsbruksplaner	Tekniska utskottet	2018-2022	Grön handlingsplan	Kommunerna i länet åtar sig att se över gällande styrdokument eller riktlinjer för den egna skogsförvaltningen så att de klargör att den tätortsnära skogens unika värden för friluftsliv ska dokumenteras och förvaltas med hänsyn.	G: Översyn av det egna skogsinnehavet har genomförts utifrån beslutade strategier/planer. H: Plan/strategi/styrande dokument har tagits fram och beslutats i nämnd. P: Skogsområden har inventerats och klassats efter sitt behov av hänsyn.	H	Ny skogsbruksplan framtagen under 2017-2019. Kvarstår att i detalj nyansera skötseldirektivet beståndsvis i den zon som klassas som tätortsnära. Vi applicerar en för kommunen ny skötselmetod (kontinuitetsskogsbruk) som syftar till att kunna bruka och styra skogsbeståndet utan att gå igenom en hyggesfas. Första två bestånden genomförda under 2018, goda resultat. Under 2019 har direktiv för skötsel beståndsvis ytterligare utförts i de skogar som kan anses som tätortsnära.	
Öka andelen lövskogar på kommunägd mark	Tekniska utskottet	2018-2022	Grön handlingsplan	Kommunerna uppdaterar sina skogsbruksplaner så att det blir tydligt fokus på en ökad andel lövskog och	G: En beslutad skogsbruksplan finns med ett bestämt mål om hur stor del av kommunens skogs-	P	Vårt skogsbruk är FSC-certifierat och det innebär att minst 10 procent av innehavet ska vara löv.	

Åtgärdsnamn	Ansvarig	Tidplan	Referens	Åtgärden i fulltext	Vägledning för bedömning	Bedömning (G, H, P, E)	Kommentar	74
				tallskog. Målet ska skrivas in i skogsbruksplanen och ange hur många procent (minst) av kommunens skogsmark som ska vara lövskog respektive tallskog.	mark som ska vara lövskog respektive tallskog. H: Ett förslag till mål för hur stor del av kommunens skogsmark som ska vara lövskog respektive tallskog är framtaget men inte beslutat. P: Arbete pågår med att definiera lämpligt mål om hur stor del av kommunens skogsmark som ska vara lövskog respektive tallskog.		Jobbar för att öka andelen ytterligare i främst det tätortsnära skogsbruket.	
Frihuggning av skyddsvärda träd	Tekniska utskottet	2018-2022	Grön handlingsplan	Åtgärden innebär att kommunerna: - frihugger skyddsvärda träd, framförallt ek, som är i behov av det på sina respektive fastigheter. - frihugger efterträdare av framförallt ek, som finns i samma områden som de skyddsvärda ekarna, och som är i behov av det. - upprättar en rutin för frihuggning av ek och andra skyddsvärda träd. Rutinen kan bland annat omfatta att ett visst antal träd ska frihuggas årligen samt att det ska finnas en plan för att skyddsvärda träd som frihuggs även får stå i ett	G: Aktörerna har upprättat och följer en rutin som innebär att ett antal skyddsvärda träd och efterträdare frihuggs årligen samt att det finns en plan för återkommande röjningar runt dessa. H: Alternativ 1: Aktörerna har kommit igång med arbetet att frihugga ett antal skyddsvärda träd och efterträdare. En rutin är inte framtagen. Alternativ 2: En rutin är framtagen men inga träd har frihuggits. P: Aktörerna har påbörjat sin planering av vilka områden som ska frihuggas.	H	Detta är sedan länge en del i det löpande arbetet. I samband med skogsbruksåtgärder gynnar vi generellt de skyddsvärda träden och ger dem utrymme för att de skall kunna fortsatt ha en god status. Under 2019 har insatser gjorts bland annat på Osudden och Åkroken. Det saknas dock en åtgärdsplan för skyddsvärda träd på kommunal mark, detta vore önskvärt att ta fram.	

Åtgärdsnamn	Ansvarig	Tidplan	Referens	Åtgärden i fulltext	Vägledning för bedömning	Bedömning (G, H, P, E)	Kommentar	75
				öppet landskap i framtiden. Det innebär att det kommer att behövas återkommande frihuggningar för att förhindra framtida igenväxt. För att kunna utvärdera åtgärden bör relevanta mål och mått tas fram när genomförandet planeras.				
Främja barn och ungas tillgång till friluftsliv	Tekniska utskottet	2018-2022	Grön handlingsplan	a) Kommunerna genomför en inventering för att se vilka förskolor och skolor som har mer än 300 m² till ett grönområde. b) Kommunerna tar i samverkan med Länsstyrelsen fram en metod för uppföljning och utvärdering av i vilken utsträckning förskolorna och skolorna arbetar med friluftsliv, en första uppföljning ska göras år 2019. c) Kommunerna använder den nya kunskapen för att senast år 2020 ta fram en handlingsplan, eller inkludera aktiviteter i befintliga styrdokument, för att öka barn och ungas tillgång till friluftsliv.	G: Alla punkterna är genomförda. H: Punkt a och b är klar. P: Någon av punkterna a-c påbörjad.	E	En inventering kommer att bli aktuell när friluftslivsplan tas fram under 2020. I grönstrukturplanen finns skrivning med.	

Åtgärdsnamn	Ansvarig	Tidplan	Referens	Åtgärden i fulltext	Vägledning för bedömning	Bedömning (G, H, P, E)	Kommentar
Kartläggning av socialt viktiga naturområden	Tekniska utskottet	2018-2022	Grön handlingsplan	a) Länsstyrelsen håller i ett kunskapsseminarium om inventering och planeringshänsyn av socialt viktiga natur- och kulturmiljöer med fokus på praktiska verktyg och metoder. b) Kommunerna genomför kartläggning enligt Naturvårdsverkets metod.	G: Alla kommuner har genomfört kartläggning enligt Naturvårdsverkets, eller annan likvärdig, metod. H: Hälften av kommunerna har genomfört, eller påbörjat kartläggning. P: Länsstyrelsen har ordnat ett kunskapsseminarium där representanter från flera kommuner deltog.	P	Kartering av kommunal-ägda grönområden har gjorts inom Värnamo stad och i kransorter, dock inte med Naturvårdsverkets metod. Ny grönstrukturplan för Värnamo stad är under framtagande och där hanteras majoriteten av dessa grönområden i angränsning till staden. Inväntar Länsstyrelsens utbildning för vidare åtgärd.
Förorenade områden orsakade av pågående verksamheter ska inventeras och riskklassas enligt MIFO fas 1	Samhällsbyggnadsnämnden	2016-2020	Hälsans miljömål	Kommunerna och Länsstyrelsen arbetar med målsättningen att senast till utgången av programperioden ska alla potentiellt förorenade områden i länet som härrör från pågående verksamheter i prioriterade branscher inventeras och riskklassas enligt MIFO fas 1. De branscher som ska	G: Alla potentiellt förorenade områden i kommunen som härrör från pågående verksamheter i prioriterade branscher, enligt Naturvårdsverkets branschkartläggning, har inventerats och riskklassats. H: Minst hälften av de potentiellt förorenade områdena i kommunen är inventerade och	P	Arbetet är påbörjat, men väldigt mycket återstår.

Åtgärdsnamn	Ansvarig	Tidplan	Referens	Åtgärden i fulltext	Vägledning för bedömning	Bedömning (G, H, P, E)	Kommentar	77
				inventeras har huvudsakligen branschklass 1 och 2 enligt Naturvårdsverkets branschkartläggning. Länsstyrelsen och kommunerna förelägger pågående verksamheter att utföra inventering och riskklassning på de områden där verksamheten bedrivs eller har bedrivits.	riskklassade. P: Arbete med föreläggande om inventering har påbörjats.			
Undersökningar av potentiellt förorenade områden vid nedlagda eller pågående verksamheter i riskklass 1 och 2 motsvarande MIFO fas 2	Samhällsbyggnadsnämnden	2016-2020	Hälsans miljömål	Undersökningar på förorenade områden i riskklass 1 och 2 ska utföras i en omfattning motsvarande MIFO fas 2 på minst 80 objekt i länet, varav kommunernas del utgörs av 50 objekt och Länsstyrelsens del av 30 objekt. Länsstyrelsen och kommunerna förelägger ansvariga att utföra översiktlig undersökning och riskklassning. I de fall det inte finns någon ansvarig kan statliga bidragsmedel sökas.	G: Målet med åtgärden är uppnått, åtgärden är helt genomförd H: Minst tre objekt i respektive kommun som har riskklass 1 eller 2 är undersökta och riskklassade motsvarande en omfattning av minst MIFO fas 2. P: Arbetet med undersökningar av de objekt i kommunen som har riskklass 1 eller 2 har påbörjats.	P	2019: Väldigt mycket arbete återstår. 2018: Antal påbörjade mifo fas 2 (14) av förväntade enligt kalkyl (tot 43)	
Arbete med saneringsåtgärder av riskklass 1-objekt	Samhällsbyggnadsnämnden	2016-2020	Hälsans miljömål	a) Tillsynskrav på ansvarig verksamhetsutövare ställs så att arbete med åtgärder av	G: Målet med åtgärden är uppnått, a och b är helt genomförda	P	Mindre än 10 % är påbörjat. Väldigt mycket arbete återstår.	

Åtgärdsnamn	Ansvarig	Tidplan	Referens	Åtgärden i fulltext	Vägledning för bedömning	Bedömning (G, H, P, E)	Kommentar	78
				förorenade områden på- börjas vid minst ett av kommunens tillsynsobjekt i riskklass 1 under program- perioden. b) Åtgärder av förorenade områden ska vara genom- förda på 7 stycken riskklass 1-objekt i länet under programperioden.	H: Saneringsåtgärder har genomförts på minst fyra riskklass 1-objekt i länet (bedöms av Länsstyrelsen). P: Arbete med saneringsåtgärder har påbörjats på minst ett riskklass 1-objekt i respektive kommun.			
Tillsynsinsats på miljöfarliga verksamheter som påverkar vattenförekomster	Samhällsbyggnads- nämnden	2017- 2021	Vattnets miljömål	Arbetet genomförs som en särskild tillsynsinsats under programperioden. a) Miljöfarliga verksamheter som har en påverkan på vattenförekomster identifieras. b) De miljöfarliga verksamheter som har en påverkan på vatten- förekomster där miljökvalitetsnormerna inte uppnås eller riskerar att inte uppnås sammanställs. c) För verksamheter som sammanställs i b granskar tillsynsmyndigheten verksamhetens egenkontroll (t.ex. kontrollprogram, rutiner, kemikalie- förteckning och riskanalys) med avseende på yt- och grundvatten-påverkan på vatten-förekomster det vill	G: Delarna a-d och vid behov e har genomförts. H: Delarna a-c har genomförts. P: Delarna a-b har genomförts.	E	2019: Inventering av enskilda avlopp har prioriterats utifrån recipientens känslighet. Under 2020 kommer inspektioner på mindre företag som ligger inom Värnamo och Bredaryds vattenskyddsområden att prioriteras 2018: Någon tillsynsplan utifrån påverkan på vattenförekomster har inte gjorts då vi inte känner till någon verksamhet som har direkt påverkan. Det ingår i tillsynen på de objekt vi har. Detta kan vi se över framåt, kan hända att U-verksamheter är intressanta (t.ex. biltvättar).	

Åtgärdsnamn	Ansvarig	Tidplan	Referens	Åtgärden i fulltext	Vägledning för bedömning	Bedömning (G, H, P, E)	Kommentar	79
				säga följer upp påverkan på kemisk och kvantitativ status för grundvattenförekomsten samt kemisk- och ekologisk status för ytvattenförekomster. Hur verksamheten påverkar vattenförekomstens status bör framgå i egenkontrollen. Vilka risker för att vattenförekomstens status försämras bör framgå av riskanalysen. d) Tillsynsmyndigheten ställer krav på att eventuella brister i egenkontrollen åtgärdas. e) Uppkommer det vid tillsynen indikationer på att en verksamhet bidrar till att en miljökvalitetsnorm för vatten inte följs och tillsynsinsatser inte kan åtgärda detta bör tillsynsmyndigheten arbeta för att verksamheten omprövas/ initierar en ny prövning.				

Åtgärdsnamn	Ansvarig	Tidplan	Referens	Åtgärden i fulltext	Vägledning för bedömning	Bedömning (G, H, P, E)	Kommentar	80
Beredskapsplaner och övning	Samhällsbyggnadsnämnden	2017-2021	Vattnets miljömål	Kommunen ska ta fram en plan för hur olyckor inom kommunens vattenskyddsområden ska hanteras. Den bör även beakta mindre vattentäkter samt ytvatten. I planen ska det framgå hur olika incidenter som brand i byggnader, upplag och natur, trafikolyckor samt utsläpp av farliga ämnen mm ska hanteras. I planen ska det även ingå vilken typ av övning som behöver genomföras och hur den kan skilja sig åt beroende på vilken olycka som inträffat. Har kommunen redan en plan bör dess aktualitet prövas. Länsstyrelsen stöttar kommunerna genom att i F-samverkan samordna kommunernas arbete så att det finns möjlighet att dela med sig av erfarenheter och planer	G: Plan för hantering av olyckor finns framtagen. Insatser har övats minst en gång. H: Plan är halvvägs färdig och en insats planeras. P: Arbetet med att ta fram en plan är påbörjad.	P	2019: Insatsplan för vattenskyddsområden samt en övning skall genomföras. 2018: Under 2018 har det ordnats så att vattentäkterna nu syns i våra operativa stödsystem. Sedan tidigare finns en plan för hantering av farligt godsolycka på Ljussevekaleden där den korsar vattentäkten. Även övning har skett. Rutin som alltid finns om olycka skett i vattentäkt är en högre utlarmningsnivå med fler resurser och högre ledning. En miljörestvärdesledare kommer att kallas till platsen (expert på utsläpp och hantering av dessa), personal från miljökontoret rings in och även ansvariga på tekniska förvaltningen.	
Implementera återkommande resvaneundersökning	Samhällsbyggnadsnämnden	2019-2021		2019. Skapa rambudget för resvaneundersökning. 2020. Genomför en resvaneundersökning under varje mandatperiod som underlag till		E	2019: Ingen förändring. 2018: Medel för att bl.a. genomföra resvaneundersökningen har sökts av SBN men	

Åtgärdsnamn	Ansvarig	Tidplan	Referens	Åtgärden i fulltext	Vägledning för bedömning	Bedömning (G, H, P, E)	Kommentar	81
				samhällsplanering. Undersökningen ska vara jämförbar över tid. 2021. Skapa budget för åtgärder.			förvaltningen fick inte det beviljat, därmed uppdraget inte har påbörjats.	
Plan för grönstruktur	Samhällsbyggnadsnämnden	2016-2020	Hälsans miljömål	Samtliga kommuner i länet har senast år 2020 uppdaterade grönstrukturplaner för alla tätorter med fler än 3 000 invånare. Planen kan innehålla följande delar • Inventering av tätortens grönstruktur inklusive tätortsnära områden. • Analys av inventeringen. • Riktlinjer för en grönare tätortsmiljö. Analysen kan göras utifrån olika aspekter, t.ex. följande • Vilka ekosystemtjänster planen bidrar till att bevara. • Skyddsvärda djur- och växtarter och skyddsvärda träd. • Klimatanpassning. • Tillgänglighet för olika grupper. • Kulturmiljö. • Den gröna infrastrukturen i tätorten. Med grön	G: En uppdaterad grönstrukturplan finns för alla tätorter i kommunen med fler än 3 000 invånare. H: Arbete med att uppdatera eller ta fram grönstrukturplaner för berörda tätorter har kommit mer än halvvägs. P: Arbete med att uppdatera eller ta fram grönstrukturplaner för berörda tätorter har påbörjats.	H	Under 2019 har ett remissförfarande skett och planen förväntas antas under första halvåret 2020	

Åtgärdsnamn	Ansvarig	Tidplan	Referens	Åtgärden i fulltext	Vägledning för bedömning	Bedömning (G, H, P, E)	Kommentar	82
				infrastruktur avses vilda växter och djurs möjlighet att förflytta sig och sprida sig i landskapet. • Strukturens landskaps-historiska bakgrund.				
Fördjupad genomlysning av God bebyggd miljö i översiktsplanen	Samhällsbyggnadsnämnden	2016-2020	Hälsans miljömål	När översiktsplanen revideras ska det beskrivas hur planen verkar för att nå preciseringarna för God bebyggd miljö. Beskrivningarna ska finnas för varje område som planen berör och som är relevant med hänsyn till miljömålet God bebyggd miljö och ska stå integrerat i respektive avsnitt. Länsstyrelsen ska ge råd och stöd i arbetet, t.ex. vid samrådsmöten. Åtgärden ska genomföras under programperioden.	G: I respektive avsnitt i översiktsplanen finns en beskrivning om hur planen verkar för att nå preciseringarna för God bebyggd miljö. H: Arbetet pågår med att revidera översiktsplanen och att då beskriva i varje avsnitt hur planen verkar för att nå preciseringarna för God bebyggd miljö.	G	Frågan hanteras genom en del ställningstaganden i kommunomfattande översiktsplan antagen 2019. I den till översiktsplanen hörande konsekvensbeskrivningen finns en samlad bedömning över planens inverkan på bland annat de nationella miljömålen, varav god bebyggd miljö är en. Frågan hanteras vidare i pågående arbetet med framtagande av ny fördjupning av översiktsplan för Värnamo stad.	
Tillsyn av ledningsnätet	Samhällsbyggnadsnämnden	2017-2021	Vattnets miljömål	Kommunerna ska bedriva fortsatt tillsyn på avloppsledningsnätet och mindre reningsverk. Miljösamverkan f har bedrivit ett tillsynsprojekt om avloppsledningsnätet och pumpstationer.	G: Tillsyn genomförs löpande. P: Arbetet är påbörjat.	P		

Åtgärdsnamn	Ansvarig	Tidplan	Referens	Åtgärden i fulltext	Vägledning för bedömning	Bedömning (G, H, P, E)	Kommentar	83
				Åtgärden innebär att det inom projektet påbörjade arbetet fortsätter inom ramen för den ordinarie tillsynsverksamheten.				
Information till fastighetsägare om enskilt vatten	Samhällsbyggnadsnämnden	2017-2021	Vattnets miljömål	Ett informationsmaterial som kan användas av samtliga kommuner tas fram av kommunerna, t.ex. inom Miljösamverkan F. Materialen kan spridas genom olika medier, t.ex. på hemsidor, på fakturor eller via riktade utskick. Informationen bör även spridas till mäklare för att delge i samband med försäljning av hus med enskilt dricksvatten. Kommunerna reviderar och sprider informationen minst var tredje år vilket medför att det ska ske minst två gånger under programperioden. b) Kommunen ska också erbjuda möjlighet att använda kommunalt ramavtal vid provtagning av enskilda vattentäkter vilket	G: Uppföljning av antalet prover som har gjorts på respektive kommun. H: Informationsmaterialet är klart, tillgängliggörs och sprids till allmänheten. P: Kommunerna har påbörjat arbetet med informationsmaterialet.	G	Information till fastighetsägare om enskilt vatten ges på kommunens hemsida. Detta bl.a. under rubriken "Eget dricksvatten".	

Åtgärdsnamn	Ansvarig	Tidplan	Referens	Åtgärden i fulltext	Vägledning för bedömning	Bedömning (G, H, P, E)	Kommentar	84
				medför att kommunen kan följa upp hur många prover som tas.				
Klimatanpassning åtg. Nr. 1	Samhällsbyggnads- nämnden	efterföljs från och med 2018	Anpass- ning till ett förändrat klimat s.77	kommunerna bedömer vid nybyggnation, vid dimensionering och höjdsättning av gator, vägar, gator, vägar, broar, viadukter, cykelundergångar och vägtrummor, konsekvenserna för ett 100-årsregn alternativt för framtida förväntade regnmängder inom den förväntade livslängden på konstruktionen.		H		
Klimatanpassning åtg. Nr. 2	Samhällsbyggnads- nämnden	efterföljs från och med 2018	Anpass- ning till ett förändrat klimat s.78	Kommunerna belyser klimatanpassningsaspekter vid upprättande av detaljplaner och lyfter klimatanpassningsaspekter i vägsamråden och vägplaner med tillhörande miljökonsekvensbeskrivningar (MKB) utifrån parametrar		E		

Åtgärdsnamn	Ansvarig	Tidplan	Referens	Åtgärden i fulltext	Vägledning för bedömning	Bedömning (G, H, P, E)	Kommentar	85
				som förändrat flöde, ökad risk för översvämningar, erosion, ras, skred och slamströmmar samt ökad stormfällning.				
Klimatanpassning åtg. Nr. 13	Samhällsbyggnads- nämnden	efterföljs från och med 2016	Anpass- ning till ett förändrat klimat s.86	kommunerna (som vattenägare) tar hänsyn till framtida förväntade flöden i omprövningen av vattendomar vid ombyggnation av dammar, utifrån konstruktionens förväntade livslängd.	G: rutin/checklista som beskriver hur omprövningen tar hänsyn till framtida förändrade flöden klar och implementering sker då omprövning inkommer till Länsstyrelsen H: rutin/checklista som beskriver hur omprövningen tar hänsyn till framtida förändrade flöden finns men är inte fastställd P: utkast till rutin/checklista som beskriver hur omprövningen tar hänsyn till framtida förändrade flöden är påbörjad.	E		
Klimatanpassning åtg. Nr. 14	Samhällsbyggnads- nämnden	2019	Anpass- ning till ett förändrat klimat s.87	a) Kommunerna beaktar klimatförändringarna vid revidering av de kommunala vattenförsörjningsplanerna b) tar vid behov fram beredskapsplaner för hur dricksvatten ska hanteras och uttag regleras om det skulle bli en bristvara		G		

Åtgärdsnamn	Ansvarig	Tidplan	Referens	Åtgärden i fulltext	Vägledning för bedömning	Bedömning (G, H, P, E)	Kommentar	86
Klimatanpassning åtg. Nr. 15	Samhällsbyggnads- nämnden	2019	Anpass- ning till ett förändrat klimat s.88	Kommunerna beaktar klimatförändringarna vid revidering av de kommunala vatten- och avloppsplanerna.		G		
Klimatanpassning åtg. Nr. 18	Samhällsbyggnads- nämnden	efterföljs från och med 2016	Anpass- ning till ett förändrat klimat s.91	Kommunerna arbetar för att information om klimatanpassande åtgärder vid nybyggnation når ut till bygggherrar och enskilda fastighetsägare. Detta görs genom att lägga in rekommendationer och information i detaljplanerna (även om ej bindande) samt kommunicera frågorna i tidiga kontakter med den bygglovssökande och vid tekniskt samråd. Som exempel kan det röra sig om andel genomsläpplig yta, dimensionering på serviceledning, takvinklar, grönstrukturer, bärighets- beräkningar och placering av byggnad mot syd.		G		
Klimatanpassning åtg. Nr. 22	Samhällsbyggnads- nämnden	efterföljs från och med 2016	Anpass- ning till ett förändrat klimat s.93	Kommunerna vidtar åtgärder som bidrar till en mer hållbar dagvattenhantering i framtidens klimat. Kommunerna planerar för dagvatten-hantering redan i		H		

Åtgärdsnamn	Ansvarig	Tidplan	Referens	Åtgärden i fulltext	Vägledning för bedömning	Bedömning (G, H, P, E)	Kommentar
				översiktsplaneringen och tidigt i detaljplaneringen. • Kommunerna planerar för omhändertagande av dagvatten utanför enskild ägd fastighet i detaljplanerna (då man aldrig kan räkna med ett lång-siktigt lokalt omhändertagande på enskild fastighet). Detta inkluderar att planera in ytor för t.ex. öppna diken och dammar utanför enskild ägd fastighet i detaljplanerna. • Kommunerna genomför förtätning i kombination med mer gröna och blå ytor och öppna dagvattenlösningar (som öppna diken och dammar) för att kunna hantera framtidens ökande dagvattenmängder samt dämpa extrem-temperaturer i stadsmiljöer • Vid nybyggnation planerar kommunerna med en högsta dämningshöjd* på minst 30 cm över gatan och sätter alltid en lägsta sockelhöjd över dämningshöjden. Som gatuhöjd anges höjden i förbindelsepunkten mellan fastighetens och kommunens rörnät. (*En lednings			

Åtgärdsnamn	Ansvarig	Tidplan	Referens	Åtgärden i fulltext	Vägledning för bedömning	Bedömning (G, H, P, E)	Kommentar	88
				dämningshöjd är den nivå vatten riskerar att stiga till om ledningen däms upp.) • Kommunerna ser även över redan beslutade detaljplaner som inte ännu bebyggts utifrån dagvattenhantering i och med nya förutsättningar i framtidens klimat.				
Klimatanpassning åtg. Nr. 24	Samhällsbyggnadsnämnden	2019	Anpassning till ett förändrat klimat s.95	Kommunerna beaktar klimatförändringarna i de kommunala dagvattenstrategierna, vid revidering		G		
Klimatanpassning åtg. Nr. 26	Samhällsbyggnadsnämnden	efterföljs från och med 2016	Anpassning till ett förändrat klimat s.97	Kommunerna beaktar klimatförändringarna vid samråd, prövning av ny verksamhet och vid omprövning av befintlig verksamhet		E		
Klimatanpassning åtg. Nr. 28	Samhällsbyggnadsnämnden	efterföljs från och med 2018	Anpassning till ett förändrat klimat s.98	Kommunerna utreder, vid planering av byggnation nära eller i spridningsområdet från ett förorenat område, spridningsrisken i ett framtida klimat samt byggnationens påverkan på spridningsrisken. Detta görs tidigt i planprocessen, och bör vid behov tas med som en del i de miljö- och		G		

Åtgärdsnamn	Ansvarig	Tidplan	Referens	Åtgärden i fulltext	Vägledning för bedömning	Bedömning (G, H, P, E)	Kommentar	89
				marktekniska utredningar som görs.				
Klimatanpassning åtg. Nr. 36	Samhällsbyggnads- nämnden	2019	Anpass- ning till ett förändrat klimat s.109	Kommunerna bedömer de behov som finns i kommunen avseende vattendragsrestaurering.		H		
Klimatanpassning åtg. Nr. 39	Samhällsbyggnads- nämnden	2019	Anpass- ning till ett förändrat klimat s.112	Kommunerna vidtar åtgärder för att öka sitt skydd vid värmebölja för riskgrupper, på lång sikt. Kommunerna gör en inventering av sårbara grupper och personer inom respektive verksamhet och vad de eventuellt har för skydd för värme. Inventeringen bör inkludera även flyktmottagningar och hemlösa. • Kommunerna utbildar sin personal inom vård och omsorg kring värme och medföljande risker i olika verksamheter. • Kommunerna gör en analys av de byggnader och lokaler där man bedriver verksamhet utifrån möjligheten att vidhålla ett bra inomhusklimat och temperatur även vid hög utomhustemperatur (en		P		

Åtgärdsnamn	Ansvarig	Tidplan	Referens	Åtgärden i fulltext	Vägledning för bedömning	Bedömning (G, H, P, E)	Kommentar	90
				utomhustemperatur på 35 grader kommer troligen att förekomma återkommande i framtiden). Dessa byggnader och lokaler inkluderar bland annat skolor, äldreboende, serviceboende, 70-plus-boende, hyreshus, kontorslokaler, boenden för flyktingar och hemlösa samt häkten (dvs även institutionsvård) och LSS boenden. Hjälpmedel som kan hålla nere inomhus-temperaturerna kan vara fläktar, kylsystem, luftkonditionering, solavskärmare, markiser, ljusa fasadfärger, grönska som skuggar och svalkar. • I avtal om fastigheter och lokaler ställer kommunerna krav på bra inomhusklimat och hälsosam temperatur även vid hög utomhustemperatur. • Kommunerna justerar sina kontrollplaner för livsmedelskontroller med syfte att ha beredskap för tätare kontroller under perioder med hög värme.				

Åtgärdsnamn	Ansvarig	Tidplan	Referens	Åtgärden i fulltext	Vägledning för bedömning	Bedömning (G, H, P, E)	Kommentar	91
Körjournal på förvaltningsnivå	Upphandlingsnämnden	2019		Designa en detaljerad statistikrapport utifrån elektroniska körjournaler. I rapporten ska det även vara möjligt att dela upp antal körda km efter olika sträckor (0-10 km, 10-25km) och antal körda km uppdelat på bilpool, egna fordon och egen bil i tjänsten fördelat på personbil /lätt lastbil. Rapporten ska kunna delas ut till varje förvaltning årligen. Syftet är att förvaltningar ska kunna analysera sina egna körmönster för att själva kunna förbättra dem.		E		
Minska matsvinnet	Servicenämnden	2018-2019	Minskad klimatpåverkan	Minst 5 offentliga kök ska systematiskt mäta sitt matsvinn minst en gång per halvår, under en sammanhållen period av en vecka. En målsättning och åtgärder för att minska svinnet ska antas.		G	2019: verksamheten jobbar med frågan på ett systematiskt sätt. Mål finns på nämnds-nivå.	
Ökat fokus på matsvinn	Servicenämnden	2019-2020		För att fokuserat kunna arbeta gränsöverskridande med matsvinn behöves en deltidstjänst läggas på satsningen. Att arbeta brett och processinriktat är nödvändigt för att kunna skapa en bra måltidsmiljö,		P	Denna åtgärd har hanterats men på ett annat sätt än beskrivet i åtgärden. Verksamheten fick uppdraget från kommunstyrelsen att i samarbete med omsorgs-förvaltningen och barn-	

Åtgärdsnamn	Ansvarig	Tidplan	Referens	Åtgärden i fulltext	Vägledning för bedömning	Bedömning (G, H, P, E)	Kommentar	92
				effektiva kök utifrån olika förutsättningar, ökad kompetens samt effektiva beställarrutiner. 1. Skapa budget för en projektanställning som kan jobba övergripande med matsvinn 2. Projektstart med anställning			och utbildningsförvaltningen hitta åtgärder för att minska matsvinnet. Detta mynnade ut i en träff där ett fortsatt arbete ska pågå där OMS och BUF bjuds med i SF:s matsvinnsgrupp.	
Kommunikationssatsning på mat	Servicenämnden	2019		En kommunikationsplan med insatser för att öka fokus på mat ska tas fram. Både små och stora insatser är viktiga för att öka medvetenheten om Värnamo kommuns måltider, för att avliva myter och höja status på maten.		G	En kommunikationsplan är framtagen och den har verksamheten arbetat med under 2019. Dock är inte alla aktiviteter genomförda men merparten av de satsningar som ska göras har påbörjats eller genomförts.	
Klimatsmart mat	Servicenämnden	2018-		Minst en utbildningsinsats per år med fokus i klimat och klimatbesparing ska ges kökspersonal.		G	Under 2019 har kostverksamheten haft utbildning i säsongsanpassad salladstillberedning. Utöver det har även Klimatveckan uppmärksamats tillsammans med övriga kommuner i länet.	

Åtgärdsnamn	Ansvarig	Tidplan	Referens	Åtgärden i fulltext	Vägledning för bedömning	Bedömning (G, H, P, E)	Kommentar	93
Kylning av serverrum	Servicenämnden	2018-2020		Minska serverlokalen till fördel för kontorsutrymme samt säkerställa kyl drift på ett energieffektivt sätt		P	Ett projekt pågår i samråd med MSB under 2020-2021 för att flytta utrustningen i vårt gamla serverrum i stadshuset till räddningstjänstens lokaler. I samband med flytten kommer ny och energieffektiv kylteknik att användas i lokaler vars utrymme är mera anpassade till nuvarande behov. Kostnaderna täcks till 50%v av bidrag från MSB och resten finns i IT's investeringsbudget.	
Delningsekonomi	Kulturnämnden	2018		Utred möjligheten att utöka bibliotekskonceptet till att innefatta fler produkter än medier. Produkterna ska vara av det slag som antingen har en hög inköpskostnad, sällan används och lika gärna kunde lånas istället för att köpas eller som innefattar testa-på-koncept i syfte att uppmuntra vidare köp.		P	Någon mer omfattande utredning har inte gjorts. Däremot har fler digitala tjänster lanserats. Det har även köpts in en projektor med tillhörande duk som föreningar kan hyra billigt istället för att köpa egen utrustning. Kulturföreningar ges även möjlighet att hyra den högtalaranläggning som fritidsavdelningen förfogar över.	
Ordna arrangemang för miljö- och hållbarhetsfrågor	Kulturnämnden	2018-		Ordna arrangemang för, och arrangemang med inslag av, miljö- och hållbarhetsfrågor kontinuerligt.		G	Denna åtgärd är helt uppfyllt för 2019, men varje år börjar det på nytt.	

Åtgärdsnamn	Ansvarig	Tidplan	Referens	Åtgärden i fulltext	Vägledning för bedömning	Bedömning (G, H, P, E)	Kommentar	94
				Arrangemangen kan anordnas som event med enskilt fokus på miljö/hållbarhet eller jobbas in som en del av en annan aktivitet för att kunna lyfta och komplettera med ett miljö/hållbarhetsfokus.			Antal aktiviteter som har en koppling till klimat- och miljöfrågor ökade under 2019 från 8 till 22, delvis beroende på ett nytt sätt att bedöma. Då räknar vi in när vi använder återbruksmaterial vid olika aktiviteter samt även aktiviteter och utställningar som lyfter fram naturvärden.	
Plan för kulturmiljön	Kulturnämnden	2019-2022		Följ upp genomförandet av de att-satser som finns fastslagna i Plan för kulturmiljön i Värnamo kommun och revidera den under mandatperioden.			Plan för kulturmiljön antogs 2018. Revidering av planen sker senare under mandatperioden.	
Kemikalier i förskolan	Barn- och utbildningsnämnden	2016-2020	Hälsans miljömål	a) Förskollärare erbjuds att gå på en föreläsning om giftfri förskola. Ett syfte är att utbildningen ska öka förståelsen för vikten av att upphandla och avropa rätt. Förskollärarna blir själva delaktiga och kan rensa sina förskolor från produkter som kan innehålla farliga ämnen. Vid utgången av programperioden ska alla tillsvidareanställda förskollärare i kommunen ha gått någon utbildning med detta tema.	G: a, b och c är genomförda H: Två av de tre stegen är genomförda P: Ett av de tre stegen är genomfört eller påbörjat	G	Förskolorna har en väl implementerad uppföljning kring egenkontroll som sker varje höst i alla verksamheter. Inom egenkontrollen finns punkter kring giftfri förskola ex. utrensning av kladdiga plastleksaker och elektronik. Medvetenheten har ökat hos pedagogerna genom att välja giftfria material vid inköp. Upphandlingen	

Åtgärdsnamn	Ansvarig	Tidplan	Referens	Åtgärden i fulltext	Vägledning för bedömning	Bedömning (G, H, P, E)	Kommentar	95
				Vid nyanställning ska förskolelärarna få en introduktionskurs i kemikaliefrågan. b) Kommunerna genomför en inventering av miljöfarliga ämnen på sina förskolor. T.ex. kan metoden från Naturskyddsföreningen, Giftfri förskola, användas. Flera kommuner har vidareutvecklat denna metod. c) Kommunerna tar fram en plan för hur arbetet ska bedrivas för att minska mängden farliga kemikalier i förskolorna. Den ska bland annat innehålla en tidplan för när t.ex. golv som läcker skadliga ämnen ska bytas ut. Planen kan vara långsiktig och alla de åtgärder som ingår i den behöver inte genomföras under programperioden.			har hjälp till för att underlätta för förskolan att göra rätt, alla giftfria alternativen ligger högst upp. Utöver giftfria miljöer arbetar förskolan också med att skapa skuggiga miljöer för barnen på förskolan. en investeringsplan finns för att utöka solskydd på förskolan. Förskolan har också tagit fram en verksamhetsrutin kring hur vi ska solskydda våra barn de mest solintensiva dagarna.	
Tillgängliggör friluftsliv och friluftsområden för fler	Kommunstyrelsen	2018-2022	Grön handlingsplan	a) Länsstyrelsen tar fram en preliminär strategi för tillgängliggörande av länets skyddade natur, i samverkan med Funktionsrätt Jönköping och länets	G: Alla delar är genomförda. H: Del a samt ytterligare en del genomförd, alternativt tre av delarna b-e är genomförda.		Väntar på Länsstyrelsens strategi	

Åtgärdsnamn	Ansvarig	Tidplan	Referens	Åtgärden i fulltext	Vägledning för bedömning	Bedömning (G, H, P, E)	Kommentar	96
				kommuner. b) Länsstyrelsen tar fram en handlingsplan för den del av strategin som ska genomföras år 2018–2019. c) Länsstyrelsen, kommunerna och Funktionsrätt Jönköping tar fram en gemensam plan för marknadsföring och kommunikation av tillgängliggjorda områden. d) Kommuner genomför insatser i samråd med t.ex. Funktionsrätt Jönköping, andra ideella föreningar, friluftslivs-arrangörer, Region Jönköpings län och Smålands turism för att få fler att besöka friluftsområden.	P: Någon av delarna är påbörjad.			
Information om medel att söka	Kommunstyrelsen	2018-2022	Grön handlingsplan	Länsstyrelsen utökar sin bidragslista (med bidrag/stöd att söka för att uppnå miljömålen) så att den även innefattar möjligheter att söka medel för utveckling av friluftsliv inom olika områden. RUS:s rapport "Var finns pengarna"16 är ett underlag. b) Länsstyrelsen och Skogsstyrelsen sammanställer en lista på	G: c är genomförd		Väntar på bidragslistan från Länsstyrelsen	

Åtgärdsnamn	Ansvarig	Tidplan	Referens	Åtgärden i fulltext	Vägledning för bedömning	Bedömning (G, H, P, E)	Kommentar	97
				goda exempel i länet för att visa inspirerande exempel på satsningar/projekt som gjorts för att främja friluftsliv eller biologisk mångfald och hur de har finansierats. c) Länsstyrelsen, Region Jönköpings län, samtliga kommuner samt Smålands turism åtar sig att lägga upp bidragslistan (a) och exempellistan (b) på sina hemsidor samt använda sociala medier för att informera om något särskilt är på gång, t.ex. ansöknings-omgångar eller informationsträffar om stöd. Listorna ska även aktivt spridas.				
Dubbdäcksinventering	Kommunstyrelsen	2016-2020	Hälsans miljömål	a) Länsstyrelsen utreder förutsättningarna för att producera en film kring användning av dubbdäck. Det sker under år 2016. Trafikskolor och däckförsäljare ska kontaktas om intresse av att samverka i projektet. Studenter vid högskolan Jönköping involveras om möjligt vid framtagande av filmen. Det	G: En film finns framtagen och är spridd genom aktörernas kanaler. För kommunerna ska även regelbunden uppföljning av andelen bilar med dubbdäck göras. H: Färdig projektering och beslut om att göra filmen finns. P: Påbörjat arbetet med att planera för filmen.		Räknar parkeringen utanför stadshuset årligen. Resultat: 2016: 84st/62% dubbdäck 52 st/38% friktionsdäck 2017: 79st/58.5% dubbdäck 56 st/41.5% friktionsdäck	

Åtgärdsnamn	Ansvarig	Tidplan	Referens	Åtgärden i fulltext	Vägledning för bedömning	Bedömning (G, H, P, E)	Kommentar	98
				undersöks också om det är möjligt att visa filmen på biografer före filmvisning. Under förutsättning att filmen är framtagen är det alla deltagande aktörers ansvar att sprida informationen i sina nätverk. b) Dubbdäcksinventeringar på minst en parkering eller insamlande av försäljningsstatistik av vinterdäck genomförs årligen av kommunerna. Antal bilar med och utan dubbdäck räknas. Andelen dubbdäck räknas sedan ut. Inventeringen görs under säsongen då det är obligatoriskt att använda vinterdäck. Uppföljning sker årligen 2016-2020.			2018: 90st/65% dubbdäck 49st/35% friktionsdäck 2019: 96st/63% dubbdäck 56st/37% 56st/37%	

Åtgärdsnamn	Ansvarig	Tidplan	Referens	Åtgärden i fulltext	Vägledning för bedömning	Bedömning (G, H, P, E)	Kommentar	99
Tillgängliggörande av analysresultat	Samhällsbyggnadsnämnden	2017-2021	Vattnets miljömål	a) Länsstyrelsen gör en översyn över vilken typ av analysdata, i vilket format data presenteras, samt på vilket sätt den samlas in hos olika aktörer, bland andra Länsstyrelsen, kommuner, Trafikverket och SGU. Vid genom-gången etableras en kontakt med SGU för att stämma av vilken data de samlar in, hur detta görs samt om det är ytterligare data de vill ta del av. Det är även viktigt att i detta skede utreda hur olika databaser är samman-kopplade och hur man på ett effektivt sätt kan komplettera befintliga databaser (VISS, SGU:s kartvisare "Miljöövervakning av grundvattenkemi" m.fl.) samt vilka möjligheter som finns att presentera inskickat data. Översynen görs av berörda på Länsstyrelsen tillsammans med en referensgrupp med personer från t.ex. kommunen och Trafikverket. b) Efter genomgången tar Länsstyrelsen fram ett informationsmaterial om	G: Länsstyrelsen har skickat informationsmaterialet till kommunerna. Kommunerna har spridit sin information till berörda aktörer och har skickat in analysresultat. H: Länsstyrelsens granskning av material är framtaget. Informationsmaterial är påbörjat. P: Länsstyrelsen har påbörjat sin granskning. Kommunerna och berörda avdelningar/enheter på Länsstyrelsen har påbörjat översyn av rutiner för hur redovisning av analysresultat sker samt vilken typ av data kommunen får in.		Väntar på Länsstyrelsen för genomförande	

Åtgärdsnamn	Ansvarig	Tidplan	Referens	Åtgärden i fulltext	Vägledning för bedömning	Bedömning (G, H, P, E)	Kommentar	100
				vikten av att rapportera in analysresultat samt i vilket format analysresultaten ska rapporteras. c) Kommunerna ska själva rapportera in sina analysresultat, till vem framgår av informationsmaterialet i b). De ska även sprida informationsmaterialet till underentreprenörer.				
Utökning av antalet övervakningsplatser	Samhällsbyggnadsnämnden	2017-2021	Vattnets miljömål	a) Länsstyrelsen genomför en riskanalys av grundvattenförekomster som riskerar att inte uppnå god status. Framtagna platser stäms sedan av med SGU, inom ramen för deras arbete med att ta fram fler övervakningsplatser. Länsstyrelsen skickar ut rekommendationer och underlag för framtagande av övervakningsplatser till kommunerna. b) Kommunerna lämnar förslag på två lämpliga platser i respektive kommun, enligt Länsstyrelsens	G: Kommunerna har genomfört provtagning och analysresultaten har skickats in till Länsstyrelsen. Länsstyrelsen har valt ut provtagningsplatser utifrån det material som har skickats in från kommunerna. A-delen av åtgärden är genomförd. H: Kommunerna har skickat in förslag på två nya övervakningsplatser i sin kommun till Länsstyrelsen. Länsstyrelsen har skickat ut underlag och rekommendationer till kommunerna.		Väntar på Länsstyrelsen för genomförande	

Åtgärdsnamn	Ansvarig	Tidplan	Referens	Åtgärden i fulltext	Vägledning för bedömning	Bedömning (G, H, P, E)	Kommentar	101
				rekommendationer. c) Länsstyrelsen inventerar de föreslagna övervakningsplatserna och väljer ut/ beslutar de nya övervakningsplatserna. d) Kommunerna utför provtagning av övervakningsplatserna. I de fall förekomsten är i riskzonen för att inte uppnå god status ska det vara relevanta ämnen kopplade till risken som analyseras. I övriga fall basanalyser för de ämnen som ingår i vattenförvaltningens statusklassning.	P: Kommunerna har påbörjat arbetet med att ta fram förslag på övervakningsplatser. Länsstyrelsen har påbörjat riskanalysen av vilka grundvattenförekomster som riskerar att inte uppnå god status och som behöver ytterligare övervakningsplatser. Dessa är avstämda med SGU.			
Öka kunskapen om allemansrätten	Tekniska utskottet	2018-2022	Grön handlingsplan	Länsstyrelsen sammanställer och tillgängliggör informationsmaterial kring frågor relaterade till allemansrätten enligt syftet hos centrala myndigheter och andra organisationer, gärna på fler språk än svenska, för vidare spridning och informationsinsatser. b) Skogsstyrelsen, Södra skogsägarna, LRF, Region Jönköpings län, Länsstyrelsen, kommunerna samt Smålands turism åtar sig att lägga upp information	G: Alla punkter är genomförda. H: Punkt d och e är genomförd helt, minst ett informationstillfälle per aktör har hållits. P: Någon av punkterna är påbörjad.		Väntar på Länsstyrelsen för genomförande	

Åtgärdsnamn	Ansvarig	Tidplan	Referens	Åtgärden i fulltext	Vägledning för bedömning	Bedömning (G, H, P, E)	Kommentar	102
				om allemansrätten på sina respektive webbbar och/eller att länka till andra sidor. c) Skogsstyrelsen, Södra skogsägarna, LRF, Region Jönköpings län, kommunerna samt Smålands turism åtar sig att vid minst ett tillfälle under programperioden informera om allemansrätten och dess tillämpning till en eller flera av målgrupperna. d) Kommunerna åtar sig att särskilt informera och föra dialog med barn och ungdomar, föreningsliv samt elever inom SFI (Svenska för invandrare).				
Utbildningar om planering och skötsel av kommunernas ruderatmarker, gräsytor och andra stadsmarker	Tekniska utskottet	2018-2022	Grön handlingsplan	a) Länsstyrelsen anordnar utbildningar för kommunernas nyckelpersoner om planering för grön infrastruktur och enkla åtgärder på deras marker. b) Kommunerna genomför minst en gång under programperioden egna utbildningar för sina arbetslag om enkla naturvårdsinsatser som kan gynna den gröna infrastrukturen. Det är en fördel om en del av utbildningen förläggs till	G: Har genomfört minst en utbildning för sina egna arbetslag. H: Har påbörjat planering av utbildning för eget arbetslag. P: Har sökt LONA-medel för utbildning av eget arbetslag eller beslutat att genomföra utbildningarna.		Påbörjat planering av utbildning för eget arbetslag men inväntar länsstyrelsens utbildning innan kommunen genomför utbildning för eget arbetslag.	

Åtgärdsnamn	Ansvarig	Tidplan	Referens	Åtgärden i fulltext	Vägledning för bedömning	Bedömning (G, H, P, E)	Kommentar	103
				fält. Utbildningstillfället kan genomföras gemensamt med närliggande kommuner.				
Klimatanpassning åtg. Nr. 41 Beredskap för värmebölja	Omsorgsnämnden	2015- 2019	Anpassning till ett förändrat klimat	En samverkanssatsning görs för en stärkt långsiktig samverkan mellan Regionens sjukvård och omsorg i kommunal, privat eller annan regi. Detta med syfte att stärka samverkan kring vårdplatser och beläggning vid en värmebölja samt rörande vård i boende eller i hemmet istället för på sjukhus (för att undvika överbelastning på sjukhusen) vid värmebölja.	G: Samverkan sker kontinuerligt mellan Region Jönköpings län och länets alla kommuner H: Samverkan sker kontinuerligt mellan Region Jönköpings län och delar av länets kommuner P: Samverkan är påbörjad mellan Region Jönköpings län och länets kommuner men samverkan sker inte kontinuerligt		Regionen är huvudansvarig	

Genomförandegrad åtgärder

2017

	G	H	P	E	Total
Antal	24	16	16	12	68
Procent	35,3	23,5	23,5	17,7	100

2018

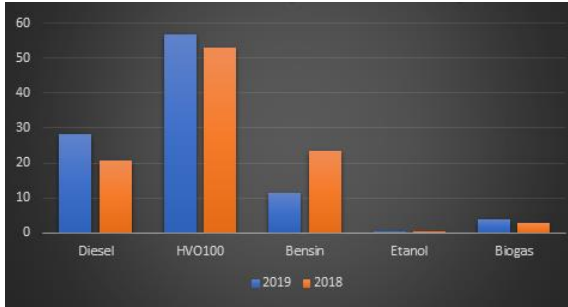
	G	H	P	E	Total
Antal	25	4	22	10	61
Procent	41	6,5	36	16,5	100

2019

	G	H	P	E	Total
Antal	16	9	19	9	53
Procent	30	17	36	17	100

Bilaga indikatorer 2019

Indikatorer för Minskad klimatpåverkan

SEKOM 1a: Koldioxidutsläpp industri (ton/invånare)	2016 0,4 ton/inv	2017 0,3 ton/inv																			
SEKOM 1b: Koldioxidutsläpp övriga sektorer (ton/invånare)	2016 3,3 ton/inv	2017 3,4 ton/inv																			
SEKOM 2: Antal resor med kollektivtrafik (resor/invånare)	2017 15 resor/inv.	2018 17 resor/inv.	2019 16 resor/inv.																		
SEKOM 3: Andel förnybara bränslen i kollektivtrafiken (%)	2017 67%	2018 63%	2019 60 %																		
SEKOM 9: Andel förnybar och återvunnen energi i kommunala lokaler (%)	2017 99%	2018 99%	2019 99%																		
SEKOM 10a: Transportenergi för tjänsteresor med bil (kWh/årsarbetare)	2017 1230 Wh/åa	2018 754 Wh/åa	2019 828 kWh/åa																		
SEKOM 10b: CO2-utsläpp från tjänsteresor med bil (ton/årsarbetare)	2017 0,31 ton/åa	2018 0,13 ton/åa	2019 0,14 ton/åa																		
Kolada: Andel miljöbilar i kommunorganisationen (%)	2017 41,2%	2018 42,2%	2019 50,9%																		
Kolada: Andel miljöbilar i den geografiska kommunen (%)	2017 15,6%	2018 14,1%	2019 14,2%																		
Värnamo Kommun: Energianvändning i kommunala byggnader (kWh/m2)	2017 177kWh/m2	2018 175kWh/m2	2019 161Wh/m2																		
Värnamo Kommun: Antal körda km i tjänst med egen bil (km/årsarbetare)	2017 157 km	2018 132 km	2019 142,9 km																		
Värnamo Kommun: CO2-utsläpp från tjänsteresor med tåg (kg)	2017 1,01 kg	2018 1,05 kg	2019 1,1 kg																		
Värnamo Kommun: Andel förbrukat bränsle per bränsleslag (%)	<table><caption>Estimated data for Värnamo Kommun: Andel förbrukat bränsle per bränsleslag (%)</caption><thead><tr><th>Bränsleslag</th><th>2019 (%)</th><th>2018 (%)</th></tr></thead><tbody><tr><td>Diesel</td><td>28</td><td>20</td></tr><tr><td>HVO100</td><td>55</td><td>52</td></tr><tr><td>Bensin</td><td>12</td><td>22</td></tr><tr><td>Etanol</td><td>1</td><td>1</td></tr><tr><td>Biogas</td><td>4</td><td>2</td></tr></tbody></table>			Bränsleslag	2019 (%)	2018 (%)	Diesel	28	20	HVO100	55	52	Bensin	12	22	Etanol	1	1	Biogas	4	2
Bränsleslag	2019 (%)	2018 (%)																			
Diesel	28	20																			
HVO100	55	52																			
Bensin	12	22																			
Etanol	1	1																			
Biogas	4	2																			

Indikatorer för Hållbar bebyggd miljö

SEKOM 4: Andel ekologiskt odlad åkermark (%)	2017 13%	2018 11%	2019 11%
SEKOM 5: Andel FSC-certifierat skogsbruk (%)	2013 41%	2017 52%	
SEKOM 6: Andel skyddad natur (%)	2017 2,7	2018 2,7	
SEKOM 8a: Årsmedelhalt av bly i avloppsslammet (mg/kg TS)	2017 14,7 mg/kg	2018 13,7 mg/kg	
SEKOM 8b: Årsmedelhalt av kadmium i avloppsslammet (mg/kg TS)	2017 0.84 mg/kg	2018 0,82 mg/kg	
SEKOM 8c: Årsmedelhalt av kvicksilver i avloppsslammet (mg/kg TS)	2017 0.53 mg/kg	2018 0,71mg/kg	
SEKOM 12: Andel miljöcertifierade skolor (%)	2017 5%	2018 5%	2019 6%

Indikatorer för Ansvarsfull resurshantering

SEKOM 11: Andel ekologiska livsmedel i den kommunala organisationen under hela året (%)	2017 Totalt 13% (kostorg. 18%)	2018 Totalt 18% (kostorg. 24%)	2019 Totalt 21% (kostorg. 24%)
SEKOM 7: Total mängd insamlat hushållsavfall (kg/invånare)	2017 411 kg	2018 444 kg	
Kolada: Andel återvunnet material av hushållsavfall (%)	2017 26%	2018 36%	
Kolada: Insamlat grovavfall, kg/person	2017 127 kg	2018 167 kg	
Värnamo kommun: Effekt som facklas av rötgasen på reningsverket Påslund (kWh)	2018 1298497kWh	2019 1351850kWh	
Värnamo kommun: Andel fairtrademärkta produkter i den kommunala organisationen (%)	Produktgrupp Kaffe 89% Te 2% Bananer 95% Kakao 17%	2016 82% 6% 73% 2%	2017 84% 38% 84% 8% 2018 96% 62% 79% 87%
Värnamo kommun: Matsvinn som uppkommer i Service- och omsorgsförvaltningarnas kök (%)	2017 13%	2018 11%	2019 10%
Värnamo kommun: Vattenanvändning i kommunala byggnader (l/m2)	2017 421 l/m2	2018 383 l/m2	2019 437 lit/m2

Indikatorer för kunskap och engagemang

Kolada: Nöjd MedborgarIndex - Miljöarbete	2017 56	2018 57

Åtgärdsplan för Värnamo kommuns miljöarbete

Reglemente

Kommunala beslut som utöver kommunallag och andra författningar styr och reglerar kommunala verksamheter. Innefattar Nämndreglementen, Delegeringsordningar, Bolagsordningar, Ägardirektiv, Föreskrifter, Kommunala taxor och avgifter.

Policy

Anger principer och värdegrundsbaserat förhållningssätt och tjänar som vägledning inom det aktuella området.

Plan

Beskriver strategier för arbetet med utvecklingen av Värnamo som kommun, och utvecklingsarbete inom kommunens organisation.

Åtgärdsplan

Anger konkreta åtgärder, tidsramar och ansvar.

Riktlinje

Beskriver hur förvaltning bedriver den befintliga verksamheten, eller ett visst område, så att den bedrivs effektivt och med god kvalitet.

Fastställd av: Kommunstyrelsen

Datum: 2020-04-14, § xxx

Dokumentet gäller från: 2020-04-14

Dokumentet gäller för: Kommunstyrelsen och kommunens nämnder och utskott

Dokumentansvarig: Miljöstrateg, Kommunledningsförvaltningen

Bakgrund

Åtgärdsplan för Värnamo kommuns miljöarbete är kopplat till det överordnade styrdokumentet Plan för Värnamo kommuns miljöarbete. Syftet med åtgärderna är att konkretiserar utförandet av de ställningstagande som finns i planen och på så sätt gå från ord till handling.

Åtgärder

Varje åtgärd är kopplad till ett prioriterat område i planen. Minst en nämnd står som ansvarig för genomförandet av varje åtgärd, i de fall där flera nämnder står som ansvariga för samma åtgärd har de ansvar för olika delar av åtgärden eller behöver samarbeta i genomförandet.

De åtgärder som nämnden har ansvar för ska detaljplaneras, det vill säga vem i förvaltningen som ska göra vad, när och hur och med vilka resurser. Åtgärderna bör planeras in i verksamhetsplaner och budgetprocesser i den mån de behövs. De åtgärder som inte kan hanteras i befintlig budget är det upp till varje nämnds ansvar att söka annan finansiering för. Varje nämnd driver själva finansieringen av de åtgärder de står som ansvariga för.

Uppskattad kostnad kan vara svårt att veta exakt, därför ska stjärnsystemet användas.

- * 0 - 100 000 kr
- ** 100 000 - 500 000 kr
- *** 500 000 - 1 mkr
- **** 1 mkr - 5 mkr
- ***** 5 mkr -

Åtgärdsplanen revideras årligen i kommunstyrelsen, då fylls listan på med nya åtgärder och inaktuella åtgärder tas bort. Efter revidering förs åtgärderna in i Hypergene där genomförandegraden följs upp, sammanställs och redovisas årligen i Kommunstyrelsen av miljöstrategen.

Regionala åtgärdsprogram:

Grön handlingsplan:

<https://www.lansstyrelsen.se/download/18.6ae610001636c9c68e54484b/1536578519935/2018-21%20Gr%C3%B6n%20handlingsplan%20-%20del%20D%20%C3%85tg%C3%A4rdsprogram.pdf>

Vattnets miljömål:

<https://www.lansstyrelsen.se/download/18.728c0e316219da8135d2939/1526067995524/2016-34%20Vattnets%20milj%C3%B6m%C3%A5l.pdf>

Hälsans miljömål:

<https://www.lansstyrelsen.se/download/18.6ae610001636c9c68e5151e5/1527227548760/2015-37%20H%C3%A4lsans%20milj%C3%B6m%C3%A5l%20-%20%C3%85tg%C3%A4rdsprogram%202016-2020.pdf>

Åtgärd	Tidsplan	Budget	Ansvar
Sparsam körning 1. (2019) Skapa rambudget till gemensam pott för sparsam körning. 2. (2020) Skapa ett erbjudande om utbildning i sparsam körning till alla tillsvidareanställda som kör mycket i tjänsten, information ska utgå till alla förvaltningar årligen. Antalet platser på utbildningen kan vara begränsad och utbildningstillfället kan till exempel vara en gång i terminen eller löpande för alla nyanställda men syftet är att sparsam körning ska tillämpas i tjänsten. Sparsam körning ska användas oavsett fordon och bränsleslag.	2019–2020	*	Kommunstyrelsen
Checklista vid evenemang Vid nästa revidering av Policy för evenemangsstöd och sponsring ska en checklista för hållbarhet finnas med. Krav ska ställas på till exempel källsortering i de fall evenemangsbidrag ges.	2018–2021		Kommunstyrelsen
Revidera resepolicy och kommunicera den Revidera resepolicy med målet att minska körsträckor oavsett bränsleslag och syfte att tydliggöra när olika transportslag bör användas. Resepolicyn ska harmoniera med bilpolicyn och ta upp regler för användandet av egen bil i tjänsten.	2019–2020		Kommunstyrelsen
Värnamo laddar upp Åtgärd finns i åtgärdsprogram: Minskad klimatpåverkan s.75	2015–2020	*****	Kommunstyrelsen
Översyn finanspolicy Revidera finanspolicyn med syftet att utesluta investeringar i bolag som producerar kol, olja och naturgas för att exkludera fossil energi, likt riktlinjerna om etiska investeringar.	2018–2020		Kommunstyrelsen
Tillgängliggör friluftsliv och friluftsområden för fler Åtgärd finns i åtgärdsprogram: Grön handlingsplan s.38	2018–2022		Kommunstyrelsen
Information om medel att söka Åtgärd finns i åtgärdsprogram: Grön handlingsplan s.48	2018–2022		Kommunstyrelsen

Information till allmänheten om värden i sjöar och vattendrag. Åtgärd finns i åtgärdsprogram: Vattnets miljömål s.59	2018–2021		Kommunstyrelsen
Beredskapsplaner och övning Åtgärd finns i åtgärdsprogram: Vattnets miljömål s.81	2017–2021		Kommunstyrelsen
Dubbdäcksinventering Åtgärd finns i åtgärdsprogram: Hälsans miljömål s.19	2016–2021		Kommunstyrelsen
Kontroll av informationskravet i Reach Åtgärd finns i åtgärdsprogram: Hälsans miljömål s.28	2016–2021		Kommunstyrelsen
Fasa ut farliga kemikalier Åtgärd finns i åtgärdsprogram: Hälsans miljömål s.32	2016–2021	**	Kommunstyrelsen
Checklista arrende Skapa en checklista för hållbart brukande som kan användas i jakt- och jordbruksarrende	2019–2021		Kommunstyrelsen
Förorenade områden orsakade av pågående verksamheter ska inventeras och riskklassas enligt MIFO fas 1 Åtgärd finns i åtgärdsprogram: Hälsans miljömål s.35	2016–2021		Samhällsbyggnadsnämnden
Undersökningar av potentiellt förorenade områden vid nedlagda eller pågående verksamheter i riskklass 1 och 2 motsvarande MIFO fas 2 Åtgärd finns i åtgärdsprogram: Hälsans miljömål s.36	2016–2021		Samhällsbyggnadsnämnden
Arbete med saneringsåtgärder av riskklass 1-objekt Åtgärd finns i åtgärdsprogram: Hälsans miljömål s.37	2016–2021		Samhällsbyggnadsnämnden
Grönstrukturplaner/program Åtgärd finns i åtgärdsprogram: Hälsans miljömål s.62	2016–2021		Samhällsbyggnadsnämnden
Fördjupad genomlysning av God bebyggd miljö i översiktsplanen Åtgärd finns i åtgärdsprogram: Hälsans miljömål s.68	2016–2021		Samhällsbyggnadsnämnden

Tillsynsinsats på miljöfarliga verksamheter som påverkar vattenförekomster Åtgärd finns i åtgärdsprogram: Vattnets miljömål s.63	2017–2021		Samhällsbyggnadsnämnden
Tillgängliggörande av analysresultat Åtgärd finns i åtgärdsprogram: Vattnets miljömål s.75	2017–2021		Samhällsbyggnadsnämnden
Utökning av antalet övervakningsplatser Åtgärd finns i åtgärdsprogram: Vattnets miljömål s.77	2017–2021		Samhällsbyggnadsnämnden
Information till fastighetsägare om enskilt vatten Åtgärd finns i åtgärdsprogram: Vattnets miljömål s.79	2017–2021		Samhällsbyggnadsnämnden
Tillsyn av ledningsnätet Åtgärd finns i åtgärdsprogram: Vattnets miljömål s.43	2017–2021		Samhällsbyggnadsnämnden
GIS-skikt luftpartiklar Utred om det finns möjlighet att ta fram ett GIS-skikt över luftpartiklar som kan användas vid fysisk planering och hantering av luftföroreningar i kommunen.	2020		Samhällsbyggnadsnämnden
Aktuella vattenskyddsområden Åtgärd finns i åtgärdsprogram: Vattnets miljömål s.84	2017–2021		Tekniska utskottet
Insatser för grönstrukturen Åtgärd finns i åtgärdsprogram: Hälsans miljömål s.64	2016–2021		Tekniska utskottet
Avfallskärl i kommunala lokaler Utred möjligheterna för källsortering på alla kommunala arbetsplatser och offentliga utrymmen inomhus för att kunna införa en sortering där så behövs. Vilka fraktioner som blir aktuella bestäms av verksamheterna själva men t.ex. papper, plast, glas, metall, mat och elektronikavfall ska alltid finnas. Möjligheterna att börja sortera ska vara klart till dess SÅM inför utsortering av matavfall i hushåll.	2019–2020		Tekniska utskottet

Avfallskärl på offentliga platser Se över placering av avfallskärl på och omkring offentliga platser och vid behov omplacera och utöka dem.	2019–2020		Tekniska utskottet
Vandringshinder för fisk och uter i det kommunala vägnätet Åtgärd finns i åtgärdsprogram: Grön handlingsplan s.13	2018–2022		Tekniska utskottet
Hänsyn till friluftslivet i kommunala skogsbruksplaner Åtgärd finns i åtgärdsprogram: Grön handlingsplan s.19	2018–2022		Tekniska utskottet
Öka andelen lövskogar och tallskogar på kommunägd mark Åtgärd finns i åtgärdsprogram: Grön handlingsplan s.20	2018–2022		Tekniska utskottet
Utbildningar om planering och skötsel av kommunernas ruderatmarker, gräsytor och andra stadsmarker Åtgärd finns i åtgärdsprogram: Grön handlingsplan s.35	2018–2022		Tekniska utskottet
Öka kunskapen om allemansrätten Åtgärd finns i åtgärdsprogram: Grön handlingsplan s.59	2018–2022		Tekniska utskottet
Främja barn och ungas tillgång till friluftsliv Åtgärd finns i åtgärdsprogram: Grön handlingsplan s.56	2018–2022		Tekniska utskottet
Kartläggning av socialt viktiga naturområden Åtgärd finns i åtgärdsprogram: Grön handlingsplan s.65	2018–2022		Tekniska utskottet
Solskydd på förskolegårdar och sommaröppna fritidshem Åtgärd finns i åtgärdsprogram: Hälsans miljömål s.47	2016–2021		Tekniska utskottet (huvudansvarig) Barn- och utbildnings- nämnden
Åtgärda buller i utomhusmiljön vid förskola/skola/fritidshem Åtgärd finns i åtgärdsprogram: Hälsans miljömål s.57	2016–2021		Tekniska utskottet (huvudansvarig) Barn- och utbildnings- nämnden

Kemikalier i förskolan Åtgärd finns i åtgärdsprogram: Hälsans miljömål s.29	2016–2021		Barn- och utbildnings- nämnden
Ökat fokus på matsvinn Matsvinn är en fråga som berör flera förvaltningar. För att gemensamt bidra till att minska matsvinn skapar Serviceförvaltningen en matsvinns-grupp där omsorg och barn- och utbildning tillsammans arbetar vidare med åtgärder för att minska matsvinnet.	2020		Servicesnämnden Omsorgsnämnden Barn- och utbildnings- nämnden
Kommunikationssatsning på mat En kommunikationsplan med insatser för att öka fokus på mat ska tas fram. Både små och stora insatser är viktiga för att öka medvetenheten om Värnamo kommuns måltider, för att avliva myter och höja status på maten.	2019–2020	*	Servicesnämnden
Klimatsmart mat Verksamheten ska vid minst ett tillfälle under året ha utbildat sin personal i någon form av insats som syftar till en miljöbesparing. Utbildningen kan ha olika fokus men i slutänden skapa en miljövinst.	2020-	*	Servicesnämnden
Pilotprojekt matsvinnsförsäljning Genomför ett pilotprojekt för att sälja överbliven mat från restaurangen på Rörestorpsgården till ett reducerat pris. Från det att restaurangen stänger och 20 minuter fram ska det finnas möjlighet för pensionärer från 61 år samt personer med varaktig sjukersättning att hämta mat i egen matlåda till ett reducerat pris. Den mat som finns kvar i serveringslinjen efter dessa 20 minuter kasseras. Köket ska inte laga mer mat på grund av projektet eller laga mer mat om kunden efterfrågar detta då syftet är att endast att sälja det som blivit över av ordinarie tillagad mat.	2020		Servicesnämnden
Kylning av serverrum Minska serverlokalen till fördel för kontorsutrymme samt säkerställa kyl drift på ett energieffektivt sätt	2020–2022		Servicesnämnden

Körjournal på förvaltningsnivå Undersök möjligheterna att sammanställa en statistikrapport utifrån elektroniska körjournaler. Rapporten ska kunna delas ut till varje förvaltning årligen. Borde innehålla antal körda km med förvaltningens egna fordon, bilpool och egen bil i tjänsten. Syftet är att förvaltningar ska kunna analysera sina egna körmönster för att själva kunna förbättra dem.	2018–2020		Service nämnden Kommunstyrelsen
Delningsekonomi Utöka bibliotekskonceptet till att innefatta fler produkter än medier. Produkterna ska vara av det slag som antingen har en hög inköpskostnad, sällan används och lika gärna kunde lånas istället för köpas eller som innefattar testa-på-koncept.	2020		Kulturnämnden
Arrangemang för miljö/ hållbarhetsfrågor Ordna arrangemang för, och arrangemang med inslag av, miljö- och hållbarhetsfrågor kontinuerligt. Arrangemangen kan anordnas som event med enskilt fokus på miljö/ hållbarhet eller jobbas in som en del av en annan aktivitet.	2018-		Kulturnämnden
Plan för kulturmiljön Följ upp de genomförandet av de att-satser som finns fastslagna i Plan för kulturmiljön i Värnamo kommun och revidera den under mandatperioden.	2019–2022		Kulturnämnden Samhällsbyggnads- nämnden

Organisation och ansvar

De åtgärder som finns i denna plan härstammar från olika håll. De flesta kommer ur det regionala miljömålsarbetet som är uppdelat i fem åtgärdsprogram baserat på olika nationella miljökvalitetsmål samt klimatanpassning. Åtgärder i programmen tas fram i samverkan med olika organisationer, myndigheter och kommuner och revideras löpande. Det innebär att Värnamo kommun årligen får en remiss på ett nytt program med åtgärder att ta ställning till och därför måste även denna åtgärdsplan revideras årligen. Utöver de regionala åtgärdsprogrammen har Värnamo kompletterat listan med egna åtgärder.

Uppföljning

Alla åtgärder läggs in i hypergene och följs årligen upp och presenteras av miljöstrategen i kommunstyrelsen.

§ 163 Dnr: KS.2020.199

Åtgärdsplan för Värnamo kommuns miljöarbete 2020

Beslut

Kommunstyrelsen beslutar

att anta Åtgärdsplan för Värnamo kommuns miljöarbete 2020,
samt

att skicka åtgärdsplanen till alla nämnder för genomförande.

Ärendebeskrivning

En ny åtgärdsplan har tagits fram för 2020. Åtgärdsplanen är kopplad till Plan för Värnamo kommuns miljöarbete och revideras årligen.

Kommunledningsförvaltningen föreslår i skrivelse 2 april 2020 kommunstyrelsen besluta

att anta Åtgärdsplan för Värnamo kommuns miljöarbete 2020,
samt

att skicka åtgärdsplanen till alla nämnder för genomförande.

Beslut skickas till:
Utvecklingsavdelningen
Samtliga nämnder
Tekniska utskottet

Årsredovisning 2019

Innehållsförteckning

Inledning			
Kommunledningen har ordet	3	Samhällsbyggnadsnämnden	59
Kommunens organisation	4	Servicenämnden	63
Ekonomisk sammanfattning	6	Kulturnämnden	68
Fem år i sammandrag	7	Barn- och utbildningsnämnden	72
		Omsorgsnämnden	79
Förvaltningsberättelse		Medborgarnämnden	84
Avstämning av kommunens övergripande mål	10	Överförmyndaren	89
Utvärdering av ekonomisk ställning	14	Kommunens revisorer	91
HR-redovisning	18	Finansiering och övrig verksamhet	92
Räkenskaper		Sammanställd redovisning	
Resultaträkning	28	Förvaltningsberättelse	94
Balansräkning	28	Sammanställd resultaträkning	97
Kassaflödesanalys	29	Sammanställd balansräkning	98
Redovisningsprinciper	30	Sammanställd kassaflödesanalys	99
Noter	32	Noter till sammanställd redovisning	100
Driftsredovisning	35	Värnamo Stadshus AB	101
Investeringsredovisning	36	Värnamo Energi AB	103
Resultat- och balansräkning fullfond och blandmodell	37	Finnvedsbostäder AB	106
Särskild redovisning för vatten- och avloppsverksamheten	38	Värnamo Kommunala Industrifastigheter AB	109
		Kommunalförbundet SÅM (Samverkan Återvinning Miljö)	113
Årsberättelse per nämnd		Övrigt	
Kommunstyrelsen	41	Revisorernas bedömning	116
Kommunstyrelsen – Campus Värnamo	48	Några axplock från 2018 års händelser	118
Kommunstyrelsen – Tekniska utskottet	51		
Upphandlingsnämnden	56		

Årsredovisningen är kommunstyrelsens rapport till kommunfullmäktige över verksamhetsåret 2019. Frågor om innehållet besvaras av Kjell Fransson, Peter Karlsson eller Sofia Johansson Värnamo kommun, 331 83 Värnamo, telefon: 0370-37 7000, e-post: kommunen@varnamo.se, org.nr: 212000-0555. Bilderna i årsredovisningen kommer från Smålandsbilder samt egna bilder. Framsidan: I Gummifabriken finns Värnamo kommuns stadsbibliotek inrymt.

Kommunledningen har ordet

Så har ännu ett år passerat och vi ska snart lägga även 2019 bakom oss och istället rikta blicken framåt mot nya utmaning för Värnamo kommun. Men innan vi gör det så ska vi summera 2019 års verksamhet i en årsredovisning där ekonomi, HR, verksamhet, måluppfyllelse mm sammanfattas.

Kommunens befolkning fortsätter att öka, dock i lägre takt än tidigare år. Under 2019 ökade befolkningen med 132 invånare till 34 560 invånare. Befolkningsökningen beror på inflyttning från andra länder och födelseöverskott. Ett ökat befolkningsunderlag är grunden till att finansiera och personalförsörja kommunens verksamheter.

Kvalitet och mål

Värnamo kommuns verksamheter levererar resultat och kvalitet som i hög grad motsvarar ställda mål. En växande befolkning medför samtidigt ökande krav och större efterfrågan på kommunal service och tjänster. Förändrade krav och omvärldsfaktorer har lett till att förändringsarbeten gemensamt och i enskilda nämnder har initierats. Nämnder och förvaltningar har genomlyst sina verksamheter för att göra rätt saker för den av kommunfullmäktige tilldelade budgeten. Förändringsarbetet har också initierats utifrån långsiktig planering och de effekter som följer av demografi, kompetensförsörjningsutmaningen samt konsekvenser av befolkningsutvecklingen.

Att klara uppdraget att fullgöra grunduppdrag av god kvalitet för de vi är till för hänger tätt samman med Värnamo kommuns övergripande mål om kompetensförsörjning. Målet anger att kommunen ska vara en attraktiv arbetsgivare som utvecklar och behåller sina medarbetare. Den genomsnittliga personalomsättningen är låg. I bristyrken och generellt blir det allt viktigare att vara en attraktiv arbetsgivare som kan behålla den befintliga personalen. Aktivt arbete utifrån målen kring kompetensförsörjning och medarbetares delaktighet är centralt för utveckling och att Värnamo kommun upplevs som en attraktiv arbetsgivare där ett motiverande ledarskap tillämpas i styrning, ledning och gemensam utveckling.

Ekonomi

Kommunen redovisar ett positivt resultat för 2019 på +8,0 miljoner kronor, att jämföras med den ursprungliga årsbudgeten på +11,5 miljoner kronor. Nämnderna visar ett underskott mot budget på sammanlagt -26,1 miljoner kronor; sammantaget en mycket stor avvikelse. Skillnader i resultat mot budget finns dock mellan nämnderna. De största underskotten redovisar medborgarnämnden med -21,4 miljoner kronor, omsorgsnämnden -8,3 miljoner kronor och barn- och utbildningsnämnden med -5,6 miljoner kronor.

Realisationsvinster vid försäljning av anläggningstillgångar ska inte ingå i denna avstämning mot balanskravet. Årets resultat +8,0 miljoner kronor blir, efter avdrag av sådana realisationsvinster på 1,3 miljoner kronor, sammanlagt +6,7 miljoner kronor. Det innebär att kommunen under 2019 har uppfyllt lagens krav om balans i ekonomin.

Kommunen investerade 2019, efter avdrag för investeringsinkomster, för 287,2 miljoner kronor. Under 2019 har 150 miljoner kronor i nya långfristiga lån upptagits. De långfristiga lånen uppgår därmed vid årets slut till 400 miljoner kronor. Med den höga investeringsnivå som finns i investeringsplanen kommer det under de närmaste åren att behöva upptas ytterligare lån.

HR

Kommunens vision, mål och värdegrund styr och påverkar agerandet för Värnamo kommun som arbetsgivare och alla dess medarbetare. Visionen innebär en utmaning då kvalificerade medarbetare behöver rekryteras inom många yrkesområden. Värnamo kommun har nu drygt 3 000 tillsvidareanställda och tidsbegränsat anställda medarbetare. Antalet medarbetare har ökat med 2 årsarbetare (+83 tillsvidareanställda samt -81 tidsbegränsat anställda). Personalomsättningen är relativt låg, 6,9 procent exklusive pensionsavgångar. Kompetensförsörjningen påverkas av att 27 procent av våra medarbetare kommer att gå i pension de närmaste 10 åren. Kommunfullmäktige har tagit beslut om heltid som norm och detta märks i siffrorna 2019 då medelsysselsättningsgraden för de tillsvidareanställda har ökat med 1,6 procentenheter till 94,2 procent. Sjukfrånvaron har minskat från 6,71 procent till 6,61 procent. Andelen sjukfrånvaro som är längre än 60 dagar har ökat från 51,92 till 54,80 procent.

Verksamhetsåret 2019

Vi bedriver en verksamhet med hög kvalitet som uppskattas av våra medborgare. Följande rubriker från nyhetsflödet på Nettan (intranätet) vittnar om just detta:

- Gott resultat för Finnvedens gymnasium i SKL:s rapport
- Öppna jämförelser
- Värnamo raketklättrar som friluftskommun
- Fortsatt bra företagsklimat i Värnamo
- Värnamo näst bäst i landet, tycker fastighetsägarna
- Värnamo - en av årets teknikkommuner
- Medborgarna positiva till kommunen

Mer av vad som hände under 2019 finns i respektive nämnds verksamhetsberättelse.

Vi vill rikta ett stort tack till alla anställda. Det är ni som skapar resultaten, ofta av väldigt hög kvalitet och uppskattade av kommuninvånarna.

Ett stort Tack till er alla!

I skrivande stund befinner sig världen mitt i en pandemikris. Allt började när Kina informerade WHO den 31 december om att 41 personer drabbats av ett okänt virus i staden Wuhan. Viruset fick senare ett namn, Sars-cov-2. Covid-19 är namnet på den sjukdom som viruset orsakar. De åtgärder som vidtas är extremt stora och sannolikt kommer vi att se en försvagad ekonomi för hela världen men också för svenska staten, kommunerna och företagen under en lång tid framöver.

Hans-Göran Johansson,
Kommunstyrelsens ordförande

Ulf Svensson,
Kommundirektör

Kommunens organisation

Värnamo kommun är en politiskt styrd organisation, precis som alla kommuner i landet. Kommunfullmäktige, kommunstyrelse och åtta nämnder fattar de politiska besluten.

Kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige har 51 ledamöter och är det högsta beslutande församlingen i Värnamo kommun. Alla ledamöter utses direkt av invånarna vid valet. Här fattas de strategiska övergripande besluten och de politiska målen. Kommunfullmäktige utser ledamöter till kommunstyrelse och nämnder.

Vid de allmänna valen 2018 förändrades fördelning av de 51 ledamöterna i kommunfullmäktige i Värnamo och nu ser fördelningen ut så här (fördelningen under mandatperioden 2014-2018 inom parentes)

Socialdemokraterna	15 mandat (18)
Centerpartiet	10 mandat (8)
Moderaterna	8 mandat (8)
Sverigedemokraterna	8 mandat (6)
Kristdemokraterna	5 mandat (6)
Liberalerna	2 mandat (1)
Vänsterpartiet	2 mandat (1)
Miljöpartiet	1 mandat (3)

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen har från 2019 utökats från 13 ledamöter till 15. Kommunstyrelsen leder och samordnar arbetet med övergripande mål och riktlinjer, och styrning av kommunens verksamheter. Kommunstyrelsen ska bereda alla ärenden till kommunfullmäktige. Ordförande är Hans-Göran Johansson (C).

Nämnder

Kommunfullmäktige beslutar vilka nämnder som ska finnas, deras uppgifter och hur arbetet ska fördelas.

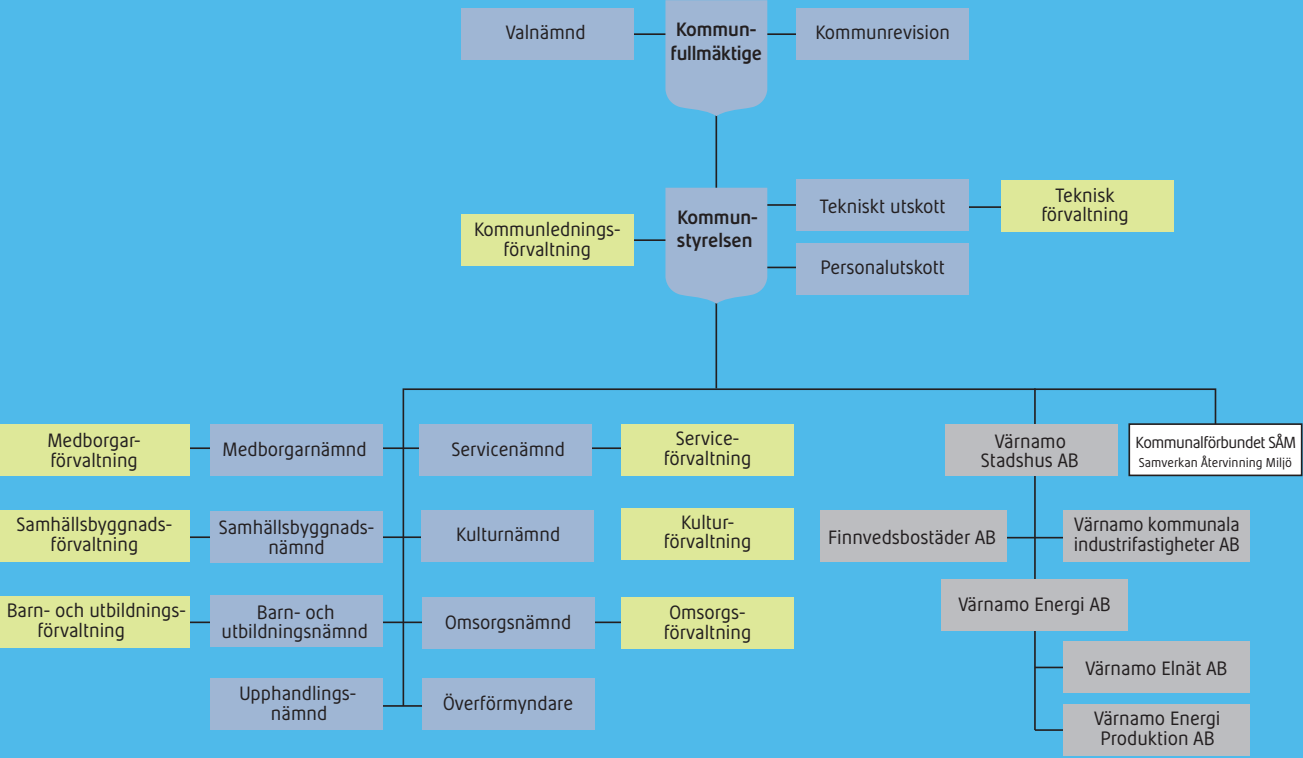
Förvaltningar

Värnamo kommun har under 2019 haft nio förvaltningar och 2 800 anställda. De har till uppgift att genomföra de beslut som fattas politiskt och att svara för den dagliga verksamheten. Kommunledningsförvaltningen har en kommunövergripande och samordnande roll i kommunen, med kommundirektören Ulf Svensson som chef.

Kommunala bolag

Värnamo Stadshus AB är moderbolag i koncernen, som består av tre dotterbolag, alla helägda. Styrelsen i Värnamo Stadshus AB utgörs av kommunstyrelsens ordförande, 1:e vice ordförande och 2:e vice ordförande samt ytterligare två ledamöter från kommunstyrelsen. VD är biträdande kommundirektören.

Värnamo kommuns organisation 2019

Ekonomisk sammanfattning

Årets resultat

Resultatet 2019 uppgår till + 8,0 miljoner kronor, att jämföra med +15,3 miljoner kronor föregående år.

Budget 2019 var + 11,5 miljoner kronor. Årets resultat utgör därmed ett underskott på -3,5 miljoner kronor jämfört med budget.

Tack vare att Värnamo kommun hade ett budgeterat positivt resultat kunde 2019 års verksamhet ändå totalt bedrivas inom budget.

Nämnderna har till sitt förfogande under 2019 haft en nettobudget på 1 943,8 miljoner kronor. Resultatet vid årets slut blev 1 969,9 miljoner kronor, vilket innebär ett budgetmässigt underskott på -26,1 miljoner kronor.

Den fortsatt låga räntenivån har en positiv inverkan på kommunens ekonomi. Kommunen har under året ökat upplåningen med 150 miljoner kronor vilket innebär att den totala låneskulden är 400 miljoner kronor. I förhållande till de budgeterade räntekostnaderna uppstod ett överskott på 1,8 miljoner kronor

Årets intäkter i form av allmän kommunalskatt och kommunalekonomisk utjämning (exkl. fastighetsavgift) har budgeterats till 1 911,8 miljoner kronor. Utfallet blev 1 915,1 miljoner kronor, vilket innebär ett överskott med 3,3 miljoner kronor jämfört med budget.

Nämndernas resultat

Nämnderna visar en stor avvikelse i förhållande till budget, sammanlagt -26,1 miljoner kronor. De största underskotten visar medborgarnämnden -21,4 miljoner kronor, omsorgsnämnden -8,3 miljoner kronor och barn- och utbildningsnämnden med -5,6 miljoner kronor.

Nämndernas ekonomiska resultat i bokslutet är dock något bättre än vid delårsbokslutet. Där prognostiserade nämnderna ett underskott på -31,5 miljoner kronor. Nämnderna visar också en bättre prognossäkerhet då följsamheten mot delårsbokslutets årsprognos och bokslutet endast avviker med 5,4 miljoner kronor. Närmare kommentarer till nämndernas avvikelser finns under avsnittet årsberättelse per nämnd.

Nettoinvesteringar

Årets nettoinvesteringar 2019 uppgår till 287,2 miljoner kronor. År 2018 var dessa sammanlagt 267,7 miljoner kronor.

De största investeringarna 2019 avser tillagningskök och matsal vid Gröndalsskolan (25,1 miljoner kronor), nytt tillagningskök vid Exposkolan (23,6 miljoner kronor), ombyggnad av förvaltningslokaler vid Expo (21,3 miljoner kronor), ny grundskola Exposkolan (18,5 miljoner kronor), ny förskola i Rydaholm (16,0 miljoner kronor), ny förskola kvarteret Dalen Mosslelund (15,7 miljoner kronor), överföringsledning Bredaryd-Stomsjö (11,0 miljoner kronor), VA-sanering Rönnegårdsvägen Bredaryd (10,5 miljoner kronor), överföringsledning Bredaryd-Pålslund (9,2 miljoner kronor), exploatering nytt bostadsområde Häggegård i Bredaryd (7,3 miljoner kronor).

De budgeterade nettoinvesteringarna uppgick till 555,5 miljoner kronor, vilket betyder att årets utfall är 268,3 miljoner kronor lägre än budget. Av de budgeterade investeringarna utgör 244,7 miljoner kronor tilläggsbudgetering från 2018 av investeringar som ännu inte genomförts. Den främsta anledningen är att många beslutade investeringsprojekt av olika anledningar blivit försenade.

Personalekonomisk redovisning

Per 2019-12-31 har Värnamo kommun 2.846 tillsvidareanställda årsarbetare, att jämföra med 2.805 per 2018-12-31. Det innebär en ökning med 41 årsarbetare.

Den totala sjukfrånvaron har under 2019 minskat med 0,1 procentenheter till 6,61 procent. Sjukfrånvaron för kvinnor uppgick till 7,28 procent (7,36 procent) och för män till 4,06 procent (4,28 procent).

Andelen sjukfrånvaro längre än 60 dagar har totalt ökat med 2,88 procentenheter jämfört med 2018.

Detta får du för skattepengarna
100 kr av dina skattepengar fördelas
i Värnamo kommun enligt bilden.

Fem år i sammandrag

Belopp i miljoner kronor (mnkr)	Bokslut 2019	Bokslut 2018	Bokslut 2017	Bokslut 2016	Bokslut 2015
Antal invånare (per 12-31)	34 560	34 428	34 206	33 906	33 473
Utdebitering allmän kommunalskatt, % *	21,52	21,52	21,52	21,52	21,12
Utbetalda löner inklusive lönebikostnader, mnkr	1 660,9	1 629,1	1 555,3	1 493,9	1 387,1
Omsättning (intäkter, skatteintäkter och kommunalekonomisk utjämning), mnkr	2 484,7	2 445,1	2 431,8	2 334,9	2 115,2
Avskrivningar/nedskrivningar, mnkr	109,0	106,0	99,7	88,3	82,9
Verksamhetens nettokostnader, mnkr	1 982,3	1 914,3	1 808,8	1 701,9	1 660,8
Skatteintäkter och kommunalekonomisk utjämning, mnkr	1 980,5	1 919,4	1 877,3	1 797,6	1 685,5
Finansnetto, mnkr	9,8	10,2	3,8	4,2	3,6
Årets resultat före extraordinära poster, mnkr	8,0	15,3	72,3	99,9	28,3
Årets resultat, mnkr	8,0	15,3	72,3	99,9	28,3
Årets resultat enligt lagen om ekonomisk balans, mnkr	6,7	11,7	61,2	81,2	23,3
Nettoinvesteringar, mnkr **	287,2	242,7	188,6	209,4	189,8
Anläggningstillgångar, mnkr	2 168,4	2 015,0	1 879,2	1 782,5	1 727,2
Kortfristiga fordringar samt förråd, lager och exploateringsfastigheter, mnkr	254,2	257,9	159,8	167,2	154,7
Likvida medel, mnkr	148,5	147,5	335,3	371,1	190,2
Eget kapital, mnkr	1 501,9	1 509,2	1 488,1	1 413,4	1 310,8
Avsättningar, mnkr	133,2	135,9	140,3	139,5	141,3
Långfristiga skulder, mnkr	494,6	321,6	310,0	297,2	240,9
Kortfristiga skulder, mnkr	441,5	453,7	436,0	470,7	379,1
Pensionsskuld inom linjen (inklusive löneskatt), mnkr	572,6	581,6	590,1	617,6	646,7
Rörelsekapital, mnkr	-38,7	-48,3	59,1	67,6	-34,2
Anläggningskapital, mnkr	1 540,6	1 557,5	1 428,9	1 345,8	1 345,0
Verksamhetens nettokostnad i % av skatteintäkter och kommunalekonomisk utjämning och finansnetto	99,6	99,2	96,2	94,5	98,3
Balanslikviditet (oms.tillg/kortfr. skulder)	0,9	0,9	1,1	1,1	0,9
Soliditet (eget kapital/tillgångar), %	58,3	62,4	62,7	60,9	63,3
Soliditet inkl pensionsförpliktelser före 1998, %	36,1	38,3	37,8	34,3	32,0
Skuldbetalningsförmåga = teoretisk återbetalningstid (långfristiga skulder/res2), år (ej avskrivningar)	4,2	2,7	1,8	1,6	2,2
Kassaflöde (resultat/intäkter), % (ej avskrivningar)	4,7	5,0	7,1	8,1	5,3
Skuldflödesgrad (långfristiga skulder/intäkter), %	19,9	13,2	12,7	12,7	11,4
Skuldbalansgrad (skulder/tillgångar),%	36,6	32,0	31,4	33,1	29,9

*) Värnamo kommun har genomfört en skattehöjning från 2016 med 0,40 procentenheter.

Från 2014-01-01 har en skatteväxling med Jönköpings läns landsting skett med 0,15 procentenheter för överlämning av huvudmannaskapet för färdtjänst från Jönköpings läns kommuner till landstinget.
Värnamo kommun har genomfört en skattehöjning från 2014 med 0,18 procentenheter.
Skatteväxling skedde 2013-01-01 med Jönköpings läns Landsting med 0,34 procentenheter för överlämning av huvudmannaskap för hemsjukvården från landstinget till Jönköpings läns kommuner.

**) Nettoinvesteringar inkluderar investeringskostnader, investeringsbidrag, exploateringskostnader samt exploateringsintäkter.

Värnamo – den mänskliga tillväxtkommunen, 40 000 invånare 2035

Värnamo kommun vill och behöver växa, och växa på rätt sätt. Att växa på rätt sätt är att kommunen utvecklas med social, ekologisk och ekonomisk hållbarhet. Tillväxt i antal invånare behövs för en hållbar utveckling ekonomiskt, för hållbar kompetensförsörjning och attraktivitet. Tillväxt ger många positiva effekter, men skapar samtidigt nya utmaningar. Fler invånare betyder också att efterfrågan på bostäder och kommunal service och tjänster blir större. Behovet både av lokaler och kompetens ökar. Visionen vill förmedla att alla behövs och är en tillgång. I Värnamo kommun ska finnas möjlighet att växa som människa – möjlighet till utbildning, meningsfull fritid och rikt föreningsliv. Värnamo vill vara en kommun som präglas av delaktighet och tolerans. Vi vill vara en kommun som utgår från människans behov av att få utvecklas.

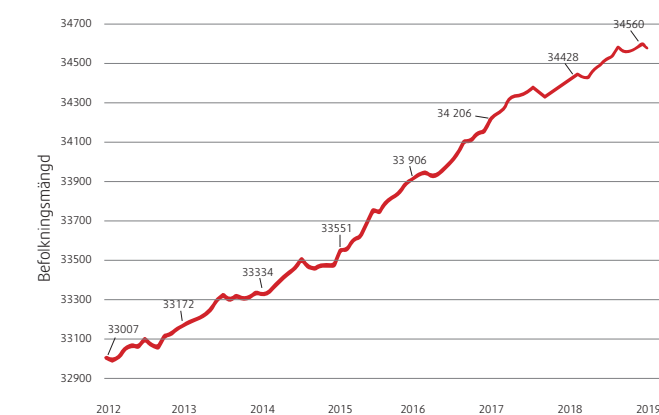
Värnamo kommuns vision

Årtalet 2035 är också det årtal som samhällsplanering i form av översiktsplan tar sikte på. Nu och framöver vill vi att det ska vara attraktivt att bo, besöka och verka i kommunen och att det ska vara tryggt att befinna sig här. Den mänskliga tillväxten handlar också om att kommunens medarbetare kan få förutsättningar att växa och utvecklas. Vision och mål kan nås genom medarbetares delaktighet, kunskap och engagemang. Invånaren och besökaren möter den mänskliga tillväxtkommunen i mötet med kommunens medarbetare. I det mötet ska kommunens värdegrund, och det goda ambassadörskapet förverkligas.

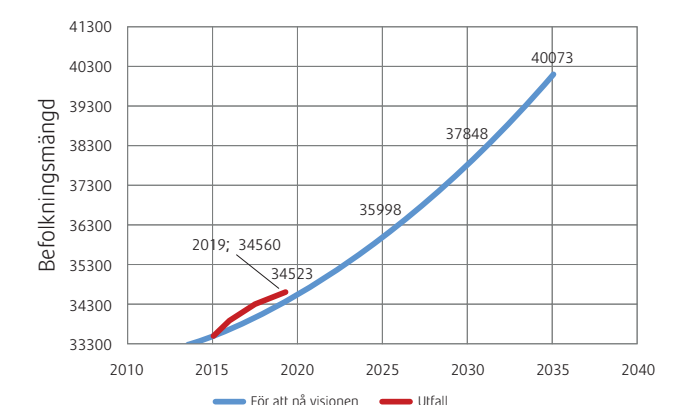
Siffrorna visar att vi är på rätt väg!

Kommunens befolkning har under lång period varit ökande. Det senaste året har dock ökningstakten avmattats något. Under en sjuårsperiod har kommunen vuxit med drygt 1 500 invånare. År 2018 ökade kommunen med +222 invånare och 2019 med +132 personer. De satsningar som kommunen genomför för att bland annat stimulera attraktivitet, näringsliv, utbildning och boende kommer förhoppningsvis att innebära att befolkningsutvecklingen utvecklas stadigt under kommande år.

Befolkningsutveckling Värnamo kommun 2013–2019

Årlig folkmängd för att nå 40 000 invånare 2035

Avstämning av kommunens övergripande mål

Den politiska styrningen av förvaltningarnas verksamheter sker genom mål- och resultatstyrning. Resultaten följs upp avseende måluppfyllelse och mäts med indikatorer som ska spegla utveckling och kvalitet i tjänster och verksamhet. Här redovisas resultatet för de fyra kommunövergripande målen, som bygger på de resultat som skapats i nämnder och förvaltningar. De kommunövergripande målen har en extern och en intern tillämpning. Ekonomiska resultat redovisas under rubriken Finansiella mål.

● = Helt uppfyllt   ● = I hög grad uppfyllt   ● = Delvis uppfyllt   ○ = Ej uppfyllt   ○ = Ej utvärderat   ↗ = Ökad   ➡ = Oförändrad   ↘ = Minskad   — = Inget värde angivet

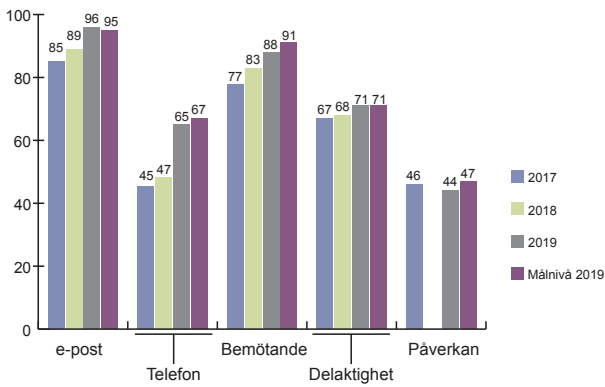
Delaktighet – medborgare och medarbetare är delaktiga i kommunens utveckling

Därför har kommunen detta mål:

Vi vill kommunicera och ge återkoppling avseende mål, resultat och kvalitet. Vi vill att medborgare och medarbetare ska ha möjlighet att påverka kommunens utveckling

● ↗ **Externt mål:** Värnamo kommun kommunicerar och för dialog om mål och resultat med sina medborgare.

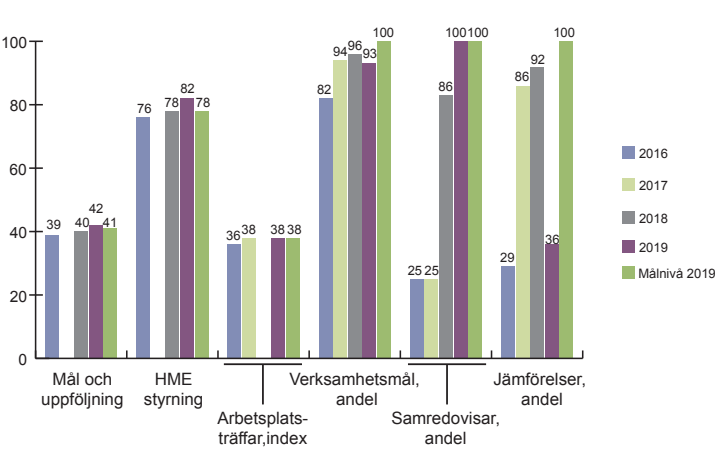
Medborgarna i Värnamo kommun ska få svar på sina frågor^{1,2}. En gemensam informations- och kommunikationsplan följs så att medborgarna ska få tillgång till fakta och jämförelser² så att förutsättningarna finns att påverka och vara delaktig i kommunens utveckling. Fler sätt för delaktighet har utvecklats, så som medborgarinitiativ och landsbygdsdialog.

● ↗ **Internt mål:** Verksamhetsuppföljning av mål, resultat, kvalitet, personal och ekonomi rapporteras sammanhållet. Medarbetarna får återkoppling och är delaktiga i arbetet.

Medarbetarna ska vara delaktiga i dialogen om uppdrag och resultat och utveckla verksamheten. Värnamo kommun följer därför upp att verksamhetsmål formulerats, om medarbetarna är insatta i målen³ för sin arbetsplats och Värnamo kommuns målstyrning⁴. Samtliga nämnder och bolag ska samredovisa och analysera måluppfyllelse, kvalitet, ekonomi och HR samt hur samverkan med andra skett. För övergripande mål och nämndmål ska finnas jämförelse (avseende indikatorer och resultat) med andra kommuner och/eller trend över tid.

Analysen gjord enligt SKR:s modell⁵ visar att andelen mål där jämförande perspektiv över egna resultat över tid redovisas har ökat, vilket utgör förutsättning för uppföljning och analys⁶.

*medarbetarundersökningen genomfördes 2017 och 2019.

1) Hur stor andel av medborgarna som skickar in en enkel fråga via e-post får svar inom två arbetsdagar? Hur stor andel som tar kontakt med kommunen via telefon får ett direkt svar på en enkel fråga, (%)
2) Hur väl möjliggör kommunen för medborgarna att delta i kommunens utveckling? SCBs medborgarundersökning samt SKR:s delaktighetsindex (U00416)
3) Kvalitetsområdet Mål och uppföljning består av sex delfrågor.
4) HME index styrning består av frågorna: Jag är insatt i arbetsplatsens mål. Min arbetsplats mål följs upp och utvärderas på ett bra sätt. Jag vet vad som förväntas av mig på mitt arbete. Kvalitetsområdet Arbetsplatsträffar består av tre delfrågor.

5) Handbok för Kommunens Kvalitet i Korthet En hjälpreda i det praktiska arbetet med resultatstyrning (SKL 2015). Textanalys av verksamhetsberättelser.
6) Andel övergripande mål och nämndmål där samredovisning av mål och medel finns angett (enl SKR:s modell).

Kompetensförsörjning – arbetsgivare kan anställa de medarbetare de behöver

Därför har kommunen detta mål:

Genom samverkan kan Värnamo kommun och andra arbetsgivare rekrytera och behålla medarbetare. Medarbetare, vars erfarenheter och kompetens tas till vara och utvecklas, trivs och stannar.

● ➡ **Externt mål:** Värnamo kommun samverkar aktivt med externa aktörer för att främja och underlätta rekrytering för alla arbetsgivare i kommunen. Människors erfarenheter och kompetens tas tillvara.

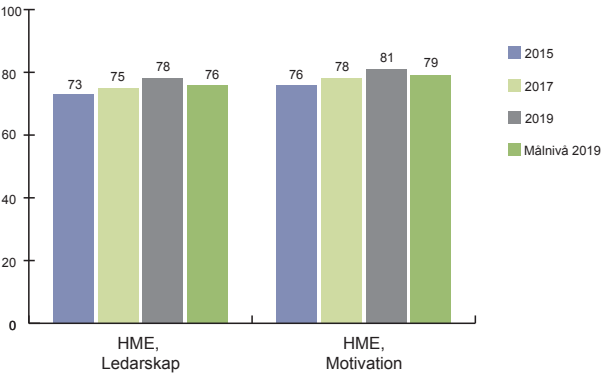
Campus Värnamo bedriver en aktiv samverkan med företagen i regionen. Samverkan mellan kommunen, näringslivsbolag, näringslivsföreningar och Värnamo City har utökats under året. Kompetensförsörjning är fortsatt en av de största utmaningarna för kommunens arbetsgivare, såväl i offentlig sektor som i det privata näringslivet.

Indikatorer:	2016	2018	2019	Målnivå 2019
Svenskt Näringslivs Tillgång till kompetens ⁷	180	260	262	<100
Enkät till externa aktörer ⁸	50%	*	*	30%

* Enkät ej genomförd

● ↗ **Internt mål:** Som en attraktiv arbetsgivare⁹ utvecklar och behåller kommunen sina medarbetare. Värnamo kommun upplevs som en attraktiv arbetsplats¹⁰.

Policy – Värnamo kommun som arbetsgivare anger sju strategiområden som ska bidra till att uppfylla målet. Det är färre tillsvidareanställda som slutar i Värnamo kommun än genomsnittskommunen och länets kommuner. Några personalkategorier har dock hög personalomsättning.

*medarbetarundersökningen genomfördes 2015, 2017 och 2019

7) <http://www.foretagsklimat.se/varnamo/enkatfragor> Ranking av 290 kommuner Tillgång till kompetens
8) Enkät som distribueras till näringslivet. Andel som uppfattar att Värnamo kommun samverkar aktivt för att underlätta inflyttning, rekrytering och matchning.
9) HME index Ledarskap består av frågorna: Min närmaste chef visar uppskattning för mina arbetsinsatser. Min närmaste chef visar förtroende för mig som medarbetare. Min närmaste chef

Klimat – klimatsmarta val underlättas

Därför har kommunen detta mål:

Klimatet är vår viktigaste framtidsfråga, där allas insats behövs och är viktig. Vi ska skapa goda förutsättningar att göra val som minskar vår klimatpåverkan.

● ➡ **Externt mål:** Kommunens medborgare, företag, föreningar och besökare har stora möjligheter att leva och bedriva verksamhet klimatsmart.

Under 2017 bildades SÅM, Samverkan återvinning miljö. Sorteringen med fraktioner enligt FNI, fastighetsnära insamling, påbörjades under 2019 i Värnamo kommun. Det finns en utvecklingspotential i att resa mer hållbart i organisationen, där bland annat tjänsteresor med bil utvecklas i negativ riktning.

Indikatorer:	2016	2018	2019	Målnivå 2019
SCBs medborgarundersökning. Vad tror eller tycker du om kommunens insatser för att kommuninvånarna ska kunna leva miljövänligt?	52	56	57	63
Sveriges ekokommuners gröna nyckeltal, de 8 som gäller klimatet ¹¹ (redovisas nedan)	2 utvecklas negativt	0 utvecklas negativt	2 utvecklas negativt	0 ska utvecklas negativt
	Utgångsvärde	2018		
Koldioxid från industrisektorn per kommuninvånare	0,7 ton/inv	0,4 ton/inv (2016)	0,3 ton/inv (2017)	● ↗
Koldioxidutsläpp från övriga sektorer per kommuninvånare	3,3 ton/inv	3,1 ton/inv (2016)	3,4 ton/inv (2017)	● ↘
Antal resor per invånare gjorda med kollektivtrafik	9,8 resor/inv	17 resor/inv	16 resor/inv	● ↗
Andel förnybara bränslen i kollektivtrafiken	67%	63%	60 %	● ↘
Total mängd hushållsavfall per person.	456 kg/person	411 kg/person	444 kg/person	● ↗
Andel förnybar och återvunnen energi i kommunala lokaler	99%	99% (2017)	99%	● ➡
Transportenergi för tjänsteresor med bil per årsarbetare	1613 kWh/år	754 kWh/år	828 kWh/år	● ↘
Koldioxidutsläpp från tjänsteresor med bil (inkl egen bil)	0,37 ton/år	0,13 ton/år	0,14 ton/år	● ↘

● ↗ **Internt mål:** Värnamo kommun minskar sin klimatpåverkan inom områdena resande och energianvändning.

I Policy för fordon under 3,5 ton prioriteras fordon som drivs av förnyelsebara bränslen. Antalet km privat bil i tjänsten har ökat, vilket är tvärt emot policyns intentioner. Tekniska förvaltningen tankar många av sina arbetsfordon med HVO (Hydrerad Vegetabilisk Olja), och detta finns inte med nedan i andelen fordon som drivs med förnybara drivmedel. HVO minskar utsläppen markant.

ger mig förutsättningar att ta ansvar för mitt arbete.
10) HME index Motivation består av frågorna: Mitt arbete känns meningsfullt. Jag lär nytt och utvecklas i mitt dagliga arbete. Jag ser fram emot att gå till arbetet.
11) <http://sekomp.miljobarometern.se/varnamo> (Nyckeltal 1a, 1b, 2, 3, 7, 9, 10a, 10b) Utveckling jämfört med utgångsvärde 2016

Indikatorer	2017	2018	2019	Målnivå 2019
Andel fordon som drivs med förny- bara drivmedel	20%	24%	24%	40%
Antalet körda km/årsarbetare	1460 km	1550 km	1400 km	750 km
Energianvändning kommunala byggnader kWh/m²	177	175	161	181

Kvalitet – grunduppdrag av god kvalitet för den vi är till för

Därför har kommunen detta mål:

Det visar verksamhetens nytta för medborgaren. Vi får ett underlag för verksamhetsutveckling, att vi följer och säkrar verksamhetens kvalitet. Det ger goda underlag till ledning och nämnder för beslut om resurser och insatser. Kvalitetsmål formuleras utifrån respektive nämnds/bolags grunduppdrag i förhållande till medborgarna.

➡ **Mål:** Nämndernas och bolagens kvalitetsmål, för sitt grunduppdrag, ska visa god måluppfyllelse inom ekonomiskt given budgetram.

Nämndernas uppföljning av kvalitetsmål visar att kommunen har hög kvalitet i utförande av grunduppdraget, men utmanas av en ökad efterfrågan på kommunal service och tjänster. Detta dels på grund av ökande befolkning, men även stegrad förväntan på leveransen. Det finns behov att fortsätta utveckla arbetet och metoderna för uppföljning och analys av resultat. Kommunen kan i högre grad samredovisa kvalitet och resurser, och analysera mål och resultat. Värnamo kommun vill fortsätta utveckla sätten att visa och presentera verksamhetens nytta för medborgaren. Att kommunen växer enligt visionen är positivt och viktigt för att en god kommunal service kan levereras även i framtiden. En hållbar och trovärdig utveckling av Värnamo kommun sker i ett ömsesidigt beroende. Värnamo stad, dess kransorter och landsbygder är ömsesidigt beroende av varandra och skapar tillsammans en attraktiv kommun att bo och verka i.

Kvalitetsmålet innehåller delarna ”Följa och säkra verksamhetens effektivitet/processer”, ”Nytta för medborgaren och de vi är till för” samt ”Verksamhetsutveckling”. För att nå kvalitetsmålet har förvaltningarna ett enskilt och gemensamt arbete med fokus på att göra rätt saker av kommunfullmäktige tilldelad budget. Framtida leverans av god kommunal service kräver att nya arbetsätt utvecklas genom verksamhetsdriven digitalisering samt att kommunen i högre utsträckning arbetar proaktivt och förebyggande. Måluppfyllelse i de finansiella målen, nyckeltal inom HR och de övriga målområdena, som kompetensförsörjning och delaktighet, påverkar i sin tur kvaliteten i verksamheterna. Medarbetarna är den viktigaste framgångsfaktorn för att nå rätt kvalitet på de tjänster kommunen levererar.

Följa och säkra verksamhetens effektivitet/processer:

Exempel från nämndernas mål:	Bedömning	Trend
Upphandlingsnämnden: kvalitetssäkrad process från behov till slutanvändande	●	➡
Samhällsbyggnadsnämnden, planering och exploatering: En attraktiv stadsbyggnad som präglas av hållbar arkitektur, trygghet och tillgänglighet.	●	➡
Samhällsbyggnadsnämnden myndighetsutövning: Kontakt med kommunen präglas av professionalitet och samordning. Handläggningen är effektiv, rättssäker och kompetent. I kontakt med kommunens myndighetsutövning upplever medborgaren en hög grad av servicekänsla och mervärde.	●	➡
Serviceämndens tjänster ger övriga förvaltningar förutsättningar till effektiv resursanvändning genom en god leveranssäkerhet och kvalitet.	●	↗
Omsorgsnämnden: Brukaren får en jämlik, trygg och säker vård och omsorg med god kvalitet.	●	↘
Omsorgsnämnden: Vård- och omsorgsbehov dokumenteras på ett säkert sätt.	●	↗

Nytta för medborgaren och de vi är till för:

Exempel från nämndernas kvalitetsmål:	Bedömning	Trend
Tekniskt utskott: God kvalitet för de vi är till för, verksamhetens nytta för medborgaren genom att: • Tillhandahålla attraktiva lokaler till den kommunala verksamheten. Verkar för hållbarhet och god inomhusmiljö, tillhandahålla avtalad fastighetsservice till den kommunala verksamheten. • Befrämja aktiv fritid och stärkt folkhälsa i en attraktiv mänsklig tillväxtkommun på kort och lång sikt. • Tillhandahålla bra och säker miljö med trevliga park- och grönytor och väl fungerande infrastruktur. En hög och jämn kvalitet på gator och grönytor, i såväl tätorten som kransorterna. • Säkerställa rent och friskt dricksvatten på kort och lång sikt. Stärkt hållbarhet - minimera negativ påverkan på miljön från avloppsvatten.	● ● ● ●	↗ ↗ ↗ ↗
Samhällsbyggnadsnämnden medborgarstöd: Medborgare och de som vistas i kommunen upplever att kommunens stöd präglas av professionalitet och samordning. Stödet är kompetent, effektivt och anpassat. I kontakt med kommunens stöd upplever medborgaren en hög grad av servicekänsla och mervärde.	●	➡
Samhällsbyggnadsnämnden: Utryckningstjänst präglas av professionalitet och samordning. Hjälpn är kompetent, snabb och effektiv. Medborgaren upplever hög grad av trygghetskänsla och mervärde.	●	➡
Barn- och utbildningsnämnd: Barn/elever ska ges likvärdiga förutsättningar att utveckla sin fulla förmåga	●	↘
Omsorgsnämnden: Brukaren möts utifrån sina individuella behov med respekt	●	↗
Medborgarnämnden: Att medverka till hållbar livssituation som ger trygghet för dem vi är till för.	●	➡

Verksamhetsutveckling:

Exempel från nämndernas mål:	Bedömning	Trend
Hur nöjd är du med invånarnas möjligheter att påverka inom de kommunala verksamheterna?	●	➡
Kulturnämnden: Hur nöjd är du med kulturförvaltningens programverksamhet för barn, unga och vuxna?	●	↗
Barn- och utbildningsnämnd: Värnamo kommun ska vara bland de 20 bästa skolkommunerna i Sverige 2017 och bland de tre bästa 2020	●	↘
Barn- och utbildningsnämnd: Utveckla verksamheten genom samverkan	●	↗

Finansiella mål enligt god ekonomisk hushållning

📉 **1. Årets resultat**, med undantag för de poster som vid balansavstämning inte ska medräknas och genomförd inlösen av del av pensionsförpliktelse intjänad t o m 1997, ska för perioden i genomsnitt inte understiga 2,5 % av summan av allmän kommunalskatt, kommunalekonomisk utjämning och kommunal fastighetsavgift.

Därför har kommunen detta mål:

Kommunallagen kräver en budget i balans, det vill säga att intäkterna ska överstiga kostnaderna. För en kommun som expanderar och vill investera när det finns behov är denna resultatnivå inte tillräcklig. För att ska kunna finansiera investeringarna med egna medel behöver driftverksamheten visa ett överskott.

Årets resultat för 2019 uppgår till + 8,0 miljoner kronor. Efter avräkning av realisationsvinster blir resultatet + 6,7 miljoner kronor. Summan av allmän kommunalskatt, kommunalekonomisk utjämning och kommunal fastighetsavgift uppgår till 1 980,5 miljoner kronor. Resultatet blir därmed +0,3 % av intäkterna.

Årets resultat för åren 2017-2022 (bokslut 2017-2019 och budget 2020-2022), med avräkning för realisationsvinster, uppgår till + 221,6 miljoner kronor. Summan av allmän kommunalskatt, kommunalekonomisk utjämning och kommunal fastighetsavgift för samma år uppgår till 12 101,8 miljoner kronor. Resultatet blir därmed +1,8 % av intäkterna och målet är därmed inte uppfyllt.

📉 **2. Investeringar:** Investeringar (exkl. affärsverksamhet och 75% av budget för exploatering) ska för perioden i sin helhet inte överstiga summan av driftresultat med tillägg av genomförda avskrivningar samt under perioden 2018-2020 ett tillägg med 500 000 kronor per person i ökat antal invånare i kommunen.

Därför har kommunen detta mål:

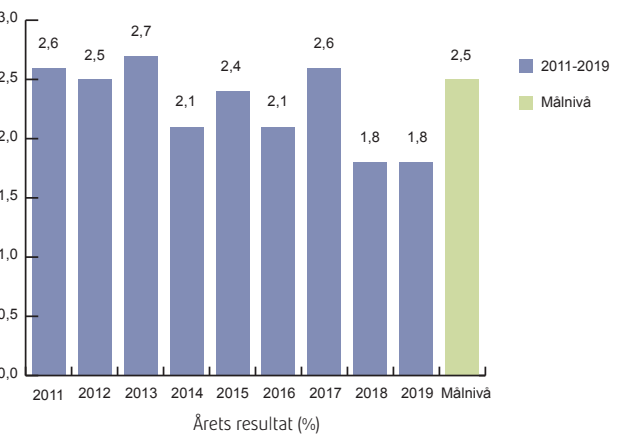
I syfte att inte belasta framtidens invånare i kommunen med räntor för lån är målsättningen att inte uppta några nya lån för att finansiera investeringar i den skattefinansierade verksamheten.

Årets investeringar (exkl. affärsverksamhet och 75% av exploaterings) uppgår till 245,7 miljoner kronor. Resultat (exkl. pensionsinlösen och realisationsvinster) och avskrivningar samt ett tillägg med 0,5 miljoner kronor för befolkningsökningen per person uppgår till 161,0 miljoner kronor. Årets investeringar överstiger därmed årets resultat, avskrivningar och tillägget med 84,7 miljoner kronor.

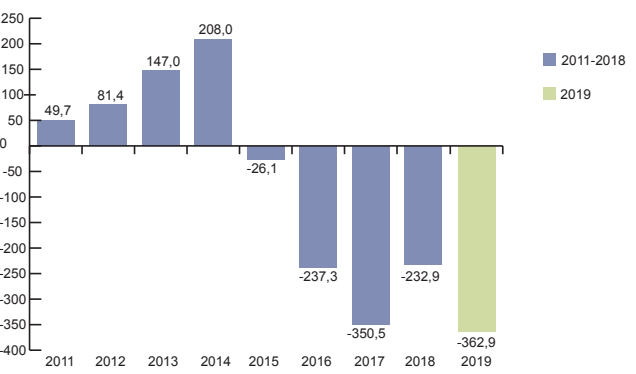
För perioden fem år bakåt och tre års budget framåt (2015-2022) överstiger dock investeringarna summan av resultat och avskrivningar med 362,9 miljoner kronor. Målet är därmed inte uppfyllt, framförallt beroende på den stora investeringsvolym som planeras för åren 2021-2022.

Indikatorer	Bedömning	Trend
Årets resultat (sex år i snitt)	●	↘
Självfinansiering investeringar (mnkr)	●	↘

Årets resultat, %

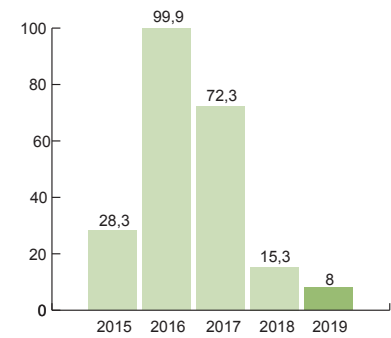
Självfinansiering investeringar (mnkr)

Utvärdering av ekonomisk ställning

Årets resultat

Kommunen redovisar för 2019 ett positivt resultat på +8,0 miljoner kronor. Den ursprungliga årsbudgeten var på +11,5 miljoner kronor. Under året har ingen revidering skett av budget som påverkat det budgeterade resultatet.

Nämndernas budgetramar uppgick till sammanlagt 1 943,8 miljoner kronor. I bokslutet visar nämnderna ett underskott mot budget på sammanlagt -26,1 miljoner kronor; sammantaget en mycket stor avvikelse. Skillnader i resultat mot budget finns dock mellan nämnderna. Kommunstyrelsen (kommunledningsförvaltningen) fick ett överskott på +4,5 miljoner kronor, samhällsbyggnadsnämnden +2,1 miljoner kronor och servicenämnden +1,6 miljoner kronor.

De största underskotten fick medborgarnämnden med -21,4 miljoner kronor, omsorgsnämnden -8,3 miljoner kronor och barn- och utbildningsnämnden med -5,6 miljoner kronor.

Övriga nämnder visar mindre avvikelser mot budget. Se vidare driftredovisningen och respektive nämnds verksamhetsberättelse.

Avstämning mot balanskravet

Balanskravet innebär att kommunens intäkter måste överstiga kostnaderna varje enskilt år. Ett eventuellt underskott mot balanskravet innebär att kommunfullmäktige ska fastställa en åtgärdsplan som visar hur underskottet ska återställas inom de närmaste tre budgetåren.

Realisationsvinster vid försäljning av anläggningstillgångar ska inte ingå i denna avstämning mot balanskravet. Årets resultat +8,0 miljoner kronor blir, efter avdrag av sådana realisationsvinster på 1,3 miljoner kronor, sammanlagt +6,7 miljoner kronor. **Det innebär att kommunen under 2019 har uppfyllt lagens krav om balans i ekonomin.** Kommunen har inte några underskott från tidigare år som ska återställas

Belopp i miljoner kronor (mnkr)	2015	2016	2017	2018	2019
Resultat enligt lagen om ekonomisk balans	+23,3	+81,2	+61,2	+11,7	+6,7
Soliditet	63,3 %	60,9 %	62,7 %	62,4 %	58,3 %
Förändring av eget kapital	+2,6 %	+7,8 %	+5,3 %	+1,4 %	+0,5 %

Avstämning mot god ekonomisk hushållning

I kommunallagen läggs fast att kommunerna ska ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet.

Den kommunala verksamheten ska genomsyras av en god ekonomisk hushållning i ett både kort- och långsiktigt perspektiv.

- Kännetecknande för god ekonomisk hushållning är bland annat:
- att de löpande intäkterna täcker de löpande kostnaderna och
  - att resultatet, sett över en längre period, är positivt.

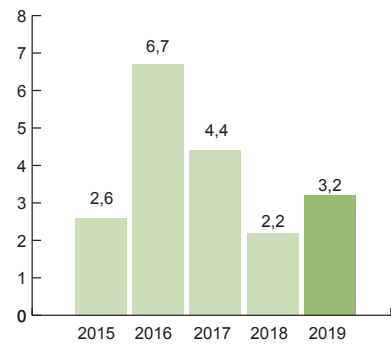
Kommunerna ska också ange:

- finansiella mål för ekonomin och
- mål och riktlinjer för verksamheten.

Målen skall vara av betydelse för en god ekonomisk hushållning.

Avstämning av de övergripande målen, inklusive de övergripande finansiella målen, sker i ett särskilt avsnitt i denna årsredovisning. Avstämningen av nämndernas mål för 2019 sker i respektive nämnds årsberättelse.

Utveckling av skatteintäkter och kommunalekonomisk utjämning

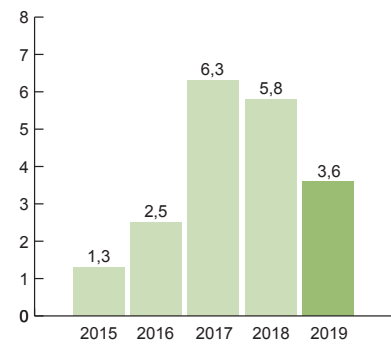

Den totala ökningen av skatteintäkter, kommunalekonomisk utjämning och kommunal fastighetsavgift mellan år 2018 och 2019 blev 3,2 %. Den stora ökningen under 2016 avser till 1,7 % effekten av en skattehöjning med 0,40 procentenheter (27,8 mnkr). Från 2017 har skattesatsen varit oförändrad, det vill säga 21,52 %. Sedan 1995 är Värnamo kommun den kommun i länet som höjt skattesatsen minst (+0,33 procentenheter). Kommunen har nu den näst lägsta skattesatsen av länets kommuner.

Skatteväxlingar och förändringar i skattesatsen påverkar utveckling av skatteintäkterna mellan åren. Under den senaste 5-årsperioden har inte någon skatteväxling genomförts med regionen.

Avvikelsen mot budget för år 2019 avseende skatteintäkter, kommunalekonomisk utjämning och fastighetsavgift blev +3,3 miljoner kronor (+0,2 %).

Utveckling av nettokostnader

Den totala ökningen av nettokostnaderna inklusive avskrivningar mellan år 2018 och 2019 uppgår till 3,6 %. Intäktsökningen av allmän kommunalskatt, kommunalekonomisk utjämning och kommunal fastighetsavgift var 3,2 %. Under perioden 2015-2019 ökade nettokostnaderna med 19,4 % medan skatteintäkter, kommunalekonomisk utjämning och kommunal fastighetsavgift ökade med 17,5 %.

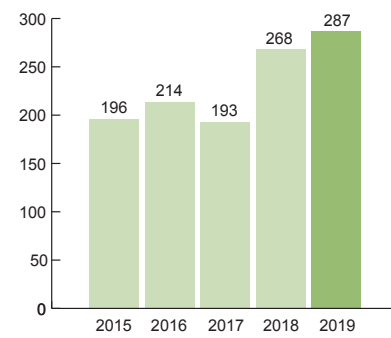
Utveckling av nettokostnadsandelen

	2015	2016	2017	2018	2019
Verksamhetsnetto av skatter + utjämning	93,6%	89,8%	91,0%	94,2%	94,6%
Avskrivningar av skatter + utjämning	4,9%	4,9%	5,3%	5,5%	5,5%
Verksamhetens nettokostnader (inkl avskrivningar) av skatter + utjämning	97,9%	94,7%	96,3%	99,7%	100,1%
Finansnetto av skatter + utjämning	-0,2%	-0,2%	-0,2%	-0,5%	-0,5%

Verksamhetens nettokostnadsandel av skatteintäkter, kommunal fastighetsavgift, generella statsbidrag och utjämning har under femårsperioden ökat med 1,0 procentenhet.

Avskrivningsnivån har ökat med 0,1 procentenheter, till 5,5 % av skatter och utjämning.

Nettoinvesteringar

	2015	2016	2017	2018	2019
Nettoinvesteringar/ nettokostnader	11,8 %	12,5 %	10,7 %	14,0 %	14,5 %
Nettoinvesteringar/ resultat + avskrivningar	175,9 %	113,4 %	112,0 %	220,7 %	245,6 %

Kommunen investerade 2019, efter avdrag för investeringsinkomster, för 287,2 miljoner kronor. Om kommunen investerar för mer än årets resultat och årets avskrivningar innebär det att likvida medel måste tillföras på annat sätt. Det kan ske antingen genom försäljning av tillgångar, använda befintliga likvida medel eller genom att externa lån upptas. Fram till och med 2013 har kommunen kunnat finansiera samtliga investeringarna med egna medel. Den omfattande byggnationen av ett nytt reningsverk innebar en stor investering, vilket till viss del finansierades via lån. Under 2019 har 150 miljoner kronor i nya långfristiga lån upptagits. De långfristiga lånen uppgår därmed vid årets slut till 400 miljoner kronor. Med den höga investeringsnivå som finns i investeringsplanen kommer det under de närmaste åren att behöva upptas ytterligare lån.

Vatten- och avloppsverksamhets bedrivs i förvaltningsform vilket påverkar likvida medel och låneskuld. VA-verksamheten har ett internt lån från skattekollektivet som vid 2019 års utgång uppgick till 556,7 miljoner kronor.

De flesta kommunala investeringar medför, till skillnad från investeringar i affärsdrivande verksamhet, oftast en utökad verksamhet med kostnadsökningar som följd. Det är angeläget att kommunen, efter den nuvarande perioden av stora investeringar, begränsar investeringarna till en lägre nivå för att inte belastningen med avskrivningar och räntekostnader ska bli allt för stor.

Avskrivningar och räntekostnader för lån innebär att det ekonomiska utrymmet för verksamheterna minskar.

Utveckling av tillgångarnas sammansättning

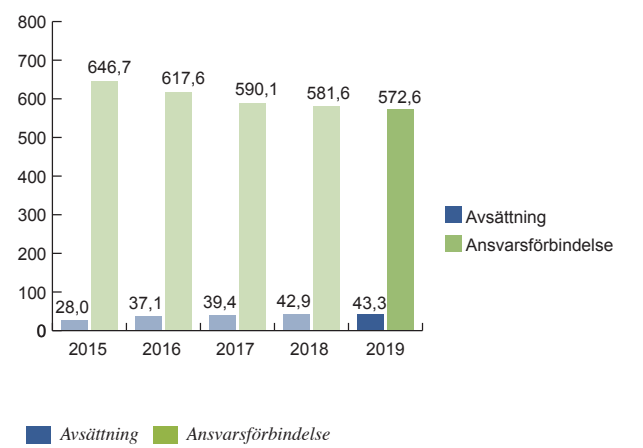
	2015	2016	2017	2018	2019
Materiella tillgångar	79,2%	75,5%	77,8%	81,7%	83,3%
Finansiella tillgångar	3,5%	0,8%	0,9%	1,1%	0,4%
Statlig infrastruktur	0,6%	0,5%	0,5%	0,5%	0,4%
Summa anläggnings-tillgångar	83,3%	76,8%	79,2%	83,3%	84,1%
Kortfristiga fordringar	7,5%	7,2%	6,7%	10,7%	10,1%
Finansiella placeringar, kassa och bank	9,2%	16,0%	14,1%	6,1%	5,8%
Summa omsättnings-tillgångar	16,7%	23,2%	20,8%	16,7%	15,9%

Skuldsättning

	2015	2016	2017	2018	2019
Total skuldsättning	36,7%	39,1%	37,3%	37,6%	41,7%
varav avsättningar	6,8%	6,0%	5,9%	5,6 %	5,2%
varav långfr. skulder	11,6%	12,8%	13,0%	13,3%	19,2%
varav kortfr. skulder	18,3%	20,3%	18,4%	18,7%	17,3%

Pensionsskulden (inkl. löneskatt)

I enligt med den kommunala redovisningslagen betraktas pensionsrätt intjänad före 1998 inte som en skuld utan som en ansvarsförbindelse.

Kommunen återlånar de medel som avser de anställdas intjänade pensionsrätt före år 1998 till finansiering av investeringar. Några medel till framtida pensionsutbetalningar finns inte avsatta i pensionsstiftelser eller liknande. Kommunen har dock vissa år, när ekonomin så tillåtit, förtidsinlöst (försäkrat) delar av ansvarsförbindelsen. Senast en sådan inlösen skedde var 2013.

Den intjänade pensionsrätten för lön över 7,5 inkomstpris-basbelopp som sker för nu anställda utbetalas sedan 1998 i form av en löpande försäkringspremie. Därmed återstår endast några enstaka mindre särskilda pensionsförmåner i avsättningen för pensioner. En del av dessa avser också förtroendevalda.

Borgensåtagande och ansvarsförbindelser

Belopp i miljoner kronor (mnkr)	2015	2016	2017	2018	2019
Borgensåtagande och ansvarsförbindelser	2 108,9	2 410,2	2 469,7	2 514,3	2 872,7

Kommunens borgensåtagande och ansvarsförbindelser (exklusive pensionsförpliktelser) uppgår till 2 872,7 miljoner kronor, vilket är avsevärt högre än för några år sedan. Orsaken är en ändrad inriktning för borgen till lån som upptas av de helägda bolagen. Dessa bolag lånar numera uteslutande med kommunal borgen som säkerhet, vilket innebär lägre räntor. För borgen betalar bolagen en

årlig avgift till kommunen. Den kommunala borgen ställs ut med en maximal nivå (limit). Vid årets slut har bolagen utnyttjat 2 196 miljoner kronor (2 132 miljoner kronor) av en total limit (maxbe-lopp) på 2 873 miljoner kronor.

Övrig kommunal borgen utgörs av lån till egna hem med 34 tkr. Några utställda borgen/ansvarsförbindelser för t ex föreningars lån i bank finns inte längre.

Utöver ovanstående borgensåtaganden har kommunen, tillsam-mans med övriga tre kommuner som ingår i kommunalförbundet Samverkan Återvinning Miljö (SÅM,) ett solidariskt borgenså-tagande för lån på 250 miljoner kronor och för en checkräkningskre-dit på 20 miljoner kronor. Genom ett upprättat regressavtal mellan de fyra kommuner är Värnamo kommuns andel av detta 39,1 %.

Prognossäkerhet – nämndernas nettokostnad

Belopp i tusentals kronor (tkr)	Avvikelse helårsprognos augusti 2019	Avvikelse boks-lut 2019	Skillnad belopp
Kommunstyrelse - Klif	+2,7	+4,5	+1,8
Kommunstyrelse - Campus	+0,6	+1,3	+0,7
Kommunstyrelse - Tekniskt utskott	+3,2	0,0	-3,2
Upphandlingsnämnd	0,0	0,0	0,0
Samhällsbyggnadsnämnd	+0,2	+2,1	+1,9
Servicenämnd	-1,0	+1,6	+2,6
Kulturnämnd	0,0	0,0	0,0
Barn/utbildningsnämnd	-4,5	-5,6	-1,1
Omsorgsnämnd	-8,0	-8,3	-0,3
Medborgarnämnd	-24,4	-21,4	+3,0
Överförmyndarnämnd	-0,3	-0,4	-0,1
Kommunens revisorer	0,0	0,0	0,0
Summa nämnder	-31,5	-26,1	+5,4

Nämndernas sammanlagda skillnad mot den helårsprognos som upprättades vid delårsbokslutet per 31 augusti +5,4 mnkr. Motsvarande skillnad under 2018 var +23,5 mnkr. Det visar att träffsäkerheten i prognoserna har ökat under 2019, vilket är vik-tigt. Nämnderna har gjort insatser för att förbättra träffsäkerheten i prognoserna men en förklaring är också att prognosen från 2019 senarelagts två månader till 31 augusti istället för 30 juni, vilket underlättar helårsprognosen.

Avslutande kommentar och analys

Finanskrisen 2008-2009 påverkade kommunens ekonomi. Högre arbetslöshet innebar att kommunens kostnader för bland annat försörjningsstöd och arbetsmarknadsåtgärder ökade avsevärt. Där-efter har det varit en klart bättre konjunktur och arbetslösheten har sjunkit, framförallt för den svenskfödda delen av befolkningen och sysselsättningsgraden för dessa är i dag mycket hög, också sett ur ett internationellt perspektiv. Arbetslösheten bland utrikes födda är dock

fortfarande kvar på en hög nivå och utgör en utmaning för framtiden men också en möjlighet till minskade kostnader och ökat skatteunder-lag. Under 2019 märks en övergång till en avmattning i konjunkturen och arbetslöshet har åter börjat stiga något.

Förändringarna av systemet för kostnadsutjämnningen mellan landets kommuner som gjorts under de senaste åren har medfört att Värnamo kommun gått från att vara en mottagare i systemet (år 2012 +11,4 mil-joner kronor) till att bli en stor givare (år 2019 -58,4 miljoner kronor). Systemet har varit föremål för utredning och en del ändringar har nu beslutats inför 2020. För Värnamo kommun innebär detta tillsammans med uppdatering av underliggande fakta att avgiften i kostnadsutjäm-ningen under 2020 istället blir 46,1 miljoner kronor.

I samband med delårsrapporten efter åtta månader gjordes en prognos för hela 2019. Denna pekade mot ett sammanlagt underskott med -5,7 miljoner kronor till årets slut. Det slutliga resultatet blev +8,0 miljoner kronor; alltså 13,7 miljoner kronor bättre än prognosen. Or-saken är främst att nämndernas resultat blev 5,4 miljoner kronor bättre än prognosen men också att förseningar i investeringarna innebar att avskrivningarna inte blev så höga som beräknat. Kommunstyrelsen har också medvetet varit återhållsam i att använda medel avsatta för särskilda satsningar under året.

Kommunerna har genom en kraftig tillväxt i skatteunderlaget haft goda ekonomiska förutsättningar under de senaste åren. Med avmatt-ning i ekonomin och därmed lägre tillväxt av skatteunderlaget samt därtill ökad efterfrågan av kommunala tjänster, bland annat genom ändringar i demografiska sammansättningen av befolkningen, står landets kommuner inför stora utmaningar. Effektivisering behöver ske av verksamheten och bland annat behöver modern teknik användas men också genom andra arbetssätt.

Löneökningarna har varit relativt låga under de senaste åren till stor del beroende på en låg inflation. Den kommunala sektorn har dock haft högre löneökningar än industrin vilket inneburit att skatteunder-lagets ökning på grund av privata sektorns löneutveckling inte fullt finansierat löneökningarna i den offentliga sektorn.

Inflationen har det senast året ökat men ligger fortfarande på en relativt låg nivå. Låg inflation har också inneburit lägre kostnadsök-ningar i den kommunala verksamheten. Trots detta har nettokostnads-ökningarna för verksamheterna i Värnamo kommun ökat med 5,8 procent under 2018 och med 3,6 procent under 2019. När kostnads-ökningarna för verksamheten är högre än ökningen av skatteintäkter-na, generella statsbidrag, kommunal fastighetsavgift och utjämning innebär det att resultatet sjunker. Effekten blir att en större del av investeringarna måste finansieras med nya lån.

Antalet äldre i förhållande till den övriga befolkningen ökar i framtiden, inte så mycket de närmaste åren men dock inom 5-10 år. Längre livslängd och en effektivare sjukvård innebär också ökade kostnader för längre och mer omfattande insatser i äldreomsorgen och hemsjukvården.

Den stora inflyttningen till kommunen under de senaste åren har inne-burit ökade kostnader för främst barn- och utbildningsnämnden. Som en ytterligare effekt uppstår också brist på förskolor och skolor som i sin tur ökar investeringsbehoven.

I många kommuner har socialnämnderna svårt att bedriva verksam-heten inom budgetram. Även i Värnamo kommun finns dessa problem i omsorgsnämnden och medborgarnämnden, om än i något mindre omfattning. Ökat behov av hemtjänst för äldre är en bidragande orsak men också placering av barn och unga som far illa.

Fler kommuninvånare medför också ökade skatteintäkter, vilka kommer till god nytta i de behov som uppstår enligt beskrivningen ovan. Detta kommer dock inte att räcka utan arbetet med att på olika sätt effektivisera verksamheten behöver intensifieras ytterligare.

Befolkningsökningen under 2019 blev lägre än förväntat. Nettoök-ningen blev 132 personer. Under 2018 ökade befolkningen med 222 personer. Detta påverkar skatteunderlaget inför 2020.

Kommunen har de senaste åren gjort stora investeringar och detta kommer att fortsätta under flera år framöver. För att undvika en alltför stor skuldsättning till kommande generationer behöver resultatnivån ligga på en relativt hög nivå, avsevärt högre än resultatet blev för 2019. Prioritering bland investeringsbehoven behöver ske eftersom allt inte kommer att kunna genomföras de allra närmaste åren.

Väsentliga händelser efter räkenskapsårets slut

I början av 2020 drabbades landet av mycket höga vattennivåer till följd av stor nederbörd under en kort tid. Konsekvenserna utmed Lagan i Värnamo kommun kunde dock begränsas dels genom de förebyggande åtgärder som vidtagits sedan höga vatten-nivåer 2004 men också genom snabba och effektiva åtgärder vid detta tillfälle.

I februari 2020 utbröt en pandemi i världen med anledning av det nya viruset SARS-CoV-2, även kallat Covid-19 eller Coronavirus.

Konsekvenserna av viruset och de åtgärder som vidtas är ex-tremt stora och kan i skrivande stund inte helt överblickas. Vissa branscher i näringslivet drabbas omgående extremt hårt. Även sjukvården blir hårt belastad.

En del av den kommunala verksamheten drabbas genom ökade behov och försiktighetsåtgärder men också genom att vissa verksamheter stängs ned i ambitionen att begränsa och fördröja smittspridningen.

Riksbanken, regeringen och riksdagen vidtar åtgärder bl a genom stödpaket som finansieras genom att statsskulden ökas. De ekonomiska konsekvenserna kommer med stor sannolikhet att innebära en försvagad ekonomi för hela världen men också för svenska staten, kommunerna och företagen under en lång tid framöver.

HR-redovisning 2019

Sammanfattning

Kommunfullmäktige har satt som mål att kommunen ska kunna anställa de medarbetare som behövs i verksamheterna. Samtidigt ser vi i Värnamo och i hela landet att det är svårigheter att rekrytera till våra välfärdsyrken. Det beror delvis på den demografiska utvecklingen i landet. Värnamo kommuns Vision innebär 40 000 invånare år 2035, vilket ställer krav på kommunen som arbetsgivare då fler medarbetare behöver rekryteras. Beräkningar pekar på ett rekryteringsbehov de kommande tio åren som uppgår till cirka 2 500 medarbetare. Detta kommer bli svårt och kommunen behöver därför arbeta så väl med översyn av våra organisationer och arbetssätt, som med digitalisering för att minska rekryteringsbehovet. Dock är det allra viktigaste att kommunen arbetar med sina medarbetares arbetsmiljö och övriga förutsättningar att göra ett bra arbete. Policy Värnamo kommun som arbetsgivare styr detta arbete och denna har reviderats under 2019. Medarbetarundersökningen är en del i att följa upp policyn, den är genomförd hösten 2019. Medarbetarna i Värnamo kommun ger sin arbetsgivare ett betyg som ligger klart över godkänt och där resultatet för 2019 har förbättrats jämfört med senaste mätningen 2017. Undersökningen resulterar också i ett index för hållbart medarbetarengagemang, HME, där Värnamo kan jämföra sig med andra kommuner. HME har fokus på chefernas och organisationens förmåga att ta tillvara och bygga vidare på medarbetarnas engagemang. Det delas in i tre delar och alla ligger över eller i nivå med genomsnittet i riket. Att aktivt arbeta med resultatet av medarbetarundersökningen är viktigt och vintern/våren 2020 kommer förbättringsarbete med utgångspunkt från undersökningen att genomföras på olika nivåer inom organisationen.

Kommunfullmäktige har också satt ett mål kring delaktighet som bland annat handlar om att medarbetarna är delaktiga i arbetet. Bland annat för att stärka det så har ett nytt samverkansavtal tagits fram med de fackliga organisationerna. Detta ska också stärka arbetsmiljö- och hälsoarbete och på så sätt bidra till kompetensförsörjning och minskad sjukfrånvaro.

Kommunfullmäktige avsatte nio miljoner kronor år 2019 för verksamhets- och kompetensutveckling. Med tanke på det ekonomiska läget har det varit en återhållsamhet kring att fördela medel. Dock kan nämnas insatser som Alla på banan, ett projekt kring att öka den digitala delaktigheten hos medarbetarna. Kommunen har också satsat på några utbildningsinsatser samt gjort insatser kring verksamhetsutveckling genom bland annat heltidsresan.

- Några siffror i sammandrag:
- Kommunen har en delvis ny organisation från och med 1 april 2019. Upphandlingsförvaltningen, förutom logistikavdelningen, har upphört och tillhör nu kommunledningsförvaltningen. Logistikavdelningen ingår istället i serviceförvaltningen. Mark- och exploateringsavdelningen hörde tidigare till samhällsbyggnadsförvaltningen men ingår nu i kommunledningsförvaltningen.
  - Antal tillsvidareanställda uppgår till 2 846 medarbetare, en ökning med 41 medarbetare
  - Antal tillsvidareanställda årsarbetare har under året ökat med 83
  - Antal tidsbegränsat månadsanställda årsarbetare har under året minskat med 81 årsarbetare
  - Total ökning av årsarbetare med 2
  - Sjukfrånvaron har ökat med 0,67 procentenheter mellan 2015–2019 och uppgår 2019 till 6,61 procent
  - Antalet timmar för övertid, fyllnadstid och timavlönade är färre 2019 jämfört med 2018. Nedåtgående trend sedan 2017.
  - De kommande tio åren kommer cirka 760 medarbetare att gå i pension, motsvarar 27 % av medarbetarna
  - Personalomsättningen uppgår 2019 till 9,4 procent inkl. pensionsavgångar och 6,9 procent exkl. pensionsavgångar
  - De totala lönekostnaderna har stigit med 2,2 procent jämfört med 2018

1. Anställda

	2019					2018				
	Tillsvidareanställda			Tidsbegr. mån.anställda		Tillsvidareanställda			Tidsbegr. mån.anställda	
	Antal, grundanställning	Årsarbetare, aktuella anst.beslut	Årsarbetare, grundanst	Antal	Årsarbetare	Antal, grundanställning	Årsarbetare, aktuella anst.beslut	Årsarbetare, grundanst	Antal	Årsarbetare
Kommunledningsförvaltningen	79	80	79	8	8	66	69	66	5	5
Upphandlingsförvaltningen	0	0	0	0	0	15	15	15	2	2
Tekniska förvaltningen	208	204	205	12	11	196	192	193	10	9
Samhällsbyggnadsförvaltningen	81	80	80	5	5	86	85	85	4	4
Serviceförvaltningen	198	186	187	11	11	189	168	169	11	9
Kulturförvaltningen	25	23	23	2	2	25	24	24	4	4
Barn- och utbildningsförvaltningen	1 095	1 066	1 059	227	203	1 066	1 040	1 027	275	240
Omsorgsförvaltningen	977	870	871	62	52	979	842	842	72	58
Medborgarförvaltningen	183	177	177	41	36	183	178	177	83	78
Totalt	2 846	2 686	2 681	368	328	2 805	2 613	2 598	466	409

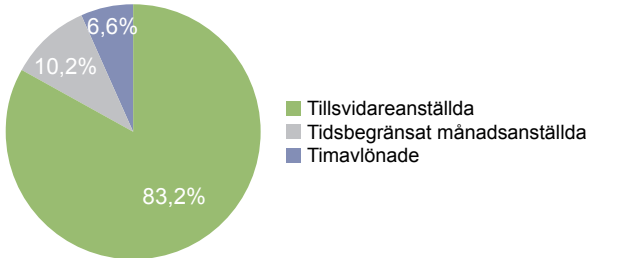
Tabell 1. Personalvolym per förvaltning per den 31 december respektive år. Aktuella anställningsbeslut avser tillsvidareanställda som har en tillfällig placering med i vissa fall en annan sysselsättningsgrad.

Antal anställda har ökat med 41 medarbetare jämfört med 31 december 2018. I Värnamo kommun finns nu 2 319 tillsvidareanställda kvinnor och 527 män, dvs kvinnorna utgör 81,5 jämfört med 81,7 procent år 2018. Störst andel kvinnor finns inom omsorgsförvaltningen 93,4 procent och inom serviceförvaltningen med 85,4 procent. Störst andel män, 44,7 procent, finns i tekniska förvaltningen samt i samhällsbyggnadsförvaltningen med 45,7 procent. Antal tillsvidareanställda årsarbetare, (grundanställningar) har ökat med 83 och antal tidsbegränsat månadsanställda årsarbetare har minskat med 81 jämfört med 31 december 2018. Sammantaget en ökning med två årsarbetare.

Antal tillsvidareanställda årsarbetare har främst ökat i barn- och utbildningsförvaltningen med 32 årsarbetare, omsorgsförvaltningen med 29 årsarbetare och serviceförvaltningen med 18 årsarbetare. Orsaken till ökningen beror bl.a. på arbetet med heltidsresan.

De tidsbegränsat anställda har främst minskat inom medborgarförvaltningens arbetsmarknadscenter med 42 årsarbetare samt inom barn- och utbildningsförvaltningen med 37 årsarbetare, där främst de allmänna visstidsanställningarna har minskat. I barn- och utbildningsförvaltningen utgör tidsbegränsade anställningar enligt skollagen 52 procent av de tidsbegränsade anställningarna, vilket är en ökning med 7 procentenheter jämfört med 2018. Anställningarna enligt skollagen innebär i många fall att medarbetare med önskad utbildning inte kunnat rekryteras.

Andel tillsvidareanställda utgör 83,2 procent vilket innebär en ökning från 80,6 procent. Andel tidsbegränsat månadsanställda

utgör 10,2 procent vilket är en minskning från 12,7 procent och andel timavlönade utgör 6,6 procent som är en minskning från 6,7 procent.

Utförda timmar av timavlönade finns till 67 procent inom vård- och omsorgsarbete samt till 22 procent inom pedagogisk verksamhet. Av de timavlönade är 48 procent 29 år och yngre och 13 procent är äldre än 65 år. Kommunens verksamheter består i hög grad av kontaktyrken (människovårdande yrken), vilket medför att korttidsfrånvaro ofta måste ersättas med vikarie.

Antal kommuninvånare har under året ökat med 132 invånare från 34 428 till 34 560 invånare. Under 2018 ökade antal invånare med 222 personer.

Antal tillsvidareanställda per 1 000 kommuninvånare har ökat från 81,5 till 82,3 jämfört med 2018. Även antal årsarbetare per 1 000 kommuninvånare har ökat mellan 2018 och 2019 från 75,9 till 77,7 vilket är en ökning med 1,8 årsarbetare. Sedan 2014 har nyckeltalet ökat med 4,4 årsarbetare per 1 000 kommuninvånare.

2. Sysselsättningsgrad

	Förändring							
	Aktuella anställningar	Grundanställningar	Aktuella anställningar	Grundanställningar	Aktuella anställningar	Grundanställningar	Aktuella anst. procentenh	Grundanst. procentenh
	2017		2018		2019			
Kommunledningsförvaltningen	99,9	99,9	99,96	99,96	100	100	+0,04	+0,04
Upphandlingsförvaltningen	94,4	94,4	100	100	-	-	-	-
Tekniska förvaltningen	98,3	98,3	98,5	98,5	98,5	98,5	Of	Of
Samhällsbyggnadsförvaltningen	98,9	98,9	99,0	99,0	98,9	98,9	-0,1	-0,1
Serviceförvaltningen	89,2	87,6	90,1	89,2	94,6	94,6	+4,5	+5,4
Kulturförvaltningen	93,1	93,1	93,8	94,4	93,1	93,1	-0,7	-1,3
Barn- och utbildningsförvaltningen	96,9	95,8	97,3	96,3	97,1	96,7	-0,2	+0,4
Omsorgsförvaltningen	84,4	83,7	86,1	86,0	89,2	89,1	+3,1	+3,1
Medborgarförvaltningen	96,7	96,9	97,1	96,9	96,6	96,6	-0,5	-0,3
Totalt	92,3	91,5	93,1	92,6	94,4	94,2	+1,3	+1,6

Tabell 2. Medelsysselsättningsgrad i procent per förvaltning per den 31 december respektive år. Urval: tillsvidareanställda. Hänsyn har inte tagits till partiella ledigheter.

Ett led i kommunens arbete för att vara en attraktiv arbetsgivare samt i jämställdhetsarbetet är att i så hög utsträckning som möjligt kunna erbjuda heltidstjänster. Kommunfullmäktige tog år 2017 beslut om policyn heltid som norm och gäller från 2018. Projektet heltidsresan slutfördes under våren 2019. Arbetet med att anpassa verksamheten till en heltidskultur fortsätter. Detta kommer på sikt att öka sysselsättningsgraden än mer. Medelsysselsättningsgraden för tillsvidareanställda uppgår 2019 till 94,2 procent vilket är 1,6

procentenheter högre än föregående år. Medelsysselsättningsgraden för kvinnor är 93,4 procent, vilket är en ökning med 1,8 procentenheter. Motsvarande siffra för män är 97,8 vilket också är en ökning med 0,4 procentenheter. Medelsysselsättningsgraden har ökat mest inom omsorgsförvaltningen med 5,4 procentenheter, men har även ökat inom serviceförvaltningen och barn- och utbildningsförvaltningen.

	2018-12-31		2019-12-31		Förändring	
	Antal anställningar	Andel, %	Antal anställningar	Andel, %	Antal anställningar	
Sysselsättningsgrad i anställningen						
100 %	1 900	67,8	2 106	74,0	+206	+6,2
75–99,9 %	652	23,2	555	19,5	-97	-3,7
0–74,9 %	253	9,0	185	6,5	-68	-25
	2 805		2 846		+41	

Tabell 3. Tillsvidareanställdas sysselsättningsgrad, grundanställning.

Mellan 2018 och 2019 har andel anställningar som är en heltidsanställning ökat med 6,2 procentenheter till 74 procent vilket är en effekt av arbetet med heltid som norm. Andel heltidsanställda i Värnamo kommun i november 2018 är 66 procent (63 procent år 2017)¹ och andel heltidsarbetande är 55

procent (53 procent år 2017)². I genomsnittskommunen i Sverige är andel heltidsanställda respektive heltidsarbetande 80 procent respektive 68 procent.

3. Lönekostnadsförändring

Belopp i tusentals kronor (tkr)	2019 (tkr)	2018 (tkr)	Förändring 2019/2018 (tkr)	Förändring 2019/2018 (%)
Lönekostnad månadsavlönade	1 053 170	1 029 711	+23 459	+2,3
Lönekostnad timavlönade	81 058	80 335	+723	+0,9
Totala lönekostnader	1 134 228	1 110 046	+24 182	+2,2
I genomsnitt per månad	94 519	92 504	+2 015	+2,2
Per månad/årsarbetare	29,269	29,125	+0,14	+0,5
Antal kommuninvånare	34 560	34 428	+132	+0,4
Lönekostnad per kommuninvånare	32,819	32,243	+0,6	+1,8

Tabell 4. Totala lönekostnader exkl. PO-tillägg för tillsvidareanställda, tidsbegränsat månadsanställda, timavlönade samt PAN-anställda. I kostnaden ingår förutom månadslön och timlön även övriga skattepliktiga kostnader till exempel ob, jour, beredskap, övertid, fyllnadslön, sjuklön med mera. Förtroendevalda och uppdragstagare ingår inte. Kostnader för RIB ingår, men ej timmar.

De totala lönekostnaderna för månadsavlönade och timavlönade har ökat med 2,2 procent mellan 2018 och 2019. Löneöversynen 2019 innebar ett utfall inklusive struktursatsningar på 2,61 procent. Löneöversynen exklusive struktursatsningar innebar 2,3 procent. Mellan 2018 och 2019 har kostnaderna för övertid och fyllnadstid minskat med cirka 6,3 mkr vilket påverkar den totala lönekostnaden för månadsavlönade.

Den totala lönekostnadsökningen per månad och månadsanställd årsarbetare uppgår till cirka 140 kronor eller 0,5 procent.

Lönekostnaderna i förhållande till antal kommuninvånare har ökat med cirka 600 kronor eller 1,8 procent.

Kostnaderna för månadslön exklusive övertid, fyllnadslön, ob, jour, beredskap mm har ökat med 3,2 procent mellan 2018 och 2019. Motsvarande ökning mellan 2017 och 2018 uppgick till 4,4 procent.

4. Lönenivåförändring

	2017	2018	2019	Förändring i kr 2019–2018	Förändring 2018/2017 i %	Förändring 2019/2018 i %
Kvinnor	29 864	30 625	31 317	+692	+2,55	+2,26
Män	32 784	33 691	34 557	+866	+2,77	+2,57
Medellön	30 417	31 185	31 917	+732	+2,52	+2,35

Tabell 5. Medellön för tillsvidareanställda kvinnor respektive män per den 31 december. Tillfällig placering.

År 2019 är kvinnornas medellön 90,6 procent av männens. Denna andel är lägre jämfört med 2018 då kvinnornas medellön uppgick till 90,9 procent av männens. Skillnaden i medellön mellan kvinnor och män förklaras av att de arbetar inom olika yrken, har olika utbildningsnivå, olika arbetstid och olika ålder. Andelen män i kommunen har ökat med 0,3 procentenheter eller 15 medarbetare mellan 2018 och 2019. En orsak till minskad löneskillnad över tid mellan kvinnor och män är att flera stora kvinnodominerade

yrken har haft en högre löneutveckling än genomsnittet under de senaste åren. Exempelvis förskollärare, lärare, undersköterskor, sjuksköterskor och socialsekreterare. Det handlar både om riktade satsningar i kollektivavtal, statliga satsningar samt satsningar som görs av arbetsgivaren lokalt. Även det svåra rekryteringsläget för vissa välfärdsyrken har påverkat. Lönekartläggning 2019 medförde inte utbetalningar för osakliga löneskillnader.

1) N00206 Heltidsanställda månadsavlönade
2) N00209 Heltidsarbetande månadsavlönade

5. Sjukfrånvaro

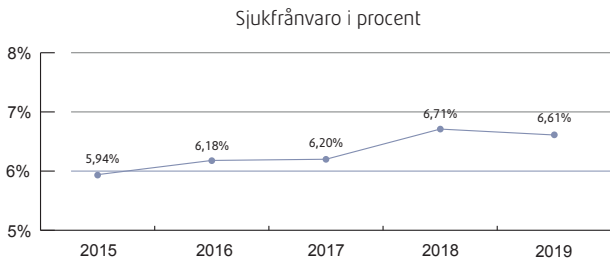

Diagram 1. Sjukfrånvaro av ordinarie arbetstid 2015 till 2019.

Den totala sjukfrånvaron i Värnamo kommun har sedan 2015 ökat med 0,67 procentenheter från 5,94 procent till 6,61 procent 2019. Dock kan en minskning med 0,10 procentenheter noteras mellan 2018 och 2019.

Sveriges kommuners medelvärde för sjukfrånvaro uppgår till 6,7 procent vilket innebär att Värnamo kommun ligger strax under rikssnittet. Medelvärdet för Jönköpings läns kommuner uppgår

till 6,3 procent. I jämförelse med kommunerna i Jönköpings län så ligger Värnamo kommun bland de kommuner som har den högsta sjukfrånvaron. Den högsta sjukfrånvaron finns i Mullsjö och Värnamo med 6,6 procent, Gislaved 6,5 procent samt Jönköping, Vetlanda och Habo med 6,4 procent. Den lägsta sjukfrånvaron finns i Tranås med 5,5 procent.

Redovisning i procent/procentenheter	Sjukfrånvarotid 2019 (%)	Andel>=60 dagar 2019 (%)	Sjukfrånvarotid förändring 2019/2018 (procentenheter)	Andel>=60 dagar förändring 2019/2018 (procentenheter)
Kommunledningsförvaltningen	1,51		-0,69	-0,75
Tekniska förvaltningen	6,06	63,44	0,58	6,96
Samhällsbyggnadsförvaltningen	2,92	31,11	0,29	-1,46
Serviceförvaltningen	6,90	57,66	-1,68	11,46
Kulturförvaltningen	5,27	59,27	-4,27	-10,36
Barn- och utbildnings-förvaltningen	5,36	53,45	-0,06	0,56
Omsorgsförvaltningen	8,54	56,26	0,22	2,16
Medborgarförvaltningen	8,89	52,71	-0,14	4,3
Totalt	6,61	54,80	-0,1	2,88

Tabell 6. Sjukfrånvaro av ordinarie arbetstid per förvaltning. Urval: tillsvidareanställda och tidsbegränsat månadsanställda.

Den totala sjukfrånvaron har ökat i tekniska förvaltningen, samhällsbyggnadsförvaltningen och omsorgsförvaltningen. Övriga förvaltningar har minskat sjukfrånvaron. Högst sjukfrånvaro har medborgarförvaltningen, omsorgsförvaltningen och serviceförvaltningen. I medborgarförvaltningens sjukfrånvaro 8,89 procent, inkluderas anställda på BEA-avtalet, totalt 53 medarbetare. Sjukfrånvaron inom medborgarförvaltningen för övriga medarbetare, exklusive BEA-anställda, uppgår till 7,31 procent år 2019 och 7,07 procent 2018.

Den långa sjukfrånvaron för hela Värnamo kommun har totalt ökat med 2,88 procentenheter jämfört med 2018 till 54,80 procent. Den långa sjukfrånvaron har ökat inom samtliga förvaltningar förutom i kulturförvaltningen och kommunledningsförvaltningen där den långa sjukfrånvaron minskat.

I jämförelse med länet är Värnamos långa sjukfrånvaro som uppgår till 54,8 procent, den tredje högsta i länet. Högst ligger Sävsjö med 60,4 procent och Gnosjö med 55,7 procent. Medelvärdet i riket är 44,1 procent vilket innebär att Värnamo ligger betydligt högre än riket.

5.1 Sjukfrånvaro kvinnor och män per åldersintervall

Redovisning i procent/procentenheter	Sjukfrånvarotid 2019 (%)	Andel >=60 dagar 2019 (%)	Sjukfrånvarotid förändring 2019/2018 (procentenheter)	Andel >=60 dagar förändring 2019/2018 (procentenheter)
Kvinnor 0–29 år	7,13	33,31	0,1	-1,17
Män 0–29 år	3,11	12,80	-1,22	-6,0
Totalt 0–29 år	6,13	30,72	-0,3	-1,4
Kvinnor 30–49 år	7,04	56,80	0,07	4,49
Män 30–49 år	3,02	30,70	0,19	5,69
Totalt 30–49 år	6,26	54,36	0,14	4,64
Kvinnor 50–99 år	7,57	61,33	-0,38	-0,33
Män 50–99 år	5,37	61,42	-0,49	7,74
Totalt 50–99 år	7,10	61,34	-0,40	1,03
Totalt kvinnor	7,28	56,04	0,08	2,22
Totalt män	4,06	46,37	-0,22	6,54
Totalt 0–99 år	6,61	54,80	-0,1	2,88

Tabell 7. Sjukfrånvaro av ordinarie arbetstid utifrån åldersintervall och kön. Urval: tillsvidareanställda och tidsbegränsat månadsanställda. Kolumnen ”andel>=60 dagar avser den andel av sjukfrånvaron som avser frånvaro under en sammanhängande tidsperiod av 60 dagar eller mer.

Sjukfrånvaron ser olika ut när man jämför kön och olika åldersgrupper. Bland männen har sjukfrånvaron minskat med 0,22 procentenheter men ökat bland kvinnorna med 0,08 procentenheter. Sjukfrånvaron bland männen har minskat inom samtliga åldersintervall förutom inom intervallet 30–49 år där den ökat med 0,19 procentenheter. Bland kvinnorna har sjukfrånvaron ökat inom samtliga åldersintervall förutom inom intervallet 50 år och äldre där den minskat med 0,38 procentenheter. Den största ökningen bland kvinnorna finns inom intervallet 29 år och yngre. Sjukfrånvaron för kvinnor i Värnamo uppgår till 7,28 procent. Länets sjukfrånvaro för kvinnor är 6,9 procent. Värnamos sjukfrånvaro för kvinnor är tillsammans med Vetlanda kommun högst i länet. Medelvärdet för genomsnittskommunen i riket uppgår till 7,4 procent, vilket innebär att Värnamo ligger strax under medel.

Sjukfrånvaron för män i Värnamo är 4,06 procent som innebär att Värnamo ligger 0,2 procentenheter högre än länets medelvärde som är 3,9 procent. I jämförelse med rikets 4,4 procent har männen i Värnamo en lägre sjukfrånvaro.

Sjukfrånvaron för gruppen 29 år och yngre uppgår i Värnamo till 6,13 procent. Länets medelvärde uppgår till 5,2 procent. Värnamo har högst sjukfrånvaro i länet för gruppen 29 år och yngre. Rikets medelvärde uppgår till 5,9 procent vilket innebär att länets medelvärde på 5,2 procent är relativt lågt.

Åldersgruppen 30-49 år har i Värnamo en sjukfrånvaro som är 6,26 procent. Länets sjukfrånvaro uppgår till 6,0 procent och rikets sjukfrånvaro till 6,3 procent.

I åldersgruppen 50 år och äldre är sjukfrånvaron i Värnamo 7,1 procent vilket är nivå som länet. Rikets sjukfrånvaro uppgår till 7,3 procent vilket innebär att Värnamos sjukfrånvaro är lägre än rikets medelvärde.

Den långa sjukfrånvaro har ökat både bland kvinnorna och männen. Bland kvinnorna med 2,22 procentenheter och bland männen med 6,54 procentenheter. Den långa sjukfrånvaron för kvinnor har minskat inom samtliga åldersintervall förutom inom åldersintervallet 30–49 år där den ökat med 4,49 procentenheter. Den långa sjukfrånvaron för män har ökat inom samtliga åldersintervall förutom inom intervallet 29 år och yngre där den minskat med 6,0 procentenheter. Två medarbetare har beviljats hel sjukersättning av Försäkringskassan under 2019. Under 2018 beviljades två medarbetare hel sjukersättning.

År 2019 har det legat ett särskild fokus på uppföljning av och åtgärder för att minska sjukfrånvaron utifrån det uppdrag som beskrivits ovan. Värnamo kommun arbetar redan sedan tidigare aktivt med åtgärder inom området. Bland annat har kommunen deltagit i ESF-projektet ”En hälsosam arbetsplats för ett hälsosamt arbetsliv”. Insatserna som gjorts är till största delen långsiktiga och ett arbete pågår med att införliva erfarenheterna från projektet i kommunens verksamheter. Projektet har gett kommunen verktyg och kunskap att arbeta vidare. Bland annat har omtankesamtal prövats. Omtankesamtal är ett samtal mellan chef och medarbetare som syftar till att fånga upp signaler hos medarbetare innan de utvecklat ohälsa. Pilotprojekt har fallit väl ut och kommunövergripande implementering har påbörjats.

En annan insats som görs är grupputveckling inom kommunens olika verksamheter i syfte att bibehålla eller stärka gruppdynamiken i arbetsgrupper.

Kommunens arbetsgrupp för att främja fysisk aktivitet bland medarbetarna, VärnaOm, subventionerar regelbunden motion. Syftet är att uppmuntra medarbetarna till en aktiv och hälsosam livsstil och därmed påverka sjuktalet positivt. VärnaOm subven-

tionerade 679 motionskort 2019 (647 motionskort 2018) vilket är en ökning med 32 kort. Kostnaden uppgick 2019 till 599 342 kronor (580 256 kronor 2018) en ökning med cirka tre procent. Under året genomfördes för fjärde gången motionsloppet Värna-Om-loppet där 151 medarbetare deltog.

Ett nytt samverkansavtal med fokus på delaktighet, utveckling och arbetsmiljö har träffats mellan kommunen och samtliga berörda fackliga organisationer. Utbildningar i det nya samverkansavtalet med chefer, fackliga företrädare och skyddsombud som målgrupper har genomförts under hösten 2019. Arbetet med att

implementera samverkansavtalet ut i förvaltningarna och ned på arbetsplatsnivå fortsätter under våren 2020.

Parallellt pågår ett arbete att utveckla och stärka det systematiska arbetsmiljöarbetet och arbetet med organisatorisk och social arbetsmiljö (OSA). Kommunstyrelsen har beslutat om arbetsmiljösmål som HR-avdelningen tagit fram i samverkan med huvudskyddsombuden våren 2019. Ett arbete är också påbörjat tillsammans med huvudskyddsombuden med att ta fram ett nytt upplägg för arbetsmiljöutbildningen för nya chefer och skyddsombud.

5.2 Sjuklönekostnader

Belopp i tusentals kronor (tkr)	Sjuklöner 2019	Sjuklöner 2018	Förändring, tkr
Kommunledningsförvaltningen	363	326	-4
Upphandlingsförvaltningen	0	112	-84
Tekniska förvaltningen	990	827	+23
Samhällsbyggnadsförvaltningen	548	409	+95
Serviceförvaltningen	1 058	1 047	-120
Kulturförvaltningen	88	138	+38
Barn- och utbildningsförvaltningen	7 182	6 309	+811
Omsorgsförvaltningen	7 650	6 924	+476
Medborgarförvaltningen	1 992	2 208	+495
Totalt	19 871	18 300	+1 730

Tabell 8. Sjuklönekostnader exklusive PO-tillägg, samtliga anställningsformer.

Sjuklönekostnaderna är nio procent högre 2019 jämfört med 2018 vilket är en något mindre ökning än mellan 2018 och 2017 då ökningen uppgick till 10 procent. Sjuklönekostnaderna följer de

procentuella förändringarna i sjukfrånvaron men påverkas även av lönenivåer samt sjukfrånvarons längd.

6. Långtidsfriska

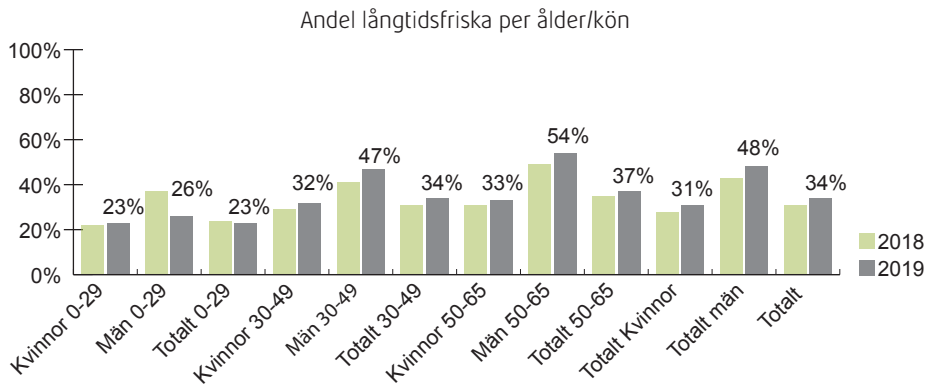

Diagram 2. Andel långtidsfriska tillsvidareanställda per ålder/kön som saknar sjukfrånvaroposter i lönetransaktionerna. Även tillsvidareanställda som slutat och börjat under året ingår.

Långtidsfrisk innebär att medarbetaren inte har haft någon sjukfrånvaro under året. Andelen långtidsfriska uppgår till 34 procent 2019, vilket är ökning med tre procentenheter jämfört med 2018. De långtidsfriska har ökat bland både männen och kvinnorna samt inom samtliga åldersintervall, förutom bland män i åldersgruppen yngre än 29 år. Ökningen beror på fler långtidsfriska i absoluta tal, +103 medarbetare, men även personalomsättningen påverkar då denna varit högre 2019 jämfört med 2018 och det faktum att nyanställda räknas in i underlaget även om de inte varit anställda hela året.

Andelen långtidsfriska kvinnor är 31 procent, en ökning med tre procentenheter och andelen långtidsfriska män är 48 procent, en ökning med fem procentenheter. Andelen långtidsfriska män är betydligt högre än andelen långtidsfriska kvinnor och denna skillnad framträder i samtliga åldersintervall. Störst är skillnaden mellan män och kvinnor i intervallet 50 år och äldre. Jämför man förvaltningarna så ser man en tendens som visar att de som har en större andel män i verksamheten också har större andel långtidsfriska.

7. Övertid, fyllnadstid, timlön

Heltid som norm fortsätter och innebär att arbetet med att öka andelen heltidsanställda och heltidsarbetande fortsätter. Timmarna avseende övertid, fyllnadstid och timavlönades timmar påverkas av detta arbete, då sysselsättningsgraden för tillsvidareanställda ökar samtidigt som övertid, fyllnadstid och timavlönades timmar behöver minska.

År 2019 motsvarar övertiden 11 årsarbetare (14 årsarbetare år 2018), fyllnadstiden 20 årsarbetare (32 årsarbetare 2018) och timavlönade motsvarar 214 årsarbetare, inkl PAN-anställda

15 årsarbetare (217 årsarbetare) dvs totalt 245 årsarbetare. Motsvarande siffra 2018 uppgick till 263 årsarbetare.

Antalet timmar för övertid, fyllnadstid och timavlönade har varierat de senaste fem åren och trenden visar att antalet timmar har haft en nedåtgående trend sedan 2017. Trenden under dessa år visar att timmarna för övertid och fyllnadstid har ökat fram till och med 2018 men 2019 har det skett ett trendbrott. Timavlönades timmar har haft en minskande trend sedan 2017.

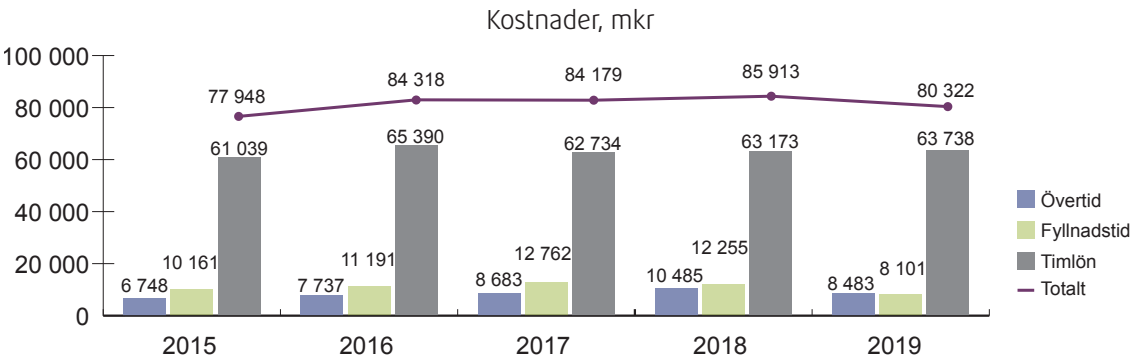

Diagram 3. Kostnader övertid, fyllnadstid, timlön, exkl. PO.

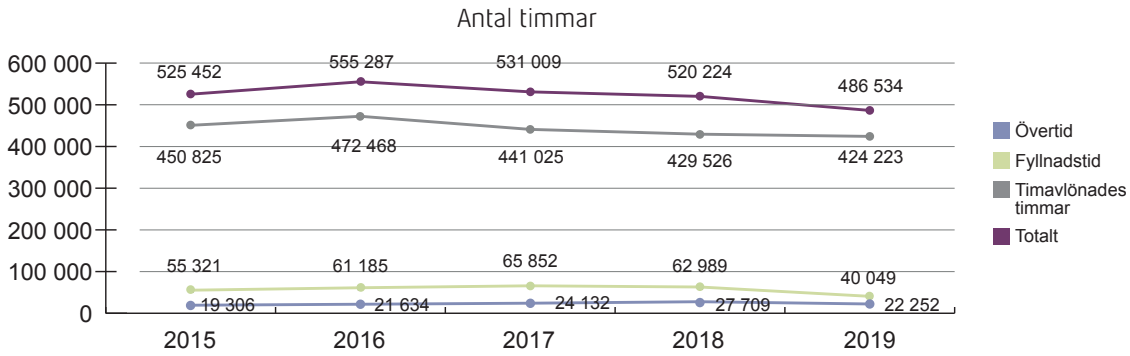

Diagram 4. Antal timmar övertid, fyllnadstid, timlön.

7.1 Förändring antal timmar mellan 2018 och 2019

Timmar	Övertid		Fyllnadstid		Timavlönades löner		Förändring
	Timmar 2019	Förändring 2019/2018	Timmar 2019	Förändring 2019/2018	Timmar 2019	Förändring 2019/2018	
Kommunledningsförvaltningen	303	+5	111	+83	3 539	+1 962	+2 050
Upphandlingsförvaltningen	0	-15	0	0f	104	+99	+84
Tekniska förvaltningen	4 030	-1 323	32	-109	5 029	+498	-934
Samhällsbyggnadsförvaltningen	1 159	-518	984	+509	2 199	-196	-205
Serviceförvaltningen	214	+33	1 538	-2 123	20 095	-130	-2 220
Kulturförvaltningen	15	-77	184	-16	1 394	-203	-296
Barn- och utbildningsförvaltningen	1 734	-928	7 175	+89	93 483	+2 822	+1 983
Omsorgsförvaltningen	13 513	-1 273	28 596	-20 646	281 244	-2 414	-24 333
Medborgarförvaltningen	1 283	-1 362	1 443	-716	17 136	-7 741	-9 819
Totalt	22 252	-5 457	40 059	-22 930	424 223	-5 303	-33 690

Tabell 9. Förändring antal timmar mellan 2018 och 2019.

Kostnaderna för övertid är 2,0 miljoner kronor eller 19 procent lägre 2019 jämfört med 2018. Mellan 2017 och 2018 ökade kostnaderna med 1,8 miljoner kronor eller 20,8 procent. Kostnaderna för övertid har minskat inom alla förvaltningar men minskat mest inom medborgarförvaltningen, tekniska förvaltningen och omsorgsförvaltningen.

Kostnaderna för fyllnadstid är 4,2 miljoner kronor eller 34 procent lägre 2019 jämfört med 2018. Mellan 2017 och 2018 minskade kostnaderna med 0,5 miljoner kronor. Minskningen av timmar finns främst inom omsorgsförvaltningen som minskat timmarna för fyllnadstid med 20 646 timmar. Även serviceförvaltningen har minskat antalet timmar för fyllnadstid.

8. Personalomsättning

Personalomsättning definieras i Värnamo kommun som ett mått på hur många tillsvidareanställda som slutat i förhållande till genomsnittligt antal tillsvidareanställda.

Personalomsättning inklusive pensionsavgångar uppgår till 9,4 procent år 2019, en ökning med 0,6 procentenheter, och exklusive pensionsavgångar till 6,9 procent som är en ökning med 0,5 procentenheter. Om uppsägningar pga. arbetsbrist exkluderas uppgår personalomsättningen till 6,7 procent på kommunnivå. År 2019 slutade 265 tillsvidareanställda medarbetare, varav 71 pensionsavgångar. Personalomsättningen varierar inom organisationen och mellan yrkesgrupper. Samhällsbyggnadsförvaltningen, kommunledningsförvaltningen, medborgarförvaltningen och omsorgsförvaltningen har en personalomsättning exklusive pensionsavgångar som är högre än 7 procent.

Kostnaderna för timlöner är 0,6 miljoner kronor eller cirka 0,9 procent högre 2019 jämfört med 2018. Mellan 2017 och 2018 ökade kostnaderna med 0,7 procent. Den största minskningen av timmar för timavlönade finns inom medborgarförvaltningen och omsorgsförvaltningen. Barn- och utbildningsförvaltningen och kommunledningsförvaltningen har ökat antalet timmar för timavlönade. Arbetstid som utförs av timavlönade är inte alltid av akut och oförutsedd karaktär, även semestervikarier ingår i den timavlönade personalstyrkan.

År 2019 gick 71 tillsvidareanställda medarbetare i pension. Av dessa valde 35 procent att gå i pension vid 65 års ålder, 17 procent valde att gå i pension vid 66–67 år, vilket är en minskning med 12 procentenheter jämfört med 2018, och 48 procent valde att gå i pension innan 65-årsdagen som motsvarar en ökning med 16 procentenheter jämfört med 2018. De kommande tio åren uppnår 27 procent av de tillsvidareanställda 65 års ålder.

Personalomsättning inklusive pensionsavgångar för genomsnittskommunen i Sverige uppgick till 11 procent år 2018. Personalomsättningen för Jönköpings läns kommuner uppgick till 12 procent³.

9. Arbetsskador

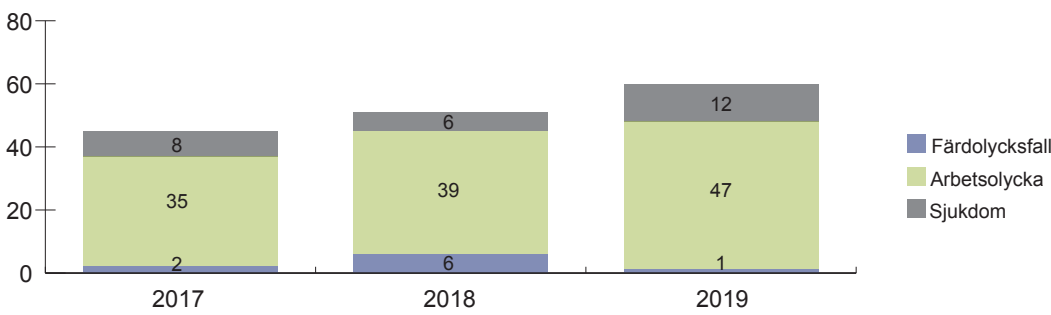

Diagram 5. Antal anmälda arbetsskador fördelat efter orsak.

Mellan åren 2017 och 2019 har antalet anmälda arbetsskador i Värnamo kommun ökat från 45 till 60. Ökningen består av fler anmälda arbetsplatsolyckor och färdolycksfall. På nationell nivå har däremot det totala antalet arbetsskador minskat mellan 2017 och 2018. Anledningen till ökningen i Värnamo kan bla vara en större tendens att anmäla samt att man tidigare anmält tillbud som egentligen skulle ha varit en arbetsskada. Arbetsmiljöverkets

arbetsskadestatistik för riket 2018 visar att antalet arbetssjukdomar minskade med 13 procent, färdolycksfallen minskade med 18 procent och arbetsolyckorna ökade marginellt. Värnamo följer riket avseende arbetssjukdomar men visar ett motsatt utfall för färdolycksfall och arbetsolyckor.⁴

10. Företagshälsovård

Kostnaderna för företagshälsovård påverkas av lagstadgade obligatoriska hälsokontroller samt övriga insatser och utredningar som görs av företagshälsovården. Den totala kostnaden per anställd 2019 var 489 kronor. Kostnaderna kan variera mellan åren, genomsnittskostnaden 2017–2019 uppgår till 523 kronor. Kostnaderna mellan förvaltningarna varierar, främst beroende på de lagstadgade kontroller som genomförs bland annat för räddningstjänstens operativa personal.

Användandet av företagshälsovården har ökat, från 1 041 timmar 2018 till 1 157 timmar 2019. Jämförelsen visar att framförallt

nyttjandet av beteendevetare, företagssköterska och företagsläkare har ökat medan nyttjandet av psykolog och fysioterapeut har minskat.

Andelen rehabiliterande insatser har under 2019 utgjort 51 procent av insatserna, en minskning jämfört med 2018 med sex procentenheter. Det är positivt att andelen förebyggande insatser ökat men visar även att kommunens chefer fortfarande har behov av stöd i rehabiliteringsarbetet.

3) Kolada N00216

4) Arbetsmiljöverket, Arbetsskador 2018

Resultaträkning

Belopp i miljoner kronor (mnkr)	Not	Bokslut 2019	Budget 2019	Bokslut 2018
Verksamhetens intäkter	3	504,2	ingår nedan	525,7
Verksamhetens kostnader	4	-2 377,5	-1 860,9	-2 334,0
Avskrivningar	6	-109,0	-108,9	-106,0
Verksamhetens nettokostnader		-1 982,3	-1 969,8	-1 914,3
Skatteintäkter	7	1 667,0	1 665,1	1 606,3
Generella statsbidrag och utjämning	8	313,5	312,1	313,1
Veksamhetens resultat		-1,8	7,4	5,1
Finansiella intäkter	9	13,5	9,7	13,2
Finansiella kostnader	10	-3,7	-5,5	-3,0
Resultat efter finansiella poster		8,0	11,5	15,3
Extraordinära poster (netto)		0,0	0,0	0,0
Årets resultat		8,0	11,5	15,3
Balanskravsutredning				
Årets resultat enl. resultaträkningen		8,0		15,3
Reducering av realisationsvinster		-1,3		-3,6
Årets balanskravsresultat		6,7		11,7

Värnamo kommun uppfyller under 2019 lagens krav om balans i ekonomi

Balansräkning

Belopp i miljoner kronor (mnkr)	Not	2019-12-31	2018-12-31
TILLGÅNGAR			
A. ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR			
I. Immateriella anläggningstillgångar		0,0	0,0
II. Materiella anläggningstillgångar	11		
1. Mark, byggnader och tekniska anläggningar		1 976,1	1 817,0
2. Maskiner och inventarier		171,4	160,2
Finansiella anläggningstillgångar	12	10,4	26,8
Summa anläggningstillgångar		2 157,9	2 004,0
B. BIDRAG TILL STATLIG INFRASTRUKTUR	13	10,5	11,0
C. OMSÄTTNINGSTILLGÅNGAR			
I. Förråd m.m.	14	60,7	30,4
II. Fordringar	15	193,6	227,5
III. Kassa och bank	16	148,5	147,5
Summa omsättningstillgångar		402,8	405,4
Summa tillgångar		2 571,2	2 420,4
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER			
A. EGET KAPITAL	17		
I. Årets resultat		8,0	15,3
II. Resultatutjämningsreserv (används ej)		0,0	0,0
III. Övrigt eget kapital		1 493,9	1 509,2
Summa eget kapital		1 501,9	1 509,2
B. AVSÄTTNINGAR			
I. Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	18	43,3	42,9
II. Andra avsättningar	19	89,9	93,0
Summa avsättningar		133,2	135,9
C. SKULDER			
I. Långfristiga skulder	20	494,6	321,6
II. Kortfristiga skulder	21	441,5	453,7
Summa skulder		936,1	775,3
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER		2 571,2	2 420,4
PANTER OCH ANSVARFÖRBINDELSER			
1. Pantar och därmed jämförliga säkerheter		–	–
2. Ansvarförbindelser	22		
a) Pensionsförpliktelser som inte upptagits bland skulder eller avsättningar	a	572,6	581,6
b) Övriga ansvarförbindelser	b	2 873,0	2 515,0
c) Medlemskap i Kommuninvest	c		
d) Medfinansiering av järnväg	d		

Kassaflödesanalys

Belopp i miljoner kronor (mnkr)	Noter	Bokslut 2019	Bokslut 2018
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN			
Årets resultat		8,0	15,3
Justering för ej likviditetspåverkande poster	23	95,1	85,0
Poster som redovisas i annan sektion	24	-2,3	-4,2
Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital		100,8	96,1
Ökning/minskning av periodiserade anläggningsavgifter		13,9	6,6
Ökning/minskning kortfristiga fordringar		28,2	-73,5
Ökning/minskning förråd och varulager exklusive exploateringsfastigheter		-1,1	-0,2
Investering i exploateringsfastigheter		-22,7	-25,2
Försäljning av exploateringsfastigheter		23,1	25,0
Ökning/minskning kortfristiga skulder		-6,5	17,8
Kassaflöde från den löpande verksamheten		135,7	46,6
INVESTERINGSVERKSAMHETEN			
Investering i materiella anläggningstillgångar		-299,4	-249,4
Försäljning av materiella anläggningstillgångar		0,7	8,1
Förvärv av finansiella tillgångar		0,0	0,0
Avyttring av finansiella tillgångar		2,1	0,0
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-296,6	-241,3
FINANSIERINGSVERKSAMHETEN			
Nyupptagna lån		200,0	50,0
Amortering av långfristiga skulder		-50,0	-50,0
Erhållna investeringsbidrag		11,9	6,9
Kassaflöde från finansieringsverksamhet		161,9	6,9
Årets kassaflöde		1,0	-187,8
Likvida medel vid årets början		147,5	335,3
Likvida medel vid årets slut		148,5	147,5

Not 1 Redovisningsprinciper

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med lagen om kommunal bokföring och redovisning samt rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning (RKR) vilket bland annat innebär att:

- Intäkter redovisas i den omfattning det är sannolikt att de ekonomiska tillgångarna kommer att tillgodogöras kommunen och intäkterna kan beräknas på ett tillförlitligt sätt.
- Fordringar har upptagits till de belopp varmed de beräknas inflyta.
- Tillgångar och skulder har upptagits till anskaffningsvärde där inget annat anges.
- Periodiseringar av inkomster och utgifter har skett enligt god redovisningssed.
- Värdering av kortfristiga placeringar har gjorts post för post till det lägsta av verkligt värde och anskaffningsvärde.

Förändrade redovisningsprinciper

Från och med 2019 tillämpas Lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning. Den nya kommunala redovisningslagen innebär att det inte är tillåtet med uppskrivning av finansiella tillgångar. Tidigare års uppskrivning av insatskapital i Kommuninvest ekonomisk förening har med bakgrund av detta återförts enligt rekommendation över Eget kapital. Förändringen innebär att Eget kapital har minskat med 15 miljoner kronor.

Samtliga nyinvesteringar 2019 som inte är pågående har aktiverats från investeringstillfället alternativt från aktuell investeringsmånad.

I januari 2019 omklassades samtliga pågående exploateringsprojekt från pågående byggnadsarbete till exploateringsfastighet. Förändringen innebär att anläggningstillgångarna minskade med 30,2 miljoner kronor och omsättningstillgångarna ökade med 30,2 miljoner kronor.

Kommunala koncernföretag

I den kommunala koncernen ingår samtliga bolag och kommunalförbund där kommunen har minst 20 procentinflytande i. Dessa bolag är Värnamo Stadshus AB, Värnamo Energi AB, Finnvedsbostäder AB samt Värnamo Kommunala Industrifastigheter AB. Utöver dessa helägda bolagen ingår i den kommunala koncernen också Värnamo kommuns andel (39,13 procent) i kommunalförbundet SÅM (Samverkan Återvinning Miljö). Övriga kommuner som ingår i SÅM är Gislaved, Vaggeryd och Gnosjö.

Jämförelsestörande poster

Jämförelsestörande poster särredovisas när dessa förekommer i not till respektive post i resultaträkningen och/eller i kassaflödesanalysen.

Som jämförelsestörande betraktas poster som är sällan förekommande och överstiger 10 miljoner kronor.

Intäkter

Skatteintäkter

Den preliminära slutavräkningen för skatteintäkter föregående och innevarande år baseras på Sveriges Kommuners och Regioners (SKR) decemberprognos.

Övriga intäkter

Anläggningsavgifter för vatten och avlopp periodiseras över anläggningens nyttjandeperiod som är 50 år. (Överföringsledningar 70 år) Avgifter och offentliga bidrag som är hänförliga till en investering intäktsförs på ett sätt som återspeglar investeringens nyttjande och förbrukning i enlighet med RKR R2 Intäkter, november 2019.

Kostnader

Lönekostnader

Löner för timanställda och kostnadsersättningar utbetalas månaden efter intjänandemånaden. Utbetalningar som sker i januari och som avser december belastar respektive nämnd den period som kostnaden avser. En periodisering till rätt period sker dock centralt under ansvar finansiering.

Kostnader för renhållning

Taxekollektivet för renhållning betalar sina avgifter till Kommunalförbundet SÅM. Ansvaret för deponier kvarstår dock i kommunen. Tidigare fonderade medel används för sluttäckning av deponier. Driftskostnader av deponier täcks av skattemedel.

Avskrivningar

Avskrivning av materiella anläggningstillgångar görs för den beräknade nyttjandeperioden med linjär avskrivning baserat på anskaffningsvärdet. På tillgångar i form av mark, gatukroppar, pågående arbeten och pågående maskiner/inventarier görs inga avskrivningar.

Bedömd genomsnittlig nyttjandeperiod för mark, byggnader och tekniska anläggningar är 32 år. Bedömd genomsnittlig nyttjandeperiod för maskiner och inventarier är 8 år Detta beräknat på 2019 års investeringar.

Komponentavskrivningar

Värnamo kommun tillämpar komponentavskrivning. Komponentfördelning av nya investeringar genomförs på anläggningar där anskaffningsvärdet överstiger 500 000 kronor vid inregistreringstillfället, men kan vid behov även tillämpas på investeringar med lägre belopp.

Avskrivningstider

Följande avskrivningstider tillämpas normalt i kommunen: 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 12, 15, 20, 25, 30, 33, 40, 50, 60, 70 och 80 år. En samlad bedömning av nyttjandeperioden för respektive tillgång görs i samband med att avskrivningen påbörjas. Omprövning av nyttjandeperioden sker om det finns särskilda skäl för detta (till exempel verksamhetsförändringar, tekniskskiften, organisationsförändringar). Normalt omprövas dock inte tillgångars nyttjandeperiod.

Avskrivningsmetod

I normalfallet tillämpas linjär avskrivning, det vill säga lika stora nominella belopp varje år.

Gränsdragning mellan kostnad och investering

Tillgångar avsedda för stadigvarande bruk eller innehav med en nyttjandeperiod om minst tre år klassificeras som anläggningstillgång om beloppet överstiger gränsen för mindre värde. Gränsen för mindre värde har satts till hälften av ett prisbasbelopp.

Anläggningstillgångar

Anskaffningsvärde

I anskaffningsvärdet för större investeringar som överstiger 1 miljon kronor och pågår under minst 6 månader ingår lånekostnader. Räntesatsen utgörs av den genomsnittliga räntesatsen för kommunens långfristiga lån.

Avsättningar

Värnamo kommun redovisar avsättningar för pensioner, återställning av deponi samt VA-investeringsfond.

Avsättningar för pensioner baseras på en beräkning av extern pensionsadministratör.

Återställning av deponi har värderats enligt anskaffningsvärdet och upplöses löpande.

Under åren 2011-2015 genomfördes byggnationen av ett nytt avloppsreningsverk. I nuläget pågår byggnation av därtill hörande överföringsledningar. Under många år har överskotten från VA-verksamheten avsatts för denna investering. Sammanlagt fanns 82,4 miljoner kronor i fonden vid tidpunkten för färdigställandet av avloppsreningsverket. Reningsverket blev klart och togs i bruk i augusti 2015. Upplösningen av fonden sker under 33 år med start 2015. Det årliga beloppet som upplöses och återförs som intäkt i VA-verksamheten uppgår till 2,5 miljoner kronor. Ytterligare avsättning till fonden kan inte ske efter 2015.

Överskott i verksamheten Vatten och avlopp

I bokslutet 2017 och 2018 redovisar VA-verksamheten ett underskott. Underskottet redovisas och märks upp under eget kapital. Underskottet återhämtas av VA-verksamheten inom en treårsperiod. För 2019 minskar underskottet då VA-verksamheten redovisar ett överskott på 2,9 miljoner kronor. 6,8 miljoner återstår av underskottet.

Pensioner

Förpliktelser för pensionsåtaganden för anställda i kommunen är från och med 2017 beräknade enligt RIPS17.

Visstidsförordnanden som ger rätt till särskild avtalspension redovisas som avsättning när det är troligt att de kommer att leda till utbetalningar. Avtal som inte lösts ut redovisas som ansvarsförbindelse.

Pensionsförpliktelser intjänade från år 1998 redovisas som avsättning enligt gällande rekommendation. Pensionsrätt avseende inkomster över 7,5 inkomstbasbelopp har tecknats försäkring för och premier inbetalas löpande.

Exploateringsverksamhet

Omklassificeringar från markreserv till omsättningstillgång vid exploatering sker när exploateringsområdet är klart för försäljning och den första tomten är såld.

Vid exploatering av ett område redovisas hela projektet som omsättningstillgång. Omklassificeringar från omsättningstillgång till anläggningstillgång för de delar som avser gator, vägar samt VA sker när exploateringsområdet är klart för försäljning och den första tomten är såld.

De tomter som produceras för försäljning i exploateringsverksamheten redovisas som omsättningstillgångar. Anskaffningsvärdet för tomter fördelas schablonmässigt på respektive tomt, med yta som fördelningsnyckel.

Leasingavtal

Kommunen har 187 leasingavtal som har en längre total löptid än tre år. Dessa är beloppsmässigt förhållandevis små och har inte redovisats som finansiell leasing i enlighet med rekommendation RKR R5 Leasing från Rådet för kommunal redovisning (RKR). Dessa redovisas istället som operationell leasing

Noter

Not 2. Särredovisningar som upprättats
Värnamo kommun har upprättat en särskild redovisning för vatten- och avloppsverksamheten.

Not 3. Verksamhetens intäkter	2019	2018
Försäljningsintäkter	40 557	37 869
Taxor och avgifter	141 817	134 024
Hyror och arrenden	44 094	43 498
Bidrag	165 475	184 595
Försäljning av verksamhet och konsulttjänster	88 085	97 088
Exploateringsintäkter	23 089	25 027
Realisationsvinster	340	3 561
Försäkringsersättningar	526	0
Övriga intäkter	197	0
Summa verksamhetens intäkter	504 180	525 662

Not 4. Verksamhetens kostnader	2019	2018
Löner och sociala avgifter	-1 550 840	-1 516 445
Pensionskostnader	-109 883	-112 606
Inköp av anläggnings och underhållsmaterial	-12 348	-8 065
Anskaffningskostnad, försåld exploateringsfastighet	-13 557	-9 081
Lämnade bidrag	-61 871	-61 323
Köp av huvudverksamhet	-172 524	-193 907
Lokal- och markhyror	-103 055	-96 283
Övriga tjänster	-128 516	-130 165
Bränsle, energi och vatten	-44 500	-43 455
Förbrukningsmaterial och förbrukningsinventarier	-75 468	-69 536
Kostnader för transportmedel, transporter och resor	-54 886	-55 732
Förändring deponireserv	610	5 336
Realisationsförluster och utrangeringar	-106	0
Övriga kostnader	-50 507	-42 709
Summa verksamhetens kostnader	-2 377 451	-2 333 971

Not 5. Kostnader för räkenskapsrevision	2019	2018
Ernst & Young AB, räkenskapsrevision	254	246
Summa kostnader för räkenskapsrevision	254	246

Not 6. Avskrivningar	2019	2018
Avskrivning byggnader och anläggningar	-65 833	-62 023
Avskrivning maskiner och inventarier	-41 955	-42 813
Nedskrivningar	-1 218	-1 202
Summa avskrivningar	-109 006	-106 038

Not 7. Skatteintäkter	2019	2018
Preliminär allmän kommunalskatt	1 680 992	1 613 403
Slutavräkningsdifferens allmän kommunalskatt föregående år	804	-4 987
Preliminär slutavräkning allmän kommunalskatt innevarande år	-14 780	-2 082
Summa skatteintäkter	1 667 016	1 606 334

Not 8. Generella statsbidrag och utjämning	2019	2018
Inkomstutjämningsbidrag	250 194	246 300
Kommunal fastighetsavgift	65 361	63 781
Kostnadsutjämningsbidrag, LSS	20 832	16 660
Kostnadsutjämningsavgift	-58 432	-38 559
Regleringsbidrag	24 136	5 368
Generella bidrag från staten	11 352	19 578
Summa generella statsbidrag och utjämning	313 443	313 128

Not 9. Finansiella intäkter	2019	2018
Utdelningar på aktier och andelar	5 108	1 512
Ränteintäkter	794	483
Erhållna borgensavgifter	6 301	5 763
Uttag avkastning avseende försäkring för pensioner (överskottsfond). Använd till försäkring av ytterligare pensionsåtaganden. Se not 16.	0	5 087
Vinst, försäljning av finansiella anläggningstillgångar	973	0
Övriga finansiella intäkter	277	403
Summa finansiella intäkter	13 453	13 248

Not 10. Finansiella kostnader	2019	2018
Räntekostnader	-1 992	-1 580
Ränta på pensionsavsättningar	-1 379	-1 070
Övriga finansiella kostnader	-287	-389
Summa finansiella kostnader	-3 658	-3 039

Not 11. Materiella anläggningstillgångar	2019	2018
Mark, byggnader och anläggningar		
Redovisat värde vid årets början	1 786 817	1 671 277
Årets investeringar	245 131	213 993
Årets avyttringar/utrangeringar	-56	-3 349
Årets avskrivningar	-65 820	-62 023
Årets nedskrivningar	0	-1 097
Omklassificeringar	10 065	-31 984
Redovisat värde vid årets slut	1 976 137	1 786 817
Avskrivningstider	0-80 år	0-80 år
Linjär avskrivning tillämpas för samtliga tillgångar.		

Maskiner och inventarier		
Redovisat värde vid årets början	160 153	145 055
Årets investeringar	54 221	59 254
Årets avyttringar/utrangeringar	-1 604	-1 239
Årets avskrivningar	-41 969	-42 813
Årets nedskrivningar	0	-105
Omklassificeringar	552	1
Redovisat värde vid årets slut	171 353	160 153

Avskrivningstider	3-50 år	3-50 år
Linjär avskrivning tillämpas för samtliga maskiner och inventarier.		

Not 12. Finansiella anläggningstillgångar	2019	2018
Aktier och andelar	284	284
Aktier i koncernföretag - Värnamo Stadshus AB	4 000	4 000
Andelskapital i Kommuninvest ekonomisk förening	2 151	17 402
Långfristig fordran	0	35
Bostadsrätter	3 986	5 091
Summa finansiella anläggningstillgångar	10 421	26 812

Not 13. Bidrag till infrastruktur	2019	2018
Bidrag till Trafikverket för åtgärder väg 27	13 950	13 951
Akkumulerad upplösning	-3 468	-2 910
Summa bidrag till infrastruktur	10 482	11 041
Kommunfullmäktige beslutade 2010-12-16 att godkänna avtalet med Trafikverket om kommunal medfinansiering av åtgärder på Rv 27. Bidraget redovisas i balansräkningen och upplöses under 25 år.		

Not 14. Förråd m.m	2019	2018
Tomtmark för försäljning	57 374	58 359
Förråd, post och tryckeri	100	101
Förråd skogsprodukter	416	390
Förråd, Nydalavägen	1 846	1 692
Lager, krossmassor	728	0
Lager, matjord	177	0
Summa förråd, lager och exploateringsfastigheter	60 641	60 542

Not 15. Fordringar	2019	2018
Kundfordringar	32 467	59 274
Fordringar på staten	55 434	58 367
Skattefordran	14 945	21 233
Kortfristig del av långfristig fordran	35	35
Fordran bolag, koncernkonto	42 129	34 445
Övriga kortfristiga fordringar	48 596	54 209
Summa Fordringar	193 606	227 563

Not 16. Kassa och bank	2019	2018
Summa kassa och bank	148 546	147 505

Kommunen inklusive de kommunägda bolagen har vid bokslutstillfället en outnyttjad checkräkningskredit på 100 mnkr (100 mnkr).

Not 17. Eget kapital	2019	2018
Årets resultat	7 977	15 324
Uppskrivning av värde på insatskapital hos Kommuninvest ekonomisk förening	0	5 684
Återföring av värde på insatskapital hos Kommuninvest ekonomisk förening	-15 251	0
Övrigt eget kapital	1 509 154	1 488 146
Summa eget kapital	1 501 880	1 509 154

Not 18. Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	2019	2018
Specifikation Avsatt för pensioner		
Avgiftsbestämd ålderspension, individuell del	11	11
Efterlevandepension, till vuxen eller barn	1 260	1 276
Kompletterande ålderspension, förmånsbestämd ålderspension för höglavlönade enligt PFA	247	257
Pensionsbehållning	919	646
Ålderspension enligt PA-KL eller äldre avtal	20 094	18 419
Särskild avtalspension, för brandmän före 65 års ålder	12 294	12 243
Visstidspension	0	1 698
Summa pensioner	34 825	34 550
Särskild löneskatt	8 449	8 383
Summa avsatt till pensioner	43 274	42 933

Antal visstidsförordnanden		
Politiker	8	8

Avsatt till pensioner		
Ingående avsättning	42 932	39 391
Pensionsutbetalningar	-1 673	-1 899
Nyintjänad pension	1 321	1 928
Ränte- och basbeloppsuppräkring	1 035	640
Förändring av löneskatten	67	691
Övrigt	-408	2 182
Summa avsatt till pensioner	43 274	42 933
Utredningsgrad/aktualiseringsgrad	99 %	99 %

Pensionsrätt över 7,5 inkomstbasbelopp har tryggats genom försäkring. Det försäkrade kapitalet uppgår till 238.102 tkr (218.707 tkr) och storleken på överskottsfonden uppgår till 7.863 tkr (4.274 tkr).

Not 19. Andra avsättningar	2019	2018
Återställning deponi	20 066	20 676
VA-investeringsfond (upplösen under 33 år med början 2015)	69 853	72 354
Summa andra avsättningar	89 919	93 030

Not 20. Långfristiga skulder	2019	2018
Lån Kommuninvest i Sverige AB	400 000	250 000
VA-anläggningsavgifter*	73 000	60 731
Investeringsbidrag	21 634	10 840
Summa långfristiga skulder	494 634	321 571

*Av beloppet ovan kommer 1 663 tkr (1 384 tkr) att återföras som intäkt under 2020

Not 21. Kortfristiga skulder	2019	2018
Skuld bolag, koncernkonto	36 327	68 090
Leverantörsskulder	104 149	106 966
Preliminär inkomstskatt för anställda	25 137	24 581
Skulder till staten	5 432	4 089
Upplupna löner	16 528	15 958
Upplupna semesterlöner	63 096	63 585
Upplupna sociala avgifter	55 065	54 672
Upplupen särskild löneskatt	14 499	15 161
Upplupna pensioner och försäkringsavgift individuell del, exklusive särskild löneskatt	60 269	48 106
Förutbetalda skatteintäkter	16 057	13 972
Skuld mervärdesskatt	5 601	4 848
Övriga kortfristiga skulder	39 321	33 717
Summa kortfristiga skulder	441 481	453 745

Not 22. Ansvarsförbindelser	2019	2018
a) Pensionsförpliktelser som inte har upptagits bland skulderna eller avsättningarna		
Ingående ansvarsförbindelse	581 554	590 075
Pensionsutbetalningar	-23 378	-23 103
Nyintjänad pension	-1 206	11 475
Ränte- och basbeloppsuppräkring	14 365	8 994
Förändring av löneskatten	-1 739	-1 664
Övrigt	3 052	-4 223
Summa ansvarsförbindelse avsatt till pensioner	572 648	581 554

Genomförda inlösen av pensionsrätter intjänade före 1998, belopp inkl. särskild löneskatt (24,26 %):		
År 2006: Pensionstagare födda 19420101-19430415	24 335	24 335
År 2007: Pensionstagare födda 19430416-19440331	29 123	29 123
År 2008: Pensionstagare födda 19440401-19440731	9 493	9 493
År 2010: Pensionstagare födda 19460108-19461226	24 408	24 408
År 2010: Pensionstagare födda 19470104-19470316	9 853	9 853
År 2011: Pensionstagare födda 19470331-19470417	4 185	4 185
År 2011: Pensionstagare födda 19370104-19381020	10 133	10 133
År 2012: Pensionstagare födda 19381021-19391230	19 816	19 816
År 2013: Pensionstagare födda 19640110-19640724	3 253	3 253
År 2013: Pensionstagare födda 19650104-19651130	6 637	6 637
År 2016: Vissa utvalda pensionstagare	11 261	11 261
År 2017: Vissa utvalda pensionstagare	4 068	4 068
År 2018: Vissa utvalda pensionstagare	5 087	5 087
Summa genomförda inlösen av pensionsrätter intjänade före 1998	161 652	161 652

Pensionsmedelsförvaltning (inkl särskild löneskatt)		
Avsättning för pensioner och liknande förpliktelse	43 274	42 933
Ansvarsförbindelse - pensionsförpliktelse som inte upptagits bland avsättningar	572 648	581 554
Återlåning i verksamheten	615 922	624 487

Kommunförbundet Jönköpings län avvecklades som organisation per den 31 december 2005. Kommunerna i Jönköpings län har ansvar för pensionsförpliktelse för den tidigare anställda personalen. Administrationen sköts av Jönköpings kommun. Avsatta medel för pensionerna finns i en stiftelse. Dessa räcker förmodligen för att säkerställa finansieringen av framtida pensionsutbetalningar. Om så inte sker ska kostnaderna fördelas mellan länets samtliga kommuner. Vid årets utgång fanns ett överskott om 5.362 tkr (3.781 tkr) i förhållande till pensionsåtagandena.

	2019	2018
b) Övriga ansvarsförbindelser		
Borgen		
Borgen gentemot Värnamo Stadshus AB, varav utnyttjat 209.500 tkr (209.500 tkr)	276 000	276 000
Borgen gentemot Värnamo Kommunala Industrifastigheter AB, varav utnyttjat 596.000 tkr (596.000 tkr)	596 000	596 000
Borgen gentemot Finnvedsbostäder AB, varav utnyttjat 1.144.802 tkr (1.097.041 tkr)	1 500 000	1 200 000
Borgen gentemot Värnamo Energi AB, varav utnyttjat 190.000 tkr (190.000 tkr)	395 000	395 000
Borgen gentemot kommunalförbundet SÅM, varav utnyttjat 55. 956 tkr (39.130 tkr)	105 645	46 953
Kommunalt borgensansvar egna hem	34	48
Övriga borgensförbindelser per 2019-21-31	0	300
Summa borgen	2 872 679	2 514 301
Privata medel	11	8
Donationer att förvalta	553	553
Summa övriga ansvarsförbindelser	2 873 243	2 514 862

c) Medlemskap i Kommuninvest ekonomisk förening

Värnamo kommun har i april 2012 ingått en solidarisk borgen såsom för egen skuld för Kommuninvest i Sveriges AB:s samtliga nuvarande och framtida förpliktelser. Samtliga kommuner som per 2018-12-31 var medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingått likalydande borgensförbindelser. Mellan samtliga medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingåtts ett regressavtal som reglerar fördelningen av ansvaret mellan medlemskommunerna vid ett eventuellt ianspråktagande av ovan nämnd borgensförbindelse. Enligt regressavtalet ska ansvaret fördelas dels i förhållande till storleken på de medel som respektive medlemskommun lånat av Kommuninvest Sverige AB, dels i förhållande till storleken på medlemskommunernas respektive insatskapital i Kommuninvest ekonomisk förening. Vid en uppskattning av den finansiella effekten av Värnamo kommuns ansvar enligt ovan nämnd borgensförbindelse, kan noteras att per 2019-12-31 uppgick Kommuninvest i Sveriges AB:s totala förpliktelser till 460,7 mdkr och totala tillgångar till 459,4 mdkr. Kommunens andel av de totala förpliktelserna uppgick till 2 662,0 mnkr och andelen av de totala tillgångarna till 2 676,0 mnkr.

d) Medlemskap i kommunalförbund Samverkan Återvinning Miljö (SÅM)

Värnamo kommun har i juni 2017 ingått en solidarisk borgen såsom för egen skuld för kommunalförbundet SÅM:s samtliga nuvarande och framtida förpliktelser. Samtliga kommuner i GGJV har ingått likalydande borgensförbindelser. Mellan samtliga medlemmar i kommunalförbundet SÅM har ingåtts ett regressavtal som reglerar fördelningen av ansvaret mellan medlemskommunerna vid ett eventuellt ianspråktagande av ovan nämnda borgensförpliktelser. Enligt regressavtalet ska ansvaret fördelas i förhållande till storlek på medlemskommunerna. Den solidariska borgen för samtliga kommuner som avser låneförpliktelser uppgick per 2019-12-31 till 250,0 mnkr, varav aktuell skuld är 143,0 mnkr. Värnamo kommuns ansvar i ovan nämnda ansvarsförbindelse är 39,13% och uppgick per 2019-12-31 till 55,6 mnkr. Den solidariska borgen för samtliga kommuner som avser checkräkningskrediten uppgick per 2019-12-31 till 20,0 mnkr, men är outnyttjad. Värnamo kommuns andel i ovan nämnda ansvarsförbindelse är 39,13%.

Not 23. Justering för ej likviditets-påverkande poster	2019	2018
Avskrivningar	107 788	104 836
Nedskrivningar	1 218	1 202
Avsättning för pensioner	341	3 542
Återförd avsättning återställning deponi	-610	-5 336
Återförd avsättning VA-investeringsfond	-2 500	-2 500
Upplösning av skuld för anläggningsavgifter	-1 663	-1 384
Realisationsresultat vid försäljning av exploateringsfastigheter	-9 512	-15 946
Upplösning av bidrag till infrastruktur	558	558
Övriga ej likviditetspåverkande poster	-514	0
Summa övriga ej likvidpåverkande poster	95 106	84 972

Not 24. Poster som redovisas i annan sektion	2019	2018
Realisationsresultat vid försäljning av anläggningstillgångar	-234	-3 561
Realisationsresultat vid avyttring av finansiell tillgång	-973	0
Upplösning av investeringsbidrag	-1 118	-586
Summa poster som redovisas i annan sektion	-2 325	-4 147

	Budget 2019 inkl tilläggs- budget	Intäkter 2019	Kostnader 2019	Nettokostnad 2019	Avvikelse nettokostnad mot budget	Nettokostnad 2018
Nämnd/styrelse Belopp i miljontals kronor (mnkr)						
Kommunstyrelse inkl. kommunfullmäktige						
- Kommunledningsförvaltning	100,0	-5,8	101,3	95,5	4,5	84,4
- Campus Värnamo	21,9	-13,5	34,1	20,6	1,3	19,2
- Tekniskt utskott	89,7	-335,0	424,7	89,7	0,0	88,6
Upphandlingsnämnd	2,6	-3,6	6,1	2,6	0,0	9,4
Samhällsbyggnadsnämnd	63,4	-19,2	80,4	61,2	2,1	62,7
Servicenämnd	32,8	-126,7	158,0	31,3	1,6	23,2
Kulturnämnd	30,7	-1,7	32,4	30,7	0,0	29,7
Barn- och utbildningsnämnd	851,0	-135,0	991,6	856,6	-5,6	828,7
Omsorgsnämnd	606,4	-104,7	719,4	614,7	-8,3	596,7
Medborgarnämnd	141,6	-70,1	233,1	163,1	-21,4	148,7
Överförmyndare	2,1	-0,2	2,7	2,4	-0,4	2,3
Kommunens revisorer	1,6	0,0	1,6	1,6	0,0	1,5
Summa nämnder och styrelser	1 943,8	-815,4	2 785,4	1 969,9	-26,1	1 895,1

	Budget 2019 inkl tilläggs- budget	Intäkter 2019	Kostnader 2019	Nettokostnad 2019	Avvikelse nettokostnad mot budget	Nettokostnad 2018
Nämnd/styrelse Belopp i miljontals kronor (mnkr)						
Summa nämnder och styrelser (Omvänt tecken)						
	-1 943,8	815,4	-2 785,4	-1 969,9	26,1	-1 895,1
Finansiering (kommunstyrelse)	1 955,3	2 137,6	-159,7	1 977,9	-22,5	1 910,5
Årets resultat	11,5			8,0	3,5	15,3

Driftredovisning innehåller även interna poster mellan nämnderna i form av kapitaltjänst,hyra och andra tjänster. Interna poster inom respektive nämnds egen verksamhet är eliminerade.

Investeringsredovisning

Nämnd/styrelse	Belopp i miljontals kronor (mnkr)	Budget 2019 inklusive tilläggsbudget	Inkomster 2019	Utgifter 2019	Nettoinveste- ring 2019	Avvikelse nettoutgift mot budget	Nettoinveste- ring 2018
Kommunstyrelse inkl. kommunfullmäktige							
- Kommunledningsförvaltning	5,7		0,0	5,4	5,4	0,3	6,1
- Kommunledningsförvaltning Mark- & exploatering	108,8		0,0	25,2	25,2	83,7	0,0
- Campus Värnamo	0,8		0,0	0,8	0,8	0,0	1,9
- Tekniskt utskott	317,8		-9,3	256,4	247,1	70,6	218,5
Upphandlingsnämnd							
	0,0		0,0	0,0	0	0,0	1,3
Samhällsbyggnadsnämnd							
	5,1		0,0	2,0	2,0	3,1	3,6
Servicenämnd							
	17,8		0,0	5,8	5,8	12,0	10,7
Kulturnämnd							
	4,4		-0,7	1,3	0,6	3,8	7,2
Barn- och utbildningsnämnd							
	19,2		-4,6	18,8	14,3	4,9	11,5
Omsorgsnämnd							
	33,7		0,0	8,9	8,9	24,8	6,2
Medborgarnämnd							
	6,3		0,0	0,7	0,7	5,6	0,8
Finansiering (kommunstyrelse)							
	66,1		0,0	0,0	0,0	66,1	0,0
Summa nettoinvesteringar	585,5		-14,6	325,2	310,6	274,9	267,8

Inkomster mark och exploatering (Kommunstyrelse)	-30,0	-23,5	0,0	-23,5	-6,5	-
Summa nettoinvesteringar	555,5	-38,0	325,2	287,2	268,3	267,8
Inkomster anläggningsavgifter (VA)	-8,5	-13,9	0,0	-13,9	5,4	-

Årets största investeringar	Belopp i miljontals kronor (mnkr)	Nämnd	Inkomster 2019	Utgifter 2019	Netto- investering 2019	Total netto- investering tom 2019	Total budget tom 2019
Gröndalskolan, tillagningskök och matsal		Tekniskt utskott	0,0	25,1	25,1	28,0	28,5
Exposkolan, tillagningskök		Tekniskt utskott	0,0	23,6	23,6	45,8	40,0
Expo, ombyggnad förvaltningslokaler		Tekniskt utskott	0,0	21,3	21,3	35,1	30,6
Ny grundskola, Exposkolan		Tekniskt utskott	-0,1	18,6	18,5	63,1	60,0
Ny förskola, Rydaholm		Tekniskt utskott	0,0	16,0	16,0	17,3	23,0
Ny förskola, kvarteret Dalen Mosslelund		Tekniskt utskott	0,0	15,7	15,7	18,1	23,0
Överföringsledning, Bredaryd-Stomsjö		Tekniskt utskott	0,0	11,0	11,0	88,2	82,5
VA-sanering, Rönnegårdsvägen		Tekniskt utskott	0,0	10,5	10,5	11,3	6,5
Överföringsledning, Bredaryd-Påislund		Tekniskt utskott	0,0	9,2	9,2	13,4	15,2
Exploatering bostadsområde, Bredaryd Häggegård		Kommunstyrelsen	0,0	7,3	7,3	8,5	11,5

Fördelning investeringar för perioden 1901-1912	
Belopp i miljontals kronor (mnkr)	
Investeringar i skattefinansierad verksamhet	264,7
Investeringar i avgiftsfinansierad verksamhet	45,9
Summa investeringar exklusive inkomster	310,6

Resultaträkning fullfond och blandmodell

Belopp i miljontals kronor (mnkr)	Not	Fullfond Bokslut 2019	Blandmodell Bokslut 2019
Verksamhetens intäkter			
	3	504,2	504,2
Verksamhetens kostnader			
	4	-2 368,5	-2 377,5
Avskrivningar			
	6	-109,0	-109,0
Verksamhetens nettokostnader		-1 973,3	-1 982,3
Skatteintäkter			
	7	1 667,0	1 667,0
Generella statsbidrag och utjämning			
	8	313,5	313,5
Verksamhetens resultat		7,2	-1,8
Finansiella intäkter			
	9	13,5	13,5
Finansiella kostnader			
	10	-3,7	-3,7
Resultat efter finansiella poster		17,0	8,0
Extraordinära poster (netto)			
		0,0	0,0
Årets resultat		17,0	8,0
Balanskravsutredning			
Årets resultat enligt resultaträkningen			
		17,0	8,0
Reducering av samtliga realisations- vinster			
		-1,3	-1,3
Årets balanskravsresultat		15,7	6,7

Enligt redovisningslagen för kommuner betraktas intjänad pensionsrätt till och med 1997 inte som en skuld utan som en ansvarsförbindelse. Denna del av pensionsskulden uppräknas med förändringen av basbeloppet. I Värnamo kommun upprättas ett alternativt bokslut där ovanstående pensionsrätt betraktas som en avsättning och där förändringen av denna belastar årets resultat.

Balansräkning fullfond och blandmodell

Belopp i miljontals kronor (mnkr)	Not	Fullfond 2019-12-31	Blandmodell 2019-12-31
TILLGÅNGAR			
A. ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR			
I. Immateriella anläggningstillgångar			
		0,0	0,0
II. Materiella anläggningstillgångar			
	11		
1. Mark, byggnader och tekniska anläggningar		1 976,1	1 976,1
2. Maskiner och inventarier		171,4	171,4
3. Övriga materiella anläggningstillgångar		0,0	0,0
III. Finansiella anläggningstillgångar			
	12	10,4	10,4
Summa anläggningstillgångar		2 157,9	2 157,9
B. BIDRAG TILL STATLIG INFRASTRUKTUR	13	10,5	10,5
C. OMSÄTTNINGSTILLGÅNGAR			
I. Förråd, lager och exploateringsfastigheter			
	14	60,7	60,7
II. Kortfristiga fordringar			
	15	193,6	193,6
III. Kassa och bank			
	16	148,5	148,5
Summa omsättningstillgångar		402,8	402,8
SUMMA TILLGÅNGAR		2 571,2	2 571,2
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER			
A. Eget kapital			
	17		
I. Årets resultat		17,0	8,0
II. Resultatutjämningsreserv (används ej)			
		0,0	0,0
III. Övrigt eget kapital			
		912,3	1 493,9
Summa eget kapital		929,3	1 501,9
B. Avsättningar			
I. Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser			
	18	615,9	43,3
II. Andra avsättningar			
	19	89,9	89,9
Summa avsättningar		705,8	133,2
C. Skulder			
I. Långfristiga skulder			
	20	494,6	494,6
II. Kortfristiga skulder			
	21	441,5	441,5
Summa skulder		936,1	936,1
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER		2 571,2	2 571,2
PANTER OCH ANSVARSFÖRBINDELSER			
1. Panter och därmed jämförliga säkerheter			
		-	-
2. Ansvarsförbindelser			
	22		
a) Pensionsförpliktelser som inte upptagits bland skulder eller avsättningar	a	0,0	572,6
b) Övriga ansvarsförbindelser	b	2 873,0	2 515,0
c) Medlemskap i Kommuninvest	c		
d) Medfinansiering av järnväg	d		

Särskild redovisning för vatten- och avloppsverksamheten

Kommunens allmänna VA-anläggning förser huvuddelen av kommuninvånarna och flertalet industrier och andra verksamheter med dricksvatten och avlopp. I reningsverken behandlas avlopp från i stort sett samtliga hushåll i kommunen antingen som direktanslutet spillvatten eller genom behandling av slam från enskilda slamavskiljare. Dessutom tar VA-anläggningen hand om dagvatten, det vill säga regn- och dräneringsvatten från tätbebyggda områden. VA-anläggningen har cirka 7 448 anslutna abonnenter vilket motsvarar 78 procent av kommunens invånare.

Verksamheten omsätter cirka 83 miljoner kronor och finansieras i huvudsak via taxeavgifter från brukarna. Avgifterna bestäms av en taxa som fastställs av kommunfullmäktige. Förutsättningarna för VA-verksamheten och möjligheterna till att ta ut avgifter regleras i lag. Som i övrig kommunal verksamhet gäller självkostnadsprincipen, det vill säga att kommunen inte får ta ut mer i avgifter än det som behövs för att täcka kostnaderna. VA-verksamheten utgör en integrerad del av övrig verksamhet inom kommunstyrelsens tekniska utskott. Resultat- och balansräkning för VA-verksamheten som redovisas här avser därför ett

fiktivt ”företag” inom utskottet. VA-verksamheten har egen personal men köper också interna tjänster från tekniska förvaltningen. Verksamheten har ingen egen kassa- eller finansförvaltning utan detta hanteras via kommunens ekonomiavdelning. Balansräkningen har därför förenklats och innehåller få omsättningstillgångar eller kortfristiga skulder. Värnamo kommun klarar de miljökrav som EU ställt på Sverige och Värnamo.

Arbete med överföringsledningar Värnamo-Bredaryd.

Resultaträkning

Belopp i miljontals kronor (mnkr)	Not	Budget 2019	Bokslut 2019	Bokslut 2018
Verksamhetens intäkter				
Externa intäkter				
Brukningsavgifter	1	75,4	72,1	68,6
Periodisering av årets anläggningsavgifter	2	0,0	0,3	0,2
Periodisering av tidigare års anslutningsavgifter		1,3	1,4	1,3
Upplösning av investeringsfond		2,5	2,5	2,5
Investeringsbidrag		0,0	0,2	0,0
Övriga bidrag		0,0	0,7	0,0
Övriga intäkter		0,0	0,0	0,7
Interna intäkter				
Kommunbidrag	3	0,5	0,5	0,5
Brukningsavgifter	4	0,0	2,8	2,8
Övriga interna intäkter		0,0	2,2	1,1
Summa intäkter		79,7	82,7	77,7
Verksamhetens kostnader				
Externa kostnader		-48,7	-47,3	-47,9
Interna kostnader	5	-2,5	-1,7	-5,0
Kostnad före avskrivningar		-51,2	-49,0	-52,9
Avskrivningar	6	-28,5	-21,0	-20,1
Finansiella kostnader	7	0,0	-9,8	-9,2
Resultat före dispositioner		0,0	2,9	-4,5
Årets resultat		0,0	2,9	-4,5

Noter till resultaträkningen

- Budgeterade brukningsavgifter avser externa avgifter.
- Anläggningsavgifter, alltså till största delen den engångsavgift som betalas vid anslutning av en ny fastighet, avser i huvudsak kostnader för att dra fram ledningar. Avgiften redovisas som en periodiserad intäkt i resultaträkningen. Anläggningsavgifter 2019 uppgår till 13,9 miljoner kronor. Ledningarna skrivs av på 50 år därför redovisas 49/50 av avgiften som avsättning och återförs med 1/50 per år under de resterande 49 åren (se not 2).
- Kommunbidrag avser tillskott av skattemedel till VA-verksamheten.
- Interna brukningsavgifter avser kommunens egna fastigheter och beräknas enligt taxa på samma sätt som för externa abonnenter.
- Interna kostnader avser bland annat köp av personal och fordon, tex från avdelningen gata/park.
- Anläggningar och inventarier skrivs planenligt av med rak linjär avskrivning över respektive tillgångs beräknade nyttjandeperiod. Komponentindelning tillämpas.
- Avser nettot av intern kostnadsränta för det kapital som är låst i verksamhetens anläggningstillgångar och intern intäktsränta för avsättningar och fonderade medel. Räntesatsen för 2019 är 1,5 % och följer rekommendation från Sveriges kommuner och regioner.

Värnamo kommuns reningsverk Pålslund.

Balansräkning

Belopp i miljontals kronor (mnkr)	Not	Bokslut 2019	Bokslut 2018
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
Ingående balans	8	662,2	634,8
Årets investeringar	9	51,6	47,6
Årets avskrivningar	10	-21,0	-20,1
Avyttringar och korrigeringar		0,0	-0,1
Summa anläggningstillgångar		692,8	662,2
SUMMA TILLGÅNGAR			
		692,8	662,2
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER			
EGET KAPITAL			
Akkumulerad resultat		-6,8	-9,7
Summa eget kapital		-6,8	-9,7
Avsättningar			
Investeringsfond	11		
Ingående värde investeringsfond		72,4	74,9
Upplösning av investeringsfond reningsverk		-2,5	-2,5
Utgående värde investeringsfond		69,9	72,4
Summa avsättningar		69,9	72,4
Långfristiga skulder			
Förutbetalda anläggningsavgifter	12		
Ingående värde anläggningsavgifter		60,7	55,5
Årets avsättning		13,9	6,6
Uttag under året		-1,7	-1,4
Utgående värde anläggningsavgifter		72,9	60,7
Lån av kommunen	13	556,7	538,8
Summa långfristiga skulder		629,6	599,5
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER			
		692,8	662,2

Noter till balansräkningen

8.

Avser bokförda värden på anläggningstillgångar, vattenverk, avloppsverk och ledningsnät, beräknade som nettoinvesteringen minus linjär avskrivning under nyttjandetiden. Dessutom ingår kostnader för nyttjande av mark för anläggningar och ledningar enligt särskild värdering.
9.

De största investeringarna under året redovisas i tabellen nedan.

Projekt	Investering (mnkr)
Överföringsledning Bredaryd-Stomsjö	11,0
VA-sanering Rönnegårdsvägen	10,5
Överföringsled Bredaryd-Påslund pumpst	9,2
10.

Se resultaträkningens not 6.
11.

Fonden har bildats genom avsättningar av tidigare års driftöverskott. Upplösen av fonden sker fr o m 2015 i takt med avskrivningarna på det nya reningsverket under 33 år.
12.

Se resultaträkningens not 2 och 4.
13.

Den del av anläggningstillgångarna som inte balanse-ras av avsättningar, fonderingar och anläggningsavgif-ter utgör en skuld till kommunens finansförvaltning.

Kommunstyrelsen

1. Nämndens uppdrag enligt reglemente

Kommunstyrelsen är kommunens ledande politiska förvaltnings-organ. Den har ett helhetsansvar att leda, styra och följa upp kommunens verksamheter, utveckling och ekonomiska ställning. Kommunledningsförvaltningen biträder kommunstyrelsen med ledningen av den kommunala verksamheten och arbetar med stra-tegiska frågor och övergripande samordning av förvaltningarnas verksamhet. Kommunstyrelsen har uppsiktsplikt över nämnder, kommunala bolag och kommunalförbund. Kommunstyrelsen ska övervaka den ekonomiska förvaltningen, att verksamheten bedrivs enligt de mål och riktlinjer som kommunfullmäktige bestämt, att lagar och förordningar följs samt att medlen används på ett ändamålsenligt sätt.

2. Verksamhetsåret 2019

Samordning

Kommunledningsförvaltningen har utövat sitt samordningsupp-drag på flera sätt under 2019. En organisationsförändring har genomförts, som började gälla från den 1 april. Denna omorgani-sation innebar bland annat att upphandlingsförvaltningen blev en egen avdelning på kommunledningsförvaltningen, att överför-myndarkansliet numera tillhör kommunkansliet, att mark- och exploateringsfrågor togs över från samhällsbyggnadsnämnden, att turismfrågor togs över från Värnamo Näringsliv AB, och att en destinationsenhet inom utvecklingsavdelningen bildades. Föränd-ringen innebar också att en säkerhetssamordnare anställdes och att funktioner inom säkerhet samlades i en säkerhetsenhet inom HR-avdelningen. Värnamo Kommunala Industrifastigheter förverkligar den kreativa mötesplatsen Gummifabriken på uppdrag åt Värnamo kommun och ett nytt avtal för detta har tecknats. Inom ramen för samordning, så har en gemensam upphandling av nytt HR-system tillsammans med Gnosjö kommun påbörjats, liksom en utredning om gemensam överförmyndarnämnd för kommunerna i Gislaved, Gnosjö, Vaggeryd och Värnamo.

Styrning

Styrdokumentet Plan för upphandling har antagits av kom-munfullmäktige. Planen syftar till att beskriva hur kommunens upphandlingar och inköp och fungerar som ett strategiskt verktyg och tydliggör vilka strategier som ska prioriteras. Ytterligare en plan som antagits under året är Plan för Vär-namo kommuns miljöarbete. Kopplat till denna finns också en åtgärdsplan med miljöåtgärder som tagits fram tillsammans med kommunens förvaltningar och nämnder. Genomförande av dessa beslutade åtgärder är en viktig faktor för ett effektivt miljöarbete som ger resultat.

Kommunens chefer utbildas och fortbildas i motiverande ledarskap. Hypergene är ett redskap för flera nivåer men främst första linjens chef i sitt uppdrag att leda och styra. Hypergene tillsammans med nytt ekonomisystem, och senare HR-systemet, ska ge verktyg för effektiv planering, budgetering, styrning, led-ning, uppföljning och analys. Ett arbete har också påbörjats för att tydliggöra processen för uppföljningen av det systematiska arbets-miljöarbetet, där tanken är att nämnder och kommunfullmäktige ska få återkoppling kring hur det systematiska arbetsmiljöarbetet fungerar och vilka åtgärder som vid behov vidtas.

Uppföljning

En medarbetarundersökning har genomförts som bland annat visar på framsteg kring styrning, motivation och ledarskap. Ett resultat av ett strategiskt arbete bland annat genom att värdegrund samt riktlinjen för medarbetarskap och ledarskap genomsyrar flera av de insatser som genomförs och styrdokument och rutiner som tas fram. Ett arbete har också påbörjats för att tydliggöra processen för uppföljningen av det systematiska arbetsmiljöarbetet, där tanken är att nämnder och kommunfullmäktige ska få återkoppling kring hur det systematiska arbetsmiljöarbetet fungerar och vilka åtgärder som vid behov vidtas. Ett kemikaliesystem har köpts under året för att underlätta ke-mikaliehantering och genom substitution och rätt hantering minska risker för både människor och miljö. 2019 har varit ett starkt år för försäljning av villatomter, med 22 sålda tomter varav 16 för radhus. Efterfrågan på villatomter är fort-satt hög, främst i Värnamo stad och speglar ett behov av att ta fram attraktiva tomter framöver. Mark- och exploateringsavdelningen har under året deltagit i arbete med nya detaljplaner som tillsammans hanterar ca 450 bostäder. Dessa nytillkommande bostäder är viktiga för kommunens utveckling. 2019 har också inneburit marktilldel-ning och exploateringar för nya bostadsområden, samt försäljning av ca 6 hektar mark för industri- och verksamhetsändamål.

Delaktighet

I maj 2019 genomfördes val till Europaparlamentet. Röstdeltagan-det i Värnamo kommun uppgick till 55,6 procent. En ny kommu-nikationskanal, nyhetsbrevet Hemmavid, lanserades under året. Hemmavid ges ut fyra gånger per år och distribueras till samtliga hushåll i kommunen. Genom intern kommunikation kring vision, mål, värdegrund, medarbetarskap och ledarskap bjuds medarbetare in till medska-pande och delaktighet för att kommunen som plats och organi-sationen ska nå sina mål. Kommunen har under året tecknat ett nytt samverkansavtal, som har sin grund i och stöttar detta arbete. Medarbetares delaktighet stärks också genom att chefer utbildas i och stöds i att tillämpa ett motiverande ledarskap

Redovisningsprinciper för vatten och avloppsverksamheten

Redovisningen följer de grundläggande principer som finns i Lagen om allmänna vattentjänster (SFS 2006:412), Lagen om kommunal redovisning (2018:597) samt de rekommendationer som ges ut av rådet för kommunal redovisning (RKR). Avskrivningstider på anläggningstillgångar följer rekommende-rade tider från Sveriges Kommuner och Regioner och speglar den

uppskattade nyttjandeperioden. Från 2015 tillämpas komponent-avskrivningar. Ränta på kassaflöden beräknas ej. Långfristiga lån motsvarar anläggningstillgångarna med avdrag för avsättningar, fonderingar och förutbetalda anläggningsav-gifter. På lånet betalas en ränta på 1,5 procent som belastat årets driftsresultat.

Upphandlingsavdelningen har genomfört en enkätundersökning med alla som lämnat anbud under 2019 i syfte om att följa upp arbetet för ökad tillgängligheten och dialog. Resultatet visar ett gott resultat men föranleder ändå en ny enkät under 2021 för att mäta effekterna av aktiviteter som nu genomförs.

Kontakter och dialog med kransorter och landsbygd stärks ytterligare när processen för landsbygdsdialog under 2020 går in i ett andra varv i de 16 ingående områdena. Under året gjordes en utvärdering av processen för landsbygdsdialog som visade på att samtliga deltagare, både externt och internt, upplevde både själva dialogtillfällena och resultaten som mycket positiva. Utvärderingen ledde ändå till ett förslag på nytt arbetssätt inför kommande omgång med nya dialogtillfällen under 2020. Bland annat större fokus på att nå en bredare målgrupp.

Utredningsarbeten för utökad samverkan med andra aktörer har gjorts under året. Detta kommer under 2020 innebära ett närmre samarbete med bland annat Värnamo City och Värnamo näringsliv, och delvis också samlokalisering. Drop-in tid utökades genom att förutom företagslotsning även lägga till energi- och klimatrådgivning samt Science Parks tjänster för nyföretagande.

Under året togs beslut att tjänsten som ungdomssamordnare inte finns kvar från årsskiftet, vilket påverkar metoder, insatser för att nå ungdomar och för att få ungdomsperspektiv på kommunala beslut och verksamhet.

Kompetensförsörjning

Arbetet med förväntningar på chefer i Värnamo kommun och kring hur kommunen skapar förutsättningar för chefer att göra ett bra arbete fortsätter. Att chefer har goda förutsättningar är nödvändigt för att kommunen ska kunna bibehålla och skapa goda arbetsmiljöer för medarbetare och minska sjukfrånvaron. En del i det arbetet är att kommunen under året tecknat ett nytt samverkansavtal med Värnamo kommuns sjutton fackliga organisationer. En utbildning har genomförts med samtliga chefer, fackliga företrädare och skyddsombud. På samma tema har kommunen deltagit i ESF-projektet ”En hälsosam arbetsplats för ett hälsosamt arbetsliv”. Projektet innehåller så väl kompetensutvecklingsinsatser som process- och metodutveckling. Projektet avslutades 31 december och de erfarenheter kommunen har fått med sig tas in i hemmaplansarbetet. Projektet Heltidsresan avslutades under våren. Arbetet fortsätter dock i verksamheterna och en del återstår. En konsekvens av detta arbete är att en översyn av bemanningsenheten har påbörjats. Campus Värnamo har genom kompetensakademien möjliggjort kostnadseffektiva utbildningar. Under året togs ett strategiskt beslut att avsluta tjänsten som ledarutvecklare för att satsa på det nära verksamhetsnära stödet i form av HR-partner.

Destinationsenheten har under året bidragit till Värnamos attraktivitet och synlighet ”på kartan”, detta genom ett antal

evenemang och aktiviteter. Både årligen återkommande men även en del nya som lockat många olika intressenter och som stärkt Värnamos platsvarumärke.

Klimat

Projektet ”Värnamo laddar upp” är ett projekt som leder till att andelen fossiloberoende fordon stadigt ökar i kommunens verksamheter. Vid utgången av 2019 var denna andel 37 procent. Kommunen deltar i projektet FASTR– snabbare omställning till fossilfria transporter i Jönköpings län”. Ett initiativ till hållbart resande kopplat till arbetsplatserna, satsningen ”Styr framåt”, har arbetats fram under hösten. Det är ett helhetsgrepp där flera verksamheter och förvaltningar är involverade.

Under året har Värnamo Energi tagit över kommunens offentliga laddstolpar. Arbetet med laddinfrastruktur och möjlig etablering av en andra biogasmack fortsätter i dialog med bland annat privata näringsidkare.

2.1 Digitalisering

Under året har Plan för gemensamma strategier för digitalisering antagits. Planen definierar och beskriver Värnamo kommuns centrala strategier för att stödja verksamheternas förmåga att utnyttja digitaliseringens möjligheter.

Alla på banan-projektet har bedrivits under hela 2019 och har inneburit att kommunen bättre kan nyttja redan gjorda investeringar i digitala enheter och licenser. Ett arbete har gjorts för att utveckla Info-caption med mallar och utbildningsmaterial. En ny app har införts där medarbetare kan se sina lönespecifikationer.

Den kommunala tomtkön för att registrera sig i kön har under året blivit digitaliserad då en e-tjänst för detta tagits fram. Under slutet av 2019 sjösattes också den nya informationssidan på kommunens hemsida där lediga tomter presenteras på ett informativt vis i en berättelsekarta.

Under 2019 har digitaliseringsprojektet 100% e-handel bedrivits för att höja andelen e-fakturer. Dessa utgör i dagsläget 84 procent av alla leverantörsfakturer. Huvudsyftet med detta projekt är att öka kvaliteten och förbättra hanteringen i allt inköpsrelaterat arbete inom Värnamo kommun. Förenklat kan sägas att när projektet är genomfört finns en gemensam plattform där samtliga beställare i kommunen ska avropa alla typer av varor och tjänster.

Lagen om tillgänglighet till digital offentlig service började gälla den 1 januari 2019. Under året har ett omfattande arbete med att tillgänglighetsanpassa kommunens webbplats enligt de nya föreskrifterna påbörjats. Under hösten 2019 påbörjades arbetet med att dela upp kommunens webbplats i två delar, en servicewebb och en destinationswebb. Under 2019 har en digital bildbank införskaffats och kommunen har idag en bildbank med bilder från hela året och från hela kommunen.

3. Nämndens mål, ekonomi, HR och övriga nyckeltal

Sammanfattande analys

I takt med att kommunen växer och att samhället förändras så ökar efterfrågan på kommunens service och tjänster. Organisationens förmåga till snabba omställningar och samverkan utmanas. Ytterligare steg kan tas mot ökad helhetssyn, koncerttänk och samordning.

Det gäller även området att skapa förutsättningar för verksamheterna att rekrytera, kompetensutveckla och behålla personal. Verksamheten har genomförts inom budgetram, med ett överskott på 4,5 miljoner kronor. Kommunledningsförvaltningen har låg personalomsättning. Medarbetarna har låg genomsnittlig sjukfrånvaro.

3.1.2 Mål i sammandrag

KVALITET – grunduppdrag av god kvalitet för den vi är till för

Nämndmål: Kommunstyrelsen följer upp resultat och stimulerar till en strategisk utveckling i Värnamo kommun. Kommunstyrelsen leder och stödjer förvaltningarna genom att skapa förutsättningar att bedriva verksamheten med rätt kvalitet och resurseffektivitet.				Bedömning:
Indikatorer:	2018:	2019:	Målnivå 2019:	
Andel av utvalda nyckeltal för målkriterier (hållbarhet attraktivitet, tillväxt och trygghet) som utvecklas i positiv riktning jämfört med 2015.	61%	50%	61%	
Enkät ej utförd 2019	-	-	-	- -

DELAKTIGHET – medborgare och medarbetare är delaktiga i kommunens utveckling

Nämndmål: Externa och interna kontakter präglas av gott bemötande, tillgänglighet, tydlighet och delaktighet.				Bedömning:
Indikatorer:	2018:	2019:	Målnivå 2019:	
KKiK* mått 2. Hur stor andel av medborgarna som tar kontakt med kommunen via telefon får ett direkt svar på en enkel fråga? Anges i procent.	47	65	75	
KKiK* mått 3. Hur stor andel av medborgarna uppfattar att de får ett gott bemötande när de via telefon ställt en enkel fråga till kommunen? Anges i procent.	83	88	90	
Andel ärenden (av totalt inkommande samtal) som besvaras direkt av gemensamt kontaktcenter. Anges i procent.	40	31	40	
Resultat av enkät: Hur nöjd är du med invånarnas möjligheter att påverka inom de kommunala verksamheterna? (0-10)**	4,9	5,4	6,2	
Medarbetarundersökning, kvalitetsområde Mål och uppföljning (0-5)	2017: 4,2	4,4	4,3	
Medarbetarundersökning HME (Hållbart MedarbetarEngagemang) Styrning (0-100)	2017: 82	79	82	
Medarbetarundersökning, kvalitetsområde Arbetsplatsträffar (0-5)	2017: 4,1	4,1	4,2	

*KKiK: Kommunens kvalitet i korthet

**Frågan ställs i samband med landsbyggsdialog

KOMPETENSFÖRSÖRJNING – arbetsgivare kan anställa de medarbetare de behöver

Nämndmål:				Bedömning:
Kommunstyrelsen skapar goda förutsättningar för arbetsgivare och egna verksamheter att rekrytera, och inom egna organisationen kompetensutveckla och behålla personal.				→
Medarbetarna är nöjda med sin upplevda arbetssituation gällande ledarskap och personlig utveckling.				↗
Indikatorer:	2018:	2019:	Målnivå 2019:	
Medarbetarundersökning: Hållbart medarbetarengagemang HME, Ledarskap	2017: 81	85	82	↗
Medarbetarundersökning: Hållbart medarbetarengagemang HME, Motivation	2017: 83	83	83	↗

KLIMAT – klimatsmarta val underlättas

Nämndmål:				Bedömning:
Kommunstyrelsen leder aktivt utvecklingen för att Värnamo kommun minskar sin klimatpåverkan inom områdena resande och energianvändning.				↘
Indikatorer:	2018:	2019:	Målnivå 2019:	
Antalet körda km/årsarbetare totalt (inkl personbil och lätt lastbil, exkl hyrbil, privat bil i tjänsten).	694 km/åa	830 km/åa	Minska med 2%*	↘
Antal körda km/årsarbetare resa privat bil i tjänsten	105 km/åa	198 km/åa	Minska med 2%*	↘
Andel åtgärder i styrdokument kopplade till miljömål** där åtgärder har verkställts inom fastställda tidsramar.	38% genomfört (25 st)	30% genomfört (16 st)	Öka*	↘
	49% påbörjat (32 st)	53% påbörjat (28 st)	Genomförandegrad 2 procentenheter,	
	12% ej påbörjat (8 st)	17% ej påbörjat (9 st)	öka påbörjat med 2 procenteheter	
Andel av KLFs medarbetare som instämmer i att de har tillgång till information och kunskap för att agera och göra val i sitt arbete som leder till minskad miljöpåverkan.	89%	89%	92%	→

*Jämfört med föregående år.

= Helt uppfyllt = I hög grad uppfyllt = Delvis uppfyllt = Ej uppfyllt = Ej utvärderat ↗= Ökad →= Oförändrad ↘= Minskad = Inget värde angivet

3.2 Nämndens Ekonomi

3.2.1 Driftsredovisning

Kommunstyrelsens (kommunledningsförvaltningens) driftbudget för 2019 är 100,0 miljoner kronor. Helåret 2019 visar ett överskott på 4,5 miljoner kronor. Överskottet beror bland annat på:

- Lägre personalkostnader än beräknat på grund av vakanser med mera, överskott 1,2 miljoner kronor
- Feriearbetare, överskott 0,4 miljoner kronor, beror bland annat på sänkt personalomkostnadspålägg
- Bredbandsbidrag, Infrastruktursatsningar, kollektivtrafik överskott 0,7 miljoner kronor
- Val till Eu-parlamentet, överskott 0,2 miljoner kronor
- Införande av säkerhetsenhet, överskott 0,4 miljoner kronor
- Projekt 100 % e-handel, förseningar på grund av personalsamställning, överskott 0,3 miljoner kronor
- Ökade intäkter arrenden, överskott 0,4 miljoner kronor

3.2.2. Investeringsredovisning

Kommunledningsförvaltningens (exkl. mark- och exploatering) investeringsbudget för 2019 är 5,7 miljoner kronor. Helåret 2019 visar ett överskott på 0,3 miljoner kronor. Det totala överskottet beror både på över- och underskott för de olika projekten:

- För införande av nytt ekonomisystem finns en budget till och med år 2019 på 5,9 miljoner kronor, underskottet för projektet per 2019-12-31 är -1,9 miljoner kronor. Orsaken till detta är bl a att kostnaderna för integrationer underskattats vid framtagandet av projektbudgeten. Dessutom har några tilläggsfunktioner i ekonomisystemet som godkänts av Värnamo kommun medfört ökade kostnader. Det finns beslutad budget för år 2020 - 2021 på 0,9 miljoner kronor.
- Projekt HR-system är i startskedet med förstudie m m, överskott på +0,7 miljoner kronor
- Beslutsstöd/Utdata, inköp av läsplattor till politiker, inköp av inventarier och it-utrustning mm, överskott +1,1 miljoner kronor
- Projekt i samarbete med Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB), projektet har ej inneburit några kostnader under år 2019, överskott +0,4 mnkr. Projektet fortsätter 2020.

Mark- och exploateringsavdelningens nettobudget för 2019 är totalt 78,8 miljoner kronor (utgifter 108,8 miljoner kronor och inkomster 30 miljoner kronor). Under perioden 2019 har utgifterna varit 25,2 miljoner kronor och inkomsterna 23,5 miljoner kronor. Helåret 2019 visar ett överskott mot budget med 77,1 miljoner kronor. Överskottet beror bland annat på: Bostadsexploateringen Söder sjukhuset, Värnamo, är överklagad, överskott 30,7 miljoner kronor.

3.2.3. Ekonomi i sammandrag

Driftverksamhet

Belopp i miljoner kronor (mnkr)	Budget 2019	Bokslut 2019	Avvikelse	Bokslut 2018
Intäkter	-4,6	-5,9	1,3	-4,5
Kostnader	104,6	101,4	3,2	88,9
Nettokostnad	100,0	95,5	4,5	84,4

Resultat per verksamhetsblock	Budget 2019	Bokslut 2019	Avvikelse	Bokslut 2018
Nämnd- och styrelseverksamhet	7,3	7,5	-0,2	6,7
Stöd till politiska partier, partistöd	1,2	1,2	0,0	1,2
Övrig politisk verksamhet	1,2	1,2	0,0	1,2
Allmänna val	0,5	0,3	0,2	0,9
Fysisk/teknisk planering, Mark- och exploatering	2,7	2,6	0,1	0,0
Bostadsförbättring, Bredbandsbidrag	1,5	1,3	0,2	1,1
Näringslivsinsatser	3,3	3,5	-0,2	2,8
Turistverksamhet	0,9	0,9	0,0	1,6
Gator/vägar samt broar, Infrastruktursatsningar	0,7	0,4	0,3	0,1
Bidrag fritidsverksamhet	0,5	0,4	0,1	0,4
Övriga insatser till vuxna, Brottsförebyggande rådet	0,1	0,0	0,1	0,1
Lantegendomar	0,0	-0,3	0,3	0,0
Kollektiv- och länstrafik	1,0	0,8	0,2	1,5
Gemensamma lokaler, övrigt	10,4	10,4	0,0	7,4
Kommunledningsverksamhet Administration	36,8	35,5	1,3	34,7
Kommunikation och marknadsföring	2,1	1,8	0,3	1,8
Överförmyndarverksamhet	1,4	1,4	0,0	1,2
Kommunledningsverksamhet Övrigt	12,4	11,3	1,1	12,2
Personalbefrämjande åtgärder	4,7	4,0	0,7	4,8
Facklig verksamhet	1,6	1,7	-0,1	1,5
Upphandlingsverksamhet	6,2	5,9	0,3	0,0
Ersättning till Servicenämnden för Kontaktcenter	3,5	3,7	-0,2	3,2
Nettokostnad	100,0	95,5	4,5	84,4

Bostadsexploateringen Åminne Södra har påbörjats under år 2019, överskott 9,7 miljoner kronor. Industriexploatering av Bredasten etapp 3, Värnamo har påbörjats under 2019, överskott 26,6 miljoner kronor.

Investeringar

Belopp i miljoner kronor (mnkr)	Budget 2019	Bokslut 2019	Avvikelse	Bokslut 2018
Inkomster	0,0	0,0	0,0	0,0
Utgifter	5,7	5,4	0,3	6,1
Nettoinvesteringar	5,7	5,4	0,3	6,1

Största investeringar				
Beslutsstöd/utdata, Hypergene	0,9	0,5	0,4	0,2
HR-system, upphandling	0,9	0,2	0,7	0,1
Byte av Ekonomisystem	1,3	3,2	-1,9	4,2

Investeringar, Mark- och exploatering

Belopp i miljoner kronor (mnkr)	Budget 2019	Bokslut 2019	Avvikelse	Bokslut 2018
Inkomster	-30,0	-23,5	-6,5	-0,7
Utgifter	108,8	25,2	83,6	1,5
Nettoinvesteringar	78,8	1,7	77,1	0,8

Största investeringar				
Söder sjukhuset, Värnamo, exploatering bostäder	34,4	3,7	30,7	0,7
Bredasten, etapp 3, exploatering industriomr.	30,1	3,5	26,6	0,0
Åminne södra, exploatering bostäder	10,2	0,5	9,7	0,2

3.3 Nämndens HR

Flera av förvaltningens nyckeltal påverkas av den omorganisation som genomfördes 1 april 2019. Ökningen av antalet medarbetare beror på att mark- och exploateringsavdelningen överfördes från samhällsbyggnadsförvaltningen samt att hela upphandlingsförvaltningen, förutom logistikavdelningen, överfördes till kommunledningsförvaltningen. En säkerhetssamordnare samt en informationssäkerhetssamordnare ingår i förvaltningen från den 1 april 2019. Utvecklingsavdelningen utökades med en destinationsenhet bestående av två medarbetare från och med 1 januari 2019.

Alla tillsvidareanställda medarbetare på kommunledningsförvaltningen har nu en heltidsanställning. Personalsamställningen är betydligt högre 2019 jämfört med 2018 och fördelar sig över nästan samtliga avdelningar. Den totala sjukfrånvaron är låg i förhållande till övriga förvaltningar samt har dessutom minskat

jämfört med 2018. Liksom i övriga organisationen har kvinnor betydligt högre sjukfrånvaro än män.

Förvaltningens övertid och fyllnadstid har sin huvudsakliga orsak i toppar i arbetsbelastning samt till viss del i valet till Europaparlamentet i maj 2019. Timmar avseende timavlönade består av tillfällig arbetskraft, till exempel tentavakter, resurslärare och turistinformatörer. Dessa ersätter inte månadsanställda utan arbetar sporadiskt utifrån verksamhetens behov. Det ökade antalet timmar för timavlönade jämfört med 2018 avser främst en projektanställning på utvecklingsavdelningen som tidigare fanns på samhällsbyggnadsförvaltningen. Övertid, fyllnadstid och timavlönades timmar utgör cirka två årsarbetare.

3.3.1 HR i sammandrag

	2018-12-31	2019-12-31	Förändring		
Tillsvidareanställda, antal	66	79	+13		
Tillsvidareanställda, årsarbetare	66	79	+13		
Tidsbegränsat månadsanställda, antal	5	8	+3		
Tidsbegränsat månadsanställda, årsarbetare	5	8	+3		
Andel kvinnor, %	71,2	62,0	-9,2 procentenheter		
Sysselsättningsgrad, %	99,96	100	+0,04 procentenheter		
Övertid, tkr	149	149	Oförändrat		
Övertid, timmar	298	303	+5		
Mertid, tkr	7	26	+19		
Mertid, timmar	28	111	+83		
Timlön, tkr	238	522	+284		
Timlön, timmar	1577	3539	+1 962		
Sjukfrånvaro, %	2,20	1,51	-0,69 procentenheter		
Andel sjukfrånvaro längre än 60 dagar, %	0,75	0	-0,75 procentenheter		
Sjuklön (månadsavlönade, timavlönade), kr	326	363	+37		
Personalomsättning, %	10,7	16,9	+6,2 procentenheter		
Personalomsättning exkl. pensionsavgångar, %	4,3	11,7	+7,4 procentenheter		
Pensionsavgångar, antal faktiska	3	3	Oförändrat		
Pensionsavgångar prognos (beräknat vid 65 års ålder)	Prognos 2020	Prognos 2021	Prognos 2022	Prognos 2023	Prognos 2024
Antal	0	1	2	2	4

3.4 Övriga omsättningstal och nyckeltal

	2017	2018	2019
Antal invånare (xx1231)	34 206	34 428	34 560
Antalet energirådgivningstillfällen, Kontakter (fördjupade kontakter)	170 (65)	170 (65)	300 (67)
Antalet potentiella etablerare som företagslots haft kontakt med	29	28	24
Andel chefer som är användare i Hypergene/Mål och prognos	94%	96%	89%
Antalet följare på Värnamo kommuns Facebook	2392	2 856	3 441
Antal besökare på kommunens webbsida	347 530	290 383	206 217

4. Framtida utveckling och utmaningar

4.1 Kommunens uppdrag som samhälls- och demokratiaktör

Värnamo kommun delar utmaningen med övriga kommunsverige om hur framtidens välfärd ska finansieras och kompetensförsörjas. Medborgare förväntar god service och tjänster och en kommunledning som driver frågor kring samhällsutveckling och demokrati. Kommunen behöver möta de konsekvenser som följer av att vara en växande kommun med effektiv resursanvändning och genom att förnya nuvarande arbetssätt, men också genom att utveckla nya arbetssätt. Här är samverkan och medborgares och medarbetares medskapande nödvändigt för att uppnå effektiv resursanvändning.

Ett helhetstänk behövs kring hållbarhetsfrågor, exempelvis inom ramen för Agenda 2030. I ett samordnat arbete bör aspekter som klimat, miljö, integration, jämställdhet, barnperspektiv med mera tas med.

En omfattande kompetensutveckling rörande kommunikation kommer att ske inom områdena sociala medier, krisberedskap, tillgänglighet med mera. Arbetet med att tillgänglighetsanpassa kommunens webbsidor enligt de nya reglerna är en stor utmaning som kommer att ta resurser i anspråk.

Ambitionerna om en växande kommun behöver matchas med tillgång till bland annat nya bostäder och verksamhetslokaler i attraktiva lägen. Ett antal bostadsprojekt i både centralort och i kransorter är möjliga att starta under 2020, vilket betyder mycket för kommunens utveckling. Ett strategiskt viktigt projekt för framtiden är verksamhetsområdet Bredasten etapp 3 som möjliggör för ytterligare 30 hektar industrimark i attraktivt läge. För att möta behovet av större kostnadseffektivitet de kommande

åren kan kommunledningsförvaltningen stödja förvaltningarna på olika sätt. Det kan exempelvis handla om kompetensförsörjning, fler centrala ramavtal, avtalsanalys och uppföljning av alla större/strategiska avtal, men också genom att ta fram statistik och underlag till strategiskt arbete och stödja i upphandlingsprocesser.

4.2 Kompetensförsörjning och kompetensutveckling

Att trygga kompetensförsörjningen är en nyckelfråga för att uppnå visionen och för att fortsätta utveckla verksamheten. Chefers förutsättningar är en viktig del i detta arbete. Det finns en ökad efterfrågan av ett aktivt och verksamhetsnära stöd. Kommunledningsförvaltningen behöver tydliggöra hur förvaltningen arbetar tillsammans med övriga förvaltningar och även tydliggöra olika roller för att säkerställa en god arbetsgivarpolitik.

En viktig del i kompetensförsörjningsarbetet är bemanningsprocesserna i förvaltningarna, samt att trygga en god arbetsmiljö. Att få in det hälsofrämjande perspektivet som en naturlig del och på så sätt, på sikt, minska sjukfrånvaron är en viktig del i detta.

En gemensam utbildningsinsats för gode män och förvaltare inom GGVV-kommunerna kommer att ske under våren 2020. En ständigt närvarande utmaning är att hitta kompetenta gode män och förvaltare.

Kommunens näringsliv är en viktig del i arbetet med kompetensförsörjning. Värnamo har behov av ett bredare näringsliv, och kommer att arbeta med att lyfta fram Värnamo som plats för nyetableringar.

4.1 Verksamhetsutveckling genom digitalisering

Den digitala tekniken förväntas bidra till att lösa flera välfärdsutmaningar, bland annat den arbetskraftsbrist som offentlig sektor står inför. Samtidigt leder också utvecklingen till stora behov av att utveckla digital kompetens i den befintliga arbetskraften. Förutsättningarna för en sådan utveckling behöver prioriteras om digitaliseringen ska vara en del av lösningen på kravet på effektivisering och arbetskraftsbrist inom offentlig sektor.

Plan för centrala strategier för digitalisering definierar och beskriver Värnamo kommuns centrala strategier för att stödja verksamheternas förmåga att utnyttja digitaliseringens möjligheter. För att möta utmaningarna de närmaste åren ska ett gemensamt arbete koncentreras till tre prioriterade strategier:

- Stabila tekniska förutsättningar för digitalisering
- Styrning för realisering av nytta och frigörande av resurser för utveckling
- Digital delaktighet och kompetensförsörjning

Att upphandla och sen införa ett HR-system är en utmaning. Krav på användarvänlighet och IT-säkerhet är viktiga och mycket tid kommer att gå åt i detta arbete. En del i detta och en del i digitaliseringsarbetet är en översyn av hur kommunen lägger upp organisationer i systemen. Ett omfattande arbete som kommer att underlätta på många sätt.

Arbetet med styrmodellen pm3 kommer fortsatt vara viktigt under 2020 och under året ska projektet komma fram till hur ett fortsatt arbete kan komma att se ut. Projektet innebär att införa och utvärdera en styrmodell för styrning och förvaltning av digitala lösningar, enligt modellen pm3. Att ge rätt stöd till verksamheten är en framgångsfaktor för digitalisering, värdeflöden och effektivisering. Linjeorganisationen är ofta inte tillräckligt kraftfull som styrmekanism för att hantera många parter och perspektiv. En övergripande styrbarhet är alltså nödvändig för att undvika suboptimering och för att skapa styrbarhet över kostnader kopplat till it-förvaltning.

Arbetet med Hypergene som redskap kommer att fortsatt vara omfattande. Lösningen behöver vidareutvecklas så att användningen blir mer effektiv och mer värdeskapande och på så sätt öka. Prioriterad målgrupp är första linjens chefer. Ärendehanteringssystemet Evolution används mer och mer av de olika förvaltningarna, och därmed också behovet av resurser till förvaltning och utveckling. Värnamo kommun har tillsammans med övriga kommuner i Jönköpings län ett gemensamt e-arkiv. Det är viktigt att kommunens arbete med e-arkivering kommer igång i högre grad för att utnyttja vårt gemensamma e-arkiv.

Under våren 2020 lanseras den nya destinationswebben som på ett attraktivt sätt ska visa varför Värnamo är en fantastisk plats att leva, bo, verka i och besöka. Detta och andra satsningar kommer göra att kommunen blir ännu bättre på att möta våra olika målgrupper oavsett om det är den som bor här, den som arbetar här eller den som är besökare.

Ett strategiskt viktigt projekt för framtiden är verksamhetsområdet Bredasten där etapp 3 planeras med 30 hektar industrimark i attraktivt läge

Kommunstyrelsen – Campus Värnamo

1. Nämndens uppdrag enligt reglemente

Campus Värnamo anordnar utbildningar på högskole- och yrkes-
högskolenivå som leder till arbete. Kompetensutveckling är också
en stor del av verksamheten för både privat och offentlig sektor.
Alla kurser och utbildningar styrs av efterfrågan och bygger på nära
samverkan mellan näringsliv, akademi och offentlig sektor. Sam-
arbete sker även inom olika forsknings- och utvecklingsprojekt.
Teknikcenter bidrar till näringslivets långsiktiga kompetensförsörj-
ning genom ökat teknikintresse bland barn och ungdomar.

2. Verksamhetsåret 2019

Campus Värnamo

Såväl lokala näringslivet och branschorganisationerna som det
regionala och nationella utbildningsväsendet har fått kännedom om
och en positiv bild av verksamheten, vilket leder till nya förfråg-
ningar och uppdrag. Utifrån medarbetarundersökningen år 2017 har
arbetsplatsträffarna utvecklats och arbetslagsutveckling genomförts
med fokus på förebyggande hälsoarbete och stresshantering.
Förberedande arbete har gjorts för att utveckla ett mer systematiskt
kvalitetsarbete under år 2020.

Utbildningsverksamhet

Utbildningsverksamheten har under året genomfört 10 utbild-
ningsprogram och 7 fristående kurser. 168 distanstentor (varav 115
betalda) har genomförts på Campus Värnamo. Genomströmningen
inom programutbildningarna har ökat något jämfört med föregå-
ende år. Andelen studerande som är i arbete 6 månader eller 1,5 år
efter avslutad utbildning är hela 99 procent. Nytt distanskoncept för
utbildningen Webbutvecklare .NET har utvecklats i samverkan med
Jönköping University och har framgångsrikt startats upp. Ansök-
ningssiffrorna har ökat markant för Webbutvecklare .NET men är
fortsatt låga för vissa av de andra tekniska utbildningarna.

Näringslivssamverkan

Tre av fyra yrkeshögskoleutbildningar beviljades i januari. Fyra
ansökningar lämnades in i juni, varav två är helt nya utbildningar.
Partnerskap med 24 tillverkande företag, som samordnats av en
gemensamt finansierad kompetenscoach, har haft sitt första aktiva
år. Uppdragsverksamheten inom näringslivssamverkan fortsatte att
utvecklas under året. 620 personer har deltagit i olika aktiviteter,
varav 360 inom partnerskapet. Vidareutveckling av flexibla upplägg
för yrkeshögskoleutbildningar. Utvecklingsarbete för att bli ackredi-
terat testcenter för FAVAL, fastighetsbranschens valideringssystem.

Kompetensakademi

Under året har 3 000 personer deltagit i totalt drygt 200 utbild-
ningsinsatser. Av dessa var cirka 1 100 deltagare i olika insatser
inom digitaliseringsprojektet Alla på banan. Implementeringen av
nya systemet Raindance innebar massutbildning för över 600 med-
arbetare. En viktig aktivitet var även förtroendemannautbildningen.
Fortsatt arbete med avtal och planering gällande förskolläraryut-
bildningen som startar hösten 2020 tillsammans med Högskolan
för lärande och kommunikation. Strategiskt partnerskap med
Jönköping University. Uppstart av Industriresan tillsammans med
Tekniska högskolan i Jönköping. Arrangör av Tekniska högskolan i
Jönköpings julkonferens i samarbete med Teknikcenter. Arbete med
utredningsuppdraget Den digitala noden bland annat i samverkan
med Kairos Future, Jönköping University, Högskolan Väst och
Högskolan i Gävle.

Teknikcenter

Intresset har varit fortsatt stort för Teknikcenter och under året har
cirka 2 800 personer besökt Teknikcenter. Dessa har varit deltagare
både i Teknikcenters ordinarie verksamhet med skolprogram och
kvällskurser samt i nya evenemang. Exempel på nya evenemang är
Teknikcenters engagemang i Prova-på-språkdagen där alla elever i
årskurs 5 besökte Teknikcenter samt arrangemanget av en regionfi-
nal av Blixtlåset - Svenska gymnasiemästerskapen för innovatörer.
Under året har Teknikcenter tillsammans med samordnarna för
Natur och teknik för alla (NTA) varit delaktig i utvecklandet av en
programmeringslåda som pedagoger kan låna hem till sina klass-
rum. Arbetet med att utbilda teknikcentercertifierade pedagoger har
fortsatt under året. Teknikcenter var en av deltagarna i Värnamo
kommuns tält under Värnamodagarna med en egentillverkad sol-
cellsmaskin. Sponsringsarbetet har kommit igång och namngivning
av Teknikcenters lokaler är klar.

2.1 Digitalisering

Campus Värnamo är en utvecklingsorganisation som i sitt uppdrag
har fokus på både kompetensutveckling och teknikutveckling.
Medarbetare använder digitala verktyg dagligen och kommer i
kontakt med nya digitala verktyg och plattformar kontinuerligt via
högskolesamverkan. Målsättningen för det egna arbetslaget är att i
möjligaste mån, ersätta alla fysiska möten som innebär längre resor
med digitala möten, för att spara arbetstid, resekostnad och miljö.
Effekten av denna effektiviseringsåtgärd mäts (genom kontinuerlig
registrering av digitala möten) och följs upp på arbetsplatsträffar.

Arbetslaget arbetar aktivt med Outlook som kommunikations-
verktyg och Sharepoint som dokumenthanteringsplattform. Under
åren 2018-2019 har verksamheten i samarbete med kommunens
HR- och utvecklingsavdelning drivit ett kommunövergripande
digitaliseringsprojekt, Alla på banan. Detta för att höja den digitala
kompetensnivån för anställda i Värnamo kommun. Verksamheten
har under året också genomfört ett utredningsuppdrag med syfte
att på sikt kunna bygga en ”Digital nod” som arbetar med digitala
eftergymnasiala utbildningar samt med kompetensutveckling inom
arbetsgivarnas digitaliseringsbehov.

3. Nämndens mål, ekonomi, HR och övriga nyckeltal

3.2 Campus Värnamo Ekonomi

3.2.1 Driftsredovisning

Campus Värnamos driftbudget för 2019 är 21,9 miljoner kronor.
Helåret 2019 visar ett överskott på 1,3 miljoner kronor. Överskottet
beror till största delen på minskade konsultkostnader.

3.2.2 Investeringsredovisning

Campus Värnamos investeringsbudget för 2019 är 0,8 miljoner
kronor. Helåret 2019 visar ingen avvikelse.

3.2.3 Ekonomi i sammandrag

Driftverksamhet

Belopp i miljoner kronor (mnkr)	Budget 2019	Bokslut 2019	Avvikelse	Bokslut 2018
Intäkter	-11,8	-13,5	1,7	-11,8
Kostnader	33,7	34,1	-0,4	31,0
Nettokostnad	21,9	20,6	1,3	19,2

Resultat per verksamhetsblock	Budget 2019	Bokslut 2019	Avvikelse	Bokslut 2018
Campus Värnamo	4,8	4,9	-0,1	4,4
Näringslivssamverkan	1,8	1,6	0,2	1,5
Utbildning (högskola och yrkeshögskola)	9,0	7,7	1,3	7,6
Kompetensakademin	3,1	3,2	-0,1	2,4
Teknikcenter	3,2	3,2	0,0	3,3
Nettokostnad	21,9	20,6	1,3	19,2

Investeringar

Belopp i miljoner kronor (mnkr)	Budget 2019	Bokslut 2019	Avvikelse	Bokslut 2018
Inkomster	0,0	0,0	0,0	0,0
Utgifter	0,8	0,8	0,0	1,9
Nettoinvesteringar	0,8	0,8	0,0	1,9
Största investeringar				
IT-utrustning högskoleutb.	0,4	0,4	0,0	0,2
Utrustning Teknikcenter, etapp 2	0,2	0,2	0,0	1,7
Inventarier möbler och övrig It-utrustning	0,2	0,2	0,0	0,0

En av Campus Värnamos studenter i biblioteket.

4. Framtida utveckling och utmaningar

Campus Värnamo

Ett stabilt och kompetent arbetslag har byggts upp som är beredd att anta nya utmaningar. Medarbetarundersökningen visar inte på några särskilda behov av åtgärder. Arbetslaget kommer att satsa på ett strategiskt kvalitetsarbete under året. Verksamheten har fortfarande utmaningar med att hitta sin roll i gummifabrikskonceptet.

Utbildningsverksamhet

Under år 2020 medverkar delar av utbildningsgruppen i samverkan med Jönköping University i ett utvecklingsprojekt inom utveckling av distanskoncept som finansieras av Universitets- och högskolerådet (UHR). Fortsatt arbete med utveckling av de studerandes ökade genomströmning och anställbarhet genom satsning på kompetensutveckling internt och ökad samverkan med konsulter/lärare inom utbildningsprogrammen. Särskilt fokus kommer också att läggas på marknadsföring av och rekrytering till de utbildningar som har lågt söktryck.

Näringslivssamverkan

Fokus under år 2020 på fortsatt utveckling av Partnerskapet med industriföretag där en viktig förutsättning är att verksamhetsområdet permanentas. Vidare kommer fokus vara på att utveckla Campus Värnamo som en nod för fastighetsbranschen genom att bli ackrediterat testcenter för FAVAL, fastighetsbranschens valideringssystem. Arbetet med vidareutveckling av flexibla upplägg för yrkeshögskoleutbildningar fortsätter. Under år 2020 kommer även utvecklingsarbete ske med målet att få starta korta kurser eller kurspaket inom yrkeshögskolan.

Kompetensakademin

En stor utmaning för både högskolor och yrkeshögskoleanordnare är att nå nya målgrupper och öka genomströmningen inom distansutbildningar. Arbetet med att utveckla en ny utbildningsform “distansutbildning med närhet” kan bli nästa steg i utvecklingen av distanskurser i samarbete med några högskolor. En projektansökan till Vinnova planeras som ett resultat av det genomförda utredningsuppdraget Den digitala noden. Förskollärarytbildningen i samverkan med Högskolan för lärande och kommunikation startar hösten 2020 med siktet inställt på intag även år 2022 och år 2024. Förutom utbildningen kommer en lokalt rekryterad mentor och en doktorand via barn- och utbildningsförvaltningen vara delaktig i utbildningen. Ett forskningsprojekt i samarbete med Lunds universitet kopplat till Prostsjöområdet och i samverkan med tekniska- och samhällsbyggnadsförvaltningen planeras. Delad tjänst med kulturförvaltningen för IT-utbildning. En ny kompetens behöver anställas för att bygga upp och driva utbildningsformen distansutbildning med närhet.

Teknikcenter

Arbetet som har inletts med att utbilda pedagoger som leder aktiviteter i Teknikcenter kommer att fortsätta och intensifieras under kommande år för att kunna öka antalet skolgrupper som besöker Teknikcenter. Under kommande år kommer alla sjätteklassare i Värnamo kommun besöka Teknikcenter under två veckor, ett initiativ som förhoppningsvis leder till en permanent aktivitet. Teknikcenter vill fortsatt vara en viktig part i innovationsprojekt i samverkan med akademi och näringsliv. Fortsatt strategiskt arbete med att knyta teknikföretag nära Teknikcenter i syfte att öka samverkan med och intresset för företagen samt att bidra till att finansiera verksamhetens materialinköp.

Kommunstyrelsen – Tekniska utskottet

1. Nämndens uppdrag enligt reglemente

- Har ägandeansvaret för kommunens fasta och lösa egendom inom kommunstyrelsens ansvarsområde.
- Svarar för den på kommunen ankommande byggverksamheten och fastighetsförvaltning, utförande av ny-, om- och tillbyggnader av fastigheter för kommunens räkning, kommunens egna bostäder och lokaler.
- Svarar för byggande, drift och underhåll av gator och vägar, broar, torg och andra allmänna platser, samt kommunens förråd och verkstäder, maskiner samt arbetsfordon.
- Är kommunal väghållare.
- Är huvudman för kommunens allmänna va-anläggning.
- Är ansvarig för kommunens skogar och parkanläggningar.
- Fritidsverksamhet med koppling till utskottets ansvarsområde.

2. Verksamhetsåret 2019

Inom fastighetsdriften infördes 2019 nytt system för tillsyn och underhåll vilket bedöms stärka kvalitet och egenkontroll. Exposkolan klar till höstterminen. Avgörande steg till att stärka medborgarförvaltningens lokalförsörjning har skett och dessa lösningar bedöms vara klara under 2020. Detta innebär stärkt verksamhet och arbetsmiljö. Nybyggnation förskola Mossle och i Rydaholm pågår och bedöms klara 2020. Nya lokaler till omsorgsförvaltningen hemsjukvård på Östboskolan samt nytt kök på Östboskolan klart sommaren 2019. Trafiklösningar och bussgata i anslutning till Exposkolan blev klara hösten 2019. Exploatering av verksamhetsområde Vita rör samt kringliggande cykelväg klart 2020. Exploatering av bostäder Draken och Ödlan klart. Sökning av läckage i vattenledningar har gett 20 procent lägre åtgång vatten. Aktivitetsområde i Bor samt ett stort antal mindre friluft- och fritidsprojekt i kransorterna utförda under året. Överföringsledning Värnamo-Bredaryd fullföljs 2020.

2.1 Digitalisering

Försök med vattenmätare hos abonnent pågår under året för påbörjan av installation kommande år. Leder till ökad kundservice och ökad möjlighet att tidigt upptäcka läckage av vattenledningarna. Installation av fiber till sporthallen för att möjliggöra TV-utsändning och uppkopplingsmöjligheter.

3. Nämndens mål, ekonomi, HR och övriga nyckeltal

3.1 Nämndens mål

På fastighetssidan har kommunen stort behov av att etablera goda lösningar för grundskolan som idag har ett flertal tillfälliga paviljonger samt för medborgarförvaltningen som har behov av säkrare och mer samlade lokallösningar. Trälleborgsskolan är under projekterings och detaljplaneprocess för ny skola Alandsryd bedöms klar hösten 2020, vilket ger att skolan kan vara klar 2023/24. Medborgarförvaltningen kommer under 2020 beredas goda lösningar för lokaler i polishuset.

Fritidssidan är under utveckling inom kommunen och med stöd av rapporten om framtida idrottsanläggningar kan kommunen göra prioriteringar för att möta framtiden. Vidare är fritidsområdets koncept med fokus på aktiv fritid och stärkt folkhälsa under inarbetning. Effekten mot måluppfyllnad bedöms bli påtaglig i en tre- till femårsperiod. Två idrottshallar byggs vid Gröndal samt vid ny skola Alandsryd 2024.

Kommunen som väghållare levererar god kvalitet främst inom tätorten. Även i kransorterna är det oftast en god kvalitet. Väghållningen i kransorterna är under utveckling med stöd av genomarbetade avtal i enhetligt system med vägföreningarna.

Kommunens allmänna platser och parker håller alltså en god kvalitet i tätorten. Även i kransorterna är kvalitet oftast god och detta sköts i samarbete med vägföreningarna.

VA-sidan är under utveckling vilket främst märks genom fortsatt etablering av överföringsledningar vilka kommer vara färdiga och inkopplade i Bredaryd våren 2020. Överföringsledning till Bor är fortfarande under process med Lantmäteriet, dock är det viktigt att denna ledning kan utföras inom kort. Kommunen behöver etablera ett reservvattensystem för att säkra tillgången på friskt vatten inför framtiden. Förvaltningen har genomfört flera provborrningar, beslutsunderlag bedöms klart 2020.

Gällande kompetensförsörjning lyckas förvaltningen rekrytera och behålla personal inom de flesta områdena. Dock är det svårt att rekrytera ingenjörer med hög erfarenhet. Förvaltningen jobbar framgångsrikt med fossilfria bränslen och fordon. Huvuddelen av både egna och inhyrda fordon och maskiner körs med fossilfria bränslen.

3.1.2 Mål i sammandrag

KVALITET – grunduppdrag av god kvalitet för den vi är till för

Nämndmål Fastighet:				Bedömning:
• Tillhandahåller attraktiva lokaler till den kommunala verksamheten • Verkar för hållbarhet och god inomhusmiljö • Tillhandahåller avtalad fastighetsservice till den kommunala verksamheten				
Verksamhetsmål:	2018:	2019:	Målnivå:	
Förvaltningarnas behov av lokaler tillgodosedda			Ökning	
Optimerad drift och underhåll av fastigheter			Ökning	
Ändamålsenlig och miljövänlig lokalvård			Ökning	

Nämndmål Fritid:				Bedömning:
Befrämja aktiv fritid och stärkt folkhälsa i en mänsklig tillväxtkommun på kort och lång sikt: • Kundfokus och effektivt resursnyttjande. • Kommunens fritidsarenor är attraktiva och ändamålsenliga med ett fokus på folkhälsa. • Stärka kommunens attraktionskraft och starkt bidra till att realisera målet i vision 2035.				
Verksamhetsmål:	2018:	2019:	Målnivå:	
Aktivt verka för fysisk aktivitet, aktiv fritid o folkhälsa			Ökning	
Professionell dialog och stark servicekänsla kännetecknar alla kontakter med kommunens fritidsverksamhet			Ökning	
Alla ska ges samma möjlighet till tillgång till våra arenor och en rik och aktiv fritid			Ökning	
Fritidsverksamhet ska kännetecknas av en effektiv användning av resurser för att kort- och långsiktigt maximera värdeskapande.			Ökning	
Verksamheten ska kännetecknas av förbättrings- och utvecklingsarbete för att kontinuerligt utveckling.			Ökning	

Nämndmål Gata/park:				Bedömning:
• Bra och säker miljö med trevliga park- och grönytor och väl fungerande infrastruktur. • En jämn och hög kvalitet på gator och grönytor i såväl tätorten som kransorterna.				
Verksamhetsmål:	2018:	2019:	Målnivå:	
Utbyggnad av vägnät och gång- och cykelvägar			Ökning	
Rutiner för renhållning och snöröjning			Ökning	
Långsiktigt vägunderhåll inklusive belysning			Ökning	
God kvalitet vid kommunens park- och grönytor			Bibehålla	

Nämndmål VA:				Bedömning:
• Säkerställa rent och friskt dricksvatten på kort och lång sikt. • Stärkt hållbarhet - minimera negativ påverkan på miljön från avloppsvatten.				
Verksamhetsmål:	2018:	2019:	Målnivå:	
Tillgång på rent dricksvatten på kort sikt			Ökning	
Tillgång på rent dricksvatten på lång sikt			Ökning	
Lägsta möjliga miljöpåverkan från avloppsvatten			Ökning	

= Helt uppfyllt   = I hög grad uppfyllt   = Delvis uppfyllt   = Ej uppfyllt   = Ej utvärderat   = Ökad   = Oförändrad   = Minskad   = Inget värde angivet

DELAKTIGHET – medborgare och medarbetare är delaktiga i kommunens utveckling

Nämndmål:				Bedömning:
Nämnden ger god och snabb information om vår verksamhet och våra medborgare och medarbetare får svar på sina frågor. Medborgarna och medarbetarna är delaktiga i utvecklingen.				
Indikatorer:	2018:	2019:	Målnivå:	
Enkät Kritik på teknik (från 2016)	7,1	7,44	Ökning	
Andel besvarade anmälda ärenden i Infracontrol inom 24 h	–	–	Ökning	
Medarbetarundersökning, kvalitetsområde Mål och uppföljning (förra mätningen 2017)	3,7	3,9	Ökning	
Medarbetarundersökning HME (Hållbart Medarbetarengagemang) Styrning (förra mätningen 2017)	71	76	Ökning	

KOMPETENSFÖRSÖRJNING – arbetsgivare kan anställa de medarbetare de behöver

Nämndmål:				Bedömning:
En attraktiv arbetsplats dar medarbetare med rätt kompetens kan rekryteras. En attraktiv arbetsplats där vi utvecklar och behåller våra medarbetare.				
Indikatorer:	2018:	2019:	Målnivå:	
Medarbetarundersökning: Hållbart medarbetarengagemang HME, Ledarskap	74	78	Ökning	
Medarbetarundersökning: Hållbart medarbetarengagemang HME, Motivation	75	77	Ökning	

KLIMAT – klimatsmarta val underlättas

Nämndmål:				Bedömning:
Implementera gällande miljöprogram och identifiera framtida vägval för ökad hållbarhet.				
Indikatorer:	2018:	2019:	Målnivå:	
Andel personbilar och lätta lastbilar som drivs med förnybara drivmedel (mätning sker i stället som HVO i % av bränsle)			Ökning	
Energianv./kvm i fastigheter (mätmetod utvecklas 2020)	–	–	Ökning	

3.2 Nämndens Ekonomi

3.2.1 Driftsredovisning

Driftbudgeten är uppdelad i skattefinansierad och avgiftsfinansierad verksamhet. Den skattefinansierade driftsbudgeten är 89,7 miljoner kronor, den avgiftsfinansierade (VA) 95,6 miljoner kronor och fastighetsbudgeten 234,9 miljoner kronor. Den skattefinansierade- och fastighetsverksamheten har ett underskott på -2,9 miljoner kronor och den avgiftsfinansierade verksamheten ett överskott +2,9 miljoner kronor.

3.2.2. Investeringsredovisning

Tekniska utskottets investeringsbudget för 2019 inklusive ombudgetering från tidigare år är 317,8 miljoner kronor. Av investeringsbudgeten har 247,1 miljoner kronor (78 procent) förbrukats under år 2019.

Därutöver har kommunfullmäktige avsatt 92,5 miljoner kronor i investeringsmedel för tekniska utskottets projekt som utskottet inte har lyft 2019. VA-verksamheten har under 2019 fått in 13,9 miljoner kronor i anläggningsavgifter för anslutning till VA-nätet. Budgeterade intäkter för detta var 8,5 miljoner kronor.

Ett flertal större investeringsprojekt har startats under året och flera fullföljs:

- Byggnation ny förskola Rydaholm – färdigställs 2020.
- Byggnation ny förskola Mosslelund – färdigställs 2020.
- Byggnation servicebyggnad vid Norregårds fotbollsplan, färdigställs våren 2020
- Exposkolan årskurs 4-6, ombyggnad av kök och omsorgslokaler på Östboskolan, klart.
- Pumpstation P4 i Åbroparken är påbörjad och färdigställs 2020.
- Överföringsledning Pålslund-Bredaryd kommer färdigställas i början av 2020.
- Ledningsförnyelse Rönnegårdsvägen, Bredaryd pågår.
- Bostadsexploatering vid kvarteret Draken/Ödlan, klart förutom grönytor.
- Industriområde Vita rör blir klart 2020.
- Trafiklösning Östbovägen/Ringvägen är klar.
- Parkeringslösning Enehagsskolan är färdig.

3.2.3. Ekonomi i sammandrag

Tekniska utskottets resultat 2019: 0,0 miljoner kronor

Utfall skattefinansierad verksamhet

Resultat: -2,9 miljoner kronor

I budgetramen har tekniska förvaltningen tilldelats kapitaltjänst-kostnader gällande markreserver. Dessa medel flyttades i decem-ber över till mark och exploatering (kommunledningsförvaltning) vilket försvårat styrning mot resultat. Under året har förvaltningen haft utökade driftskostnader till följd av flytten, vilken beslutades 2019, till hyresfastigheten Gillet.

Fastighetsavdelningen: Underskott: -3,2 miljoner kronor

Fastighetsverksamheten har ingen ramtilldelning utan finansieras via hyror (246 miljoner kronor). Resultatet inom fastighetsområ-det påverkar Tekniska förvaltningens totala resultat. Ny systematik i arbetet med fastighetsunderhållet för att skapa långsiktighet och hög kvalitet har inneburit högre kostnader, bl.a. har behovet av flertalet el/VVS revisioner aktualiserats. Detta innebär att på sikt kommer hyrorna behöva höjas.

Gata/Park avdelningen: Underskott: -1,0 miljoner kronor

Gata: Underskott: -1,5 miljoner kronor. Underhållet av vägar och GC-vägar, trafikbelysning och kostnaderna för parkeringarna har varit höga. Vägföreningskostnader är fortsatt höga. Park: Överskott: +0,5 miljoner kronor.

Skogen: Överskott: +0,3 miljoner kronor.

Skogsförvaltningen ska ge ett genomsnittligt netto på 3 miljoner kronor/år. Nettot under 2019 var 3,3 miljoner kronor.

Fritidsavdelningen: Underskott: 0,2 miljoner kronor.

Aktivt arbete med att hitta balans totalt inom fritidssektorn, särskilt simhallen. Hälsocenter/FAR verksamheterna är enbart delfinansierade, är justerad i budget 2020.

Investeringar

Belopp i miljoner kronor (mnkr)	Budget 2019	Bokslut 2019	Avvikelse	Bokslut 2018	Tot budget tom 2019	Tot utfall tom 2019
Inkomster	0,0	-9,3	9,3	-8,0		
Utgifter	317,8	256,4	61,3	226,5		
Nettoinvesteringar	317,8	247,1	70,6	218,5	0,0	0,0
Inkomster anläggningsavgifter (VA)	-8,5	-13,9	5,4	-		
Största investeringar:						
Gröndalsskolan, tillagningskök och matsal	25,6	25,1	0,5	1,9	28,5	28,0
Exposkolan, tillagningskök	17,8	23,6	-5,8	18,4	40,0	45,8
Expo, ombyggnad förvaltningslokaler	16,8	21,3	-4,5	11,4	30,6	35,1
Ny grundskola, Exposkolan	15,5	18,5	-3,0	38,7	60,0	63,1
Ny förskola, Rydaholm	21,7	16,0	5,7	1,3	23,0	17,3
Ny förskola, kvarteret Dalen Mosslelund	20,6	15,7	4,9	7,7	23,0	18,1
Överföringsledning Bredaryd-Stomsjö	5,6	11,0	-5,4	16,6	82,5	88,2
Planerat fastighetsunderhåll	10,0	11,0	-1,0	9,2	Årligt anslag	Årligt anslag
VA-sanering, Rönnegårdsvägen	5,7	10,5	-4,8	0,7	6,5	11,3
Överföringsledning Bredaryd-Pålslund	11,0	9,2	1,8	3,8	15,2	13,4

Driftverksamhet

Belopp i miljoner kronor (mnkr)	Budget 2019	Bokslut 2019	Avvikelse	Bokslut 2018
Intäkter	-441,0	-335,0	-106,0	-464,5
Kostnader	530,7	424,7	106,0	553,1
Nettokostnad	89,7	89,7	0,0	88,6

Resultat per verksamhetsblock	Budget 2018	Bokslut 2018	Avvikelse	Bokslut 2017
Skattefinansierad verksamhet				
Tekniska utskottet	0,0	-0,2	0,2	-0,1
Administration tekniska för-valtningen	2,1	2,2	-0,1	2,7
Fastighetsförvaltning	0,7	3,9	-3,2	0,1
Övrig fastighetsverksamhet	2,0	1,9	0,1	3,1
Fastighetsprojekt	0,0	0	0,0	0,0
Parker	9,5	9	0,5	7,5
Skog	-3,0	-3,3	0,3	-3,3
Gator och vägar	35,0	36,5	-1,5	32,9
Driftsbidrag	0,5	0,5	0,0	0,5
Avfall	1,0	0,4	0,6	0,3
Turistverksamhet	0,0	-0,1	0,1	0,0
Fritidsverksamhet	8,2	7,7	0,5	8,7
Fritidsanläggningar	24,7	26,2	-1,5	27,2
Föreningar	9,0	7,9	1,1	4,6
Totalsumma skatte-finansierad verksamhet	89,7	92,6	-2,9	84,2
Avgiftsfinansierad verksamhet				
Vatten och avlopp	0,0	-2,9	2,9	4,4
Totalsumma avgiftsfinansie-rad verksamhet	0,0	-2,9	2,9	4,4
Nettokostnad	89,7	89,7	0,0	88,6

Deponier: Överskott: +0,6 miljoner kronor.

Åtgärderna under året har inte kunnat utföras fullt ut p.g.a. statusen på deponierna. Budget var 1 miljon kronor.

Administration: Överskott +0,1 miljoner kronor.

Utfall avgiftsfinansierad verksamhet (VA):

Resultatmålet för VA var 3,2 miljoner kronor i syfte att täcka

rivningskostnaderna för det gamla reningsverket.

3.3 Nämndens HR

Förvaltningen har låg omsättning på personal och alla medar-be-tarna som vill arbetar heltid.

Utfallet sammanlagt gällande timlön, övertid och mertid är 2019 ca 0,3 miljoner kronor lägre jämfört med 2018 motsvarande tid. Förvaltningen har några fler tillsvidareanställda, sex stycken. (3 parken, 1 VA-ingenjör, 1 projektledare och 1 lokalvårdare m.fl.) Förvaltningen har lyckats med viss rekrytering av ingenjörer men har fortsatt behov av rekrytering, främst av projekteringsingenjö-rer vilket är en svårrekryterad kompetens.

3.3.1 HR i sammandrag

	2018-12-31	2019-12-31	Förändring		
Tillsvidareanställda, antal	196	208	+12		
Tillsvidareanställda, årsarbetare	193	205	+12		
Tidsbegränsat månadsanställda, antal	10	12	+2		
Tidsbegränsat månadsanställda, årsarbetare	9	11	+2		
Andel kvinnor, %	46,4	44,7	-1,7 procent-enheter		
Sysselsättningsgrad, %	98,5	98,5	Oförändrat		
Övertid, tkr	2 061	1 577	-484		
Övertid, timmar	5 353	4 030	-1 323		
Mertid, tkr	28	6	-22		
Mertid, timmar	141	32	-109		
Timlön, tkr	497	692	+195		
Timlön, timmar	4 531	5 029	+498		
Sjukfrånvaro, %	5,48	6,06	+0,58 procentenheter		
Andel sjukfrånvaro längre än 60 dagar, %	56,48	63,44	+6,96 procentenheter		
Sjuklön (månadsavlönade, timavlönade), kr	827	990	+163		
Personalomsättning, %	5,2	6,9	+1,7 procentenheter		
Personalomsättning exkl. pensionsavgångar, %	4,7	2,5	-2,2 procent-enheter		
Pensionsavgångar, antal faktiska	1	9			
Pensionsavgångar prognos beräknat vid 65 års ålder)	Prognos 2020	Prognos 2021	Prognos 2022	Prognos 2023	Prognos 2024
Antal	4	2	8	5	8

4. Framtida utveckling och utmaningar

Generellt är det viktigt att kommunen har en långsiktig och strategisk planering gällande förvaltningens ansvarsområden. För-djupad översiktsplan (FÖP) är ett instrument som ger möjlighet att med framförhållning beskriva framtida etableringar av skolor, förskolor, kommunikation, boende- och industrietableringar samt övrig kommunal service och viktiga områden för kommunens framtida utveckling. Framförhållning att identifiera mark för dessa etableringar med fem till tio år är ett minimum för att möjliggöra att investeringar kan genomföras i takt med att behoven växer. Omställning till hållbar trafik är en fråga som är viktig, svår och strategisk för att Värnamo tätort även i framtiden ska vara attraktiv.

Förvaltningens kapacitet att stödja kommunens vision är beroende av att förvaltningen lyckas med kompetensförsörjning, utvecklar ledarskap och ledningsstöd samt att metoder utvecklas kontinuerligt.

Ledarskap ska utvecklas på alla ledningsnivåer inom förvalt-ningen för att stärka bl.a. uppdragsstyrning, planering, service, uppföljning och delaktighet.

Fastighetsavdelningen ska stärka strategisk lokalförsörjnings-planering samt utöka kapacitet för utredning, projektering och projektledning inom både bygg och anläggning.

Fortsatt utveckling av organisationen för förvaltning, drift och skötsel av fastigheter.

Gata-/parkavdelningen ska stärka kapacitet för planering och uppföljning av verksamhet. Sambandet mellan övergripande trafikplanering och gatuprojekt behöver stärkas. Kvalitetssäkring och uppföljning av underhåll och skötsel, i samverkan med väg-föreningarna, i kransorterna är centralt närmaste åren.

Inom VA-verksamheten är fokus på reservvattensystem och fortsatt arbete med överföringsledningar centralt de närmaste åren. Översvämningsplan är i behov av revidering.

Fritidsverksamheten ska utvecklas med stöd av reglerade un-derhållsplaner mot beslutade mål- och kvalitetsnivåer. Konceptet för Hälsocentrets verksamhet ska utvecklas för att på bästa sätt bidra till stärkt folkhälsa. Utredning av framtida behov av fri-tidsanläggningar omsätts till konkreta planer och beslut. Projektet Hälso-sam uppväxt i Värnamo (HUV) fullföljs och förväntas bidra till ökad folkhälsa.

Upphandlingsnämnden

1. Nämndens uppdrag enligt reglemente

Upphandlingsnämnden ansvarar för kommunens upphandlings- verksamhet samt att upphandlingarna genomförs enligt gällande upphandlingslagstiftning samt i enlighet med kommunens sär- skilda föreskrifter, beslut och delegationer. Upphandlingsnämnden har det strategiska och övergripande ansvaret för konkur- rensfrågorna i kommunen. Upphandlingsnämnden ansvarar för logistikplanering och administration och skötsel av kommunens fordon. Upphandlingsnämnden ansvarar för kommunens samtliga leverantörsfakturer och e-handel.

2. Verksamhetsåret 2019

Under år 2019 har en enkätundersökning genomförts med alla som lämnat anbud under 2019 i syfte att följa upp kommunens arbete med ökad tillgänglighet och dialog för att lämna anbud till Värnamo kommun. Svarsfrekvensen var 17,3 procent vilket är en något låg svarsfrekvens men i de svar som erhållits fanns ändå svar på att kommunen är på rätt väg med inköp- och upphand- lingsarbetet. En ny enkät kommer genomföras under år 2021 för att mäta effekten av de aktiviteter som genomförs.

Styrdokumentet Plan för upphandling har antagits av kommun- fullmäktige 2019-08-29. Planen syftar till att beskriva hur kom- munens upphandlingar och inköp ska fungera som ett strategiskt verktyg för att sträva mot Värnamo kommuns vision. Planen ska tydliggöra vilka strategier som ska prioriteras.

Från 1 april har upphandlingsförvaltningen upphört.

Upphandlingsavdelningen har överflyttats till kommunstyrelsen och logistikenheten överflyttats till servicenämnden.

2.1 Digitalisering

Ett viktigt digitaliseringsprojekt har påbörjats och det är i form av 100% e-handel.

Huvudsyftet med detta projekt är att öka kvalitén och hante- ringen i allt inköpsrelaterat arbete inom Värnamo kommun. För- enklat kan sägas att när projektet är genomfört finns en gemensam plattform där samtliga beställare i kommunen ska avropa alla typer av varor och tjänster. Detta kommer leda till flera positiva vinster såsom:

- Minskad handläggningstid för beställningar och inköp.
- Korrekta inköp – Högre avtalstrohet innebär att kommunen avropar från avtalad leverantör och upphandlade produkter/ tjänster, vilket innebär stora besparingar för kommunen.

3. Nämndens mål, ekonomi, HR och övriga nyckeltal

Sammanfattande analys

2019 har varit ett år med fokus på att skapa en ny organisa- tion under kommunledningsförvaltningen och klargöra hur upphandlingsavdelningen ska fungera under kommunstyrel- sen och upphandlingsnämnden. Till följd av detta har arbetet med verksamhetsutveckling fått stå tillbaka. Arbetet med att utöka e-handeln har påbörjats men på grund av omsättning av personal i projektet har projektet tappat fart. Med den nya orga- nisationen på plats från 1 februari 2020 så kan upphandlingsav- delningen lägga mer tid på verksamhetsutveckling och projektet 100% e-handel.

3.1 Nämndens mål

Kvalitetssäkra processen från behov till slutanvändande

Andelen ramavtal som avropas via e-handel i procent

Projektet 100% e-handel blev försenat på grund av att införandet av nytt ekonomisystem drog ut på tiden. Avdelningen har under 2019 anställt en ny projektledare då den tidigare projektledaren valde att avsluta sin tjänst. Personalomsättningen har bidragit till att projektet inte fortskridit i den takt som var planerad, men under hösten så tog arbetet ny fart och tre nya avtal har anslutits i marknadsplatsen.

Andelen fakturer i procent

Från den 1 april 2019 är det lag på att samtliga inköp enligt Lagen om offentlig upphandling (LOU) ska faktureras via e-faktura. Ett stort arbete pågår på avdelningen med att stöta på kommu- nens leverantörer så de kommer igång med att skicka e-fakturer till kommunen. Eftersom kommunen inte kan neka inkomna pappersfakturer då de ses som en inkommen handling, är det svårt att arbeta proaktivt med att få leverantörerna att skicka e-faktura. Detta gäller främst när beställarna gör vilda inköp, det vill säga väljer att handla utanför avtal.

Av den upphandlingsbara upphandlingsvolymen redovisad % upphandlad

Denna indikator är väldigt svår att mäta men eftersom avdel- ningen får in väldigt få delegationsbeslut från alla nämnder och eftersom avdelningen inte haft resurser för att upphandla några nya ramavtalsområden så görs den gemensamma bedömningen att denna indikator minskar från förra årets nivå.

Andelen upphandlingar med minst två anbud

Kommunen har nått längre än vad avdelningen vågat hoppats på i arbetet med att få in två anbud eller fler. Dock finns det fortfarande en del fall där verksamheterna ställer för snäva krav som leder till endast ett anbud. Upphandlarna har ibland svårt att förutse konsekvenserna av specifika krav men verksamheterna blir också bättre på att förstå att detta ofta leder till högre kostnader.

3.1.2 Mål i sammandrag

KVALITET – grunduppdrag av god kvalitet för den vi är till för

Nämndmål:				Bedömning:	
Kvalitetssäkra processen från behov till slutanvändande.					—
Indikatorer:	2018:	2019:	Målnivå 2019:		
Andelen ramavtal som avropas via e-handel i %	5%	6%	15%		➔
Andelen e-fakturer i %	80%	84%	85%		↗
Av den upphandlingsbara upphandlingsvolymen redovisad % upphandlad	85%	80%	90%		↘
Andelen upphandlingar med minst två anbud	84%	90%	90%		↗
Tillgänglighet och förståelse av anbudslagen	Ej känt	3,7	4,0		↗

= Helt uppfyllt = I hög grad uppfyllt = Delvis uppfyllt = Ej uppfyllt = Ej utvärderat = Ökad = Oförändrad = Minskad = Inget värde angivet

* Andelen personbilar som drivs med förnybara drivmedel är 42 procent. (Ej räknat med HVO i ovan andel då det inte är en långsiktig lösning för fossilfri fordonsflotta)

3.2 Nämndens Ekonomi

3.2.1 Driftsredovisning

Upphandlingsnämndens driftbudget vid ingången av år 2019 var 10,2 miljoner kronor. Från och med april 2019 har en omorgani- sation genomförts vilket inneburit att delar av nämndens budget överflyttats till kommunstyrelsen och servicenämnden. Efter omorganisationen har upphandlingsnämnden en total budget för år 2019 på 2,6 miljoner kronor fördelat på 2,2 miljoner kronor för upphandlingsförvaltning och fordonshantering för perioden janua- ri-mars 2019 och 0,4 miljoner kronor för nämnden.

Tillgänglighet och förståelse av anbudslagen

Avdelningen har genomfört en enkätundersökning med alla som lämnat anbud under 2019 i syfte att följa upp verksamhetens arbete med att öka tillgängligheten och dialogen för att lämna anbud till Värnamo kommun. Enkäten hade en svarsfrekvens på 17,3% vilket är en något låg svarsfrekvens men avdelningen fick ändå svar på att verksamheten är på rätt väg med inköp- och upphandlingsarbetet i kommunen. Avdelningen kommer göra en ny enkät under år 2021 för att mäta effekten av de aktiviteter som ska genomföras under år 2020.

Helåret 2019 visar ett överskott för upphandlingsnämnden på 33 tusen kronor. Överskottet beror på att kurser ej genomförts av nämnden detta år. Kurser har istället anordnats centralt för samtliga ledamöter på grund av en ny mandatperiod.

3.2.2. Investeringsredovisning

Upphandlingsnämndens tidigare investeringsbudget har flyttats över till kommunstyrelsen och servicenämnden.

3.2.3. Ekonomi i sammandrag

Driftverksamhet

Belopp i miljoner kronor (mnkr)	Budget 2019	Bokslut 2019	Avvikelse	Bokslut 2018
Intäkter	-3,3	-3,3	0,0	-13,2
Kostnader	5,9	5,9	0,0	22,6
Nettokostnad	2,6	2,6	0,0	9,4

Resultat per verksamhetsblock	Budget 2019	Bokslut 2019	Avvikelse	Bokslut 2018
Upphandlingsnämnd	0,4	0,4	0,0	0,4
Logistik/Fordonshantering (till servicenämnden 1904)	0,2	0,2	0,0	0,7
Upphandlingsförvaltning (till kommunstyrelsen 1904)	2,0	2,0	0,0	8,3
Nettokostnad	2,6	2,6	0,0	9,4

3.3 Nämndens HR

HR-nyckeltal för upphandlingsavdelningen finns med i kommunstyrelsens verksamhetsberättelse.

4. Framtida utveckling och utmaningar

För att möta behovet av stora besparingar de kommande åren behöver kommunens verksamheter bland annat fokusera på:

- Avtalsanalys och uppföljning av alla större/strategiska avtal
- Projekt 100% e-handel med fokus på leverantörsanslutningar och dialoger med alla förvaltningar.
- Kompetensutveckling av kommunens inköpsorganisation - Bättre direktupphandlingar och fler förnyade konkurrensutsättningar (FKU:er) inom befintliga avtal.
- Minska antalet direktupphandlingar genom upphandling av fler centrala ramavtal

Samhällsbyggnadsnämnden

1. Nämndens uppdrag enligt reglemente

Samhällsbyggnadsnämnden fullgör kommunens uppgifter inom miljö- och hälsoskyddsområdet, plan- och byggnadsväsendet samt är kommunens räddningsnämnd.

Nämnden ansvarar för att leda och samordna den fysiska över-siktliga planeringen och detaljplanering av mark- och vattenan-vändningen så att ett hållbart samhällsbyggande främjas.

Nämnden fullgör kommunens uppgifter inom områdena skydd mot olyckor, brandfarliga och explosiva varor och om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalie-olyckor.

Nämnden fullgör vidare de uppgifter som ska utföras av den kommunala nämnd som svarar för livsmedelsfrågor, alkohol- och tobaksfrågor, trafikfrågor, natur- och kulturmiljöfrågor, lagen om handel med vissa receptfria läkemedel, Lagen om bostadsanpassningsbidrag samt smittskyddslagen.

2. Verksamhetsåret 2019

Året som har gått har varit ett intensivt år för alla delar inom nämndens verksamhetsområde.

Det är ett fortsatt mycket stort tryck på kommunen att ta fram mark för bostäder och verksamheter. Efterfrågan på mark för bostadsändamål är fortfarande större än tillgången. Balans förvän-tas först under åren 2020-2021 då eftersläpningarna i detaljpla-neprocessen beräknas ha kommit ikapp. En större detaljplan är överklagad och därmed förskjuts den planerade byggnationen tills överklagandet är avgjort.

Under första delen av året antogs en ny stadsbyggnadsvision för Värnamo stad och en ny översiktsplan för Värnamo kommun.

Ett nytt samarbetsavtal med ökade intentioner har ingåtts med Lantmäteriet gällande registerkartan vilket medför en ökning i kvalitet och effektivitet.

Under 2019 har rekryteringar inom hälsoskyddsområdet kunnat göras. De två tjänsterna har renodlats för att mer fokuserat kunna arbeta inom området. Detta innebär att en planerad tillsyn kommer att kunna genomföras och att ambitionsnivån inom häl-soskyddsarbetet höjs. En viss del av resursen kommer även att an-vändas för samordning av kommunens klimatanpassningsarbete.

Miljöavdelningen har under 2019 genomfört informations-möten om hantering av schaktmassor med kommunens tekniska personal och privata entreprenörer. Frågor kring hur schaktmas-sor kan och får hanteras har blivit avsevärt fler under de senaste åren. En orsak tros vara den ökade exploatering som pågår i kommunen, med omfattande grävarbeten för att förbereda mark för bostäder och industri.

Räddningstjänsten i Värnamo bidrog med personal och material till skogsbränderna i Gislaved och Gnosjö kommun.

2.1 Digitalisering

Implementering av tjänstebaserat datautbyte pågår gentemot Lantmäteriet samt Trafikverket, vilket medför ett förbättrat och ef-fektivare arbetssätt. Framtagande av extern e-tjänst för beställning av kart/mät-tjänster driftsattes 2019, vilket medför förhöjd service för medborgare samt ett effektivare arbetssätt internt.

Ett projekt gällande digitalisering av detaljplaner pågår vilket är en förutsättning för att få en digital samhällsbyggnadsprocess.

Förvaltningen tar ofta del av utbildningar via webbsändningar för att minska resande, för att spara arbetstid och för att minska kostnader. I samband med rekryteringar så görs vissa intervjuer via Skype.

Planerare och handläggare använder sig av ett digitalt hand-läggarstöd som innehåller geodata från olika myndigheter. Det underlättar, förenklar och ger en snabbare och säkrare beslutspro-cess vid planering, lovgivning och annan ärendehantering.

Förvaltningen har köpt en större drönare som har ett bredare användningsområde. Avsikten med införskaffandet är att ersätta största delen av de externa flygfotograferingarna. Drönaren kom-mer även kunna användas inom räddningstjänst för att få fram lägesbilder och presentera bilder från värmekamera.

3. Nämndens mål, ekonomi, HR och övriga nyckeltal

Sammanfattande analys

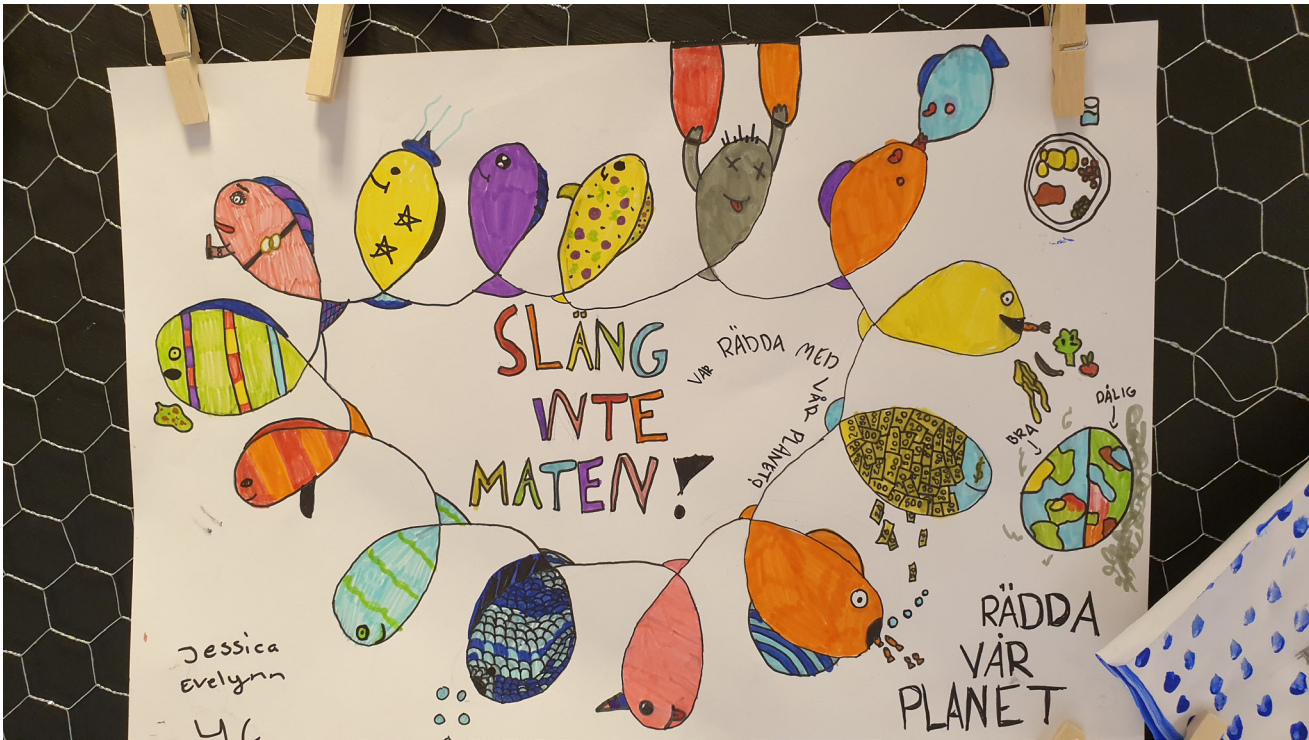
Nämnden har under året aktivt drivit samhällsbyggnadsfrågor ut-ifrån kommunens vision. Nämnden har hanterat flera detaljplaner som kommer att möjliggöra byggnation av fler bostäder samt fått i uppdrag att påbörja en detaljplan för en ny grundskola.

Nämnden har för att klara sitt uppdrag aktivt arbetat med att rekrytera personal. Rekrytering av deltidsbrandmän har varit i fokus under året, då det har varit svårt att klara bemanningen vid vissa deltidskårer. Nämnden har även svårt att rekrytera personal till andra arbetsområden. Det är därför viktigt att arbeta med att försöka behålla och utveckla befintlig personal.

Trots att nämnden hanterar en stor mängd ärenden lyckas nämnden hålla en hög kvalitet och kundnöjdhet.

3.1 Nämndens mål

Nämnden når eller är på god väg att nå flera av sina mål. Några av indikatorerna följs upp genom externa uppföljningar eller kom-munövergripande undersökningar. Vissa av dessa har inte genom-förts under 2019 eller så har kommunen valt att inte delta i årets undersökningar. Därför saknas värden för en del av indikatorerna.

3.1.2 Mål i sammandrag

KVALITET – grunduppdrag av god kvalitet för den vi är till för

Nämndmål:				Bedömning:
Planering och exploatering: En attraktiv stadsbyggnad som präglas av hållbar arkitektur, trygghet och tillgänglighet.				→
Indikatorer:	2018:	2019:	Målnivå 2019:	
Antal nya bostäder som möjliggörs av nya detalplaner. SKR, Öppna jämförelser Planläggning och tidsåtgång.	110	-	250	→
Hur ser du på hur trivsam bebyggelsen är. SCB Medborgarundersökning, fråga A3:3	-	6,5	7,2	→

Nämndmål:				Bedömning:
Myndighetsutövning: Kontakt med kommunen präglas av professionalitet och samordning. Handläggningen är effektiv, rättssäker och kompetent. I kontakt med kommunens myndighetsutövning upplever medborgaren en hög grad av servicekänsla och mervärde.				→
Indikatorer:	2018:	2019:	Målnivå 2019:	
Löpande insikt NKI SKL	76	77	80	→
Svenskt Näringsliv, företagsklimat	4,2	4,1	4,5	→

Nämndmål:				Bedömning:
Medborgarstöd: Medborgare och de som vistas i kommunen upplever att kommunens stöd präglas av professionalitet och samordning. Stödet är kompetent, effektivt och anpassat. I kontakt med kommunens stöd upplever medborgaren en hög grad av serviceskänsla och mervärde. Fotnot. Ej aktuellt efter införandet av kontaktcenter				→
Indikatorer:	2018:	2019:	Målnivå 2019:	
SCB Medborgarundersökning- Bemötande och tillgänglighet	58	55	80	→

Nämndmål:				Bedömning:
Utryckningstjänst: Medborgare och de som vistas i kommunen upplever att kommunens utryckningstjänst präglas av professionalitet och samordning. Hjälpen är kompetent, snabb och effektiv. I kontakt med kommunens utryckningsverksamhet upplever medborgaren en hög grad av trygghetskänsla och mervärde.				→
Indikatorer:	2018:	2019:	Målnivå 2019:	
SKRs Öppna jämförelser: Responstiden för räddningstjänst dvs. tid från 112-samtal till första resurs är på plats skall vara max 10 min.	9,8	10,0	10,0	→
Andelen heltidsbrandmän som uppnår den årliga övningstiden på 150 timmar.	80%	80%	80%	→
Andelen heltidsbefäl som uppnår den årliga övningstiden på 50 timmar.	80%	85%	80%	→
Andelen deltidsbrandmän som uppnår den årliga övningstiden på 50 timmar.	80%	85%	80%	→

DELAKTIGHET – medborgare och medarbetare är delaktiga i kommunens utveckling

Nämndmål:				Bedömning:
Medarbetaren upplever att nämndens verksamhet präglas av dialog och tydlighet. Medarbetaren upplever delaktighet och möjlighet att påverka.				→
Medborgaren upplever att nämndens verksamhet präglas av dialog och tydlighet. Medborgaren upplever delaktighet och att kommunens utvecklingsarbete sker i olika forum med möjlighet att påverka.				→
Indikatorer:	2018:	2019:	Målnivå 2019:	
KKiK mått 2. Hur stor andel av medborgarna som tar kontakt med kommunen via telefon får ett direkt svar på en enkel fråga?	47	65	90	↗
KKiK mått 3. Hur stor andel av medborgarna uppfattar att de får ett gott bemötande när de via telefon ställt en enkel fråga till kommunen?	83	88	95	↗
Indikator avseende medborgardialog/påverkansforum: Antal genomförda samverkan/aktiviteter per år med externa aktörer och/eller medborgare.	30	10	3-4	→
Medarbetarundersökning, kvalitetsområde Mål och uppföljning	-	4,0	4,0	→
Medarbetarundersökning HME (Hållbart MedarbetarEngagemang) Styrning	-	74	80	→
Medarbetarundersökning, kvalitetsområde Arbetsplatsträffar	-	3,6	4,0	→
Medarbetarundersökning NMI (Nöjd medarbetarindex)	-	78	80	→

KOMPETENSFÖRSÖRJNING – arbetsgivare kan anställa de medarbetare de behöver

Nämndmål:				Bedömning:
Medarbetarna upplever att arbetssituationen präglas av tydligt ledarskap, delaktighet, respektfullt bemötande, och personlig utveckling så att rätt kompetens behålls och kan rekryteras.				→
Indikatorer:	2018:	2019:	Målnivå 2019:	
Mål med samverkan med andra aktörer för att underlätta rekrytering/behålla kompetens/kompetensutveckla: Jag kan tänka mig att rekommendera andra i min närhet att börja arbeta på min arbetsplats	-	4,2	4,5	→
Medarbetarundersökning: Hållbart medarbetarengagemang HME, Ledarskap	-	77	78	→
Medarbetarundersökning: Hållbart medarbetarengagemang HME, Motivation	-	82	80	↗
Medarbetarundersökning: den enskilda frågan "Vad tror du, har du bytt arbetsgivare om ett år?"	-	-	90	—

KLIMAT – klimatsmarta val underlättas

Nämndmål:				Bedömning:
Nämnden minskar sin klimatpåverkan inom områdena transport och energianvändning (infrastruktur – kollektivtrafik).				↗
Indikatorer:	2018:	2019:	Målnivå 2019:	
Andel bokade personbilar som drivs med förnybara drivmedel (% förnybart drivmedel)	55	600	50	↗
Antalet körda km/årsarbetare (personbil inkl privat bil i tjänsten) (km/årsarbetare)	343	400	725	↗
Antal personbilar som drivs med förnybara drivmedel	3	3	1	→
Antalet körda km/år med elbil	-	-	8 000	—
Antalet körda km/år med elcykel	100	-	250	—

= Helt uppfyllt = I hög grad uppfyllt = Delvis uppfyllt = Ej uppfyllt = Ej utvärderat ↗ = Ökad → = Oförändrad ↘ = Minskad — = Inget värde angivet

3.2 Nämndens Ekonomi

3.2.1 Driftsredovisning

Samhällsbyggnadsnämndens driftbudget för 2019 är 63,4 miljoner kronor. Helåret 2019 visar ett överskott på 2,1 miljoner kronor. Driftskostnaderna redovisar ett underskott på 1,2 miljoner kronor. Underskottet täcks av 3,3 miljoner kronor högre intäkter främst inom plan och byggverksamheten.

3.2.2. Investeringsredovisning

Samhällsbyggnadsnämndens investeringsbudget för 2019 är 5,1 miljoner kronor. Helåret 2019 visar ett överskott på 3,1 miljoner kronor. Överskottet beror bland annat på att inköpet av nytt ärendehanteringssystem och utvecklingen av räddningstjänstens övningsfält har blivit senarelagda. Båda projekten planeras att genomföras under år 2020.

3.2.2. Ekonomi i sammandrag

Driftverksamhet

Belopp i miljontals kronor (mnkr)	Budget 2019	Bokslut 2019	Avvikelse	Bokslut 2018
Intäkter	-16,1	-19,2	3,1	-20,3
Kostnader	79,5	80,4	-1,0	83,0
Nettokostnad	63,4	61,2	2,1	62,7

Resultat per verksamhetsblock	Budget 2019	Bokslut 2019	Avvikelse	Bokslut 2018
Nämnd och styrelseverksamhet	0,7	0,7	0,0	0,6
Övrig politisk verksamhet	0,2	0,2	0,0	0,0
Fysisk/teknisk planering	12,9	10,7	2,2	13,2
Trafik och parkering	1,2	1,1	0,1	0,0
Miljö-/hälsoskydd myndighets utövning	3,3	2,5	0,8	3,3
Miljö-/hälsoskydd hållbar utveckling	0,1	0,0	0,1	0,0
Alkoholtillstånd m.m	0,2	0,0	0,2	0,1
Räddningstjänst	35,6	35,3	0,3	34,9
Totalförsvar och samhällsskydd	0,0	-0,1	0,1	-0,1
Trygghetsservice	1,2	1,2	0,0	1,2
Bostadsanpassningsbidrag	3,3	3,3	0,0	3,3
Brottsförebyggande åtgärder	0,1	0,1	0,0	0,1
Administration, samhällsbyggnadsförv	4,5	6,2	-1,7	6,1
Nettokostnad	63,3	61,2	2,1	62,7

Investeringar

Belopp i miljontals kronor (mnkr)	Budget 2019	Bokslut 2019	Avvikelse	Bokslut 2018
Inkomster	0,0	0,0	0,0	0,0
Utgifter	5,1	2,0	3,1	3,6
Nettoinvesteringar	5,1	2,0	3,1	3,6
Största investeringar				
Övningsfält, Räddningstjänsten	1,5	0,2	1,3	0,0
Digitalisering detaljplaner	0,8	0,5	0,3	0,0
Ärendesystem, BoM	0,7	0,0	0,7	0,0

3.3 Nämndens HR

Under året har personalomsättningen varit högre än 2018 vilket har gjort att personalen inom vissa områden periodvis haft en högre arbetsbelastning än normalt. Nämnden tror att detta är en tillfällig topp och bedömer att siffrorna kommer att vara lägre kommande år. Då nämnden har svårt att rekrytera personal till vissa arbetsområden är det viktigt att arbeta med att försöka behålla och utveckla befintlig personal.

	2018-12-31	2019-12-31	Förändring		
Tillsvidareanställda, antal	86	81	-5		
Tillsvidareanställda, årsarbetare	85	80	-5		
Tidsbegränsat månadsanställda, antal	4	5	+1		
Tidsbegränsat månadsanställda, årsarbetare	4	5	+1		
Andel kvinnor, %	39,5	45,7	+6,2 procentenheter		
Sysselsättningsgrad, %	99,0	98,9	-0,1 procentenheter		
Övertid, tkr	517	403	-114		
Övertid, timmar	1 677	1 159	-518		
Mertid, tkr	280	269	-11		
Mertid, timmar	475	984	+509		
Timlön, tkr	2 756	2 679	-77		
Timlön, timmar	2 395	2 199	-196		
Sjukfrånvaro, %	2,62	2,92	+0,3 procentenheter		
Andel sjukfrånvaro längre än 60 dagar, %	32,57	31,11	-1,46 procentenheter		
Sjuklön (månadsavlönade, timavlönade), kr	409	548	+139		
Personalomsättning, %	1,2	14,8	+13,6 procentenheter		
Personalomsättning exkl. pensionsavgångar, %	0	12,3	+12,3 procentenheter		
Pensionsavgångar, antal faktiska	1	2	+1		
Pensionsavgångar prognos (beräknat vid 65 års ålder)	Prognos 2020	Prognos 2021	Prognos 2022	Prognos 2023	Prognos 2024
Antal	2	0	3	1	0

3.4. Övriga omsättningstal och nyckeltal

	2017	2018	2019
Tillsyn (antal) Rtj	70	71	72
Externutbildning (antal utbildade)	3 000	1 450	2 100
Flytväst/is paket (antalet utlånade)	320	514	500
Bostadsanpassning (antal)	125	119	110
pris per ärende i kr	27 408	28 119	25 982
Bygglov (antal)	350	368	301
pris per ärende i kr	10 700	8 697	13 970

4. Framtida utveckling och utmaningar

Värnamo kommun är inne i en mycket expansiv period vilket medför många både stora och små uppdrag för nämnden/förvaltningen. För att klara denna utmaning behöver kommunen få fram viktiga styrdokument som till exempel fördjupningar av översiktsplanen och en plan för hur Värnamo centrum ska utvecklas med mera. Det måste även finnas en planberedskap så att inte brist på planlagd mark blir ett hinder för kommunens utveckling. Förvaltningen kommer att arbeta med att ta en större och tydligare roll i samhällsplaneringen med fokus på hållbar och mänsklig tillväxt.

Det pågår ett nationellt arbete i form av ett antal regeringsuppdrag som Boverket och Lantmäteriet fått inom samhällsbyggnadsområdet. Det gäller bland annat digitalisering av samhällsbyggnadsprocessen och standardisering av den nationella datainfrastrukturen vilket är nödvändigt för att utveckla effektiviteten inom offentlig förvaltning och för att öka tillgängligheten av information. Detta är en process som kommer att påverka samhällsbyggnadsförvaltningens verksamhet och arbetssätt under kommande år.

Räddningstjänsten är en viktig del i kommunens arbete med att vara en mänsklig tillväxtkommun där tryggheten för medborgaren är i fokus. En av de stora utmaningarna är att kunna behålla en organisation som har förmåga i hela kommunen och som kan bereda människors liv och hälsa samt egendom ett tillfredsställande och likvärdigt skydd mot olyckor. Räddningstjänsten har blivit en allt viktigare och naturligare del för medborgarna att vända sig till vid behov av hjälp. Detta medför att räddningstjänsten har fått ett allt bredare ansvarsområde.

Servicenämnden

1. Nämndens uppdrag enligt reglemente

Servicenämnden ansvarar för och skall i enlighet med de riktlinjer kommunfullmäktige anger, till självkostnadspris tillhandahålla tjänster till kommunens förvaltningar avseende kommunens samlade kostverksamhet, kommunens centrala vaktmästeri med ansvar för reproverksamhet, intern turbilsservice och posthantering, kommunens övergripande ansvar för drift och support av kommunens nätverk, datorer och telefoni. IT-avdelningen ska arbeta med viss utveckling inom IT, vara ett stöd till övriga nämnder i deras IT-utveckling och upprätthålla fastställd nivå för IT-säkerhet. Servicenämnden ansvarar även för kommunens bemanningsenhet för vikariehantering inklusive kommunens resurspoolspersonal för kost, omsorg och förskola. På uppdrag av kommunstyrelsen driver servicenämnden kommunens kontaktcenter inklusive centrala televäxel samt där tillhörande övrig verksamhet. Sedan den 1 april 2019 ansvarar servicenämnden också för kommunens samtliga bilar under 3,5 ton samt kommunens logistikenhet. Servicen ska medverka till att underlätta för berörda nämnders genomförande av sin verksamhet.

2. Verksamhetsåret 2019

Servicenämndens verksamhet ska fungera som en hängränna mellan stuprören = förvaltningarna och vara ett stöd som gör att förvaltningarna kan ägna sig åt sin kärnverksamhet. Nämndens verksamheter arbetar i huvudsak på uppdrag. 2019 har handlat om heltidsresan inom kostverksamheten, upphandling av närproducerad mat, nytt grossistavtal där svenska råvaror och ekologiskt prioriterats och arbete med att minska matsvinnet. Bemanningsenheten har tillsammans med HR-avdelningen arbetat med att utveckla en bokningsmodul i personalsystemet Heroma tillsammans med leverantören CGI. Kontaktcenter har löst allt fler ärenden åt medborgarna och upphandlat en ny telefoniplattform som inneburit lägre abonnemangspriser, bättre serviceavtal och uppgraderingar av fler tjänster och funktioner. En översyn av förvaltningarnas abonnemang har genomförts.

”Plan för centrala strategier för digitalisering 2019-2022” har antagits av kommunfullmäktige vilket har inneburit att servicenämnden fått i uppdrag att senast den 31 december 2019 ta fram ett förslag till åtgärdsplan för stabila tekniska förutsättningar för digitalisering. I planen som kommunfullmäktige antagit

ingår även uppdrag kring Styrning för realisering av nytta och frigörande av resurser för utveckling och digital delaktighet och kompetensförsörjning. Servicenämnden är involverad även i dessa uppdrag via IT-avdelningen och kontaktcenter vilket kommer medföra insatser under åren 2020-2022.

Fokus på säkerheten har medfört satsningar för att säkerställa informationssäkerhet och tillgänglighet på infrastrukturnivå. Säkerhetsproblem i Heroma har medfört omfattande insatser. Höga kostnader för licenser har resulterat i en förstudie inför avtalsförnyelse år 2020.

Logistikenheten övergick till servicenämndens ansvar den 1 april 2019. En översyn har gjorts av verksamheten vilket inneburit att logistikenheten går samman med enheten för post och tryckeri från och med den 1 januari 2020.

2.1 Digitalisering

Arbetet med att utveckla e-tjänster är en viktig del i kommunens digitalisering. Projektet ska göra det enklare och smidigare för Värnamo kommuns medborgare att själva välja när de vill genomföra sina ärenden för att slippa vara beroende av kommunens öppettider. Kontaktcenter är drivande i projektet tillsammans med kommunens övriga förvaltningar. Ett antal e-tjänster är framtagna eller på gång att färdigställas, exempelvis e-tjänsten för att en vårdnadshavare ska kunna ansöka om specialkost för sitt barn, e-tjänsten där medborgare ska kunna lämna synpunkter via kommunens webbplats, e-tjänsten för att beställa kartor, etcetera. Finansiering för projektet finns till och med år 2020. Från och med år 2021 bör detta projekt övergå till ordinarie verksamhet inom kontaktcenter, förutsatt att budget tillförs. Arbetet med att effektivisera leveransprocesser för digitala enheter har inletts och fortsätter. Nya lösningar för att säkerställa säkerhet avseende säkerhetskopiering och backuptagning är genomförda under året. Kostverksamheten har utökat användningen av Skypesamtal till förmån för minskade resor som är tidskrävande och miljöbelastande. Ett webbaserat utbildningsprogram har tagits fram för att ge medarbetare möjlighet att utföra det på sin arbetsplats för att spara restid, samt för att undvika dyra föreläsare och kostnader för vikarier. Medarbetaren kan genomföra sin utbildning i etapper när tid finns.

3. Nämndens mål, ekonomi, HR och övriga nyckeltal

Sammanfattande analys

Utifrån det uppdrag som servicenämnden har, kan måluppfyllelsen anses som god. Hälften av kvalitetsmålen är helt uppfyllda och vad gäller delaktighet, kompetensförsörjning och klimat är samtliga mål uppfyllda. Servicenämnden har en god balans i ekonomin och redovisar ett överskott för året. Med fokus på sjukfrånvaro har nämnden även lyckats att minska sjukfrånvaron totalt. Ett omfattande digitaliseringsarbete pågår inom nämndens enheter, vilket på sikt gynnar både förvaltningar och medborgare. I nämndens klimatarbete har fokus lagts på matsvinn och fossiloberoende bilar, som på sikt kommer att bidra till en positiv utveckling i arbetet mot ett hållbart samhälle.

3.1 Nämndens mål

Kvalitet - servicenämnden når måluppfyllelse i tre av sex mål, andelen lösta bokningar i bemanningsenheten, kundnöjdheten gällande bemötandet på IT-avdelningen samt ökad volym av kopiering i tryckeriet. Lösningsgraden för lösta bokningar i bemanningsenheten uppgår i snitt till 87 procent. Det är en markant ökning av lösta ärende jämfört med tidigare år, trots att antalet beställningar har ökat med drygt 5 000 jämfört med 2018. Utveckling och anpassning i systemet, en god dialog och gott samarbete med verksamheterna är skäl till måluppfyllelsen. Inom förskola/fritids löser bemanningsenheten 94 procent av alla beställningar, inom kosten 91 procent. I omsorgen löser enheten 86 procent för särskilt boende, 84 procent för hemtjänsten och 83 procent för funktionshinderomsorgen. IT-avdelningen har fokus på kundbemötandet och följer sina resultat löpande.

Trenden för kundnöjdheten i nämndens seniorrestauranger är nedåtgående och allt färre äter på restaurangerna. Skälet som

anges till detta är framförallt det ökade lunchpriset. Något resultat från skolan kan inte presenteras då enkäten fortfarande är under arbete inom skolan. Tidigare mätningar har dock pekat på att elever i lägre klasser över lag är mer nöjda med maten än vad de äldre eleverna är. I kundnöjdheten finns dock så mycket mer än bara maten, hela matsituationen påverkar matupplevelsen och här har kommunens nämnder/förvaltningar ett gemensamt ansvar. Kontaktcenter har visat en tydlig ökning av andelen lösta ärenden under 2019 och för årets tre sista månader uppgår andelen lösta ärenden till 34 procent. Över året är resultatet något lägre, 31 procent, men sett till utvecklingskurvan är trenden positiv.

Delaktighet - Servicenämndens mål för delaktighet mäts delvis via resultatet av kommunens medarbetarundersökning. Nämnden når målet både vad gäller Mål och uppföljning och Styrning. Resultatet för kvalitetsområdet Arbetsplatsträffar ligger dock kvar på samma nivå som vid föregående mätning men är ändå högre än kommunens resultat som helhet.

Kompetensförsörjning - Servicenämnden når målet för kompetensförsörjning där mätning görs kring ledarskap och motivation. Vid årets mätning uppgår resultatet för ledarskap till 79 jämfört med 73 vid mätningen år 2017. När det gäller motivation uppgår årets resultat till 74 jämfört med 72 vid föregående mätning. Inom samtliga områden, både vad gäller kvalitetsmålen för Delaktighet och för Kompetensförsörjning har särskilda insatser gjorts för att uppnå bättre resultat och på sikt nöjdare medarbetare. Den enskilda frågan kring Vad tror du, har du bytt arbetsgivare om ett år?” har tagits bort i årets mätning, varför resultat ej kan redovisas.

Klimat - I kvalitetsmålet klimat når servicenämnden måluppfyllelse, både vad gäller matsvinn, andelen bilar med förnybara drivmedel samt vad gäller antalet bilar med biogas/elhybrid/elbilar.

3.1.2 Mål i sammandrag

KVALITET – grunduppdrag av god kvalitet för den vi är till för

Nämndmål:				Bedömning:
Servicenämndens tjänster ger övriga förvaltningar förutsättningar till effektiv resursanvändning genom en god leveranssäkerhet och kvalitet.				
Indikatorer:	2018:	2019:	Målnivå 2019:	
Andelen genomförda bokningar av bemanningsenheten	80%	87%	81%	
Kommunens totala kopieringsvolym bör minska medan tryckeriets andel av kommunens totala kopieringsvolym ska öka*	20,1%	23%	20,5%	
Kundnöjdheten inom kostens seniorrestauranger ska öka	90,5%	83,3%	91,0%	
Kundnöjdheten inom kostens skolrestauranger ska öka**	72,4%	-	76,0%	
IT-avdelningens kundbemötande	94,4%	97,1%	94,9%	
Kontaktcenter, andel lösta ärenden***	-	31%	35 %	

*Osäkert värde pga. att mätförutsättningar har ändrats mellan åren.

**Resultat av mätningen okänt. Elevenkäten sammanställs under våren 2020.

***Medborgaren får hjälp i första kontakten med kontaktcenter och behöver inte återkomma

DELAKTIGHET – medborgare och medarbetare är delaktiga i kommunens utveckling

Nämndmål:				Bedömning:
Medborgare och förvaltningens medarbetare upplever att verksamheten präglas av dialog, tydlighet, delaktighet och med möjlighet att påverka.				
Indikatorer:	2018:	2019:	Målnivå 2019:	
Placering i KKIK-mätning* (lägre nivå ger bättre resultat)	51	40	46	
Medarbetarundersökning, kvalitetsområde Mål och uppföljning	-	4,1	4,1	
Medarbetarundersökning HME (Hållbart medarbetarengagemang) Styrning	-	79	77	
Medarbetarundersökning, kvalitetsområde Arbetsplatsträffar	-	3,9	4,0	
*2018 plats 133 av 260 kommuner = 51 , 2019 plats 103 av 260 kommuner = 40				

KOMPETENSFÖRSÖRJNING – arbetsgivare kan anställa de medarbetare de behöver

Nämndmål:				Bedömning:
Servicenämndens medarbetare är nöjda med sin upplevda arbetssituation i frågor som ledarskap, motivation och personlig utveckling.				
Indikatorer:	2018:	2019:	Målnivå 2019:	
Medarbetarundersökning: Hållbart medarbetarengagemang HME, Ledarskap	-	79	75	
Medarbetarundersökning: Hållbart medarbetarengagemang HME, Motivation	-	74	74	
Medarbetarundersökning: den enskilda frågan ”Vad tror du, har du bytt arbetsgivare om ett år?”	-	-	71	

KLIMAT – klimatsmarta val underlättas

Nämndmål:				Bedömning:
Servicenämnden ska minska sin klimatpåverkan.				
Indikatorer:	2018:	2019:	Målnivå 2019:	
Andel personbilar och lätta lastbilar som drivs med förnybara drivmedel	30%	37%	37%	
Antal biogas/elhybrid/elbilar	80 st	101 st	100 st	
Andelen slängda måltidsportioner/serverade måltidsportioner ska minska	11%	10%	10,7%	

= Helt uppfyllt = I hög grad uppfyllt = Delvis uppfyllt = Ej uppfyllt = Ej utvärderat = Ökad = Oförändrad = Minskad = Inget värde angivet

3.2 Nämndens Ekonomi

3.2.1 Driftsredovisning

Servicenämndens driftbudget för 2019 är 32,8 miljoner kronor. Helåret 2019 visar ett överskott på 1,6 miljoner kronor. Till överskottet bidrar bland annat logistik- och fordonverksamheten som bedrivs av serviceförvaltningen från 1 april 2019. Det positiva resultatet som uppgår till 0,7 miljoner kronor beror på att en stor andel leasade verksamhetsfordon har lösts in under året och de slutliga kostnaderna för dessa fordon blev betydligt lägre än förväntat. Överskottet som har uppstått i samband med detta, har återlämnats till berörda förvaltningar, så även till serviceförvaltningen.

Kontaktcenter- och telefoniväxelverksamheten redovisar ett positivt resultat som uppgår till 0,6 miljoner kronor. Under året har verksamheten haft både långtids- och korttidssjukskrivningar. Dessa har medfört lägre kostnader för personal i jämförelse med budget, då vikarier tillsatts med stor återhållsamhet. Dessutom har lokalkostnader varit lägre än budgeterat vilket har ytterligare bidragit till överskottet för verksamheten.

Även bemanningsverksamheten redovisar en mindre positiv avvikelse om knappt 0,2 miljoner kronor i jämförelse med budget

trots merkostnader för att åtgärda säkerhetsbrister i Heromas webbfunktioner som uppstod under första halvåret.

Staben och underliggande post-och tryckeri redovisar tillsammans ett nettoresultat som uppgår till 0,8 miljoner kronor. Anledningen till överskottet är stor återhållsamhet vid nyttjande av medel avsatta för externa tjänster och konsulter.

Till skillnad mot föregående års överskott redovisar kostverksamheten för år 2019 ett negativt resultat om -0,5 miljoner kronor. Orsaken till underskottet är bland annat högre livsmedels- och förbrukningskostnader än budgeterat i samband med uppstart av ett nytt tillagningskök på Exposkolan. Trots tidigare prognos om högre personalkostnader i jämförelse med budget har kostverksamheten uppnått kostnadsneutraliteten vid införandet av heltid och totalt sett redovisas lägre personalkostnader i jämförelse med tillgängligt budgetutrymme.

IT-verksamheten redovisar ett underskott för år 2019 som uppgår till -0,3 miljoner kronor. Orsaken till underskottet är högre systemkostnader efter införandet av det nya ekonomisystemet Raundance i förhållande till tillgängligt budgetutrymme inom IT-schablonen.

3.2.2. Investeringsredovisning

Servicenämndens investeringsbudget för 2019 är 17,8 miljoner kronor. Helåret 2019 visar ett överskott på 12 miljoner kronor. Investeringsutgiften uppgår till 5,8 miljoner kronor vilket innebär en svag investeringstakt (33 % av totala investeringsmedel) i jämförelse med investeringsplanen. Den största andelen av investeringsanslaget omfattar IT- investeringar. Orsaken till att investeringar inte har fullföljts 2019 är delvis personalens stora arbetsbelastning med löpande drift och därmed brist på möjlighet till handledning och projektledning av inhyrda konsulter. Delvis att nyttjandegraden på datamaskinell utrustning har förlängts i jämförelse med tidigare bedömning. Dessutom i avvaktan på kommunstyrelsens beslut utifrån resultat av utredningen beträffande planen för framtida tekniska förutsättningar för digitalisering har vissa planerade investeringar skjutits fram i tiden.

Kostverksamheten fortsätter med att upprusta sina kök och logistikenheten fortsätter även nästa år med projektet att anpassa kommunens fordonsflotta och göra den fossiloberoende. Därför planerar serviceförvaltningen att huvuddelen av återstående outnyttjat investeringsanslag förs över till år 2020 för att slutföra påbörjade investeringar under 2019.

3.2.3. Ekonomi i sammandrag

Driftverksamhet

Belopp i miljoner kronor (mnkr)	Budget 2019	Bokslut 2019	Avvikelse	Bokslut 2018
Intäkter	-137,1	-126,7	-10,4	-113,1
Kostnader	169,9	158,0	12,0	136,3
Nettokostnad	32,8	31,3	1,6	23,2

Resultat per verksamhetsblock	Budget 2019	Bokslut 2019	Avvikelse	Bokslut 2018
Servicenämnd	0,5	0,5	0,0	0,5
Serviceförvaltning*	5,7	4,9	0,8	7,1
IT-verksamhet	19,6	19,9	-0,3	15,7
Kostverksamhet	3,4	3,9	-0,5	0,2
Bemanningsenheten	0,3	0,1	0,2	-0,3
Kontaktcenter**	1,3	0,7	0,6	0
Logistik o Fordon***	2,0	1,3	0,7	0
Nettokostnad	32,8	31,3	1,6	23,2

* verksamhetsblock omfattar verksamheter: Stab och Post och Tryckeri
** * bedrivs av serviceförvaltningen på uppdrag av kommunstyrelsen fr.o.m. 1 januari 2018.Kommunbidraget utges enbart för växletelefoni.
*** bedrivs av serviceförvaltningen from 1 april 2019, därför inga jämförelsesiffror för år 2018

Investeringar

Belopp i miljoner kronor (mnkr)	Budget 2019	Bokslut 2019	Avvikelse	Bokslut 2018
Inkomster	0,0	0,0	0,0	0,0
Utgifter	17,8	5,8	12,0	10,7
Nettoinvesteringar	17,8	5,8	12,0	10,7

Största investeringar				
Programvara centralt	3,1	1,0	2,1	0,8
Nätverksinfrastruktur	1,0	1,0	0,0	0,0
Köksutrustning/inventarier	1,5	0,9	0,6	1,8

3.3 Nämndens HR

Servicenämnden växer i takt med att uppdragen blir fler. Sysselsättningsgraden för medarbetarna ökar vilket kan hänföras till heltidsresan inom kostverksamheten, fler medarbetare i bemanningsenhetens pooler och att logistikenheten har förts över från upphandlingsnämnden till servicenämnden. Sjukfrånvaron minskar totalt sett. Den längre sjukfrånvaron ökar dock något. Insatser har gjorts och kommer att göras för att ytterligare minska sjukfrånvaron. Heromas säkerhetsproblem och driftproblem under året har medfört ökade kostnader för övertid. Ökad rörlighet på arbetsmarknaden har medfört att personalomsättningen ökat något.

3.3.1 HR i sammandrag

	2018-12-31	2019-12-31	Förändring
Tillsvidareanställda, antal	189	198	+9
Tillsvidareanställda, årsarbetare	169	187	+18
Tidsbegränsat månadsanställda, antal	11	11	Oförändrat
Tidsbegränsat månadsanställda, årsarbetare	9	11	+2
Andel kvinnor, %	87,8	85,4	-2,4 procentenheter
Sysselsättningsgrad, %	89,2	94,6	+5,4 procentenheter
Övertid, tkr	70	90	+20
Övertid, timmar	181	214	+33
Mertid, tkr	650	276	-374
Mertid, timmar	3 661	1 538	-2 123
Timlön, tkr	2 637	2 706	+69
Timlön, timmar	20 225	20 095	-130

Sjukfrånvaro, %	8,58	6,90	-1,68 procentenheter
Andel sjukfrånvaro längre än 60 dagar, %	46,20	57,66	+11,46 procentenheter
Sjuklön (månadsavlönade, timavlönade), kr	1 047	1 058	+11
Personalomsättning, %	7,4	7,8	+0,4 procentenheter
Personalomsättning exkl. pensionsavgångar, %	4,7	5,7	+1,0 procentenheter
Pensionsavgångar, antal faktiska	5	4	-1

Pensionsavgångar prognos (beräknat vid 65 års ålder)	Prognos 2020	Prognos 2021	Prognos 2022	Prognos 2023	Prognos 2024
Antal	5	3	8	5	2

4. Framtida utveckling och utmaningar

Trots måluppfyllelse gällande matsvinn, fortsätter arbetet under år 2020 tillsammans med kostverksamhetens kunder. Att anpassa organisationen för att klara heltidsresan, att arbeta med kompetensutveckling, produktutveckling och goda måltider lagade från grunden samt att jobba med den senaste tekniken kommer vara viktigt för att maten som hamnar på tallriken ska vara god och vällagad. För att vända den nedåtgående trenden gällande kundnöjdheten i servicenämndens seniorrestauranger och få fler ätande, ska en översyn göras av antalet restauranger totalt i kommunen. I översynen ingår också att se över hela måltidssituationen, både vad gäller kostnader och trivsel. Detsamma gäller den nedåtgående trenden gällande kundnöjdhet inom skolan. En plan finns för båda uppdragen och kommer att lyftas med kostverksamhetens kunder under första delen av år 2020.

Trots god måluppfyllelse gällande andelen genomförda bokningar av vikarier finns det en fortsatt utvecklingspotential inom bemanningsenheten. Dels kring ett anpassat bokningssystem så att verksamheten och dess kunder ska kunna arbeta effektivt, dels kring en helhetslösning där bemanningsenheten kan vara ett stöd i förvaltningarnas utmaning kring heltid som norm. En bemanningscontroller som kan utbilda och stötta verksamhetschefer i bemanningsplanering och schemaoptimering ger Värnamo kommun en god grund som den stora arbetsgivare kommunen är.

Kontaktcentrets främsta mål är att lösa medborgarnas frågor direkt i kontaktcentret och för det krävs hög kompetens hos kommunvägledarna. Kompetenshöjande insatser kommer i första hand att ske via samarbete med samtliga förvaltningar. Inom den interna servicen märks en ökad efterfrågan kring telefonbeställningar, utfärda tjänstekort, underhålla och utveckla e-tjänster och det finns även önskemål om att kontaktcenter ska ta över fler arbetsuppgifter. För att skapa utrymme till den ökade efterfrågan krävs det att kontaktcenter har fullt fokus på effektivisering, digitalisering och kvalitetsarbete. På sikt krävs fler resurser för att kunna ta emot nya uppdrag.

I IT-avdelningens ”Åtgärdsplan för stabila tekniska förutsättningar för digitalisering” som är framtagen för beslut, finns beskrivning av IT-avdelningens nuläge samt de behov och utvecklingsområden som finns inom IT. Avdelningens framtid och förmåga att leverera kräver att IT-avdelningen går från en förvaltande avdelning till ett proaktivt IT-center med en leveranskapacitet som kan möta kundernas behov.

Under år 2019 har Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) genomfört en revision av IT-avdelningens serverrum vilket har resulterat i ett nu beslutat åtgärdspaket. Syftet är att säkra leveranskapacitet och informationssäkerhet för kommunens kritiska verksamhetssystem. Projektet kommer att pågå under 2020 och 2021.

Förvaltningsmodellen PM3 kommer att påverka medarbetarna på IT-avdelningen då olika roller i modellen ska följas. Kompetenshöjande insatser och olika utvecklingsmöjligheter på arbetsplatsen kommer att vara en viktig ingrediens i IT-avdelningens kommande arbete. Ändå kan vissa större projekt och aktiviteter kräva specialistkompetens som kommunen saknar och kan komma att kräva upphandling av konsultinsatser. Översyn av kommunens kopieringsprocesser kommer att genomföras för att om möjligt, effektivisera och minska kostnaderna för kopiering.

Fortsatt arbete med att satsa på fordon som drivs med förnybart bränsle. Projektet ”Värnamo laddar upp” pågår till slutet av år 2020 vilket gör att infrastrukturen med laddstationer fortsätter att byggas ut.

Kulturnämnden

1. Nämndens uppdrag enligt reglemente

Nämnden svarar för den allmänkulturella verksamheten, kommunens bibliotek samt konsumentvägledning.

2. Verksamhetsåret 2019

Gummifabriken och det nya stadsbiblioteket har blivit en succé. Detta bekräftades av resultatet i medborgarundersökningen. Nöjd-medborgar-index (NMI) för kulturen har stigit till 71 från att tidigare ha pendlat runt 60-strecket. Rikssnittet ligger på 61 och ingen kommun har högre än 74. Ökningen gäller samtliga tre områden som mäts: biblioteksverksamheten, utställnings- och konstverksamheten samt teaterföreställningar och konserter.

Utmaningen nu består i att hitta rätt balans i den nya organisationen och utveckla samverkan inom Gummifabriken ytterligare. Att hålla budget och skapa en hållbar arbetssituation för personalen, och samtidigt fortsätta motsvara de förväntningar som kommuninvånarna har både på Gummifabriken som sådan och på ett rikt kulturutbud i Gummifabriken och på andra platser.

I mars var det premiär för öppet med självservice och värdar på stadsbiblioteket på vardagsmorgnar och kvällar. Detta möjliggör att hålla bibliotekslokalerna mer öppna med befintliga personalresurser och samtidigt tillgängliggöra bibliotekariernas kompetens på tider när den behövs som bäst. Därtill har utvecklingen av tjänsten ”Boka en bibliotekarie” fortsatt.

Antal besökare på stadsbiblioteket ligger fortsatt på en hög nivå. Totalt var det 152 917 besök under år 2019. Utlåningen på stadsbiblioteket ligger högre än innan flytten, samtidigt som trenden i riket är sjunkande utlåningstal. Utlåning av brädspel har startats och biblioteksbusen har nu ett fröbibliotek.

I likhet med övriga nämnder har kulturnämnden ett effektiviseringsuppdrag motsvarande två procent åren 2020–2022. För att uppnå denna effektivisering lades biblioteksfilialen på Vrån ned i oktober 2019.

Under hösten har inköp av en ny biblioteksbus utretts. Utredningen föreslår bland annat att hela biblioteksverksamheten genomlysas med särskilt fokus på biblioteksbusen samt att projektering för inköp av en mindre buss som kan köras med B-körkort inleds. Frågan behandlas politiskt under våren 2020.

Smålands Litteraturfestival SmåLit kunde för första gången genomföras i de nya lokalerna och det blev den mest lyckade upplagan hittills. Föreställningen Melancholia som genomfördes i samverkan med teaterföreningen samt Smålands Musik och Teater, satte Gummifabriken på kartan som en kulturell arena och

visade på husets potential. I mars invigdes Flygel för Gummifabriken genom en konsert med Staffan Scheja. Flygeln är designad av Mats Theselius och inköpet har finansierats genom sponsoring. Barnutställningen Dino Deluxe blev en publiksuccé och i augusti var det världspremiär för dokumentärfilmen ”Fänge hos al-Qaida”. I programverksamheten i övrigt märktes de välbesökta utställningarna ”Sarajevo genom 100 år” och ”Älskade radio” med tillhörande program. I ett led att utveckla kulturen utanför centralorten, har flera olika program för både barn och vuxna turnerat på filialerna. Nya inslag i programutbudet var bland annat kulturquiz, musikmeditation, Green Friday samt Lux verba.

Samverkan med kulturskolan har stärkts ytterligare under året, bland annat har arbetet med dansutveckling fortsatt. Efter utredning beslutades dock att kulturskolan inte ska överföras till kulturnämnden, då en väl fungerande samverkan mellan skola och kulturskola är helt avgörande för att kunna erbjuda alla barn en god och likvärdig tillgång till professionell kultur och eget kulturutövande.

Vandalorum har fortsatt att etablera sig som en ledande aktör på den nationella och internationella konstarenan. Vandalorums betydelse för Värnamos attraktivitet och utveckling kan knappast överskattas. Dialog pågår mellan Vandalorum, kommunen och övriga bidragsgivare inom samverkansmodellen om hur den långsiktiga utvecklingen av verksamheten kan säkras och stärkas.

2.1 Digitalisering

Ökat fokus och efterfrågan på digitala böcker, tidningar och andra medier. Detta ökar utbudet och tillgängligheten för låntagarna, minskar den fysiska hanteringen för personalen, men innebär samtidigt en utmaning i att hitta en bra modell för utlåning av digitala medier till en rimlig kostnad. En ny och mer användarvänlig bibliotekswebb håller på att arbetas fram och en webbaserad besöksguide introduceras under våren 2020.

Det pågår fortbildning av bibliotekspersonal i det nationella projektet ”Digitalt först”, som syftar till att ge medborgarna ett digitalt kompetenslyft genom biblioteken. I ”Plan för digitalisering” tillskrivs biblioteken tillsammans med kontaktcenter och Campus Värnamo en central roll för medborgarnas digitala delaktighet. Med anledning av detta har en IT-pedagog börjat arbeta deltid på biblioteket.

Satsningen på bärbara personaldatorer för ökad flexibilitet fortsatte under år 2019.

3. Nämndens mål, ekonomi, HR och övriga nyckeltal

Sammanfattande analys

Måluppfyllelsen är mycket god, både sett till indikatorerna och vid en mer kvalitativ bedömning av Gummifabrikens mottagande och Värnamo kommuns renommé som kulturkommun.

Efter ett underskott på en halv miljon kronor öppningsåret i Gummifabriken 2018, visar kulturnämnden ett resultat i balans för år 2019.

Övertiden och sjukskrivningstalen går båda ned efter tillfälliga uppgångar i samband med flytten till Gummifabriken. Detta tyder på att måluppfyllelsen inte har skett på bekostnad av ekonomi eller allvarliga problem med arbetsmiljön.

3.1 Nämndens mål

Det mycket goda resultatet i medborgarundersökningen, utnämningen till Årets kulturmiljökommun 2018 och Årets uppstickare 2019, stor medial uppmärksamhet för kulturen i Värnamo även nationellt och internationellt, succé för Gummifabriken och det nya stadsbiblioteket.

Det går nog att påstå att kulturnämnden uppfyllt målen avseende kvalitet och delaktighet utan att titta på indikatorerna, även om även dessa visar på en positiv utveckling. Värnamo har etablerat sig som en kulturkommun, främst tack vare Gummifabriken och Vandalorum. Även flera projekt som delvis är en följd av dessa satsningar har förändrat bilden och upplevelsen av Värnamo, såsom Bänkarnas stad, Flygel för Gummifabriken, Sarajevoutställningen och kanske framför allt Rutan.

Genom en mångfald och riktade satsningar inom både biblioteks- och programverksamheten, når kulturen ut brett. Här ska särskilt nämnas samverkan med kulturskolan samt satsningen på programverksamhet på biblioteksfilialerna.

3.1.1 Jämförelse av resultat

De flesta mål och indikatorer är nya och antogs hösten 2019. Jämförelser över tid är därför svårt, men i de fall som en jämförelse är möjlig är utvecklingen mycket positiv. Vissa indikatorers målnivåer för kommande år behöver justeras i verksamhetsplan för åren 2021–2023. Att mäta kultur kvantitativt med indikatorer är dock ett vanskligt projekt, varför stor vikt även måste läggas vid kvalitativa bedömningar.

Flygel för Gummifabriken designad av Mats Theselius invigdes 1 mars 2019.

3.1.2 Mål i sammandrag

KVALITET – grunduppdrag av god kvalitet för den vi är till för

Nämndmål: Att främja kvalitet och konstnärlig förnyelse inom olika kulturformer. Att medverka till att utveckla Gummifabriken som hus och idé.				Bedömning:	
Indikatorer:	2018:	2019:	Målnivå 2019:		
Hur nöjd är du med bibliotekets service när det gäller utbud av medier? (SCB:s medborgarundersökning)	7,7	8,1	7,8		
Hur nöjd är du med bemötandet på biblioteket? (SCB:s medborgarundersökning)	8,3	8,4	8,5		
Hur nöjd är du med kulturförvaltningens programverksamhet för barn, unga och vuxna? (SCB:s medborgarundersökning)	6,8	7,2	7,0		
Antal aktiviteter som genomförs tillsammans med annan aktör i Gummifabriken.	-	45	15		

DELAKTIGHET – medborgare och medarbetare är delaktiga i kommunens utveckling

Nämndmål: Att främja allas möjlighet till kultur och bildning, oavsett ålder, bakgrund och förutsättningar. Att utveckla biblioteken som mötesplatser och arenor för demokrati.				Bedömning: ●
Indikatorer:	2018:	2019:	Målnivå 2019:	
Antal offentliga arrangemang utanför Värnamo tätort.	99	121	40	●
Antal besök på stadsbiblioteket.	Mättes ej helår.	152 917	140 000	●

KOMPETENSFÖRSÖRJNING – arbetsgivare kan anställa de medarbetare de behöver

Nämndmål: Att främja digital delaktighet hos medborgare och medarbetare.				Bedömning: —
Indikatorer:	2018:	2019:	Målnivå 2019:	
Totalt antal sidvisningar på kulturförvaltningens webbsidor (målnivå sätts i kommande verksamhetsplan).	-	61 662	-	—

KLIMAT – klimatsmarta val underlättas

Nämndmål:				Bedömning:
Att öka medborgarnas och medarbetarnas medvetenhet om frågor som rör klimat och miljö.				● ↗
Indikatorer:	2018:	2019:	Målnivå 2019:	
Antal aktiviteter som har en koppling till miljö- och klimatfrågor.	7	22	8	● ↗
Antal mil med poolbil/egen bil i tjänsten.	1505	1248	1400	● ↗

● = Helt uppfyllt   ● = I hög grad uppfyllt   ● = Delvis uppfyllt   ● = Ej uppfyllt   ○ = Ej utvärderat   ↗ = Ökad   ➡ = Oförändrad   ↘ = Minskad   — = Inget värde angivet

3.2 Nämndens Ekonomi

3.2.1 Driftsredovisning

Kulturnämndens driftbudget för 2019 är 30,7 miljoner kronor.

Helåret 2019 visar ett nollresultat.

Hyresvärden VKIAB har betalat ut en ersättning för kostnader beroende på försening i färdigställandet av Gummifabriken. Detta täcker en del av de ökade kostnader för el och städning under år 2019 som det saknas medel till i budget. I budgetramen för år 2020 är detta korrigerat.

3.2.2. Investeringsredovisning

Kulturnämndens investeringsbudget för 2019 är 4,4 miljoner kronor. Helåret 2019 visar ett överskott på 3,8 miljoner kronor.

Överskottet ligger främst inom konstnärlig gestaltning (tekniska utskottet).

3.2.3. Ekonomi i sammandrag

Driftverksamhet

Belopp i miljoner kronor (mnkr)	Budget 2019	Bokslut 2019	Avvikelse	Bokslut 2018
Intäkter	-1,4	-1,7	0,3	-1,3
Kostnader	32,1	32,4	-0,3	31,0
Nettokostnad	30,7	30,7	0,0	29,7

Resultat per verksamhetsblock	Budget 2019	Bokslut 2019	Avvikelse	Bokslut 2018
Nämnd- och styrelseverksamhet	0,4	0,4	0,0	0,3
Konsument-/enerigrådgivning	0,1	0,1	0,0	0,7
Allmän kulturverksamhet, övr	5,6	5,5	0,1	6,4
Bibliotek	18,0	17,9	0,1	16,9
Kostnadsfördeln kulturförv	6,6	6,8	-0,2	5,4
Nettokostnad	30,7	30,7	0,0	29,7

Investeringar

Belopp i miljoner kronor (mnkr)	Budget 2019	Bokslut 2019	Avvikelse	Bokslut 2018
Inkomster	0,0	-0,7	0,7	0,0
Utgifter	4,4	1,3	3,1	7,2
Nettoinvesteringar	4,4	0,6	3,8	7,2

Största investeringar			
Stadshistorisk utställning	0,1	0,1	0,0
Flygel	0,1	0,1	0,0
Villa Villekulla	0,1	0,1	0,0

3.3 Nämndens HR

Övertiden gick tillfälligt upp i samband med flytt och öppnande i Gummifabriken år 2018, men är nu nere på samma låga nivå som tidigare. Även sjukskrivningstalen gick tillfälligt upp år 2018 delvis relaterat till flytten, men har nu åter sjunkit.

3.3.1 HR i sammandrag

	2018-12-31	2019-12-31	Förändring
Tillsvidareanställda, antal	25	25	<i>Oförändrat</i>
Tillsvidareanställda, årsarbetare	24	23	<i>-1</i>
Tidsbegränsat månadsanställda, antal	4	2	<i>-2</i>
Tidsbegränsat månadsanställda, årsarbetare	4	2	<i>-2</i>
Andel kvinnor, %	84,0	84,0	<i>Oförändrat</i>
Sysselsättningsgrad, %	94,4	93,1	<i>-1,3 procentenheter</i>
Övertid, tkr	39	7	<i>-32</i>
Övertid, timmar	92	15	<i>-77</i>
Mertid, tkr	52	46	<i>-6</i>
Mertid, timmar	200	184	<i>-16</i>
Timlön, tkr	222	194	<i>-28</i>

Timlön, timmar	1 597	1 394	-203		
Sjukfrånvaro, %	9,54	5,27	-4,27 procentenheter		
Andel sjukfrånvaro längre än 60 dagar, %	69,63	59,27	-10,36 procentenheter		
Sjuklön (månadsavslönade, timavslönade), kr	138	88	-50		
Personalomsättning, %	4,2	4,0	-0,2 procentenheter		
Personalomsättning exkl. pensionsavgångar, %	0	4,0	+4,0 procentenheter		
Pensionsavgångar, antal faktiska	1	0	-1		
Pensionsavgångar prognos (beräknat vid 65 års ålder)	Prognos 2020	Prognos 2021	Prognos 2022	Prognos 2023	Prognos 2024
Antal	1	0	2	1	2

3.4 Övriga omsättningstal och nyckeltal

	2017	2018	2019
Antal utlån	160 863	180 456	189 634
(stadsbiblioteket stängt 6 juni 2017-1 mars 2018)			
Andel utlån barn/ungdom av totala antalet utlån	53%	57%	66%
Antal arrangemang	565	689	830

4. Framtida utveckling och utmaningar

Gummifabriken fortsätter att prägla verksamheten. Utmaningen är att hitta rätt balans i den nya organisationen. Att hålla budget, skapa en hållbar arbetssituation för personalen och samtidigt levera upp till kommuninvånarnas rättmätiga förväntningar på såväl Gummifabriken som sådan som på ett rikt kulturutbud både i Gummifabriken och på andra platser i kommunen.

Närmast väntar firandet av Värnamo stad 100 år, där kulturnämnden bland annat bygger en permanent stadshistorisk utställning och sätter upp en musikteater om stadens historia.

Digitaliseringen är en annan utmaning, liksom att stärka bibliotekens och kulturens demokratiska roll.

För att hantera utmaningarna fortsätter arbetet med utvecklad samverkan och ändrade arbetssätt.

Barn- och utbildningsnämnden

1. Nämndens uppdrag enligt reglemente

Nämndens uppgifter omfattar förskoleverksamhet, skolbarns-omsorg, förskoleklass, grundskola, grundsärskola, gymnasieskola, gymnasiesärskola, kommunal vuxenutbildning, särskild utbildning för vuxna, utbildning i svenska för invandrare, samt i tillämpliga delar i kommunen verksamma enskilda förskolor, grundskolor, gymnasieskolor och annan pedagogisk verksamhet. Nämnden svarar vidare för den kommunala kulturskolan och uppdragsutbildning inom vuxenutbildningen.

2. Verksamhetsåret 2019

Under året har barn- och utbildningsnämnden tillsammans med förvaltningen arbetat fram nya mål för verksamheterna och genomfört en stor satsning kring det systematiska kvalitetsarbetet. Detta för att på övergripande nivå kunna säkerställa kvalitén i verksamheten och förbättra resultaten, samt öka målpuppfyllelsen för eleverna. En ökning av elever med särskilda behov och en kraftig ökning av psykisk ohälsa bland eleverna skapar nya utmaningar i barn- och utbildningsförvaltningens organisation.

För att ge bättre förutsättningar för rektorerna i det pedagogiska ledarskapet och avlasta administratörer, har organisationen setts över, vilket har möjliggjorts via statsbidrag.

Under året har Exposkolan startat upp vilket har minskat trångboddheten något men under året är det ändå mellan 700–800 elever och 140 barn i förskolan som varje dag går till tillfälliga lokaler.

Barn- och utbildningsförvaltningens ekonomiska resultat hamnar på -0,7 procent. Styrprinciper för under- och överskott på rektorsnivå har beslutats och en restriktivitet gällande kompetensutveckling och inköp i stort har påverkat resultatet i positiv riktning. Barn- och utbildningsförvaltningen har totalt 71,6 miljoner kronor, 8,4 procent av budget i statsbidrag vilket innebär en minskning med 0,5 procentenheter mot föregående år.

Verksamheten har en fortsatt tillväxt och under året har en ökning på totalt 98 barn och elever skett, vilket har inneburit att fler barn och elever har fått minskande resurser.

2.1 Digitalisering

Under vårterminen har en fortsatt ökad användning av digitala verktyg stärkt elevernas digitala mognad och utveckling, för en ökad målpuppfyllelse. Under våren har medie- och informationskunnighetsplanen, MIK-planen, fastslagits och där beskrivs vad elever och pedagoger ska kunna för att exempelvis säkerställa likvärdigheten i skolan.

Tillsammans med IT-avdelningen har en modernisering av trådlösa nätverk påbörjats och kommer vara slutförd i juni 2020, för att säkerställa en god tillgång till nätverk för elever och personal.

Ett pilotprojekt har genomförts under hösten där vändbara så

kallade 360-datorer testats. Projektet utvärderas under våren 2020.

Under hösten har tester genomförts av fjärrundervisning inom modersmålsundervisningen och ett projekt avseende fjärrundervisning kommer genomföras under 2020.

Under hösten har också förvaltningen deltagit i PM3-projektet avseende kommunövergripande förvaltningsmodell för IT.

Otillräcklig budget för investeringar har under året lett till en minskad täthet av digitala enheter, där 1-1 satsningen för årskurserna 4 och 5 har frångåtts och enheter äldre än 3 år återcirkuleras i hög utsträckning i verksamheterna. Genomlysning av IT-budgeten har påbörjats för att säkerställa en realistisk livscykelhantering av IT-utrustning.

All personal på förvaltningen har getts möjlighet att ta del av en grundläggande utbildning för att säkerställa att hantering av personuppgifter följer dataskyddsförordningen, GDPR.

2.2 Verksamhetsspecifik redovisning

2.2.1 Förskola

Förskolan har fått en ny reviderad läroplan och har börjat arbeta med begreppet undervisning och vad det innebär i förskolan.

Förskolan har fortsatt arbetet med att implementera arbetssättet ”mindre barngrupper”. Insatsen innebär att förskolorna organisatoriskt delar barngruppen i mindre grupper, vilket har resulterat i en bättre arbetsmiljö och gett effekten att barngrupperna blir lugnare. Insatsen är till stor del statsbidragsfinansierad.

Utvecklingsarbete har skett kring tillgänglig lärmiljö tillsammans med Specialpedagogiska skolmyndigheten och många förskolor använder myndighetens värderingsverktyg vilket används för att synliggöra vad som behöver utvecklas i verksamhetens pedagogiska och fysiska miljö.

Arbetsätt genom bildförstärkning, ”tecken som stöd” börjar bli ett redskap som används i verksamheten, vilket hjälper barnen att få struktur och förståelse.

Utifrån organisationsförändringen kring att det idag inte finns modersmålslärare i förskolan har ett digitalt hjälpmedel för att stödja alla barns språk köpts in. Programmet har fått gott genomslag i verksamheten och används frekvent av både personal och barn.

2.2.2 Grundskola

Arbetet med att säkerställa en likvärdig utbildning fortsätter, då resultaten i dagsläget skiljer sig både mellan skolor och även inom skolor.

Implementering av rutiner och stöd för arbetet med att främja skolnärvaro pågår och en ny rutin är skapad där man arbetar med tidiga insatser.

Ytterligare en grundskola har tagits i bruk inför detta läsår, Exposkolan, årskurs 4-6 med plats för drygt 200 elever. Trots detta är

trångboddheten på flera av kommunens skolor ett växande problem.

För att möjliggöra ett starkare pedagogiskt ledarskap med fokus på utveckling av verksamheten har en utökning och en omorganisation av det administrativa stödet till rektor arbetats fram under året. Förändringen finansieras av statsbidraget ”Likvärdig skola”, då rektors ledarskap är en viktig del av arbetet med likvärdigheten. En annan del av arbetet kring likvärdighet är att rektorerna tar ansvar för de kommunövergripande ämnesnätverken som finns för pedagogerna, där pedagogerna till exempel ska kunna arbeta med betyg och bedömning.

För att verksamheten ska kunna möta alla elever enligt skollagens krav blir det allt vanligare att två pedagoger behövs i en klass. Detta innebär att det är en stor utmaning att hålla den budget som finns avsatt.

2.2.3 Fritidshem

Fritidshem har under året fått behörighetskrav på pedagogerna, som nu tituleras lärare i fritidshem.

För ökad likvärdighet inom fritidshemmen i kommunen finns 0,4 tjänst fördelat på två utvecklingslärare som arbetar med utveckling av fritidshemsverksamheten. De genomför observationer och återkopplar sedan i ett kollegialt och lärande samtal till berörd personal och rektor.

Under året har arbetet skett med att implementera den nya läroplanen för fritidshemsverksamheten. Verksamheten ska bygga på undervisning inom områdena språk och kommunikation, skapande och estetiska former, natur och samhälle, samt lekar, fysiska aktiviteter och utevistelse.

2.2.4 Särskolan (grund-, gymnasiesärskola och särskild undervisning för vuxna)

Grundsärskolan har under året haft en ökning av inflyttade elever i årskurs 1-5 som verksamheten inte räknat med i grundorganisationen, vilket bidragit till vissa organisationsförändringar. Även förändringar i timplanen har inneburit att organisationen justerats där årskurs 6 är kvar i särskoleklasserna på Mossleskolan och särskoleklasserna på Gröndalsskolan nu är årskurs 7-9. Detta har under innevarande läsår inneburit att lokalerna är tillräckliga på Gröndalsskolan men att det i särskolans lokaler på Mossleskolan blir allt svårare att ha en ändamålsenlig undervisning. Antalet särskoleintegrerade elever runt om i kommunens skolor har under året legat på en konstant nivå.

För gymnasiesärskolan har inga större förändringar gjorts. Särskild utbildning för vuxna har ett stabilt elevunderlag som ökat något under året.

Satsningarna i särskolan att utbilda speciallärare har fortsatt, två lärare avslutade utbildningen strax innan jul och tre är igång med utbildningen. Dessa blir klara under år 2020 och då är

behörigheten på speciallärare med kompetens och legitimation att undervisa i särskolans olika delar hög.

2.2.5 Gymnasieskola

Samverkan för bästa skolan, som är en satsning som Finnvedens gymnasium genomför i samarbete med Skolverket och Linneuniversitetet har intensifierats under året. Syftet med denna satsning är att utveckla undervisningen för att öka elevernas målpuppfyllelse. Under året har det skapats förutsättningar för kollegialt lärande och pedagogiska samtal där fokus har varit kring att ”tydliggöra mål” och ”stimulerande undervisning”. Detta har skett i tvärgrupper med olika professioner och pedagoger från olika ämnes- och programlag där det konkretiserats idéer för hur undervisningen kan utvecklas bäst för eleverna.

Under året har det också fokuserats på vad det är som gör att så få elever tar examen från de yrkesförberedande programmen. Ett område som stack ut i analysen var matematiken som har låg målpuppfyllelse. Utifrån denna analys har åtgärder prioriterats, vilket har lett till ett positivare resultat redan under vårterminen.

Detta läsår var det fler elever som sökte till vård- och omsorgsprogrammet så det kunde startas upp på nytt.

Inom effektiviseringsuppdraget har programutbudet på gymnasiet analyserats och en följd av det innebär att restaurang- och livsmedelsprogrammet kommer att avvecklas kommande år.

2.2.6 Vuxenutbildning

Vuxenutbildningen har sedan två år tillbaka nått målet att kunna erbjuda en flexibel utbildning där samtliga kurser på gymnasial- och grundläggande nivå finns på den digitala lärplattformen. Det arbetet har under året fortsatt på utbildningen i svenska för invandrare där stora insatser gjorts, både i den dagliga undervisningen, i form av specifikt riktade orienteringskurser i digital kompetens samt som kollegialt lärande i arbetslaget.

Samverkan är ett område som vuxenutbildningen kontinuerligt arbetar med. Under året har samverkan kring gymnasial yrkesutbildning varit i fokus, både inom GGVV, andra kommuner och med Finnvedens gymnasium.

Värnamo Vägledningscentrum öppnade den 2 april och har under året utvecklats tillsammans med Campus Värnamo och Arbetsförmedlingen för att kunna bli en väg in för medborgarna i kommunen oavsett om det är gymnasial yrkesutbildning, komplettering för behörighet, yrkeshögskole- eller högskolestudier, svenska för invandrare (SFI) eller arbetsmarknadsutbildning som efterfrågas.

2.2.7 Kulturskolan

Kulturskolan och Finnvedens gymnasium fyllde 50 år 2019 och det firades bland annat med en jubileumskonsert där 160 elever

och lärare medverkade. Under året har också Värnamo arbetat kring hur Kulturskolan ser ut idag men också hur den kommer att se ut 2021 och 2035. Detta har genererat nya kurser och nya didaktiska och pedagogiska förhållningssätt har testats under året. Kulturskolan har en bred programverksamhet i form av konserter, föreläsningar och evenemang.

Kulturskolan och kulturförvaltningen fick utökad ram från kommunstyrelsen för att utveckla samverkan med varandra och civilsamhället.

Individuellt val, dans, återinfördes på gymnasiet och estetiska programmets musik och produktion är fullt utbyggt. Båda dessa är i samverkan med kulturskolan.

3. Nämndens mål, ekonomi, HR och övriga nyckeltal

Sammanfattande analys

Värnamo kommuns skolor har ett fortsatt negativt resultat både inom kunskaper och inom trygghet. Ett stort arbete kring att utveckla undervisningen har påbörjats men måste fortsätta även framåt för att vända denna negativa trend. Till viss del kan resultaten kopplas till stor trångboddhet, vilket innebär fler barn/elever per vuxen, men också att det är fler barn/elever som ska vistas på samma yta, som skolgård, korridor, uppehållsrum och matsal. Men också till den elevökning som skett under flera år vilket bidragit till en mycket ansträngd ekonomisk situation eftersom det inte utgår täckning för dessa elever till fullo utan de förväntas integreras i befintlig organisation. Till detta kommer svårigheten med att rekrytera behöriga lärare, som idag är ett bristyrke i alla verksamheterna.

3.1.2 Mål i sammandrag

KVALITET – grunduppdrag av god kvalitet för den vi är till för

Nämndmål:				Bedömning:
Värnamo kommun ska vara bland de 20 bästa skolkommunerna i Sverige 2017 och bland de tre bästa 2020. För att nå målet behöver kunskapsnivån höjas, det görs • Genom god kvalitet i hela utbildningskedjan, från förskola till vuxenutbildning • Genom systematiskt kvalitetsarbete				
Indikatorer:	2018:	2019:	Målnivå 2019:	
SKL Öppna jämförelser – Grundskola. Placering av alla kommuner (Kolada U15538)	67	159	1-19	

3.1 Nämndens mål

Under året har nämnden arbetat med att ta fram nya mål för alla verksamheter och arbetet med dessa påbörjades under höstterminen. Här redovisas dock de mål som gällde när året började och som genomsyrade läsåret 18/19. De områden som utmärker sig mest positivt är fritidshemmens arbete med trygghet, delaktighet och möjlighet till lugn och ro som har ökat på alla tre områden. Förskolornas arbete med att erhålla utmärkelsen hållbar skola har ökat mer än planerat. I elevernas måluppfyllelse är det årskurs 3 som har ett positivt resultat i förhållande till föregående år. I grundskolan och gymnasiet fortsätter resultaten i stor utsträckning i negativ riktning.

3.1.1 Jämförelse av resultat

Resultaten i kommunens grundskolor har dalat i både årskurs 6 och årskurs 9 och ligger lägre än genomsnittskommunen. Detta innebär att färre elever är behöriga till ett nationellt program på gymnasiet än föregående år (78,5 procent/85,1 procent). Antal elever som tar examen efter tre år på gymnasiet är högre än genomsnittskommunen men det är stor differens mellan de yrkesförberedande programmen (62,2 procent) och de högskoleförberedande programmen (79,2 procent), dock mindre differens än föregående år. Även resultaten kring trygghet och studiero sjunker i grundskolan men har ökat något i andra verksamheter.

Nämndmål:				Bedömning:	
Barn/elever ska ges likvärdiga förutsättningar att utveckla sin fulla förmåga. För att nå målet behöver verksamheten utveckla					
• Kollegialt lärande mellan medarbetare		• IKT-användning			
• Utvecklande lärmiljöer		• Hållbart pedagogiskt ledarskap			
• Språkutvecklande och inkluderande arbetssätt		• Kompensatoriskt uppdrag			
Indikatorer:		2018: Läsår:17/18	2019: Läsår:18/19	Målnivå 2019:	
Elevenkät:					
F-9: Jag har studiero		70,6%	69,9%	100%	
Gy: Jag har studiero		70,67%	69,4%	100 %	
Fritidshem: Det finns möjlighet till lugn och ro på fritids		69,8%	75,8%	100 %	
Fsk: Jag tycker om att vara på min förskola		88,6%	92%	100 %	
F-9: Jag känner mig trygg i skolan		90%	88,6%	100 %	
Gy: Jag känner mig trygg i skolan		88,91%	90%	100 %	
Fritidshem: Jag känner mig trygg i fritidshemmet		93,5 %	94,6%	100 %	
Kunskapsresultat: *(xx%)=alla kommuner					
Elever i årskurs 3 som deltagit i alla delprov och som klarat alla delprov för ämnesproven i sv, sv2 och ma (Kolada N15456)		61% (69%)	65% (68%)	100 %	
Elever i årskurs 6 som uppnått kunskapskraven i alla ämnen (som eleven läser), kommunala skolor, andel (%) (Kolada N15540)		73% (74,1%)	68,9 (71,9)	100 %	
Elever i årskurs. 9 som uppnått kunskapskraven i alla ämnen, kommunala skolor, andel (%) (Kolada N15419)		79,1% (72,5%)	71,6% (71,9)	100 %	
Gymnasieelever med examen inom 3 år, kommunala skolor, andel (%) (Kolada N17451)		65,6% (51,9%)	62,8% (52,2%)	100 %	

Nämndmål:				Bedömning:	
Utveckla verksamheten genom samverkan. För att nå målet behöver verksamheten utveckla • Övergångar mellan årskurser och stadier • Digital dokumentation och kommunikation med och för barn/elever och deras vårdnadshavare					
Indikatorer:	2018:	2019:	Målnivå 2019:		
Vårdnadshavare har tillgång till verksamhetens lärplattform i förskola, grundskola, fritidshem och särskola.	30%	30%	70%		➔
Information om elevens kunskapsutveckling finns tillgängligt digitalt	80%	95%	90%		➔

DELAKTIGHET – medborgare och medarbetare är delaktiga i kommunens utveckling

Nämndmål:				Bedömning:	
Både medarbetare, barn och elever ska känna att de kan påverka sin egen utveckling. Genom inflytande över sin situation tar individen ansvar för både sin egen och verksamhetens utveckling.					
Indikatorer):	2018: Läsår:17/18	2019: Läsår:18/19	Målnivå 2019:		
Barn/elevenkät:					
Fsk: Får du vara med och välja vad ni ska göra på din förskola?	81,6%	88,4%	100%		
F-9: På lektionerna är vi elever med och påverkar på vilket sätt vi ska arbeta med olika skoluppgifter?	63,8%	62,4%	100%		
Gy: På lektionerna är vi elever med och påverkar på vilket sätt vi ska arbeta med olika skoluppgifter?	65,8%	65,5%	100%		
Fritids: Jag får vara med och planera vad vi ska göra på fritidshemmet	60,7%	72,2%	100%		
Forum för samråd på alla enheter	80%	85%	80%		

KOMPETENSFÖRSÖRJNING – arbetsgivare kan anställa de medarbetare de behöver

Nämndmål: Vara en attraktiv arbetsgivare med tydligt ledarskap och stolta medarbetare. För att nå målet behöver verksamheten • medarbetare med rätt kompetens • medarbetare som är motiverade för sitt arbete • ett hållbart pedagogiskt ledarskap				Bedömning: ● ↘	
Indikatorer:	2018: Läsår:16/17	2019: Läsår:18/19	Målnivå 2019:		
Andel behöriga pedagoger (xx%)=genomsnittskommunen					
Årsarbetare i förskolan med pedagogisk högskoleexamen, andel (%) (Kolada N11023)	48,3% (45,2%)	45% (44,4%)	Över genomsnitts kommunen	●	↘
Lärare med pedagogisk högskoleexamen i kommunal grundskola, (%) (Kolada N15031)	82,8% (82,6%)	81,3% (82,1%)	Över genomsnitts kommunen	●	↘
Årsarbetare i fritidshem med pedagogisk högskoleexamen, andel (%) (Kolada N13015)	58,1% (40,9%)	58,4% (38,2%)	Över genomsnitts kommunen	●	↗
Lärare med pedagogisk högskoleexamen i kommunal gymnasieskola, andel (%) (Kolada N17814)	79,8% (76,8%)	78% (77,6%)	Över genomsnitts kommunen	●	↘
Lärare/pedagogisk personal med specialpedagogisk högskoleexamen i särskola, andel (%) (N18019)	saknas (28,3%)	saknas (25,4%)	Över genomsnitts kommunen	○	—
Lärartäthet					
Inskrivna barn/årsarbetare i kommunal fsk (Kolada N11010)	5,9/(5,1)	5,3/(5,2)	Lägre än genomsnitts kommunen	○	↗
Elever/lärare (årsarbetare) i kommunal gsk (Kolada N15034)	12,0/(11,5)	11,7/(11,5)	Lägre än genomsnitts kommunen	○	↗
Elev/anställd i kommunalt fritidshem (Kolada N13803)	15,2/(12,2)	16,1/(12,0)	Lägre än genomsnitts kommunen	○	↘
Elev/lärare i kommunal gymnasieskola (Kolada N17812)	11,9/(10,6)	11,3/(10,2)	Lägre än genomsnitts kommunen	○	↗

KLIMAT – klimatsmarta val underlättas

Nämndmål:				Bedömning:
Skolor arbetar aktivt med hållbar utveckling. Med hållbar utveckling menas en utveckling som tillfredsställer dagens behov utan att äventyra förutsättningarna för kommande generationer att tillfredsställa sina behov. • Ekologisk • Ekonomisk • Social (Bruntlandkommissionen 1987)				
Indikatorer:	2018:	2019:	Målnivå 2019:	
Antal enheter med Skolverkets utmärkelse Hållbar skola	4	5	4	
Plan mot kränkande behandling på alla enheter	100%	100%	100%	

● = Helt uppfyllt   ● = I hög grad uppfyllt   ◐ = Delvis uppfyllt   ◑ = Ej uppfyllt   ○ = Ej utvärderat   ↗ = Ökad   → = Oförändrad   ↘ = Minskad   — = Inget värde angivet

3.2 Nämndens Ekonomi

3.2.1 Driftsredovisning

Barn- och utbildningsnämndens driftbudget för 2019 är 851,0 miljoner kronor. Helåret 2019 visar ett underskott på -5,6 miljoner kronor. Underskottet motsvarar 0,7 procent av den totala budgeten.

Flera intäkter som är osäkra täcker till en betydande del upp verksamheternas underskott. Under 2019 motsvarade statsbidragen drygt 8 procent utav budgeten.

Vidare har barn- och utbildningsförvaltningen varit återhållsamma och genomfört besparingar framförallt inom personal och kompetensutveckling. Detta har medfört ett lägre budgetunderskott än förväntat.

Största orsaken till underskottet är kopplat till de elevökningar som har skett inom grundskolan de senaste åren. Även insatser kopplade till särskilda åtgärder har ökat och höjer hela förvaltningens personalkostnader. Enbart elevökningen och särskilda insatser ger inom grundskolan ett underskott på -6,2 miljoner kronor. Grundskolan har under 2019 sökt och nyttjat 10,7 miljoner kronor av statsbidraget likvärdig skola. Det har använts för att stärka likvärdigheten med insatser inom lärmiljö, kompetensutveckling och personal. Gymnasieskolan visar ett underskott på -3,0 miljoner kronor, vilket beror på lägre intäkter för försäljning utav huvudverksamhet, samt högre personalkostnader inom enheten för flerspråkighet.

Vuxenutbildningen visar ett överskott på 1,5 miljoner kronor, vilket kommer från statsbidrag för yrkesvux som ej var budgeterade. Förskolan redovisar ett överskott på 3,1 miljoner kronor, varav +2,1 miljoner kronor är schablonersättningar från Migrationsverket. Även intäkter från barnomsorgsavgifterna har varit högre än budgeterat, +1,3 miljoner kronor.

Kostnaderna för skolskjutsar är högre än budgeterat, -3,2 miljoner kronor. Även om de upphandlade skolskjutsarna har minskat i kostnad i och med det nya avtalet från höstterminen, har andra kostnader ökat. Framförallt är det kostnaderna för länstrafikkort, obligatorisk simundervisning och för barn med särskilda behov som har ökat.

Elevehälsan och centrala poster förbättrar prognosen med +1,4 miljoner kronor och beror till största delen på att personalkostnaderna har varit lägre än budgeterade medel på grund av personalsättningar och tjänstledigheter.

3.2.2. Investeringsredovisning

Barn- och utbildningsnämndens investeringsbudget för 2019 är 19,2 miljoner kronor. Helåret 2019 visar ett överskott på 4,9 miljoner kronor.

Överskottet beror till stor del på att de nya förskolorna, Mosslelund och Rydholm inte har kommit igång än, +1,7 miljoner kronor. En genomlysning av IT-satsningen har

gjorts och förvaltningen har därför väntat med några investeringar, +1,3 miljoner kronor.

Totalt har även 4,5 miljoner kronor utav statsbidrag använts som investeringsbidrag för investeringar, varav grundskolan har använt 2,4 miljoner kronor inom statsbidraget likvärdig skola och förskolan har använt 1,9 miljoner kronor inom statsbidraget mindre barngrupper. Detta har medfört att andra investeringsåtgärder har fått vänta.

De två största projekten under 2019 är Exposkolan, 4,5 miljoner kronor och IT-satsningen 7,4 miljoner kronor. Exposkolan har nyttjat 4,8 miljoner kronor, vilket är mer än budgeterat, men det har barn- och utbildningsnämnden tillskjutit via IT-satsningen. Inom IT-satsningen gjordes större inköp i slutet på året för att ersätta äldre datorer och läsplattor. En analys av IT-budgeten har påbörjats för att säkerställa en realistisk livscykelhantering av IT-utrustning.

Driftverksamhet

Belopp i miljoner kronor (mnkr)	Budget 2019	Bokslut 2019	Avvikelse	Bokslut 2018
Intäkter	-90,9	-135,0	44,1	-130,3
Kostnader	941,9	991,6	-49,7	959,0
Nettokostnad	851,0	856,6	-5,6	828,7

Resultat per verksamhetsblock	Budget 2019	Bokslut 2019	Avvikelse	Bokslut 2018
Barn- och utbildningsnämnden	1,9	2,0	-0,1	1,0
Gemensamt Barn- och utbildningsförvaltningen	23,4	20,3	3,1	23,6
Förskola	209,9	206,8	3,1	206,7
Grundskola ink. förskoleklass	432,6	440,9	-8,3	424,7
Grundskärskola	14,2	16,1	-1,9	15,1
Gymnasieskola	131,9	134,9	-3,0	125,3
Gymnasiesärskola	7,0	6,9	0,1	6,8
Vuxenutbildning	21,2	19,7	1,5	17,6
Kulturskolan	8,9	9,0	-0,1	8,0
Nettokostnad	851,0	856,6	-5,6	828,7

Investeringar

Belopp i miljoner kronor (mnkr)	Budget 2019	Bokslut 2019	Avvikelse	Bokslut 2018
Inkomster	-4,5	-4,5	0,0	-3,5
Utgifter	23,7	18,8	4,9	15,0
Nettoinvesteringar	19,2	14,3	4,9	11,5
Största investeringar				
Exposkolan	4,5	4,8	-0,3	0,0
IT investeringen	7,4	6,1	1,3	6,6

3.2.3. Ekonomi i sammandrag

3.3 Nämndens HR

Under året har en förskjutning skett från tidsbegränsade till tillsvidareanställda. Det beror delvis på att anställda har blivit konverterade enligt Lagen om anställningsskydd, LAS. Kostnaderna för timavlönade har ökat och beror till stor del på att fler timavlönade har anställts för att minska belastningen på ordinarie medarbetare, vilket syns i minskade kostnader för övertid. Kostnaderna för sjuklönen har ökat markant, vilket beror på att numera bokförs alla kostnader för sjuklön på samma ställe. Motsvarande kostnad finns som en minuspost på lönekonton. Därmed är det ingen reell ökning.

3.3.1 HR i sammandrag

3.3.1 HR | Sammandrag

	2018-12-31	2019-12-31	Förändring		
Tillsvidareanställda, antal	1 066	1 095	+29		
Tillsvidareanställda, årsarbetare	1 027	1 059	+32		
Tidsbegränsat månadsanställda, antal	275	227	-48		
Tidsbegränsat månadsanställda, årsarbetare	240	203	-37		
Andel kvinnor, %	81,8	82,0	+0,2 procentenheter		
Sysselsättningsgrad, %	96,3	96,7	+0,4 procentenheter		
Övertid, tkr	1 156	766	-390		
Övertid, timmar	2 662	1 734	-928		
Mertid, tkr	1 437	1 563	+126		
Mertid, timmar	7 086	7 175	+89		
Timlön, tkr	13 309	13 835	+526		
Timlön, timmar	90 661	93 483	+2 822		
Sjukfrånvaro, %	5,42	5,36	-0,06 procentenheter		
Andel sjukfrånvaro längre än 60 dagar, %	52,89	53,45	+0,56 procentenheter		
Sjuklön (månadsavlönade, timavlönade), kr	6 309	7 182	+873		
Personalomsättning, %	9,6	8,3	-1,3 procentenheter		
Personalomsättning exkl. pensionsavgångar, %	6,7	6,3	-0,4 procentenheter		
Pensionsavgångar, antal faktiska	31	21	-10		
Pensionsavgångar prognos (beräknat vid 65 års ålder)	Prognos 2020	Prognos 2021	Prognos 2022	Prognos 2023	Prognos 2024
Antal	20	33	32	32	32

3.4 Övriga omsättningstal och nyckeltal

	2019	2018	2017
FÖRSKOLA			
Antal barn i kommunal regi, 15 okt	1 521	1 501	1 505
FRITIDSCHEM			
Antal barn i kommunal regi, 15 okt	1 681	1 782	1 596
FÖRSKOLEKLASS			
Antal elever i kommunal regi, 15 okt	410	432	395
GRUNDSKOLA			
Antal elever i kommunal regi, 15 okt	3 747	3 684	3 662
GRUNDSÄRSKOLA			
Antal elever i kommunal regi, 15 okt	36	33	36
GYMNASIESKOLA			
Antal elever i kommunal regi, 15 okt	1 289	1 239	1 112
GYMNASIESÄRSKOLA			
Antal elever i kommunal regi, 15 okt	19	23	19
VUXENUTBILDNING			
Antal unika elever varav SFI-elever	1 118 518	1 083 447	1 041 515
KULTURSKOLAN			
Antal elever	1 296	1 268	1 290

4. Framtida utveckling och utmaningar

Elevernas måluppfyllelse behöver öka och det är centralt att vända den negativa trend som resultaten visar. Både studieresultat och mjukare aspekter som trygghet, studiero och delaktighet behöver förbättras. Ett omfattande arbete med utveckling av särskilda undervisningsgrupper, för att kunna nå alla barn och elevers behov kommer att genomföras.

Antalet vuxna i förskola och skola måste öka och eftersom kompetensförsörjningen inom skola/förskolan är svår är det viktigt att arbeta med nya och fler funktioner som exempelvis socionom och socialpedagog.

Trångboddheten behöver lösas och de tillfälliga lokalerna måste ersättas med permanenta. Framför allt är det viktigt att få till stånd en om- och utbyggnad av Trälleborgsskolan, samt ytterligare en ny skola inom väster tätort och en idrottshall på Gröndalsområdet.

För att komma till rätta med de vikande resultaten behöver mera resurser tillföras och ett nytt system för uppräknig av barn och elever behövs, där ett arbete genomförs under våren år 2020. Det finns även stora behov av att se över tilldelningssystemet i stort.

Omsorgsnämnden

1. Nämndens uppdrag enligt reglemente

Omsorgsnämnden ansvarar för omsorgen om äldre och personer med funktionsnedsättning enligt Socialtjänstlag (SoL) och Lag om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) samt följdlagar och författningar. Nämnden ansvarar även för den kommunala hälso- och sjukvården inom de särskilda boendeformerna och ordinärt boende (hemsjukvård), enligt Hälso- och sjukvårdslag (HSL).

2. Verksamhetsåret 2019

Värnamo kommuns vision om 40 000 invånare år 2035 i kombination med morgondagens utmaningar avseende att leverera välfärdstjänster i en förändrad demografi, kompetensförsörjning och ekonomi, ställer höga krav på en effektiv organisation där förvaltningen använder sina resurser optimalt. Förvaltningens ambition är att klara denna utmaning genom att skapa en hållbar organisation med fokus på arbetsmiljö och förebyggande verksamhet. För att klara detta behövde organisationens struktur samt roller och funktioner anpassas.

Under år 2019 genomförde förvaltningen därför en övergripande organisationsöversyn. Organisationsöversynen har inneburit en indelning av stöd- och stabsfunktioner i följande tre avdelningar; administration, ekonomi samt kvalitet- och utveckling, uppbyggnad av en förebyggande verksamhet, samt en genomlysning av samtliga stöd- och stabsroller.

Året och organisationsöversynen inleddes med en genomlysning av myndigheten. Resultatet visade behov av att säkerställa en jämlik- och jämställd beslutsprocess. Utifrån det redovisade resultatet har myndigheten påbörjat ett omställningsarbete. Det finns beslut om att förvaltningens myndighetsutövande och verkställighet ska arbeta efter metoden Individens Behov i Centrum (IBIC), som även det nya verksamhetssystemet kommer att stödja. Den nya arbetsprocessen tas också hänsyn till i detta omställningsarbete.

En genomlysning av verksamhetsuppföljning ur ett brukarperspektiv, kostnad per brukare (KPB), har genomförts i förvaltningen med stöd av ett konsultföretag.

Intentionen med genomlysningen har varit att jämföra kostnaden av förvaltningens insatser med landets övriga kommuner som använder KPB och analysera om de insatser som erbjuds är rätt i förhållande till kommunens befolkningsstruktur. Resultaten visar att nämnden har verksamheter som både kostar mer och mindre, jämfört med övriga KPB kommuner. Verksamheter som utmärker sig som kostsamma är särskilt boende, på grund av hög andel platser, personlig assistent och daglig verksamhet inom LSS (Lag om stöd och service) Ett arbete, utifrån redovisat resultat, med att anpassa verksamheten är påbörjat genom bland annat en minsk-

ning av särskilt boende platser.

En stor del av organisationsöversynen har inneburit att bygga upp den förebyggande verksamheten. Den förebyggande verksamheten fyller en viktig funktion för att organisationen ska klara leverera framtidens välfärdsbehov. Att stödja hjälp till självhjälp genom utveckling av digitala hjälpmedel är en viktig del i det arbetet. Nya lokaler på Expo området ger förvaltningen dessa möjligheter genom inrättandet av en visningslägenhet och Metodikum, inom befintlig budgetram.

En utvärdering av ”Trygg och säker hemgång” har gjorts. Utvärderingen pekar på fortsatta utvecklingsbehov i den egna organisationen men också tillsammans med regionen.

Projektet Heltidsresan avslutades under våren och är nu en del av förvaltningens ordinarie arbetssätt. Under året har detta bland annat inneburit att funktionshinderomsorgen arbetat fram ett förslag på en ny organisation med ändrade chefsområdesindelningar. Fortsatt arbete med implementeringen av heltid som norm har inneburit såväl schematekniska- som kulturella utmaningar. Förvaltningen kommer att följa upp, fortsätta arbeta med och utveckla organisationen och metoder avseende rätt bemanning och hälsosamma scheman med målet att minska övertid, fyllnadstid och behovet av vikarier under år 2020.

I maj blev omsorgsförvaltningen, tillsammans med regionen och övriga kommuner i Jönköpings län, ett certifierat lokalt Vård- och omsorgscollege. Vård- och omsorgscollege är en certifierad samverkan mellan arbetsgivare, fackliga organisationer och utbildningsanordnare som tillsammans skapar attraktiva och moderna verksamheter med hög kvalitet samt verkar för att trygga framtidens personal- och kompetensförsörjning inom vård och omsorg. Samverkan finns på lokal och regional nivå.

Satsningen med betald specialistutbildning för anställda sjuksköterskor i kommunen är lyckad. Området Vård och Rehabilitering har lyckats rekrytera sjuksköterskor och är nu fullt bemannad. Detta har varit angeläget för att ha rätt kompetens inom en alltmer avancerad hemsjukvård.

2.1 Digitalisering

Ett stort arbete med att installera trådlösa nätverk inom omsorgsförvaltningen har genomförts under år 2019. Tillgången till nätverket från mobila enheter är en förutsättning för ett effektivt och säkert vård- och omsorgsarbete.

Under år 2019 har genomförandet av utbyte av Citrix miljö till PC påbörjats. På grund av försenad leverans fortsätter aktiviteten under våren 2020. Denna övergång kommer att ge anställda möjlighet att ha Skype-möten och att använda sig av digitala webbutbildningar. Tillsammans är detta ett stort arbete som gjorts i samarbete med kommunens IT-avdelning. Dessa insatser var en förutsättning för kommande införande av verksamhetssyste-

met Pulsen Combine. Bytet av verksamhetssystemet görs i ett gemensamt projekt inom Jönköpings län. Förvaltningen bistår med projektledare för planering och genomförandet i GGVV kommunerna. Under året har det medfört ett stort arbete genom samarbetsnätverk och konfiguration av system och data.

Ett nytt system för trygghetslarm har upphandlats under året på grund av tidigare leverantörsproblem. Införandet är påbörjat och beräknas vara genomfört i förvaltningens samtliga boenden år 2021.

Brandlarmen har kompletterats med nyinstallationer, rutiner och genomgång enligt gällande rutin. För personalens trygghet har bevakningstjänster upphandlats, personlarm har kvalitetssäkrats och larpolicy uppdaterats avseende tekniska meddelanden för brand, passage och inbrott.

Inom det förebyggande och hälsofrämjande arbetet är digitalisering ett viktigt inslag. En visningslägenhet har inretts på Expo området med flera digitala lösningar som avser att säkra och trygga kvarboendet i hemmet och möjliggöra effektiv resursanvändning. Testmiljön är öppen för medborgare och interventionen genomförs i nära samarbete med brukarorganisationer och civilsamhället.

En demonstration av dessa digitala hjälpmedel och funktioner uppvisades under den välbesökta seniormässan på Gummifabriken.

3. Nämndens mål, ekonomi, HR och övriga nyckeltal

Sammanfattande analys

Förvaltningen har en generell utmaning i arbetet med att koppla bemanningsplanering till behov, inom budgetramen. Anpassning av organisationen utifrån heltid som norm har det arbetats med under året 2019, vilket har påvisat positivt resultat, men även identifierat nya utmaningar. Detta arbete fortsätter under år 2020.

3.1 Nämndens mål

Målen för omsorgsnämnden är satta på en ambitiös nivå, varför det är svårt att nå målen under en kortare period. Ett antal djupare analyser och framtagande av en analysmodell kommer att krävas för att säkerställa orsaker till några av de områden förvaltningen inte når målen i.

3.1.1 Jämförelse av resultat

Kvalitet

Både vad gäller indikatorerna bemötande och trygghet ligger Värnamo under riksgenomsnittet avseende såväl hemtjänst som särskilt boende. Detta trots att tryggheten inom hemtjänst har ökat mellan år 2018 och år 2019. Den upplevda tryggheten i särskilt boende har

minskat årligen sedan år 2017, vilket inte rikssnittet eller grannkommuner gör. Anledningen till detta kräver en djupare analys. Inom funktionshinderomsorgen har tryggheten ökat mellan år 2018 och år 2019.

Äldres upplevda psykiska ohälsa i ordinärt och särskilt boende

Resultatet visar på en ökning, vilket det gjort de senaste två åren. I jämförelse med riket ligger Värnamo över rikssnittet. Detta föranleder en grundligare analys för planering av fortsatta åtgärder/aktiviteter.

Vård- och omsorgsbehov dokumenteras på ett säkert sätt

Full måluppfyllelse på samtliga delmål. Förklaringen till detta positiva resultat är en satsning i kontaktmannaskapets roll- och social dokumentation i form av en intern utbildningsinsats, våren 2019.

Delaktighet och kompetensförsörjning

Här uppfyller förvaltningen nämndens mål. Medarbetarna i omsorgsförvaltningen är genomgående nöjdare än i riksgenomsnittet. Allra nöjdast är medarbetarna i hemtjänsten där resultatet visar högt över riksgenomsnittet avseende motivation för arbetet.

Klimat

Full måluppfyllelse avseende sparsam körning genom en utbildningsinsats för berörda grupper. Förvaltningen har ej uppfyllt målet avseende ledningsgruppens utbildningsinsatser som uteblev på grund av förändrade förutsättningar.

Bild från seniormässan som genomfördes på Gummifabriken hösten 2019.

3.1.2 Mål i sammandrag

KVALITET – grunduppdrag av god kvalitet för den vi är till för

Nämndmål:				Bedömning:	
Brukaren möts utifrån sina individuella behov med respekt.					
Indikatorer:	2018:	2019:	Målnivå 2019:		
Bemötande i brukarundersökningen nationellt för äldre- och funktionshinderomsorgen, alltid/oftast	Särskilt boende	96 %	92 %	96 %	
	Hemtjänst	98 %	95 %	98 %	
	Daglig verksamhet	82 %	81 %	83 %	
	Gruppbostad	69 %	77 %	72 %	
	Vrångården psykiatri	81 %	81 %	83 %	
Djupintervjuer med brukare, andel områdeschefer som genomfört dessa	Särskilt boende	89 %	89 %	100 %	
	Hemtjänst	40 %	80 %	100 %	
	Funktionshinderomsorg	57 %	100 %	100 %	
Brukardialoger i grupp, antal genomförda av personal på kvalitet- och utvecklingsavdelningen	0	1	3		

Nämndmål:				Bedömning:	
Brukaren får en jämlik och trygg och säker vård och omsorg med god kvalitet.					
Indikatorer:	2018:	2019:	Målnivå 2019:		
Äldres upplevda psykiska ohälsa i ordinärt och särskilt boende ska minska	Särskilt boende	55%	58%	54%	
	Hemtjänst ordinärt boende	50%	51%	49%	
Brukarens upplevda trygghet med insatsen och personalen	Särskilt boende	88 %	79 %	89 %	
	Hemtjänst ordinärt boende	79 %	84 %	83 %	
	Funktionshinderomsorgen	78 %	80 %	79 %	

Nämndmål:				Bedömning:	
Vård och omsorgsbehov ska dokumenteras på ett säkert sätt.					
Indikatorer:	2018:	2019:	Målnivå 2019:		
Andelen tydliga och uppföljningsbara mål i besluten	60 %	100 %	70 %		
Andelen tydliga "hur en insats ska genomföras" i genomförandeplanen	51 %	78 %	65 %		
Andelen noteringar varför brukaren skrivs in i hemsjukvården	0 %	43 %	25 %		

DELAKTIGHET – medborgare och medarbetare är delaktiga i kommunens utveckling

Nämndmål:				Bedömning:	
Medarbetarna är insatta i målen för sin arbetsplats och Värnamo kommuns målstyrning samt delaktig i arbetet i omsorgsförvaltningen					
Indikatorer:	2018:	2019:	Målnivå 2019:		
Omsorgsnämnden ska årligen anordna två offentliga forum/medborgardialoger fördelade geografiskt över kommunen	0	1	1		
Medarbetarundersökningen, område mål och uppföljning	4,1	4,3	4,1		
Medarbetarundersökningen HME – hållbart medarbetarengagemang	81	80	79		
Medarbetarundersökningen - arbetsplatsträffar	4,1	3,9	3,9		

KOMPETENSFÖRSÖRJNING – arbetsgivare kan anställa de medarbetare de behöver

Nämndmål:				Bedömning:
Omsorgsnämnden ska upplevas som en attraktiv arbetsgivare som utvecklar och kan behålla sina medarbetare.				
Indikatorer:	2018:	2019:	Målnivå 2019:	
Medarbetarundersökningen HME - ledarskap	77	78	75	
Medarbetarundersökningen HME - motivation	79	80	76	
Medarbetarundersökningen frågan; vad tror du, har du bytt arbetsgivare om ett år		Frågan struken i 2019 års enkät		

KLIMAT – klimatsmarta val underlättas

Nämndmål:				Bedömning:
Att nå en klimateffektiv verksamhet som innefattar bra energianvändning och miljövänliga transporter.				
Indikatorer:	2018:	2019:	Målnivå 2019:	
Fortbildning för ledningen i klimatanpassning och krisberedskap, antal utbildningstillfällen	0	0	1	
Antalet berörd personal som utbildats i sparsam körning varje år	0	26	26	

= Helt uppfyllt = I hög grad uppfyllt = Delvis uppfyllt = Ej uppfyllt = Ej utvärderat = Ökad = Oförändrad = Minskad = Inget värde angivet

3.2 Nämndens Ekonomi

3.2.1 Driftsredovisning

Omsorgsnämndens driftbudget för 2019 är 606,4 miljoner kronor. Helåret 2019 visar ett underskott på 8,3 miljoner kronor. Huvudförklaringen till underskottet är en kostsam bemanningsplanering då förvaltningen inte lyckats anpassa organisationen fullt ut efter faktiska behov och nya utmaningar. En ytterligare förklaring är att boende enligt LSS barn/unga redovisar ett underskott på grund av kostnader för nya externa placeringar. Underskottet inom daglig verksamhet enligt LSS beror på att insatsbehovet för brukare i kommunal och privat regi har ökat samt att den kommunala verksamheten redovisar högre personalkostnader än vad ersättningen genererar.

3.2.2. Investeringsredovisning

Omsorgsnämndens investeringsbudget för 2019 är 33,7 miljoner kronor. Helåret 2019 visar ett överskott på 24,8 miljoner kronor. Överskottet beror dels på att införandet av verksamhetssystemet Combine, upphandling och införande av digitala lås, medicinskåp och trygghetslarm har förskjutits i tid. Investeringar i inventarier till en ny servicebostad och en ny gruppboestad har förskjutits till år 2020 respektive år 2021. Planerade investeringar i inventarier till Expo har förskjutits till år 2020 på grund av försenad inflyttning.

3.2.3. Ekonomi i sammandrag

Driftverksamhet

Belopp i miljoner kronor (mnkr)	Budget 2019	Bokslut 2019	Avvikelse	Bokslut 2018
Intäkter	-210,0	-104,6	-105,4	-212,9
Kostnader	816,5	719,3	97,1	809,5
Nettokostnad	606,4	614,7	-8,3	596,7

Resultat per verksamhetsblock	Budget 2019	Bokslut 2019	Avvikelse	Bokslut 2018
Nämnd- och styrelseverksamhet	0,9	1,1	-0,2	1,0
Gem vård/omsorg, funk nedsättn	21,4	19,8	1,6	23,3
Hemtjänst i ordinärt boende	101,4	103,9	-2,5	101,8
Korttidsboende	14,3	12,6	1,6	12,1
Dagverksamhet, ordinärt boende	10,4	10,1	0,3	9,4
Särskilt boende/annat boende	189,3	192,6	-3,3	186,8
Öppen verksamhet	1,1	1,0	0,1	1,1
Övriga insatser, ordinärt boende	3,0	2,9	0,1	2,9
Gem insatser enligt LSS	15,4	15,6	-0,2	13,7
Boende enligt LSS, vuxna	83,2	84,3	-1,1	81,6
Boende enligt LSS, barn/unga	3,9	6,0	-2,1	4,9
Personlig assistans enligt LSS/SFB	26,2	25,4	0,8	28,5
Daglig verksamhet enligt LSS	22,5	26,6	-4,1	25,3
Övriga insatser enligt LSS	18,4	17,3	1,1	18,1
Gemensamt omsorgsförvaltningen	23,0	24,0	-1,0	13,4
Hälso- och sjukvård HSL	72,1	71,5	0,6	72,7
Nettokostnad	606,4	614,7	-8,3	596,7

Investeringar

Belopp i miljoner kronor (mnkr)	Budget 2019	Bokslut 2019	Avvikelse	Bokslut 2018
Inkomster	0,0	0,0	0,0	-1,2
Utgifter	33,7	8,9	24,8	7,4
Nettoinvesteringar	33,7	8,9	24,8	6,2
Största investeringar				
Trygghetslarm i särskilt boende	8,0	0,0	8,0	1,3
Vsh-system Combine	5,0	0,2	4,8	0,0
Inventarier Expo	4,0	1,7	2,3	0,0

3.3 Nämndens HR

Andelen (årsarbetare) tillsvidareanställda har ökat under år 2019 vilket är en positiv effekt av Heltidsresan. Detta visar sig även i förvaltningens högre snittsysselsättningsgrad. Tanken är att den ökade andelen tillsvidareanställd personal ska växlas in genom en minskning av tidsbegränsade anställningar och mer- och övertid. Totalt har förvaltningen klarat av att växla 63 procent av den ökade andelen tillsvidareanställda genom minskad andel på dessa övriga personalposter.

Analys av förvaltningens ökade sjukfrånvaro (framförallt den som är längre än 60 dagar) pågår tillsammans med HR-avdelningen. Den ökade personalomsättning kan delvis förklaras som en effekt av omfattande organisationsförändringar under år 2019 i samband med implementering av heltidsorganisation.

3.3.1 HR i sammandrag

3.3.1 HR i sammandrag

	2018-12-31	2019-12-31	Förändring		
Tillsvidareanställda, antal	979	977	-2		
Tillsvidareanställda, årsarbetare	842	871	+29		
Tidsbegränsat månadsanställda, antal	72	62	-10		
Tidsbegränsat månadsanställda, årsarbetare	58	52	-6		
Andel kvinnor, %	93,9	93,4	-0,5 procentenheter		
Sysselsättningsgrad, %	86,0	89,1	+3,1 procentenheter		
Övertid, tkr	5 317	4 998	-319		
Övertid, timmar	14 786	13 513	-1 273		
Mertid, tkr	9 324	5 580	-3 744		
Mertid, timmar	49 242	28 596	-20 646		
Timlön, tkr	39 026	38 923	-103		
Timlön, timmar	283 658	281 244	-2 414		
Sjukfrånvaro, %	8,32	8,54	+0,22 procentenheter		
Andel sjukfrånvaro längre än 60 dagar, %	54,10	56,26	+2,16 procentenheter		
Sjuklön (månadsavlönade, timavlönade), kr	6 924	7 650	+726		
Personalomsättning, %	6,7	10,2	+3,5 procentenheter		
Personalomsättning exkl. pensionsavgångar, %	4,5	7,4	+2,9 procentenheter		
Pensionsavgångar, antal faktiska	21	27	+6		
Pensionsavgångar prognos (beräknat vid 65 års ålder)	Prognos 2020	Prognos 2021	Prognos 2022	Prognos 2023	Prognos 2024
Antal	26	25	19	24	24

3.4 Övriga omsättningstal och nyckeltal

	2017	2018	2019
Hemtjänst i ordinärt boende (SoL)			
Antal personer per 15/2	599	575	541
Beslutade hemtjänsttimmar per år	208 847	227 751	232 047
varav LOV	24 520	18 492	14 889
Personalkontinuitet, antal personer som en hemtjänsttagare möter under 14 dagar, medelvärde.	11	12	12
Korttidsboende (SoL)			
Antal korttidsplatser	26	26	26
Pågående beslut om korttidsvistelse	25	35	13
Pågående beslut om regelbunden korttidsvistelse	16	22	19
Särskilt boende (SoL)*			
Antal lägenheter särskilt boende äldre	337	337	337
Pågående beslut/lägenhet	99 %	99 %	98 %
LSS-insatser**			
Antal beslut om bostad med särskild service	122	122	121
Antal beslut daglig verksamhet	123	127	127
varav LOV	19	30	34
Antal beslut om personlig assistans med SFB från Försäkringskassan	24	30	30
utan SFB från Försäkringskassan	28	24	21

*Antal verkställda beslut per 31 december
**Antal verkställda beslut per 10 oktober

4. Framtida utveckling och utmaningar

Kommunen går mot en åldrande befolkning med minskade resurser av såväl ekonomi som arbetskraft i förhållande till ökningen. En av kommunens stora utmaningar är att utföra omsorg till större andel befolkningsmängd, med färre andel resurser. Detta kräver ett stort omställningsarbete med ett förändrat arbetssätt. Underlag för detta arbete är de utredningar som delvis är klara men även boendeutredningen, vars resultat redovisas våren 2020.

En förutsättning för en optimerad boendeplanering är att kommunen arbetar för framtagandet av bra bostäder för äldre. Omsorgsnämnden kommer genom sin uppbyggnad av den förebyggande verksamheten möta kommuninvånaren tidigare i livet för att gemensamt möjliggöra ett självständigt liv med mål om en ökad trygghet och delaktighet.

Medborgarnämnden

1. Nämndens uppdrag enligt reglemente

Medborgarnämnden fullgör kommunens uppgifter inom soci- altjänstlagen (SoL) med kompletterande tvångslagstiftning och följdlagar jämte familjerättslig lagstiftning med undantag av det som gäller äldre- och handikappomsorg. Nämnden ansvarar även för integrationsfrågor, flyktingmottagning, arbetsmarknadsåtgär- der och fritidsgårdsverksamhet.

2. Verksamhetsåret 2019

Under 2019 har nämnden genomfört många mindre men bety- delsefulla utvecklingsprojekt för att effektivisera och kvalitets- säkra verksamheten som bedrivs. Exempelvis har personalen inom ekonomiskt bistånd gått utbildning inom samt påbörjat implementering av Mix, en metod för utredning inom ekonomiskt bistånd. Socialsekreterare inom barn- och ungdomssektionerna har genomgått en utbildningsserie om förenklad dokumentation för att underlätta och effektivisera. Förvaltningsövergripande har nämnden förtydligat och förbättrat introduktionsprocessen så att nya medarbetare samt de som förlägger sin praktik på medbor- garförvaltningen fångas upp. Detta som ett led i att säkra framtida kompetensförsörjning men också som en kvalitetssäkring.

Utbildningen i Signs of safety har påbörjats i sektionerna under hösten. Denna förväntas ha stor påverkan på kvaliteten i verksam- heten utifrån att hela förvaltningen och sociala utskottet i och med detta kommer att utgå från en gemensam grund i sina bedömning- ar. Detta förväntas i sin tur ge goda effekter i de ärenden och för de familjer som behöver stöd.

Nämndens största utmaning har varit och kommer fortsatt att vara omdisponering av kommande års budgetar samt genomföra de besparingar och organisationsförändringar som krävs för att göra en tydlig förflyttning mot en budget i balans. För att täcka kostnaderna för externa placeringar ser nämnden att de åtgärder som hittills vidtagits samt att den budget som legat inte har varit tillräckliga. Ytterligare åtgärder kommer därför att behöva vidtas. Placeringarna förväntas minska till viss del både genom stödboen- det men också genom att samverka mer med andra aktörer, såväl internt som externt. I detta innefattas även att erbjuda rätt insatser inom öppenvården.

Ombyggnationen av medborgarförvaltningens lokaler i polishuset pågår varav första delen av två i byggprocessen har genomförts under hösten 2019, vilket innebär att våningsplan två är klart i april 2020. Ombyggnationen fortskrider enligt plan där del två förväntas vara klar i november 2020. Under en period ger detta försämrad arbetsmiljö, vilket kan påverka exempelvis sjuktal, detta då arbetssituationen tillfälligt kan bli mer ansträngd i och med evakuering till andra, mindre lokaler. Dock har förvalt-

ningen helt nya, ändamålsenliga lokaler under hösten 2020 vilket ökar attraktiviteten som arbetsgivare men medför också en god arbetsmiljö för alla medarbetare.

Under hösten 2019 påbörjades införandet av nytt verksamhets- system. Detta kommer att fortgå under år 2020 då förvaltningen går in med en verksamhet i taget. Införandet tar en del tid i anspråk både vad gäller test och planering.

Under året har nämnden utökat målgruppen för kommunens stödboende till att innefatta alla ungdomar mellan 16-21 år, inte bara ensamkommande ungdomar. Detta trädde i kraft från och med första juli och förvaltningen ser att platserna utnyttjas och det har möjliggjort tidigare hemgång från extern placering.

2.1 Digitalisering

Arbetet för att nå förvaltningens målbild kopplat till digitalise- ringen att ”Medborgarförvaltningen ska 2021 vara en modern och effektiv verksamhet som möter våra medborgare där de är” fortlöper. Fokus ligger på att få verksamhetsutveckling och me- todutveckling att gå hand i hand med digitaliseringen.

Detta görs bland annat genom digital introduktion, digitalise- ring av processer samt digitala möten och interna supportsystem.

2.2 Nyttoberäkningar

Redovisning av nyttor med digitaliseringen
Nämnd: Medborgarnämnden
År: 2019

Projekt/insats/förändring	Skapat värde (SEK)	Kostnad (SEK)	Netto (SEK)
Flexibelt arbetssätt	740 000	0	740 000
Digitala möten	800 000	0	800 000
Digitaliserad nämnds och utskottsadministration	624 000	0	624 000
Nytt introduktionsprogram för nyanställda	490 000	27 000	463 000
MBF support	350 000	50 000	300 000
	Summa:		2 927 000
		1% av nettoram:	1 400 000

3. Nämndens mål, ekonomi, HR och övriga nyckeltal

Sammanfattande analys

Nämnden arbetar för att stärka sin roll som en attraktiv arbetsgi- vare och kan se att satsningarna ger resultat då personalomsätt- ningen minskat från 11,8 procent till 9,9 procent. I och med att omsättningen minskar ser förvaltningen även att kvaliteten på verksamheten och den hjälp som erbjuds invånarna i Värnamo kommun ökar. Dessutom syns en minskning av kostnader för konsulter.

Nämnden har fortsatt stora utmaningar i att minska antalet externa placeringar som renderar stort minus i budgeten. Under 2019 har de sista förändringar gällande omställning från Ensam- kommande barn (EKB) -boende till stödboende trätt i kraft både gällande avslut av den personal som varsplats men också omdispo- nering av lokaler. Verksamheten har arbetat mycket med att hitta formerna för sitt arbete kopplat till de nya förutsättningarna.

3.1 Nämndens mål

Nämnden har under året fortsatt sitt arbete med målen och att skapa verksamhetsmål som stödjer och ger effekt på nämndens mål. Nämnden ser en positiv utveckling av resultaten och då främst kopplat till kvalitetsmålet men även vad gäller personal och kompetensförsörjning.

Arbete med intern samverkan för att klienten ska få en kvalita- tiv process oavsett vilken verksamhet denne berörs av fortsätter i positiv riktning. Målet är en samsyn gällande god kvalitet och kommunikation för att bäst möta dem vi är till för. I detta pågår ett arbete med en kulturförändring.

3.1.1 Jämförelse av resultat

En jämförelse av resultat över tid visar att många av nämndens indikatorer går i en positiv riktning. En utvecklingsfråga som pågår är minskning av placeringar för ungdomar 16-21 år där ambitionen är att hitta alternativ för att få bättre effekt. Där visar kvalitetsindikatorn att denna förändring ännu påverkar negativt men där målet för år 2020 är ett ökat resultat.

3.1.2 Mål i sammandrag

KVALITET – grunduppdrag av god kvalitet för den vi är till för

Nämndmål: En hållbar livssituation som ger trygghet åt dem vi är till för				Bedömning: ○ —
Indikatorer:	2018:	2019:	Målnivå 2019:	
Andel ej återaktualiserade barn 0-12 år, ett år efter avslutad utredning eller insats	79.0%	84.0%	80%	● ↗
Andel ej återaktualiserade barn 13-20 år, ett år efter avslutad utredning eller insats	81%	78%	83%	● ↘
Andel ej återaktualiserade personer med försörjningsstöd, ett år efter avslutad försörjningsstöd	80%	87%	82%	● ↗
Andel ej återaktualiserade vuxna med missbruk 21+, ett år efter avslutad utredning eller insats	64%	72%	70%	● ↗
Nöjd MedborgarIndex Stöd för utsatta personer	-	51%	58%	● ↘

DELAKTIGHET – medborgare och medarbetare är delaktiga i kommunens utveckling

Nämndmål: Att Medborgarförvaltningen har medarbetare som är aktivt deltagande i att driva verksamhetsutveckling. I det är det viktigt för oss att ha med perspektivet från de vi är till för.				Bedömning: ○ —
Indikatorer:	2018:	2019:	Målnivå 2019:	
Andel lyckade kontaktförsök med handläggare	–	–	40%	○ —
KKIK 3 hur stor andel uppfattar gott bemötande	83%	88%	100%	● ↗

KOMPETENSFÖRSÖRJNING – arbetsgivare kan anställa de medarbetare de behöver

Nämndmål:				Bedömning:
Att Medborgarförvaltningen upplevs som en attraktiv arbetsgivare genom att vi har en välmående personal som ges möjlighet att utvecklas och växa inom sitt område.				○ —
Indikatorer:	2018:	2019:	Målnivå 2019:	
Personalomsättning (exkl avveckling stödboende och pensionsavgångar).	11,8	9,9%	10%	● ↗
Medarbetarundersökning; Medarbetarengagemang (HME) Motivation	–	81	80	● ↗
Medarbetarundersökning; Medarbetarengagemang (HME) Ledarskap	–	76	75	● ↗
Medarbetarundersökning; Medarbetarengagemang (HME) Styrning	–	75	75	● ↗

KLIMAT – klimatsmarta val underlättas

Nämndmål:				Bedömning:
Att Medborgarförvaltningen alltid har en medvetenhet om miljön, så att klimatsmarta och hållbara val underlättas.				● ➡
Indikatorer:	2018:	2019:	Målnivå 2019:	
MBN Andel medarbetare som instämmer i att de har tillgång till information och kunskap för att agera och göra val i sitt arbete som leder till minskad miljöpåverkan	98	98	99	● ➡
MBN Andel personbilar och lätta lastbilar som är miljöklassade	46%	55%	–	● ↗

●= Helt uppfyllt   ●= I hög grad uppfyllt   ●= Delvis uppfyllt   ○= Ej uppfyllt   ○= Ej utvärderat   ↗= Ökad   ➡= Oförändrad   ↘= Minskad   — = Inget värde angivet

3.2 Nämndens ekonomi

3.2.1 Driftsredovisning

Medborgarnämndens driftbudget för 2019 är 141,6 miljoner kronor. Helåret 2019 visar ett underskott på 21,4 miljoner kronor. Det betydande underskottet inom barn och ungdomssektionerna kan förklaras med ett större antal institutionsplaceringar vilket gör att dessa kostnader översteg budgeten med 14,5 miljoner kronor. Även ett större antal konsulentledda familjehemsplaceringar har lett till ökade kostnader på 4,6 miljoner kronor jämfört mot budget.

Personalomsättning, nyrekryteringar och behov av speciallösningar för specifika ärenden inom barn och ungdomssektionerna har medfört ett fortsatt behov av inhyrda konsulter. Dock så har alla vakanser inte fyllts av konsulter vilket har gjort att kostnaden för arbetskraft inklusive konsultkostnad är 0,5 miljoner kronor lägre än budget.

För sektionen ekonomiskt bistånd har antalet hushåll och betalningar ökat konstant över året, efter en negativ utveckling under året ligger nu kostnaden per månad över budget i slutet av året. På grund av ett bättre resultat i början av året så landade kostnaderna på 0,4 miljoner kronor lägre än budget. Denna verksamhet har också haft behov av inhyrda konsulter för att bemanna vakanta tjänster. Detta medför ökade kostnader med 0,6 miljoner kronor. Placeringar på grund av våld i nära relation är lägre till antalet vid jämförelse med samma period förra året vilket gör att kostnaderna

i denna verksamhet har blivit 2,3 miljoner kronor lägre än budget. Flyktingverksamheterna har ett underskott på 3,4 miljoner kronor. Underskottet beror på avslag på 10,2 miljoner kronor för återsökta kostnader från Migrationsverket kopplat till ensamkommande barn som hänför sig till åren 2017-2018 samt att verksamheten har högre personalkostnader på 0,3 miljoner kronor och högre kvarvarande lokalkostnad på 1,8 miljoner kronor i samband med avveckling av Hem för Vård eller boende (HVB)-verksamheten.

För år 2019 beräknas statsbidragen från Migrationsverket kopplat till flyktingmottagning bli 7 miljoner kronor mer än årets budget och något högre intäkter för tolkservice med 0,7 miljoner kronor.

För verksamhetsåret 2019 har de åtgärder som vidtagits för en ekonomi i balans inte gett beräknad effekt på kort sikt men förväntas ha en positiv påverkan på längre sikt.

3.2.2. Investeringsredovisning

Medborgarnämndens investeringsbudget för 2019 är 6,3 miljoner kronor. Helåret 2019 visar ett överskott på 5,6 miljoner kronor. Investeringen i medborgarförvaltningens och omsorgsförvaltningens nya verksamhetssystem Pulsen Combine har påbörjats under hösten 2019. Vidare blir ombyggnationen av medborgarförvaltningens lokaler i polishuset färdigt först år 2020 vilket gör att större delen av den planerade investeringskostnaden kommer under år 2020 istället för enligt den betalningsplan som finns.

3.2.3. Ekonomi i sammandrag

Driftverksamhet

Belopp i miljoner kronor (mnkr)	Budget 2019	Bokslut 2019	Avvikelse	Bokslut 2018
Intäkter	-63,8	-70,1	6,3	-88,1
Kostnader	205,4	233,1	-27,7	236,8
Nettokostnad	141,6	163,0	-21,4	148,7

Resultat per verksamhetsblock	Budget 2019	Bokslut 2019	Avvikelse	Bokslut 2018
Nämnd- och styrelseverksamhet	1,4	1,2	0,2	1,0
Fritidsgårdar	6,8	6,2	0,6	6,5
Institutionsvård vuxna	2,4	6,1	-3,7	4,5
HVB-vård, barn och unga	6,1	20,6	-14,5	17,6
Familjehemsvård, barn och unga	13,2	17,7	-4,6	17,9
Öppna insatser, vuxna	6,1	6,3	-0,2	5,5
Vård, vuxna med missbruk	3,4	3,2	0,1	2,8
Öppna insatser, barn och unga	10,9	10,1	0,8	10,6
Barn och ungdomsvård	14,0	14,1	-0,1	15,1
Övriga insatser till vuxna	4,7	1,9	2,7	0,3
Ekonomiskt bistånd	26,9	26,9	0,0	30,1
Kostnörd MBF	16,2	15,1	1,1	17,9
Kostnörd individ och familjeomsorg	8,7	11,4	-2,7	6,3
Familjerätt/familjerådgivning	2,4	2,0	0,3	1,8
Flyktingmottagande	0,2	3,7	-3,4	-4,8
Arbetsmarknadsåtgärder	18,3	16,5	1,8	15,6
Nettokostnad	141,6	163,1	-21,4	148,7

Investeringar

Belopp i miljoner kronor (mnkr)	Budget 2019	Bokslut 2019	Avvikelse	Bokslut 2018
Inkomster	0,0	0,0	0,0	0,0
Utgifter	6,3	0,7	5,6	0,8
Nettoinvesteringar	6,3	0,7	5,6	0,8
Största investeringar				
IT-utrustning medborgarförvaltning	1,4	0,4	1,0	0,6
Inventarier	0,2	0,1	0,1	0,0
Värnamo arbetsmarknadscenter				
Verksamhetssystem IFO	3,3	0,1	3,2	0,0

3.3 Nämndens HR

Under 2019 har medborgarförvaltningen tagit ett gemensamt grepp på den längre sjukfrånvaron. Fokus har varit att göra aktiva insatser för de medarbetare som har längre sjukskrivningar med målet att arbetsgivaren ska agera tidigare i en sjukfrånvaro med samtal och eventuella åtgärder. Dessa åtgärder innefattar bland annat utökad dialog med läkare och Försäkringskassan.

Förvaltningen har även arbetat aktivt med schemafrågor och lyckats sänka övertidstimmar, mertid och timanställda.

Under år 2019 införde förvaltningen ett nytt introduktionsprogram, detta då en god introduktion är en framgångsfaktor när det gäller att finna, få och behålla personal. En lyckosam introduktion har även en positiv inverkan på arbetsmiljön.

3.3.1 HR i sammandrag

	2018-12-31	2019-12-31	Förändring		
Tillsvidareanställda, antal	183	183	Oförändrat		
Tillsvidareanställda, årsarbetare	177	177	Oförändrat		
Tidsbegränsat månadsanställda, antal	83	41	-42		
Tidsbegränsat månadsanställda, årsarbetare	78	36	-42		
Andel kvinnor, %	73,8	76,0	+2,2 procentenheter		
Sysselsättningsgrad, %	96,9	96,6	-0,3 procentenheter		
Övertid, tkr	1 110	579	-531		
Övertid, timmar	2 645	1 283	-1 362		
Mertid, tkr	477	335	-142		
Mertid, timmar	2 156	1 440	-716		
Timlön, tkr	3 351	2 290	-1 061		
Timlön, timmar	24 877	17 136	-7 741		
Sjukfrånvaro, %	9,03	8,89	-0,14 procentenheter		
Andel sjukfrånvaro längre än 60 dagar, %	48,41	52,71	+4,3 procentenheter		
Sjuklön (månadsavlönade, timavlönade), kr	2 208	1 992	-216		
Personalomsättning, %	24,2	12,1	-12,1 procentenheter		
Personalomsättning exkl. pensionsavgångar, %	22,2	9,9	-12,3 procentenheter		
Pensionsavgångar, antal faktiska	4	4	Oförändrat		
Pensionsavgångar prognos (beräknat vid 65 års ålder)	Prognos 2020	Prognos 2021	Prognos 2022	Prognos 2023	Prognos 2024
Antal	3	2	3	2	3

3.4 Övriga omsättningstal och nyckeltal

	2017	2018	2019
Arbetslöshet 16-24 år, andel (%) av bef. (Kolada N00928)	6.0%	4.7%	3.9%
Arbetslöshet 18-64 år, andel (%) av bef. (Kolada N00919)	5.4%	4.8%	4.6%
Resultat vid avslut i kommunens arbetsmarknadsverksamhet, deltagare som A. Börjat arbeta, andel (%) (Kolada U40406)	19.9%	37.0%	–

4. Framtida utveckling och utmaningar

Nämndens största utmaning har varit och kommer att vara om-disponering av kommande års budgetar samt och genomföra de organisationsförändringar som krävs för att göra en tydlig förflytt-ning mot en budget i balans. En första stor utmaning blir därför att omprioritera resurser och förändra verksamheten utifrån det besparingskrav som nämnden beslutade om den fjärde december 2019.

En annan kommande utmaning är hur verksamheterna eventu-ellt påverkas av andra myndigheters förändringsarbete såsom till exempel arbetsförmedlingen som gått ut med att de år 2022 ska vara omdanad helt till att endast vara en tillsynsmyndighet. En övergripande fråga i detta är hur kommunen påverkas om det inte längre finns en statlig arbetsförmedling. Detta i kombination med avveckling av ett antal praktiska avdelningar på Värnamo arbets-marknadscenter samt översyn av BEA-anställningar (arbetstagare i arbetspolitiska insatser) kommer att utgöra en utmaning under kommande år.

Förvaltningen fortsätter implementeringen av Signs of safety. Under vårens första kvartal år 2020 kommer resterande sektioner att gå utbildningen. Planering och målsättning inom ramen för detta är påbörjat i samtliga sektioner vilket ses som positivt vad gäller utvecklingen. Arbetet med kvalitetsuppföljning blir förhoppningsvis förtydligat genom att ett årshjul med fasta kva-litetsuppföljningar tagits fram inför år 2020 för att säkerställa en systematik i kvalitetsarbetet som gäller över hela förvaltningen.

Under året 2020 kommer förvaltningen att göra ett byte av verksamhetssystem. Detta innebär en utmaning både gällande att utbilda alla som ska arbeta i systemet men också vad gäller över-föring från tidigare system vilket kommer vara tidskrävande och påverka både arbetssituation och effektivitet under uppstartsfasen.

Den 1 januari 2020 blir barnkonventionen svensk lag. För medborgarförvaltningen innebär det ett arbete mot att tydligare säkerställa och införliva de rättigheter som följer med den. En del i detta är att föra fram barnets röst där ett utvecklingsarbete är att barn och ungas perspektiv tydligt ska genomsyra alla bedömning-ar, beslut och ageranden och även vara synligt i dokumentation. Det ska tydligt framgå hur barnets tankar och önskemål tagits hänsyn till genom hela processen.

Medborgar-förvaltningen kommer under 2020 få flytta in i anpassade och ombyggda lokaler i polishuset.

Överförmyndaren

1. Överförmyndarens uppdrag

I varje kommun ska det finnas en överförmyndarmyndighet. Den kan vara organiserad antingen som en ensam överförmyndare eller som en överförmyndarnämnd. I Värnamo kommun finns en överförmyndare.

Överförmyndarens uppgift är primärt att utöva tillsyn över gode män, förvaltare och förmyndare. Tillsynen syftar till att kontrollera att gode män, förvaltare och förmyndare sköter sina uppdrag på ett lämpligt sätt så att de barn och vuxna som har behov av stöd och hjälp från en ställföreträdare inte drabbas av rättsförluster. Överförmyndaren är även ansvarig för att rekrytera och utbilda gode män och förvaltare.

Överförmyndaren i Värnamo kommun har tillsammans med överförmyndaren i Gnosjö kommun, överförmyndaren i Vagge-ryds kommun och överförmyndarnämnden i Gislaveds kommun en gemensam förvaltningsorganisation. Överförmyndarkansliets personal är anställd under kommunstyrelsen i Värnamo kommun. Överförmyndarkansliet handlägger och administrerar ärenden inom överförmyndarens ansvarsområde. Personalen vid överför-myndarkansliet arbetar på delegation åt samtliga fyra samverkan-de kommuner. De allra flesta av överförmyndarens beslut fattas av personalen enligt delegationsordning.

2. Verksamhetsåret 2019

2.1 Digitalisering

Överförmyndarkansliet använder sedan en tid tillbaka ett digitalt

diarie- och ärendehanteringssystem. Systemet kommer att utveck-las med flera digitala tjänster, bland annat kommer gode män och förvaltare att kunna lämna in redovisningar digitalt.

Överförmyndarkansliet hämtar numera inkomstuppgifter med mera från Skatteverket och Försäkringskassan genom en digital tjänst.

Överförmyndarkansliet ska inom kort börja använda infor-mationstjänsten Navet. Med hjälp av Navet kan kansliet hämta folkbokföringsuppgifter elektroniskt utan att behöva kontakta Skatteverket.

Olika typer av e-tjänster, bland annat ansökan om olika typer av tillstånd från överförmyndaren, kommer att utvecklas.

3. Överförmyndarens mål, ekonomi och övriga nyckeltal

Kvalitetsmålet att minst 90 procent av årsredovisningarna ska vara granskade före halvårsskiftet klarar överförmyndaren. Likaså må-let att handläggningen av inkomna anmälningar ska i 75 procent av fallen ha påbörjats inom 14 dagar.

I vilken mån kommunens gode män och förvaltare är nöjda med överförmyndarens tillgänglighet samt ge svar på frågor och information om verksamheten har under året inte mätts. Kansliet avvaktar med en sådan enkät, som genomfördes år 2017 med ett mycket gott resultat. Utbildningsinsatser för kommunens ställ-företrädare har inte hunnit genomföras i enlighet med det som var planerat.

3.1.2 Mål i sammandrag

KVALITET

Indikatorer:	2018	2019	Målnivå	Bedömning
Efter anmälan inkommit ska handläggning påbörjats inom 14 kalenderdagar	Uppfyllt	Uppfyllt		—
Minst 90% av alla årsredogörelser ska vara granskade senast 30 juni varje år	Uppfyllt	Uppfyllt		—

DELAKTIGHET – (Subjektiv bedömning. Enkät genomfördes 2017)

Indikatorer:	2018:	2019:	Målnivå	Bedömning
Andel nöjda med överförmyndaren vad gäller • Tillgänglighet • Ge svar på frågor • Ge information om verksamheten • Ge återkoppling av verksamhetens resultat • Ge möjlighet att påverka	Öka andelen nöjda med 5%	Öka andelen nöjda med 5%	Öka andelen nöjda med 5%	—
Hur stor andel av medborgarna tar kontakt med kommunen via telefon får ett direkt svar på en enkel fråga under arbetsdagen	90%	90%	90%	—
KKiK (Kommunernas kvalitet i korthet) mått 3: Hur stor andel av medborgarna uppfattar att de får ett gott bemötande när de via telefon ställer en enkel fråga	80%	80%	80%	—

Kommunens revisorer

KOMPETENSFÖRSÖRJNING

Indikatorer:	2018:	2019:	Målnivå	Bedömning
• Ge det stöd uppdragstagaren behöver • Ge grundutbildning • Ge uppföljande utbildning/kompetensutveckling	Öka med 5%	Öka med 5%	Öka med 5%	🟡 —
Antalet ställföreträdare < 60 år	Öka med 2%	Öka med 2%	Öka med 2%	🟡 —
Antal certifierade ställföreträdare	–	–	–	🔴 —

KLIMAT – klimatsmarta val underlättas

Indikatorer:	2018:	2019:	Målnivå	Bedömning
Andelen bokade el- /gasbilar avseende tjänsteresor inom GGW.	Öka med 2%	Öka med 2%	Öka med 2%	🟡 —
Andel utbildnings- och informationsträffar som erbjuds i kommunen för uppdragstagare för minst tre av samarbetskommunerna	Öka med 5%	Öka med 5%	Öka med 5%	🟡 —

🟢 = Helt uppfyllt   🟡 = I hög grad uppfyllt   🟠 = Delvis uppfyllt   🔴 = Ej uppfyllt   ⬜ = Ej utvärderat   ⬆️ = Ökad   ➡️ = Oförändrad   ⬇️ = Minskad   — = Inget värde angivet

3.2 Överförmyndarens Ekonomi

3.2.1 Driftsredovisning

Överförmyndarens driftbudget för 2019 är 2,1 miljoner kronor. Helåret 2019 visar ett underskott på nästan 0,4 miljoner kronor. Underskottet beror på att arvodesnivåerna anpassats till Sveriges Kommuner och Regioners (SKR) rekommendationer. Detta har medfört en viss ökad kostnad för arvoden. Flera förvaltarärenden är omfattande vilket medför högre arvodeskostnader.

Driftverksamhet

Belopp i miljoner kronor (mnkr)	Budget 2019	Bokslut 2019	Avvikelse	Bokslut 2018
Intäkter	0,0	-0,2	0,2	-0,8
Kostnader	2,1	2,7	-0,6	3,1
Nettokostnad	2,1	2,4	-0,4	2,3

Resultat per verksamhetsblock	Budget 2019	Bokslut 2019	Avvikelse	Bokslut 2018
Överförmyndarverksamhet	2,1	2,4	-0,4	2,3
Nettokostnad	2,1	2,4	-0,4	2,3

3.3 Överförmyndaren HR (Avser gemensamma GG-VV-kansliet)

HR-uppgifter för Överförmyndarkansliet GGVV redovisas via kommunledningsförvaltningen

3.4 Övriga omsättningstal och nyckeltal

	2017	2018	2019
Antal ärenden	479	433	453
Godmanskap FB 11:4	231	261	220
Förvaltarskap FB 11:7	46	52	48
Ensamkommande barn	37	12	1

4. Framtida utveckling och utmaningar

Regeringen har tillsatt en utredning: Ställföreträdarskap att lita på – en översyn av reglerna om gode män och förvaltare. Utredningen ska pågå under år 2020 och vara klar i februari 2021. Översynen syftar bland annat till att förbättra tillsynen på området, skapa bättre förutsättningar för att kompetenta personer ska ställa upp som ställföreträdare och stärka enskildas ställning och skydd. I slutändan handlar det om att de personer i vårt samhälle som är i behov av en ställföreträdare ska kunna lita på att de får den hjälp och det stöd som behövs. I uppdraget ingår att ta ställning i frågor om bland annat:

- Hur rekrytering av kompetenta ställföreträdare kan underlättas och i vilka särskilda fall som det bör kunna utses professionella ställföreträdare
- Hur ställföreträdare kan få ett bättre och mer professionellt stöd under pågående uppdrag
- Om och hur det kan upprättas ett nationellt ställföreträdarregister
- Förbättrade möjligheter för den enskilde att föra fram klagomål mot sin ställföreträdare
- Vilka ytterligare tillsynsverktyg och sanktionsmöjligheter som behövs
- Förbättrade möjligheter för den enskilde att få ekonomiska skador ersatta om ställföreträdaren missköter sig.

Värnamo kommun har tillsammans med de övriga samverkanskommunerna Gislaved, Gnosjö och Vaggeryd beslutat att frågan om en gemensam överförmyndarnämnd ska utredas. Utredningen kommer att genomföras under våren 2020. Överförmyndarens organisationsform kan inte ändras under pågående mandatperiod. En eventuell förändring av organisationsformen kan alltså ske först vid nästa mandatperiod.

1. Nämndens uppdrag

Den kommunala revisionen är oberoende och granskar på fullmäktiges uppdrag och därigenom indirekt också för medborgarna. Revisorernas årliga planering utgår från en risk- och väsentlighetsanalys och de genomför sitt uppdrag i enlighet med kommunallagen och God revisionssed i kommunal verksamhet. Revisorerna prövar om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt, om räkenskaperna är rättvisande och om den interna kontrollen är tillräcklig.

Revisorernas granskning är årlig och avser den verksamhet som sker under ett räkenskapsår. Granskningen är avslutad när årsredovisningen är granskad, vilket innebär att granskningen tidsmässigt sträcker sig in på kommande räkenskapsår. Den årliga granskningen består enligt God revisionssed i kommunal verksamhet av tre delar:

- Grundläggande granskning
- Fördjupad granskning
- Granskning av delårsrapport och årsredovisning

2. Verksamhetsåret 2019

Den grundläggande granskningen (granskning av måluppfyllelse och granskning av styrning och intern kontroll) har utförts bland annat genom att revisorerna bevakat styrelsens och nämndernas protokoll och beslutsunderlag löpande under året. Kommuner revisorer har inom ramen för den grundläggande granskningen även genomfört så kallade dialogmöten med presidierna i kommunstyrelsen och samtliga nämnder. Det har även förekommit dialoger/överläggningar med tjänstemän i vissa specifika frågor. Revisionen har även träffat kommunfullmäktiges presidium och avstämningar kring revisionens arbete har skett.

För verksamhetsåret 2019 har följande granskningar genomförts:

- Grundläggande granskning
- Granskning av delårsbokslut per den 31 augusti 2019
- Granskning av årsbokslut/årsredovisning per den 31 december 2019
- Granskning av IT-säkerhet
- Granskning av löneprocessen
- Granskning av arbetet med orosanmälningar och uppföljning av placerade barn
- Granskning av systematiskt arbetsmiljöarbete
- Granskning av styrning och kontroll av underhållsbehovet för kommunens fastigheter
- Uppföljning av tidigare genomförda granskningar

Majoriteten av revisorerna har under året genomgått utbildning för nya revisorer, som anordnats av Ernst & Young (EY). Under året har ordförande och vice ordförande deltagit i nätverksträffar med andra revisionsgrupper i länet. Delar av revisionsgruppen har även deltagit på olika kundseminarium som EY anordnat i Jönköping och i Malmö.

3. Ekonomi

Kommunrevisionens driftbudget för 2019 var cirka 1,6 miljoner kronor. Totalt förbrukades 1,6 miljoner kronor vilket innebär att kommunrevisionen redovisar en ekonomi i balans för 2019.

Driftverksamhet

Belopp i miljoner kronor (mnkr)	Budget 2019	Bokslut 2019	Avvikelse	Bokslut 2018
Intäkter	0,0	0,0	0,0	0,0
Kostnader	1,6	1,6	0,0	1,5
Nettokostnad	1,6	1,6	0,0	1,5

Resultat per verksamhetsblock	Budget 2019	Bokslut 2019	Avvikelse	Bokslut 2018
Revision	1,6	1,6	0,0	1,5
Nettokostnad	1,6	1,6	0,0	1,5

Finansiering och övrig verksamhet

Anslag till kommunstyrelsens förfogande

I budget 2019 fanns anslag på 1,5 miljoner kronor till kommunstyrelsens förfogande för oförutsedda behov. Av detta anslag återstod vid årets slut 0,6 miljoner kronor.

Ett särskilt anslag på 3,0 miljoner kronor fanns i budget 2019 för att främja hållbarhet och/eller bidra till att kommunens övergripande mål uppnåddes. Av detta anslag återstod vid årets slut 1,4 miljoner kronor.

I budget 2019 avsattes 9,0 miljoner kronor för verksamhetsutveckling och extra kompetenshöjande åtgärder för anställda i syfte att bli mer attraktiv arbetsgivare, minska sjukfrånvaron och skapa större möjligheter för verksamhetsutveckling. Av detta anslag återstod vid årets slut 3,6 miljoner kronor.

I budget 2019 avsattes ett särskilt anslag för ökade interna hyror till följd av ny- och ombyggnader och förhyrda externa lokaler. Detta anslag var på 9 miljoner kronor och 3,1 miljoner kronor återstod vid årets slut.

Pensioner

Nettokostnaderna för pensioner uppgick till 45,1 miljoner kronor och översteg budget med hela 15,4 miljoner kronor. Det finns i första hand två orsaker till detta.

Det uttag som görs från förvaltningar genom ett så kallat personalomkostnadspålägg (po-pålägg) täcker inte helt pensionsavgifterna. Det saknas 4,8 miljoner kronor. Orsaken är främst att allt fler av de anställda tjänar över gränsen för statlig pension och den kommunala tjänstepensionen ska då täcka hela pensionsrätten över denna nivå. Från 2020 har pålägget ökats med 0,5 procentenheter, vilket beräknas innebära 5,5 miljoner kronor mer i ersättning från förvaltningarna.

Kostnaderna för den förmånsbestämda ålderspensionen för nu anställda (tjänstepensionen) har blivit högre än vad pensionsadministratören tidigare prognostiserat.

Personalomkostnader

AFA Försäkringar har beslutat att under en period inte ta ut någon avgift. Denna tillfälliga sänkning av premien innebär drygt 4 miljoner kronor i minskade kostnader varje år. Någon återbetalning av tidigare inbetalda premier till AFA Försäkringar har inte skett under de senaste åren.

Det interna personalomkostnadspålägget (po-pålägg) uppgick för de flesta anställda under 2019 till 39,2 procent av bokförd lönekostnad, vilket förvaltningarna betalar till finansieringen. Finansiering använder dessa medel till att betala de verkliga arbetsgivaravgifterna, personalförsäkringarna och pensioner för de nu anställda. Under 2019 uppgick det interna po-pålägget till sammanlagt 449 miljoner kronor. Avvikelsen för den del som avser arbetsgivaravgifter och personalförsäkringar uppgår till endast -0,3 miljoner kronor.

Kapitaltjänstintäkter

Förvaltningarna betalar en intern ersättning till finansiering för avskrivningar och ränta på det kapital som finns bundet i gjorda investeringar. I budget var denna ersättning beräknad till 125,8 miljoner kronor. Utfallet blev 134,2 miljoner kronor; alltså ett budgetöverskott på +8,4 miljoner kronor. Orsaken till överskottet är främst att flera fastighetsinvesteringar blivit klara och därmed har tekniska utskottet börjat betala en kapitaltjänst för dessa.

Avskrivningar och nedskrivningar

Från 2015 infördes komponentavskrivningar istället för schablonmässiga avskrivningar. Förändringen har skett även i det privata näringslivet och ingår i de så kallade K3-reglerna. Den nya hanteringen innebär längre avskrivningstider på de anläggningstillgångar som fanns vid 2015 års ingång. Effekten blev att de årliga avskrivningarna minskade vid övergången. Eftersom planenligt underhåll från 2015 betraktas som investeringar kommer avskrivningarna efter hand åter att öka.

Genom de omfattande investeringarna som kommunen gör ökar avskrivningarna varje år i relativt snabb takt. I 2019 års budget fanns 108,9 miljoner kronor avsatta för avskrivningar, utfallet blev 109,0 miljoner kronor; alltså mycket nära budget.

Allmän kommunalskatt, kommunalekonomisk utjämning och fastighetsavgift

Skattesatsen var under 2019 oförändrad, det vill säga 21,52 procent.

Årets intäkter i form av allmän kommunalskatt och kommunalekonomisk utjämning exklusive kommunal fastighetsavgift har budgeterats till 1 911,4 miljoner kronor. Utfallet blev 1 915,1 miljoner kronor, överskottet mot budget blev +3,7 miljoner kronor trots att den s k byggbonusen, som hade budgeterats till 3,0 miljoner kronor, inte erhöles eftersom regeringen beslutade att inte fortsätta med detta bidrag till kommunerna. Den främsta orsaken till överskottet i förhållande till budget är att regleringsbidraget (generella statsbidrag) ökade mer än budgeterat.

Den slutliga avräkningen av skatteintäkterna sker först när deklARATIONERNA för 2019 är färdiggranskade. Den ekonomiska regleringen sker i januari 2021. I bokslutet har en prognos upprättats.

Den kommunala fastighetsavgiften var budgeterad till 65,8 mnkr. Prognosen vid 2019 års utgång pekar mot 65,4 miljoner kronor, vilket är 0,4 miljoner kronor lägre än budget.

Finansiella intäkter och kostnader

Kommuninvest ekonomisk förening har under 2019 delat ut 2,1 miljoner kronor i utdelning till Värnamo kommun.

Borgenavgifterna från de bolag som erhållit kommunal borgen till lån har erhållits med 6,3 miljoner kronor och inneburit 0,3 miljoner kronor mer i intäkter än budgeterat. Orsaken är ökad upplåning hos bolagen men också att borgensavgiften för nya lån som upptas har höjts från 0,30 procent till 0,35 procent per år.

Värnamo Stadshus AB har delat ut 3,0 miljoner kronor till Värnamo kommun i aktieutdelning under 2019. Det är en höjning mot 2018 då utdelningen var 1,5 miljoner kronor.

Kommunen planerade att kommunens låneskuld vid 2019 års utgång skulle uppgå till 470 miljoner kronor. Vid årets slut var låneskulden 400 miljoner kronor. Under året har 150 miljoner kronor nya lån upptagits för att finansiera delar av investeringarna.

Räntenivåerna har fortsatt att vara extremt låga. Dessa faktorer har tillsammans inneburit att räntekostnaderna blivit 2,0 miljoner kronor lägre än budgeterat.

Under 2018 gjordes ett uttag från överskottsfonden i tidigare pensionsförsäkringar för inlösen av fler pensionsåtaganden med 5,1 miljoner kronor. Detta ökade de finansiella intäkterna men också pensionskostnaderna. Något sådant uttag har inte gjorts under 2019.

Sammantaget uppgår finansnettot till +8,7 miljoner kronor, vilket är 4,6 miljoner kronor bättre än budget.

Realisationsvinster/-förluster

Realisationsvinsterna vid fastighets- och inventarieförsäljningar uppgår under 2019 för hela kommunen till sammanlagt 9,8 miljoner kronor. Dessutom har försäljning av finansiella anläggningstillgångar (bostadsrätter) skett och inneburit realisationsvinst med 1 miljoner kronor.

Den del som avser försäljning av anläggningstillgångar (anskaffade för stadigvarande bruk) samt finansiella anläggningstillgångar ska avräknas vid jämförelse med det så kallade balanskravet enligt kommunallagen. Det belopp som ska avräknas uppgår 2019 till 1,3 miljoner kronor.

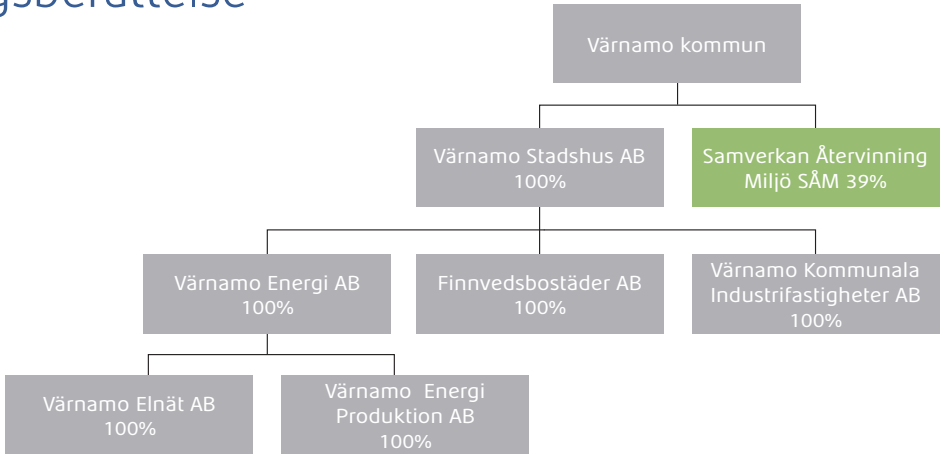
Ekonomi i sammandrag

Driftverksamhet

Belopp i miljoner kronor (mnkr)	Budget 2019	Bokslut 2019	Avvikelse	Bokslut 2018
Intäkter	-2 622,8	-2 646,2	23,4	-2 545,8
Kostnader	667,5	668,3	-0,8	635,3
Nettokostnad	-1 955,3	-1 977,9	22,6	-1 910,5

Resultat per verksamhetsblock	Budget 2019	Bokslut 2019	Avvikelse	Bokslut 2018
KS oförutsedda behov (resterande del av 1,5 mnkr i anslag för fördelning)	0,6	0,0	0,6	0,0
Särskilda satsningar för hållbarhet och/eller måluppfyllelse (resterande del av 3 mnkr i anslag för fördelning)	1,4	0,0	1,4	0,0
Särskilda satsningar för verksamhetsutveckling och extra kompetensutveckling (resterande del av 9 mnkr i anslag för fördelning)	3,6	0,0	3,6	0,0
Medel för ökade hyror i verksamheterna (resterande del av 9 mnkr i anslag för fördelning)	3,1	0,0	3,1	0,0
Övriga mindre verksamheter	4,5	1,8	2,7	0,8
Reavinster vid försäljning av anläggningstillgångar	0,0	-0,3	0,3	-2,5
Reavinster vid försäljning av exploateringsområden	0,0	-9,5	9,5	-15,9
Reavinster vid försäljning av finansiella anläggningstillgångar	0,0	-1,0	1,0	0,0
Pensioner, netto	29,7	45,1	-15,4	48,7
Personalomkostnader, netto	0,0	0,3	-0,3	0,2
Kapitaltjänstintäkter från förvaltningarna	-125,8	-134,2	8,4	-118,0
Avskrivningar/nedskrivningar	108,9	109,0	-0,1	106,0
Allmän kommunalskatt	-1 665,1	-1 667,0	1,9	-1 606,3
Utgjämning, generella statsbidrag och kommunal fastighetsavgift	-312,1	-313,4	1,3	-313,1
Finansiella intäkter	-9,6	-12,2	2,6	-13,2
Finansiella kostnader	5,5	3,5	2,0	2,8
Nettokostnad	-1 955,3	-1 977,9	22,6	-1 910,5

Förvaltningsberättelse

Översikt

En stor del av den kommunala verksamheten bedrivs i aktiebolag eller annan företagsform. För Värnamo kommun utgör detta 22 procent (21 procent) av hela ”koncernens omsättning”, som år 2019 uppgick till 3 016 miljoner kronor (2 937 miljoner kronor). Landets kommuner har valt att organisera delar av verksamheten på olika sätt och bildat bolag i varierande omfattning. I Värnamo har bolagisering skett av boendet i flerfamiljshus (Finnvedsbostäder AB), elhandel, elnät, fjärrvärme, gas, datakommunikation och energitjänster (Värnamo Energi AB). Värnamo Kommunala Industrifastigheter AB äger och förvaltar fastigheten Gummifabriken (Knekten 16) i Värnamo.

Den 1 januari 2018 togs det kommunala ansvaret för insamling och hantering av hushållsavfall över av SÅM. SÅM står för Samverkan Återvinning Miljö, och är ett kommunalförbund som gemensamt bildats av Gislaved, Gnosjö, Vaggeryd och Värnamo kommun. Värnamo kommuns andel i förbundet är 39 procent. Vatten- och avloppsverksamheten är områden som många kommuner bolagiserat, så har inte skett i Värnamo kommun utan verksamheten bedrivs i förvaltningsform. Ekonomin för denna verksamhet hålls skild från kommunen i övrigt.

Värnamo kommun äger ett moderbolag - Värnamo Stadshus AB. Detta bolag är ett holdingbolag som i sin tur är ensam ägare till de tre dotterbolagen. Värnamo Energi AB äger i sin tur hela Värnamo Energi Produktion AB och Värnamo Elnät AB.

Ägarförhållanden

I april 2010 förvärvade Värnamo kommun resterande 45 procent av aktierna i Värnamo Energi AB från E.ON. Bolaget blev därmed helägt av Värnamo kommun. I november månad 2010 sålde Värnamo kommun Gummifabriken (Knekten 16) till det vilande kommunägda bolaget Värnamo Kommunala Industrifastigheter AB. Bolaget övertog fastigheten till bokfört värde och övertog också ansvaret för den då påbörjade ombyggnationen. Det vilande bolaget blev därmed åter aktivt. I slutet av 2010 genomfördes en koncernbildning. Hela Värnamo kommuns aktieinnehav i Finnvedsbostäder AB, Värnamo

Energi AB och Värnamo Kommunala Industrifastigheter AB såldes till det nybildade holdingbolaget Värnamo Stadshus AB. Detta bolag ägs till 100 procent av Värnamo kommun.

Resultat och ekonomisk ställning

Den sammanställda redovisningen för år 2019 visar en vinst på 57,2 miljoner kronor (64,0 miljoner kronor). Tillgångarna i den kommunala ”koncernen” uppgår till 5 521 miljoner kronor (5 298 miljoner kronor) och de långfristiga skulderna till 2 646 miljoner kronor (2 440 miljoner kronor). Soliditeten är vid årets utgång 36,1 procent (36,8 procent).

Interna affärer

Köp och försäljning av varor och tjänster, dels inom kommunkoncernen samt dels inom bolagskoncernen, uppgår till 180 miljoner kronor (159 miljoner kronor). De koncerninterna kortfristiga fordringarna och skulderna uppgick vid årets slut till 110 miljoner kronor (85 miljoner kronor).

Vision och övergripande mål för Värnamo kommuns företagskoncern

Kommunen vision gäller även för bolagskoncernen ”Värnamo – Den mänskliga tillväxtkommunen, 40 000 invånare 2035”. De övergripande mål som gäller sedan 2016 för Värnamo kommun gäller också för bolagen i företagskoncernen. Bolagen har tagit fram egna mål som gäller från 2018. Uppföljning av dessa sker i en särskild handling som biläggs årsredovisningen för Värnamo Stadshus AB

Kommunfullmäktige har antagit syfte med de kommunägda bolagen enligt följande. ”De företag som ägs av Värnamo kommun skall på affärsmässiga grunder erbjuda kunderna tjänster/service kostnadseffektivt och med rätt kvalitet.”

Övrig upplysning

Nedanstående del av förvaltningsberättelsen i den sammanställda redovisningen avser i första hand förhållanden i de kommunala bolagen och SÅM. Förhållandena i Värnamo kommun framgår av andra avsnitt i årsredovisningen.

Väsentliga händelser i bolagen under räkenskapsåret

Moderbolaget Värnamo Stadshus AB

Värnamo Stadshus AB har under maj och november månader haft ägarsamråd med de tre dotterbolagen. Under året har bolaget erhållit aktieutdelning från Värnamo Energi AB med 4 000 000 kronor och från Finnvedsbostäder AB med 91 000 kronor.

Värnamo Energi AB

Vädermässigt var 2019 ett varmt år, vilket påverkat energivolymerna för framför allt värme. Sål原因 volym av värme 164 (178 GWh) och el 237 (248 GWh). Under året har bolaget fortsatt ansluta nya kunder på fjärrvärme och bredband. Uppdraget att erbjuda fiber och bredband på landsbygden i Värnamo kommun har fortgått under året. 93 procent av hushållen i kommunen har nu tillgång till bredband, vilket innebär en hedrande 9:e plats bland landets kommuner. Tillgängligheten i de bioeldade pannorna för fjärrvärme har under året varit god och levererat förnybar fjärrvärme. Investeringar för att långsiktigt säkra tillgänglighet och arbetsmiljö har gjorts under året. Som ett led i det förebyggande underhållet har fjärrvärmevattnet färgats grönt för att tidigt upptäcka läckor. Projekten som beviljats stöd via Naturvårdsverkets Klimatkliv har möjliggjort utbyggnad av närvärmenät och bioproduktion i fyra kransorter i kommunen har avslutats och bidragit till att andelen förnybar värme har ökat från 79 procent 2015 till över 95 procent 2019, vilket var den långsiktiga målsättningen med satsningen. Möjlighet finns att ansluta fler kunder.

Finnvedsbostäder AB

Kv (kvarteret) Stådet, etapp 2, nybyggnation och inflyttning av resterande 56 lägenheter av totalt 70 har skett under året. Nybyggnation av 4 lägenheter kv Sjöborg i Bor var inflyttningsklart i december. Projektet är genomfört med partneringsavtal vilket är bolagets första, investeringsbidrag är beviljat från Länsstyrelsen. Nybyggnation av 12 gruppbestäder med tillhörande lokalyta har påbörjats på kv Ling, inflyttning juni 2020. Projekt på Fänestadsvägen/Ringvägen i Forsheda färdigställdes i juni 2019. Ombyggnad av badrum, kök och källare samt ny ventilation, tak, fasad, parkeringsplatser och ytterbelysning. Ombyggnad och upprustning av utemiljö på Vrån 1 färdigställdes under hösten. Kvarteret har fått entréer, gräsytor, murar, staket och planteringar. Även de tre lekplatserna är upprustade och det har byggts nya låsbara cykelgarage. Nyproduktion projekteras på kv Väduren med 49 lägenheter varav 5 gruppbestäder, planerad byggstart i april 2020.

Söder om sjukhuset projekteras en ny vårdcentral omfattande 2000 m2 och 13 lägenheter. Projektering pågår av 7 nya lägenheter i centrala Bredaryd där investeringsbidrag kommer sökas. Kommande ombyggnad av lägenheter är på Rockenvägen 4-6 i Bredaryd. Projektet omfattar stambyte, badrum delvis ombyggnad av kök, nytt centralt fläktaggregat, nya lägenhetsförråd m m.

Värnamo Kommunala Industrifastigheter AB (VKIAB)

2019 var första helåret som Gummifabriken var i bruk. Rivstarten under hösten 2018 fortsatte och verksamheten accelererade i omfattning. Vkiab kontrakterade 3 nya hyresgäster i Vita villan vilket gör att fem av sju delar är uthyrda. Prioriteringen för 2019 har legat på kundnöjdhet och samarbete mellan verksamheterna i Gummifabriken. Det finns nu rutiner för event och aktiviteter samt, efter en del olika försök, en plan för hur konceptet ska fungera mellan verksamheterna inom och utom Gummifabriken. Det har genomförts fyra konceptaktiviteter med varierat resultat men som har medfört erfarenheter att bygga vidare på. Miljömålet har gått mycket bra där samtliga uppställda mål för 2019 har nåtts. Ekonomiskt sett så går verksamheten enligt plan trots att 2019 innebar många tillkommande investeringar på grund av att verksamheten är igång. Resultatet försämrades av VKIAB:s skadestånd till egna hyresgäster som är en följd av kostnader de ådragit sig med anledning av försenad inflyttning. Vkiab har under 2019 stämt Tage & Söner Byggnads AB på grund av att de inte färdigställde ombyggnationen, Etapp 2, i tid och de har i sin tur genstämt Vkiab. Under året har Gummifabriken genomfört 147 event med biljettförsäljning. 22 000 biljetter har sålts i biljettsystemet. Svenska Bio har haft 66 000 biobesökare och biblioteket har haft 150 000 besökare. Vidare hyr sammantaget 32 företag kontorslokaler i Gummifabriken.

Kommunalförbundet Samverkan Återvinning Miljö (SÅM)

Införandet av fastighetsnära insamling (FNI) har skett successivt under årets första sex månader, med start i Gislaved, Gnosjö och Värnamo. Under denna period ställdes hela 33 000 nya sopkärl ut till en- och tvåfamiljshus. Under de månader som gått sedan införandet kan man se en markant ökning av utsorterad mängd återvinningsbart material och matavfall. För att kunna ta hand om det avfall som samlas in genom FNI har genomförts byggnation av en helt ny omlastningsstation på Stomsjö återvinningscentral i Värnamo, samt ombyggnation av befintlig omlastningsstation på Mossarp återvinningscentral i Gislaved. Anläggningarna stod färdiga våren 2019.

Övriga händelser

En översyn av de generella och individuella ägardirektiven för moderbolaget och dotterbolagen har påbörjats under 2019. I samband med detta görs också en översyn av bolagsordningar-na. Beslut beräknas fattas under våren 2020. Inriktningen är att ägardirektiven ska antas på respektive bolagsstämma i maj 2020. Bolagens ledningar har deltagit i arbetet och styrelserna har getts möjlighet att lämna synpunkter på de nya förslagen.

En styrelseutvärdering har skett i början av 2019 i form av en enkät till styrelseledamöterna i moderbolaget och dotterbolagen. Resultatet är genomgående fortfarande mycket bra.

Framtida utveckling och möjligheter

Värnamo Energi AB

Fokus framåt är att bibehålla hög leveranssäkerhet och fortsätta leverera förnybara energilösningar till kunderna. Ta vara på digitaliseringens möjligheter och anpassa verksamheten till om-ställning av energisystemet. Målsättningen är att fortsätta utveckla verksamheten för att befästa positionen som ett lokalt, tryggt och hållbart energibolag.

Finnvedsbostäder AB

Värnamo kommun fortsätter att öka antalet invånare samtidigt som stora satsningar görs på nya arbetstillfällen och utbildningar. Några exempel på detta är nya etableringar på Bredasten och nytt bostadsområde med vårdcentral på området söder om sjukhuset. Detta tillsammans med god tillgång till byggbara tomter gör att bolaget ser ljust på framtiden och har projekt som omfattar ca 160 nya lägenheter för produktionsstart.

Fortsatt nyproduktion till rimliga hyror både i centralorten och i de fyra kransorterna.

Ett hållbart byggande vid nyproduktion både vad gäller ekono-misk, social och kulturell hållbarhet med miljöfokus för anställda i vardagens arbete.

Hålla en hög underhållsnivå i bolagets befintliga bestånd.

Ytterligare förbättra Nöjd Kund Index och förvaltningskvaliteten till hyresgäster.

Ekonomiskt resultat i nivå med tidigare år.

Strategi för Allmännyttans klimatinitiativ 2030.

Värnamo Kommunala Industrifastigheter AB

Vkiabs framtida utveckling ser mycket god ut. Det finns ett stort intresse för Gummifabriken och dess erbjudanden. Samtliga verksamheter i huset ser en positiv utveckling med att finnas i Gummifabriken och dess kontext. Intresset för att hyra kontorslo-kaler är stort liksom intresset för att skapa event tillsammans med Gummifabriken och dess hyresgäster. Trenden pekar på att människor vill aktivera sig och delta i event och intresset utanför Värnamo kommun ökar också.

I Värnamo märks även ett ökat eventutbud i hela centralorten och mycket tyder på att Gummifabriken leder den utvecklingen. De utmaningar Vkiab ser är att bibehålla ett attraktivt utbud för kunderna samt en utdragen tvist med före generalentreprenören Tage & Söner byggnads AB där parterna står långt ifrån varandra.

Kommunalförbundet Samverkan Återvinning Miljö (SÅM)

Under 2020 kommer en stor fokus att ligga på att förbereda införan-det av fastighetsnära insamling i Vaggeryds kommun, vilket ska genomföras i början av 2021.

Förbundet kommer även att genomföra en utvärdering av FNI-systemet för att kartlägga möjliga förbättringsområden, fortsätta arbetet kring utsortering av matavfall i flerfamiljshus och verksamheter, samt se över återvinningscentraler och anlägg-ningar för trädgårdsavfall med syfte att skapa en mer enhetlig utformning av bland annat skyltar, regler, och även avsättning av inkommet avfall.

Utöver detta fortsätter arbetet med organisationsstruktur, med upphandlingar, och med kommunikation med kunder kring vikten av korrekt sortering. Allt för att minska mängden uppkommet avfall och öka återvinningen av det avfall som ändå uppstår. För en bättre miljö och en hållbar framtid i vår region.

Sammanställd resultaträkning

Belopp i miljoner kronor (mnkr)	Not	KONCERN		KOMMUN	
		Kommunkoncernen 2019	Kommunkoncernen 2018	Värnamo kommun 2019	Värnamo kommun 2018
Verksamhetens intäkter	A	1 035,9	1 018,3	504,2	525,7
Verksamhetens kostnader	A	- 2 716,4	- 2 653,3	-2 377,5	-2 334,0
Avskrivningar		-224,1	-202,3	-109,0	-106,0
Verksamhetens nettokostnader		-1 904,6	-1 837,3	-1 982,3	-1 914,3
Skatteintäkter		1 667,0	1 606,3	1 667,0	1 606,3
Generella statsbidrag och utjämning		313,5	313,1	313,5	313,1
Verksamhetens resultat		75,9	82,1	-1,8	5,1
Finansiella intäkter		10,6	10,7	13,5	13,2
Finansiella kostnader		-29,3	-28,8	-3,7	-3,0
Resultat efter finansiella poster		57,2	64,0	8,0	15,3
Årets resultat		57,2	64,0	8,0	15,3

Sammanställd balansräkning

		KONCERN		KOMMUN	
Belopp i miljoner kronor (mnkr)	Not	Kommunkoncernen 2019	Kommunkoncernen 2018	Värnamo kommun 2019	Värnamo kommun 2018
A. Anläggningstillgångar					
I. Immateriella anläggningstillgångar		0,1	0,0	0,0	0,0
II. Materiella anläggningstillgångar					
1. Mark, byggnader och tekniska anläggningar		4 112,0	3 940,5	1 976,1	1 817,0
2. Maskiner och inventarier		864,3	750,9	171,4	160,2
3. Övriga materiella anläggningstillgångar		0,0	0,0	0,0	0,0
III. Finansiella anläggningstillgångar		19,8	35,1	10,4	26,8
Summa anläggningstillgångar		4 996,1	4 726,5	2 157,9	2 004,0
B BIDRAG TILL INFRASTRUKTUR					
		10,5	11,0	10,5	11,0
C. OMSÄTTNINGSTILLGÅNGAR					
I. Förråd m.m.		80,2	44,0	60,7	30,4
II. Fordringar	A, B	264,0	331,0	199,4	227,5
III. Kassa och bank		169,9	185,7	148,5	147,5
Summa omsättningstillgångar		514,1	560,7	408,6	405,4
SUMMA TILLGÅNGAR		5 520,7	5 298,2	2 577,0	2 420,4
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR & SKULDER					
A. Eget kapital					
I. Årets resultat		57,2	64,0	8,0	15,3
II. Resultatutjämningsreserv (används ej)		0,0	0,0	0,0	0,0
III. Övrigt eget kapital		1 936,9	1 888,1	1 493,9	1 493,9
Summa eget kapital	C	1 994,1	1 952,1	1 501,9	1 509,2
B. Avsättningar					
I. Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser		43,7	43,0	43,3	42,9
II. Andra avsättningar	D	217,1	213,1	89,9	93,0
Summa avsättningar		260,8	256,1	133,2	135,9
C. Skulder					
I. Långfristiga skulder	E	2 645,6	2 440,1	494,6	321,6
II. Kortfristiga skulder	A, F	620,2	649,9	447,3	453,7
Summa skulder		3 265,8	3 090,0	941,9	775,3
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER		5 520,7	5 298,2	2 577,0	2 420,4
PANTER OCH ANSVARSFÖRBINDELSER					
1. Panter och därmed jämförliga säkerheter	G	59,1	59,1	-	-
2. Ansvarsförbindelser					
Pensionsförpliktelser som inte upptagits bland skulder eller avsättningar		572,6	581,6	572,6	581,6
Övriga ansvarsförbindelser		3 595,0	3 234,0	2 873,0	2 515,0
Medlemskap i Kommuninvest	H				
Medlemskap i Kommunalförbundet SÅM	I				

Sammanställd kassaflödesanalys

Belopp i miljoner kronor (mnkr)	Kommunkoncernen 2019	Kommunkoncernen 2018
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN		
Årets resultat	57,2	64,0
Justering för avskrivningar	224,0	202,3
Justering för förändrade avsättningar	2,6	0,9
Justering för övriga ej likviditetspåverkande poster	0,6	6,3
Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital	284,4	273,5
Förändring av kortfristiga fordringar och placeringar	67,0	-79,3
Förändring av förråd, lager inkl expl. Fastighet	-36,2	-26,5
Förändring av kortfristiga skulder	-27,6	59,9
Kassaflöde från den löpande verksamhet	287,6	227,6
INVESTERINGSVERKSAMHETEN		
Förvärv och försäljning av materiella anläggningstillgångar	-508,9	-603,0
Kassaflöde från investeringsverksamheten	-508,9	-603,0
FINANSIERINGSVERKSAMHETEN		
Förändring av långfristiga skulder	205,5	206,5
Förändring av finansiella anläggningstillgångar	0,0	-5,4
Kassaflöde från finansieringsverksamhet	205,5	201,1
Årets kassaflöde	-15,8	-174,3
Likvida medel SÅM vid årets början (nytt från 2018)	0,0	11,5
Likvida medel vid årets början	185,7	348,5
Likvida medel vid årets slut	169,9	185,7

Noter till sammanställd redovisning

Not A. Eliminering av interna poster

Eliminering av interna poster, dels inom kommunkoncernen samt dels inom bolagskoncernen, har skett med följande totalbelopp:		
Belopp i miljontals kronor (mnkr)	2019	2018
Intäkter	179,4	159,3
Kostnader	-179,5	-159,3
Fordringar	-135,3	-97,9
Kassa och bank	-22,1	-21,7
Kortfristiga skulder	109,9	85,2
Långfristiga skulder	47,5	34,4

Not B. Fordringar

Belopp i miljontals kronor (mnkr)	2019	2018
Kundfordringar	126,0	167,3
Övriga fordringar	138,0	163,7
	264,0	331,0

Not C. Eget kapital

Belopp i miljontals kronor (mnkr)	2019	2018
Ingående eget kapital	1 952,1	1 882,4
Uppskrivning av värde på insatskapital hos Kommuninvest ekonomisk förening	0,0	5,7
Återförda tidigare uppskrivningar av värde på insatskapital hos Kommuninvest ekonomisk förening	-15,2	0,0
Årets resultat	57,2	64,0
Utgående eget kapital	1 994,1	1 952,1

Not D. Andra avsättningar

Belopp i miljontals kronor (mnkr)	2019	2018
Latenta skatter	118,1	116,8
VA-investeringsfond	69,8	72,3
Övriga avsättningar	29,2	24,0
	217,1	213,1

Not E Långfristiga skulder

Belopp i miljontals kronor (mnkr)	2019	2018
Lån i banker och kreditinstitut	2 550,9	2 368,2
Investeringsbidrag	21,6	10,8
Anslutningsavgifter	73,0	60,7
Övriga långfristiga skulder	0,1	0,4
	2 645,6	2 440,1

Not F. Kortfristiga skulder

Belopp i miljontals kronor (mnkr)	2019	2018
Checkräkningskredit	19,5	49,4
Leverantörsskulder	140,4	188,2
Övriga kortfristiga skulder	460,3	412,3
	620,2	649,9

Not G. Panter och därmed jämförliga säkerheter

Belopp i miljontals kronor (mnkr)	2019	2018
Fastighetsinteckningar	59,1	59,1
	59,1	59,1

Not H. Medlemskap i Kommuninvest

Värnamo kommun har i april 2012 ingått en solidarisk borgen såsom för egen skuld för Kommuninvest i Sveriges AB:s samtliga nuvarande och framtida förpliktelser. Samtliga kommuner som per 2018-12-31 var medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingått likalydande borgensförbindelser.

Mellan samtliga medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingåtts ett regressavtal som reglerar fördelningen av ansvaret mellan medlemskommunerna vid ett eventuellt ianspråktagande av ovan nämnd borgensförbindelse.

Enligt regressavtalet ska ansvaret fördelas dels i förhållande till storleken på de medel som respektive medlemskommun lånat av Kommuninvest Sverige AB, dels i förhållande till storleken på medlemskommunernas respektive insatskapital i Kommuninvest ekonomisk förening.

Vid en uppskattning av den finansiella effekten av Värnamo kommuns ansvar enligt ovan nämnd borgensförbindelse, kan noteras att per 2019-12-31 uppgick Kommuninvest i Sveriges AB:s totala förpliktelser till 460,7 mdkr och totala tillgångar till 459,4 mdkr. Kommunens andel av de totala förpliktelserna uppgick till 2 662,0 mnkr och andelen av de totala tillgångarna till 2 676,0 mnkr.

Not I. Medlemskap i kommunalförbund SÅM

Värnamo kommun har i juni 2017 ingått en solidarisk borgen såsom för egen skuld för kommunalförbundet SÅM:s samtliga nuvarande och framtida förpliktelser. Samtliga kommuner i GGW har ingått likalydande borgensförbindelser.

Mellan samtliga medlemmar i kommunalförbundet SÅM har ingåtts ett regressavtal som reglerar fördelningen av ansvaret mellan medlemskommunerna vid ett eventuellt ianspråktagande av ovan nämnda borgensförpliktelser. Enligt regressavtalet ska ansvaret fördelas i förhållande till storlek på medlemskommunerna.

Den solidariska borgen för samtliga kommuner som avser låneförpliktelser uppgick per 2019-12-31 till 250,0 mnkr, varav aktuell skuld är 143,0 mnkr. Värnamo kommuns ansvar i ovan nämnda ansvarsförbindelse är 39,13% och uppgick per 2019-12-31 till 55,6 mnkr.

Den solidariska borgen för samtliga kommuner som avser checkräkningskrediten uppgick per 2019-12-31 till 20,0 mnkr, men är outnyttjad. Värnamo kommuns andel i ovan nämnda ansvarsförbindelse är 39,13%.

Nyckeltal

	2019	2018
Verksamhetens nettokostnad i % av skatteintäkter och kommunalekonomisk utjämning	92,2%	95,7%
Eget kapital i procent av totala tillgångar (soliditet)	36,1%	36,8%
Omsättningstillgångar i förhållande till kortfristiga skulder (balanslikviditeten)	0,83	0,86
Avsättningar och skulder i relation till totala intäkter	116,9%	113,9%

Värnamo Stadshus AB

1. Bolagets affärsidé

Ändamålet med bolaget är att det ska utgöra en effektiv organisation för uppföljning och förvaltning av Värnamo kommuns hel- och majoritetsägda bolag.

2. Verksamhetsåret 2019

Värnamo Stadshus AB har under maj och november månader haft ägarsamråd med de tre dotterbolagen. Rapport lämnas till kommunstyrelsen från dessa ägarsamråd.

Protokoll från styrelsemöten och stämmor för bolaget publiceras på hemsidan. Minnesanteckningar från VD-träffar delges bolagets styrelse.

Sex styrelsemöten har ägt rum i Värnamo Stadshus AB under 2019. Årsstämman hölls i anslutning till kommunfullmäktiges sammanträde 2019-05-29.

Under år 2019 har en gemensam upphandling av revisorer gjorts för alla bolagen i koncernen. Resultatet av denna blev att PwC fortsätter som revisorer.

En utbildning av ledamöterna i koncernbolagens styrelser genomfördes i september 2019.

En översyn av de generella och individuella ägardirektiven för moderbolaget och dotterbolagen har påbörjats under år 2019. I samband med detta görs också en översyn av bolagsordningarna. Beslut beräknas fattas under våren 2020. Inriktningen är att ägardirekti-

ven ska antas på respektive bolagsstämma i maj 2020. Bolagens ledningar har deltagit i arbetet och styrelserna har getts möjlighet att lämna synpunkter på de nya förslagen.

Kommunen och bolagen delar sedan år 2018 dataskyddsombud som har till uppdrag att ge stöd och genomföra kontroll av hanteringen av dataskyddsförordningen GDPR.

Samarbetet i HR-frågor mellan kommunen och bolagen har utökats under 2019.

Ett samarbete i säkerhetsfrågor har inletts och kommunens nyinrättade funktion för samordning av säkerhetsfrågor jobbar tillsammans med bolagen.

En styrelseutvärdering har skett i början av år 2019 i form av en enkät till styrelseledamöterna i moderbolaget och dotterbolagen. Resultatet är genomgående fortfarande mycket bra.

3. Bolagets mål, ekonomi, HR och övriga nyckeltal

3.1 Bolagets mål

Värnamo kommuns helägda bolag har samma vision som gäller för Värnamo kommun

”Värnamo - den mänskliga tillväxtkommunen – 40 000 invånare 2035”.

3.2 Bolagets Ekonomi

3.2.1 Driftsekonomi

Bolagets budget för år 2019 var +0,2 miljoner kronor. Helåret 2019 visar ett resultat på +6,8 miljoner kronor efter bokslutsdispositioner och skatt.

Under året har bolaget erhållit aktieutdelning från Värnamo Energi AB med 4 miljoner kronor och från Finnvedsbostäder AB med 91 tusen kronor. Utdelningen från Värnamo Energi AB var inte budgeterad. Utöver detta har mer koncernbidrag erhållits än vad som budgeterats (+3,4 miljoner kronor).

3.2.2. Investeringar

Bolaget har under 2019 inte gjort några investeringar.

3.2.3. Ekonomi i sammandrag

Resultaträkning

Belopp i miljonals kronor (mnkr)	Budget 2019	Bokslut 2019	Bokslut 2018
Rörelsens intäkter	0,0	0,0	0,0
Rörelsens kostnader	-0,6	-0,6	-0,6
Avskrivningar	0,0	0,0	0,0
Rörelseresultat	-0,6	-0,6	-0,6
Finansiella intäkter	0,1	4,1	4,1
Finansiella kostnader	-4,8	-4,5	-6,8
Resultat efter finansiella poster	-5,3	-1,0	-3,3
Bokslutsdispositioner	5,6	9,0	12,0
Skatt på årets resultat	-0,1	-1,2	-1,0
Årets resultat	0,2	6,8	7,7
Årets investeringar	0,0	0,0	0,0
Årets nettoomsättning	0,0	0,0	0,0
Soliditet, %	--	15,6	14,7

Balansräkning

Belopp i miljonals kronor (mnkr)	2019-12-31	2018-12-31
Anläggningstillgångar	216,0	216,0
Omsättningstillgångar	48,3	39,1
Summa tillgångar	264,3	255,1
Eget kapital	41,3	37,5
Obeskattade reserver	0,0	0,0
Avsättningar	0,0	0,0
Långfristiga skulder	209,5	209,5
Kortfristiga skulder	13,5	8,1
Summa eget kapital och skulder	264,3	255,1
Ställda säkerheter	Inga	Inga
Eventualförpliktelser	Inga	Inga

3.3 Bolagets HR

Bolaget har ingen egen personal utan tjänster köps från Värnamo kommun.

4. Framtida utveckling och utmaningar

Samarbetet mellan bolagen och mellan Värnamo kommun och bolagen utvecklas efter hand.

Kommunen kommer under våren 2020 att genomföra en utbildning för bolagen i offentlighet och sekretess. Utöver denna utbildning erbjuds bolagen att vara med på de utbildningar som kommunen arrangerar.

Värnamo kommun samlar återkommande alla chefer till ett så kallat ledarforum. Även bolagen bjuds in att delta vid dessa tillfällen. Temat avgör om det passar bolagen att vara med.

Från 2019 gäller nya regler för ränteavdrag för bolag. I framtiden kan det innebära att alla räntor i koncernen inte blir avdragsgilla. Detta påverkas av resultat, avskrivningsnivå och räntenivåer.

Moderbolagets finansiella ställning och förutsättningar är beroende av ränteläge och dotterbolagens ekonomiska utveckling.

Genom kommunens medlemskap i Kommuninvest ekonomisk förening har de finansiella riskerna minskat. Belåningsgraden är dock förhållandevis hög i flera av koncernbolagen och en långvarig höjning av räntenivåerna skulle avsevärt förändra den ekonomiska bilden.

Koncernens verksamhet kan påverkas av politiska beslut, exempelvis bostadssubventioner vid nyproduktion, skatteregler, regler för avgiftssättning av elnät och regler för hyressättning.

Värnamo Energi Koncernen

1. Bolagets affärsidé

Värnamo Energis huvuduppgift är att erbjuda bolagets kunder energi och IT-kommunikation genom en väl utbyggd infrastruktur. Det innebär att bolaget tar sitt ansvar för samhällets utveckling och ger kunderna konkurrenskraft, komfort och trygghet. Bolagets agerande ska präglas av en hög servicegrad och närhet, omtanke om miljön samt en god kompetens.

Bolagets huvudsakliga verksamhetsområde är Värnamo kommun samt närliggande regioner.

2. Verksamhetsåret 2019

Vädermässigt var 2019 ett varmt år, vilket påverkat energivolymerna för framför allt värme. Sål原因 av värme 164 (178 GWh) och el 237 (248 GWh).

Under året har bolaget fortsatt ansluta nya kunder på fjärrvärme och bredband. Uppdraget att erbjuda fiber och bredband på landsbygden i Värnamo kommun har fortgått under året. 93 procent av hushållen i kommunen har nu tillgång till bredband.

Tillgängligheten i de bioeldade pannorna för fjärrvärme har under året varit god och levererat förnybar fjärrvärme. Investeringar för att långsiktigt säkra tillgänglighet och arbetsmiljö har gjorts under året. Som ett led i det förebyggande underhållet har fjärrvärmevattnet färgats grönt för att tidigt upptäcka läckor. Projekten som beviljats stöd via Naturvårdsverkets Klimatkliv har möjliggjort utbyggnad av närvärmenät och bioproduktion i fyra kransorter i kommunen har avslutats och bidragit till att andelen förnybar värme har ökat från 79 procent 2015 till över 95 procent 2019, vilket var den långsiktiga målsättning med satsningen. Möjlighet finns att ansluta fler kunder.

Värnamo Energi har tillsammans med ett stort antal aktörer ställt sig bakom ”Färdplan för fossilfri konkurrenskraft – uppvärmningsbranschen”. Solceller för att täcka elbehovet vid fastigheten på Kapellgatan har installerats och tagits i drift under december.

Bolaget har under året genomfört ett antal event och kundaktiviteter och har samarbeten med det lokala föreningslivet med syfte att stärka den lokala anknytningen och skapa möjligheter för en aktiv och innehållsrik fritid i regionen.

3. Bolagets mål, ekonomi, HR och övriga nyckeltal

Sammanfattande analys

Bolaget följer ekonomisk plan. Målen har till största delen uppfyllts och trenderna går i rätt riktning.

3.1 Bolagets mål

Kvalitetsmålen uppnås i bolaget som har en fortsatt stabil ekonomi och lönsamhet vilket är ett resultat av bla hög leveranssäkerhet och goda kundrelationer. Utmanande mål har satts på kundnöjdhet och Nöjd Kund-mätningen som genomfördes i maj gav ett kvitto på en bibehållen hög nivå. De rekordhög elpriserna på elmarknaden (Nordpool) under perioden har sannolikt haft inverkan på upplevelsen av ”Prisvärde” som har sjunkit. Medarbetarundersökning har genomförts under året och visar att områden som varit fokus för förbättring har en positiv trend. eNPS (employee Net Promotor Score = rekommendationsvilja) visar ett mycket högt värde (44 jämfört med bransch 10). Klimatmålen har fokus på förnybar energiproduktion och målen uppfylls till stora delar. I december en togs en solcellsanläggning i drift. Fjärrvärmens i Värnamo är förnybar, vid behov av reserv har 0,2 procent fossilt bränsle satts in.

3.1.1 Jämförelse av resultat

Måluuppföljning över tid visar att trenderna går i rätt riktning och bibehåller en stabil nivå.

3.1.2 Mål i sammandrag

KVALITET – grunduppdrag av god kvalitet för den vi är till för

Bolagsmål: Vi uppfyller ägarens krav på avkastning och lönsamhet Vi bidrar till samhällets utveckling genom en väl utbyggd infrastruktur Vi är konkurrenskraftiga Vi leverera med hög tillgänglighet				Bedömning: —
Indikatorer:	2018:	2019:	Målnivå 2019:	
Avkastning enligt ägardirektiv	6%	6%	6%	➔
Lönsamhet enligt ägardirektiv – soliditet	44%	46%	30-50%	—
NKI – Prisvärde	71,8	65,3	>73	⬇
Andel hushåll med bredbandstillgång i kommunen. Utifrån uppdraget att erbjuda fiber till fastboende i kommunen (mäts i oktober)	89%	93%	98%	↗

DELAKTIGHET – medborgare och medarbetare är delaktiga i kommunens utveckling

Bolagsmål: Vi finns nära och lättillgängliga Vi bemöter våra kunder och intressenter på ett bra sätt Medarbetarna är insatta i målen för verksamheten och är delaktiga i arbetet				Bedömning: ➔
Indikatorer:	2018:	2019:	Målnivå 2019:	
NKI (Nöjd Kund Index) – Bemötande*	88,1	87,7	>80	➔
NMI (Nöjd Medarbetar Index)**	73	73	>70	➔

* NKI mäts vart annat år
** NMI mäts vart annat år

KOMPETENSFÖRSÖRJNING – arbetsgivare kan anställa de medarbetare de behöver

Bolagsmål: Vi kan på en öppen arbetsmarknad attrahera rätt medarbetare Vi arbetar aktivt med att skapa intresse och kunskap om oss och vår bransch Nöjda medarbetare som trivs på arbetsplatsen				Bedömning: ➔
Indikatorer:	2018:	2019:	Målnivå 2019:	
NMI – (Nöjd Medarbetar index)	73	73	>70	➔
Vi erbjuder praktikplatser för relevanta utbildningar inom gymnasie, yrkesskola och högskola	4	3	4	⬇

KLIMAT – klimatsmarta val underlättas

Bolagsmål: Vi agerar i stort för ett hållbart samhälle Vi erbjuder energilösningar (värme och el) som har låg klimatpåverkan Vi jobbar med miljömål och handlingsplaner på lång och kort sikt				Bedömning: ↗
Indikatorer:	2018:	2019:	Målnivå 2019:	
NKI – Miljöindex	80,7	80,7	82	➔
Egen produktion av förnybar el (MWh)	19 600	19 000	20 600	➔
Biobränsle	15 100	14 500	16 000	➔
Vind	4 500	4 500	4 500	
Sol	0	0	100	
Andel förnybart bränsle i fjärrvärmemixen (%)	98,5	99,8%	>99%	↗
Andel förnybart bränsle i närvärmemixen % (orter utanför Värnamo)	82,5	94,8%	95%	↗

= Helt uppfyllt   = I hög grad uppfyllt   = Delvis uppfyllt   = Ej uppfyllt   = Ej utvärderat   = Ökad   = Oförändrad   = Minskad   = Inget värde angivet

3.2 Bolagets Ekonomi

Bolagets rörelseresultat 56 miljoner kronor överstiger budgeterat rörelseresultat 2019 med +10 miljoner kronor, vilket främst beror på lägre inköspriser på elcertifikat under året.

3.2.1 Driftsekonomi

Rörelsens kostnader understiger budget med 14 miljoner kronor, vilket främst beror på lägre inköpskostnader på elcertifikat.

3.2.2. Investeringar

Koncernen har 2019 investerat 82 miljoner kronor. De största investeringarna 39 miljoner kronor är investerade i utbyggnaden av fiber på landsbygden samt 36 miljoner kronor ligger i värmeverksamheten.

Resultaträkning			
Belopp i miljontals kronor (mnkr)	Budget 2019	Bokslut 2019	Bokslut 2018
Rörelsens intäkter	412,2	414,3	406,8
Rörelsens kostnader	-314,3	-300,4	303,6
Av- och nedskrivningar	-52,1	-57,5	-51,8
Rörelseresultat	45,8	56,4	51,4
Finansiella intäkter	0	5,9	3,8
Finansiella kostnader	-3,4	-1,9	-1,4
Resultat efter finansiella poster	42,1	60,4	53,8
Bokslutsdispositioner	0,0	-20,0	-18
Skatt på årets resultat	-9,1	-5,6	-8,4
Årets resultat	33,3	34,8	27,4
Årets investeringar	73	82	118
Årets nettoomsättning	-	403,3	402,9
Soliditet, %	-	46	44

Balansräkning

Belopp i miljontals kronor (mnkr)	2019-12-31	2018-12-31
Anläggningstillgångar	627,3	602,3
Omsättningstillgångar	162,2	157,8
Summa tillgångar	789	760,1
Eget kapital	362,9	332,1
Obeskattade reserver	0,0	0,0
Avsättningar	87,3	82,8
Långfristiga skulder	120,3	150,3
Kortfristiga skulder	219,0	194,9
Summa eget kapital och skulder	789,5	760,1
Ställda säkerheter	0	0
Eventualförpliktelser	300	300

3.2.3. Ekonomi i sammandrag

3.3 Bolagets HR

Medarbetarsamtal genomförs årligen. Nyckeltal för övertid och sjukskrivning följs upp kontinuerligt. Bolaget har låga sjuk-skrivningstal, korttidssjukskrivningen ligger under 1%. Risker i verksamheten förbyggs genom ett systematiskt arbetsmiljöarbete med riskanalyser, skyddsronder, incidentrapportering och åtgärds-uppföljning, rutiner/instruktioner, mål och handlingsplaner. Fyra gånger per år hålls samverkansmöten där ledningen, fackliga representanter samt skyddsombud deltar.

Bolaget har ett antal policys som omfattar bla jämställdhet och arbetsmiljö.

3.3 HR i sammandrag

	2018-12-31	2019-12-31	Förändring
Tillsvidareanställda, antal	50	52	+2
Andel kvinnor, %	34%	33%	-1 procent-enhet

3.4 Övriga omsättningstal och nyckeltal

	2017	2018	2019
Nettoomsättning	366	403	403
Soliditet, %	46	44	46
Avkastning på eget kapital, %	16	17	17
Avkastning på totalt kapital, %	8	8	8

4. Framtida utveckling och utmaningar

Fokus framåt är att bibehålla hög leveranssäkerhet och fortsätta leverera förnybara energilösningar till bolagets kunder. Ta vara på digitaliseringens möjligheter och anpassa verksamheten till omställning av energisystemet. Värnamo energis målsättning är att fortsätta utveckla verksamheten för att befästa bolagets position som ett lokalt, tryggt och hållbart energibolag.

Finnvedsbostäder AB

1. Bolagets affärsidé

Finnvedsbostäder AB ska vara det marknadsledande bostads-företaget inom Värnamo kommun. Företaget ska tillhandahålla attraktiva hyresrätter, för livets alla skeden, med god service till konkurrenskraftiga hyror. Finnvedsbostäder AB ska utan spekulat-ion stå för långsiktighet, trygghet, miljö- och kvalitetstänkande.

2. Verksamhetsåret 2019

Finnvedsbostäder har fyra övergripande mål:
Nöjd kund, Engagerad medarbetare, Nöjda ägare, Hållbar miljö
Bolaget har genomfört NMI och NKI under 2019. Resultaten är klart bättre än senaste mätningen 2018. Nästkommande mätningar sker under 2020.
Extern revision av verksamhetssystemet har genomförts, bolaget behåller certifikaten.
Bolaget har tillsammans med medlemsbolagen på SABO skrivit under Klimatinitiativet.
En mindre justering i organisationen har genomförts under året.

3. Bolagets mål, ekonomi, HR och övriga nyckeltal

Sammanfattande analys

Finnvedsbostäder AB är certifierade enligt ISO 9001 kvalitet, ISO 14001 miljö och ISO 2000 Arbetsmiljö. Dessa standarder gör att verksamheten styrs av beslutade rutiner och instruktioner som gör att verksamheten och dess kunder behandlas på ett likartat sätt och med hög förvaltningskvalitet. Det ekonomiska målet för 2019 har följt budget på ett mycket bra sätt med ett fantastiskt resultat på sista raden. Vissa mål är ganska högt satta och alla har inte till 100 % infriats. Bolaget har under en tid haft en hög takt på nyproduktionen av bostäder. Finnvedsbostäder AB kan med stolthet visa upp våra nybyggda lägenheter och redovisa låga siffror för vakansgraden.

3.1 Bolagets mål

Stort fokus har de senaste åren legat på nyproduktion av nya bostäder, vilket har genomförts enligt plan. Även implementeringen och justeringar av den förändrade organisationen som beslutades hösten 2016 har präglat mycket av arbetet. Här finns fortfarande en hel del jobb kvar att göra. Undersökning över Nöjd kund och Nöjd medarbetare har genomförts både 2018 och 2019. Denna skall följas upp med förnyad undersökning 2020 för att utvärdera arbetet med den nya organisationen.

Bild på Finnvedsbostäders nybyggda kvarter Städet i Värnamo.

3.1.1 Mål i sammandrag

KVALITET – grunduppdrag av god kvalitet för den vi är till för				Bedömning:
Bolagsmål: Nyproduktion av bostäder – Finnvedsbostäder ska vara en aktiv aktör för en fungerande bostadsförsörjning på den lokala marknaden.				
Indikatorer:	2018:	2019:	Målnivå 2019:	
Producera 40 – 60 nya bostäder varje år	52	60	40-60	↗
Genomföra omfattande renoveringar 25 – 50 lgh/år	26	10	25-50	↘

DELAKTIGHET – medborgare och medarbetare är delaktiga i kommunens utveckling				Bedömning:
Bolagsmål: Nöjd kund – kunden ska förknippa Finnvedsbostäder med god tillgänglighet, lyhördhet i organisationen, hög förvaltningskvalitet, valfrihet och medbestämmande. Målet nås genom alla medarbetares delaktighet i samverkans-, kvalitets- och utvecklingsarbete.				
Indikatorer:	2018:	2019:	Målnivå 2019:	
NKI – Nöjd kund index	3,79	3,87	4,00	↗
Boinflytande kommitté med Hyresgästföreningen	3	3	3	➡

KOMPETENSFÖRSÖRJNING – arbetsgivare kan anställa de medarbetare de behöver				Bedömning:
Bolagsmål: Engagerad medarbetare. Ökar attraktiviteten för Finnvedsbostäder som arbetsgivare. Medarbetare, vars erfarenheter och kompetens tas tillvara och utvecklas, trivs, stannar kvar på jobbet samt genererar i sin tur nöjdare kunder.				
Indikatorer:	2018:	2019:	Målnivå 2019:	
NMI – Nöjd medarbetar index	3,56	3,72	4,00	↗
Minska sjukfrånvaron	4,83	3,80	4,50	↗

KLIMAT – klimatsmarta val underlättas				Bedömning:
Bolagsmål: Hållbar miljö – Finnvedsbostäder ska minimera sin klimatpåverkan och hyresgäster ska ha goda möjligheter till klimatsmarta val genom egna aktiva insatser som t.ex. minskad energiförbrukning och återvinning av förpackningar samt organiskt avfall.				
Indikatorer:	2018:	2019:	Målnivå 2019:	
Andel person- och lastbilar, traktorer och gräsklippare som drivs med förnybara drivmedel ska öka, i första hand el.	–	–	–	↗
Minska energiförbrukningen för värme och fastighetsel med 30% fram till 2035 med 2007 års siffror som grund.	156 kWh/år	152 kWh/år	153 kWh/år	↗

●= Helt uppfyllt   ●= I hög grad uppfyllt   ●= Delvis uppfyllt   ○= Ej uppfyllt   ○= Ej utvärderat   ↗= Ökad   ➡= Oförändrad   ↘= Minskad   — = Inget värde angivet

3.2 Bolagets Ekonomi

Det fortsatta låga ränteläget genererar lägre räntekostnader. Kvartret Städet färdigställdes under våren och är bolagets största nyproduktion sedan 70-talet och genererar 17,2 miljoner kronor i intäkter.

3.2.1 Driftsekonomi

Resultatet för Finnvedsbostäder AB per 2019-12-31 visar en vinst på 18 miljoner kronor.
Budgetens resultat var 12,2 miljoner kronor. Ökningen av vinsten beror på flera faktorer så som lägre förbrukning, sophantering, avskrivningar och ränta.

3.2.2. Investeringar

Bolaget har 2019 investerat 109 miljoner kronor. De största investeringarna är färdigställande av kvarteret Städet, nybyggnation av gruppboende kvarteret Ling, ombyggnad av 26 lägenheter i Forsheda och utemiljön på Vråen 1 samt närvärmeinvestering i kransorterna.

3.2.3. Ekonomi i sammandrag

Resultaträkning			
Belopp i miljontals kronor (mnkr)	Budget 2019	Bokslut 2019	Bokslut 2018
Rörelsens intäkter	224,8	226,7	217,7
Rörelsens kostnader	-151,0	-149,6	-147,8
Avskrivningar	-37,0	-35,2	-32,7
Rörelseresultat	36,8	41,9	37,2
Finansiella intäkter	0,3	0,4	0,7
Finansiella kostnader	-21,6	-19,8	-18,6
Resultat efter finansiella poster	15,5	22,5	19,3
Bokslutsdispositioner	0,0	0,0	0,0
Skatt på årets resultat	-3,4	-4,5	-3,6
Årets resultat	12,1	18,0	15,7
Årets investeringar		113,0	391,3
Årets nettoomsättning		226,7	217,7
Soliditet, %		15,5	14,7

Balansräkning		
Belopp i miljontals kronor (mnkr)	2019-12-31	2018-12-31
Anläggningstillgångar	1 466,9	1 387,6
Omsättningstillgångar	28,4	63,6
Summa tillgångar	1 495,3	1 451,2
Eget kapital	231,1	213,1
Obeskattade reserver	0,0	0,0
Avsättningar	17,6	16,1
Långfristiga skulder	1 169,2	1 123,6
Kortfristiga skulder	77,4	98,4
Summa eget kapital och skulder	1 495,3	1 451,2
Ställda säkerheter	58,7	58,7
Eventualförpliktelser	0,4	0,4

3.3 Bolagets HR

Under 2019 har bolaget nyanställt fem personer varav tre är nya tjänster för att möta bolagets ökande fastighetsbestånd i samband med nyproduktion. Två personer har slutat varav en gick i pension. Könsfördelningen bedöms som god då verksamheten av tradition är mansdominerad och andel kvinnor har ökat från 2018.

Det har skett en stor förbättring av sjukfrånvaron främst på långtidsfrånvaron. För att förebygga sjukfrånvaron erbjuds personalen promenad på arbetstid, friskvårdsbidrag och fri frukt. Under året har bolaget satsat på ytterligare friskvård som inneburit föreläsningar, webinar, svettig app och padeltennis.

3.3.1 HR i sammandrag

	2018-12-31	2019-12-31	Förändring
Tillsvidareanställda, antal	47	50	3
Tillsvidareanställda, årsarbetare	46	49	3
Tidsbegränsat månadsanställda, antal	–	–	–
Tidsbegränsat månadsanställda, årsarbetare	–	–	–
Andel kvinnor, %	34%	38%	+4 procentenheter
Sysselsättningsgrad, %	93%	97%	+4 procentenheter
Sjukfrånvaro, %	4,83%	3,80%	-1,03 procentenheter
Andel sjukfrånvaro längre än 60 dagar, %	42,13%	22,36%	-19,77 procentenheter
Personalomsättning, %	8,5%	4%	-4,5 procentenheter
Personalomsättning exkl. pensionsavgångar, %	6,3%	2%	-4,3 procentenheter
Pensionsavgångar, antal faktiska	1	1	–

Pensionsavgångar prognos (beräknat vid 65 års ålder)	Prognos 2020	Prognos 2021	Prognos 2022	Prognos 2023	Prognos 2024
Antal	0	2	0	2	2

3.4 Övriga omsättningstal och nyckeltal

Koncern	2017	2018	2019
Periodiskt och löpande underhåll kkr	44 597	47 811	50 073
Direktavkastning totalt kapital %	5,1	4,8	5,2
Hyresbortfall lediga uthyrningsobjekt kkr	2 410	3 252	5 206
Uthyrningsgrad, genomsnitt bostäder %	98,9	98,3	98,1
Bokfört värde exkl ej fastighetstaxerade kkr	902 353	1 202 547	1 321 883
Spec. vattenförbrukning m3/m2	1,21	1,19	1,15

4. Framtida utveckling och utmaningar

Fortsatt nyproduktion till rimliga hyror både i centralorten och i de fyra kransorterna.

Ett hållbart byggande vid nyproduktion både vad gäller ekonomisk, social och kulturell hållbarhet med miljöfokus för våra anställda i vardagens arbete.

Hålla en hög underhållsnivå i bolagets befintliga bestånd. Ytterligare förbättra Nöjd Kund Index och förvaltningskvaliteten till bolagets hyresgäster.

Ekonomiskt resultat i nivå med tidigare år.

Strategi för Allmännyttans klimatinitiativ 2030.

Värnamo Kommunala Industrifastigheter AB

1. Bolagets affärsidé

Huvudändamålet för såväl bolaget som fastigheten Knekten 16 - Gummifabriken - är att vara en aktiv part i utvecklingen av Värnamo kommun. Detta ska ske genom samverkan med kommunen, det privata näringslivet och övriga kommunala bolag.

Värnamo Kommunala Industrifastigheter ABs (Vkiab) uppdrag är att äga och driva fastigheten Knekten 16 (Gummifabriken) samt hyra ut lokaler i denna fastighet. Bolaget ska genom utveckling och drift av fastigheten Knekten 16 också bidra till förverkligandet av en kreativ mötesplats i enlighet med gällande koncept för Gummifabriken och den verksamhet som förväntas bedrivas i fastigheten. Detta sker genom att erbjuda ändamålsenliga lokaler av hög kvalitet och därtill hörande fastighetsservice för att ge verksamheterna som bedrivs i fastigheten goda förutsättningar att utvecklas i Värnamo kommun inom ramen för gällande koncept.

2. Verksamhetsåret 2019

2019 var första helåret som Gummifabriken var i bruk. Rivstarten under hösten 2018 fortsatte och verksamheten accelererade i omfattning. Vkiab kontrakterade tre nya hyresgäster i Vita villan vilket gör att fem av sju delar är uthyrda. Prioriteringen för 2019 har legat på kundnöjdhet och samarbete mellan verksamheterna i Gummifabriken. Det finns nu rutiner för event och aktiviteter samt, efter en del olika försök, en plan för hur konceptet ska fungera mellan verksamheterna inom och utom Gummifabriken. Det har genomförts fyra stycken konceptaktiviteter med varierat resultat men som har medfört erfarenheter att bygga vidare på. Vkiab anser sig ha hög attraktivitet för när det sker nyrekrytering är det många som söker och det märks att Gummifabriken är en plats som många vill arbeta i. Miljömålet har gått mycket bra där samtliga uppställda mål för 2019 har nåtts. Ekonomiskt sett så går verksamheten enligt plan trots att 2019 innebar många tillkommande investeringar på grund av att verksamheten är igång. Men resultatet försämrats av VKIAB:s skadestånd till egna hyresgäster som är en följd av kostnader de ådragit sig med anledning av deras försenade inflyttning i Gummifabriken. Vkiab har under 2019 stämt Tage & Söner Byggnads AB på 87 miljoner på grund av att de inte färdigställde ombyggnationen, Etapp 2, i tid och de har i sin tur genstämt Vkiab på 28,6 miljoner.

3. Bolagets mål, ekonomi, HR och övriga nyckeltal

Sammanfattande analys
Vkiab har under 2019 över lag gjort ett bra år. Huvuddelen av målen är uppnådda och vissa mål är omformulerade och anpassade efter hur det fungerar i verkligheten nu när verksamheten är igång. Personalmässigt börjar verksamheten hitta rätt nivå då det har varit svårt att uppskatta innan man funnit ett normalläge över året och dess cykler. Det har varit många event, aktiviteter och konferenser i Gummifabriken under 2019 och många nöjda kunder. Under 2019 har fokus varit kundnöjdhet för att snabbt bli en plats man trivs att vara på. Det målet är väl uppnått då kundundersökningen under kvartal 4 2019 visade att över 95 % av kunderna är nöjda med helhetsupplevelsen och lika många kan tänka sig att rekommendera Gummifabriken. Överlag är också både korttids- och långtidshyresgästerna överlag nöjda med Gummifabriken. Verksamhetsmässigt gör Vkiab ett bra resultat men det dras ned av efterföljande konsekvenser från byggprocessen bl.a. genom ersättning till våra hyresgäster för försenad inflyttning.

3.1 Bolagets mål

Vkiab har under 2019 nått huvuddelen av sina mål och gjort det på ett bra sätt. Kvalitetsmålen har nåtts då det numera finns dokumenterade processer kring bolagets rutiner främst gällande event och aktiviteter och dessa är kommunicerade i nödvändiga stycken för att underlätta för alla. Delaktighetsmålet är också nått då det finns rutiner för hur man engagerar sig i andras arrangemang samt kundundersökningen visar på stor kundnöjdhet. Kompetensförsörjningsmålet nås då det har varit lätt att rekrytera lediga tjänster, det finns nu en upphandlad företagshälsovård och det finns bra möjligheter att kompetensutveckla sig, främst genom kommunens utbildningar där Vkiabs personal numera får delta. Slutligen är klimatmålet nått fullt ut. Det finns nu möjlighet att källsortera i fastigheten, det finns parkering för elfordon och det finns möjlighet att låna cykel så man slipper ta bilen för transporter i staden.

3.1.1 Jämförelse av resultat

Då verksamheten kom igång sent 2018 så finns inga jämförbara data som är relevanta. Detta för att verksamheterna är mycket olika mellan 2018 och 2019. Eftersom målen i stort sett är nådda 2019 så bedömer Vkiab att resultaten över lag är bättre 2019 än 2018.

3.1.2 Mål i sammandrag

KVALITET – grunduppdrag av god kvalitet för den vi är till för

Bolagsmål: Näringsliv, utbildning, kultur och hyresgäster samarbetar gränsöverskridande med en gemensam, kommunicerad agenda för tillväxt.				Bedömning:
Indikatorer:	2018:	2019:	Målnivå 2019:	
En handbok för konceptet är framtagen och kommunicerad till samarbetspartners.	Nej	Ja	Ja	🟡 ➡
Rutiner för bolagets interna och externa processer är framtagna och tillämpas. Samtliga interna samarbetspartners vet var informationen finns.	Nej	Ja	Ja	🟢 ↗
Uthyrningsverksamheten av våra lokaler ska ha tagit fart med en bra beläggning 0800-1700 samt kvällstid för våra större lokaler.	-	50%	50 %	🟡 ↗

DELAKTIGHET – medborgare och medarbetare är delaktiga i kommunens utveckling

Bolagsmål: Gummifabriken är en plats fylld av inspiration, kreativitet, kunskap, utveckling och upplevelser som levereras av både interna och externa aktörer.				Bedömning:
Indikatorer:	2018:	2019:	Målnivå 2019:	
Besökare ska vara nöjda med sitt besök i Gummifabriken och nöjda med servicen.	-	96,6 %	2,5 av 4	🟢 ↗
Fyra konceptaktiviteter ska vara genomförda och utvärderade med samarbetspartners.	4	4	4	🟢 ➡
Medarbetarna ska veta hur de ska gå tillväga för att engagera andra verksamheter i sina arrangemang.	Nej	Ja	Ja	🟢 ↗

KOMPETENSFÖRSÖRJNING – arbetsgivare kan anställa de medarbetare de behöver

Bolagsmål: Här får varje person och idé utvecklas. Medarbetarna ska vara nöjda och stolta över sin arbetsplats.				Bedömning:
Indikatorer:	2018:	2019:	Målnivå 2019:	
Det ska finnas strukturer för att välkomna, uppmuntra och hjälpa personer med idéer och hur de kommer vidare.	-	Ja	Ja	🟢 ↗
Varje medarbetare ska känna att det finns goda möjligheter till kompetensutveckling samt kompetensutvecklar sig kontinuerligt.	-	Ja	Ja	🟢 ↗
Bolaget ska vara en attraktiv arbetsplats så det är lätt att rekrytera ny personal.	Ja	Ja	Ja	🟢 ↗
Det finns goda möjligheter att hålla personalen vid god hälsa.	-	Ja	Ja	🟢 ↗

KLIMAT – klimatsmarta val underlättas

Bolagsmål: Besökare och arrangörer har goda förutsättningar att göra klimatsmarta val.				Bedömning:
Indikatorer:	2018:	2019:	Målnivå 2019:	
Det finns god och tydlig tillgång till källsortering.	Nej	Ja	Ja	🟢 ↗
Det finns god tillgång till parkering för elfordon.	Nej	Ja	Ja	🟢 ↗
Det finns möjlighet för personal och hyresgäster att göra klimatsmarta val t.ex. låncykel.	Nej	Ja	Ja	🟢 ↗

🟢= Helt uppfyllt   🟢= I hög grad uppfyllt   🟡= Delvis uppfyllt   🔴= Ej uppfyllt   🟡= Ej utvärderat   ↗= Ökad   ➡= Oförändrad   ↘= Minskad   —= Inget värde angivet

3.2 Bolagets Ekonomi

3.2.1 Driftsekonomi

Resultatet för Vkiab per 2019-12-31 visar en vinst på 0,4 miljoner kronor efter bokslutsdispositioner. Efter att ha genomfört första året i full drift konstaterar Vkiab att bolaget klarar att bära sina kostnader för verksamheten men får ett negativt resultat före bokslutsdispositioner på grund av de höga avskrivningarna och är därför i behov av koncernbidrag. Sedan beslutet fattades om investeringen i etapp 2 har reglerna kring avskrivningar ändrats vilket gör att avskrivningstakten har ökat från 67 år till en snittid på 43 år. Det påverkar resultatet negativt men resultatet håller sig ändå med marginal inom det tillåtna resultat som kommunfullmäktige beslutade om 2014 för investeringen. Den stora avvikelsen på resultatet mot budget 2019 kommer sig uteslutande av hyresgästernas krav på ersättning på grund av försenad inflyttning. Denna försening förorsakades av Tage och Söner byggnads AB och Vkiab har tagit med dessa krav i processen mot Tage och Söner byggnads AB men kommer bolaget till gagn med en fördröjning tills processen är klar.

3.2.2. Investeringar

Bolaget har 2019 investerat 3,6 miljoner kronor. De största investeringarna är i parkeringen med tillhörande laddstolpar.

3.2.3 Ekonomi i sammandrag

Resultaträkning

Belopp i miljoner kronor (mnkr)	Budget 2019	Bokslut 2019	Bokslut 2018
Rörelsens intäkter	36,2	36,8	30,8
Rörelsens kostnader	-20,8	-21,0	-19,2
Övriga rörelsekost. (skadestånd)	-	-4,3	-
Avskrivningar	-14,3	-16,0	-6,2
Rörelseresultat	1,1	-4,5	5,3
Finansiella intäkter	-	-	-
Finansiella kostnader	-5,0	-5,5	-4,5
Resultat efter finansiella poster	-3,9	-10,0	0,8
Bokslutsdispositioner	-	11,0	6,0
Skatt på årets resultat	-	-0,4	-0,5
Årets resultat	-3,9	0,4	6,2
Årets investeringar	-	3,3	444,9
Årets nettoomsättning	-	36,8	30,8
Soliditet, %	-	2,3	2,3

Balansräkning

Belopp i miljoner kronor (mnkr)	2019-12-31	2018-12-31
Anläggningstillgångar	625,6	632,0
Omsättningstillgångar	14,2	11,3
Summa tillgångar	639,8	643,3
Eget kapital	15,0	14,6
Obeskattade reserver	-	-
Avsättningar	3,0	2,9
Långfristiga skulder	596,0	596,0
Kortfristiga skulder	25,8	29,8
Summa eget kapital och skulder	639,8	643,3
Ställda säkerheter	0,0	0,0
Eventualförpliktelser	0,0	0,0

3.3 Bolagets HR

Under 2019 har bolagets personalantal växt i takt med att verksamheten har växt. Vidare jobbar Vkiab med att hitta ett normalläge för verksamheten för att hitta rätt nivå på bemanningen och detta arbete fortsätter under 2020. Glädjande nog har det varit lätt att rekrytera och hitta personal med rätt kompetens och personalen sjukfrånvaro är mycket låg. Fördelningen mellan män och kvinnor på bolagsnivå är jämn och bra.

3.3.1 HR i sammandrag

	2018-12-31	2019-12-31	Förändring
Tillsvidareanställda, antal	8	12	–
Tillsvidareanställda, årsarbetare	8	12	–
Tidsbegränsat månadsanställda, antal	–	–	–
Tidsbegränsat månadsanställda, årsarbetare	–	–	–
Andel kvinnor, %	50%	50%	procentenheter
Sysselsättningsgrad, %	94%	94%	procentenheter
Sjukfrånvaro, %	0,36	0,9*	procentenheter
Andel sjukfrånvaro längre än 60 dagar, %	0	0	procentenheter

3.4 Övriga omsättningstal och nyckeltal

Koncern	2017	2018	2019
Antal sålda biljetter	0	8 316 st	21 708 st
Antal större event	0	34 st	147 st

4. Framtida utveckling och utmaningar

Vkiabs framtida utveckling ser mycket god ut. Det finns ett stort intresse för Gummifabriken och dess erbjudanden. Samtliga verksamheter i huset ser en positiv utveckling med att finnas i Gummifabriken och dess kontext. Intresset för att hyra kontorslokaler är stort liksom intresset för att skapa event här tillsammans med Gummifabriken och dess hyresgäster. Trenden pekar på att människor vill aktivera sig och delta i våra event och intresset utanför Värnamo kommun ökar också. I Värnamo märks också ett ökat eventutbud i hela centralorten och mycket tyder på att Gummifabriken leder den utvecklingen. De utmaningar Vkiab ser är att bibehålla ett attraktivt utbud för kunderna så det fortsätter att komma hit samt en utdragen tvist med förra generalentreprenören Tage & Söner byggnads AB där bolagen står långt ifrån varandra.

Gummifabriken Värnamo.

Kommunalförbundet SÅM (Samverkan Återvinning Miljö)

1. SÅMs uppdrag

Kommunalförbundet SÅMs uppdrag är att ansvara för renhållningen (sophämtning, slamtömning, materialbehandling, gröntippar och återvinningscentraler) i Gislaved, Gnosjö, Vaggeryd och Värnamo kommun. Förbundet tror på en hållbar framtid, och att vi tillsammans kan göra skillnad. Förbundet vill öka servicegraden gentemot abonnenter, bidra till en långsiktigt hållbar utveckling, samt förbättra förutsättningarna för att ta vår region högre upp i den så kallade avfallstrappan, mot mer förebyggande, återanvändning och återvinning. SÅM arbetar strategiskt och målinriktat för att minska avfallet i vår region. Det avfall som ändå uppstår vill förbundet i så stor utsträckning som möjligt återanvända eller återvinna för att på så sätt bidra till en framtid som håller länge.

2. Verksamhetsåret 2019

Det har varit ett innehållsrikt år för kommunalförbundet SÅM. Ett år då många förändringar genomförts på kort tid, men där man också tagit ett stort kliv framåt för vår gemensamma miljö. Införandet av FNI skedde successivt under årets första sex månader, med start i Gislaved, Gnosjö och Värnamo. Under denna period ställdes hela 33 000 nya sopkärl ut till en- och tvåfamiljshus i aktuella kommuner. Under de månader som gått sedan införandet har det skett en markant ökning vad gäller utsorterad mängd återvinningsbart material och matavfall. I samband med FNI-införandet tog det norskägda bolaget Nordisk Återvinning Service över sophämtningen i Gislaved, Gnosjö och Värnamo kommuner. Under hösten vidtogs ett antal åtgärder för att tömningarna skulle fungera bättre. Vissa körturer planerades om, entreprenören omorganiserade ledningen och hyrde dessutom in två extra renhållningsfordon. Utöver detta har SÅM hyrt in en extrabil som kan användas vid akuta förseningar eller andra driftstörningar. För att kunna ta hand om det avfall som samlas in i och med FNI har bolaget genomfört byggnation av en helt ny omlastningsstation på Stomsjö återvinningscentral i Värnamo samt ombygg-

nation av befintlig omlastningsstation på Mossarp återvinningscentral i Gislaved. Anläggningarna stod färdiga våren 2019. Ytterligare åtgärder som har vidtagits för att öka servicegraden ut till abonnenter är dels en digital hämtningskalender där abonnenten själv på SÅMs webbplats kan söka information om sina kommande soptömningar, dels en sms-tjänst som informerarar vid större avvikelser i sophanteringen. SÅM:s kontaktcenter har under året fått många frågor från abonnenter. Under vissa perioder när trycket varit som störst har bolaget behövt stötta upp kontaktcentret med inhyrd personal.

Vid årsskiftet 2018/2019 trädde nya renhållningstaxor i kraft. I Vaggeryds kommun genomfördes vissa mindre justeringar i taxenivån. I Värnamo kommun infördes samma taxekonstruktion som Gislaved och Gnosjö kommuner, med en fast och en rörlig del. Från och med årsskiftet 2018/2019 har Gislaved, Gnosjö och Värnamo kommun en gemensam, miljöstyrd renhållningstaxa.

3. Bolagets mål, ekonomi, HR och övriga nyckeltal

Sammanfattande analys
SÅMs verksamhet styrs i stora drag av den renhållningsordning som varje kommuns kommunfullmäktige beslutar om. Under hösten 2017 genomfördes ett omfattande arbete där samtliga medlemskommuner samarbetade i att ta fram en gemensam renhållningsordning för år 2018 - 2022. I detta dokument finns förutsättningar, statistik, regler och mål för avfallsverksamheten beskrivna. I renhållningsordningen nämns nio övergripande mål, varav de tre första ses som prioriterade för förbundets verksamhet. Dessa utgör en tydlig inriktning för förbundets arbete och det är beaktandet av dessa som genomsyrar de beslut som tas och som leder verksamheten framåt.

3.1 Förbundets mål

3.1.1 Mål i sammandrag

De övergripande målen mäts och följs upp löpande enligt den tidsangivelse som finns i renhållningsordningen. Renhållningsordningen består dels av avfallsplan som beskriver kommunens inriktning av hur hantering av avfall från hushåll och verksamheter ska se ut i framtiden. Slutavstämning görs i samband med planperiodens slut år 2022.

Förbundsmål

Mål	Beskrivning
1	Mängden avfall som kommunen ansvarar för ska minska till förmån för hållbar konsumtion och ökad återanvändning. Måluppfyllelse: Flera åtgärder har vidtagits för att minska mängden avfall. Bl a kommunikation och kommunikationskampanjer till abonnenter.
2	Hushåll, kommuner och verksamheter ska bli bättre på att källsortera och materialåtervinningen ska öka. Måluppfyllelse: Förutsättningarna har ökat då fastighetsnära insamling införts i tre kommuner. En plockanalys har genomförts där bolaget kommer att kunna visa hur utvecklingen av sopsortering har varit.
3	Matavfall ska omhändertas så att nationella miljömål uppnås. Måluppfyllelse: En stor del av hushållens matavfall tas tillvara och används för produktion av biogas och biogödsel.
4	Källsorteringen av farligt avfall ska öka. Måluppfyllelse: Förutsättningarna har ökat i och med den elektronikbox som ingår i abonnemangnet. Där samlas batterier, småelektronik och ljuskällor.
5	Standard och service på ÄVC inom GGVV samt tillgänglighet och förutsättningarna för att lämna grovavfall till återvinning ska förbättras. Måluppfyllelse: Textilinsamling erbjuds idag på en av återvinningscentralerna. Utredning pågår gällande införande av detsamma på ytterligare tre anläggningar
6	Återanvändning av avloppsslam ska bidra till resurseffektiva kretslopp med minsta möjliga påverkan av farliga ämnen. Måluppfyllelse: Under året har bolaget undersökt möjligheterna till att öka incitamenten för att ersätta latrin med annan hantering.
7	Prioriterade nedlagda deponier ska vara undersökta och riskkvalificerade. Måluppfyllelse: Medlemskommunerna arbetar löpande med att nedlagda deponier ska undersökas och riskklassificeras.
8	Nedskräpning ska minska. Måluppfyllelse: Alla GGVV kommuner är medlemmar i Håll Sverige Rent samt Städa Sverige. GGVV kommunerna deltar i satsningar som initieras av dessa organisationer
9	Verksamheter ska i ökad utsträckning minska avfallsmängden, öka återanvändning och återvinning, använda miljövänliga material och omhändertar farligt avfall på rätt sätt. Måluppfyllelse: GGVV kommunerna arbetar med att i ökad utsträckning minska avfallsmängden och återvinning inom verksamheter.

3.2 Förbundets Ekonomi

Förbundets verksamhet är taxefinansierad och ska ej generera någon vinst. För att finansiera inventarier och anläggningar samt verksamhetens drift under verksamhetens första månader upplånades i slutet av 2017 30 miljoner kronor. Ett ytterligare lån om 70 miljoner kronor avsett att finansiera kostnader och investeringar i samband med införandet av FNI genomfördes sedan under slutet av 2018. Utöver detta genomfördes ytterligare ett lån om 43 miljoner kronor i början av 2019. Detta för att i första hand finansiera byggnationen av bolagets omlastningsstationer, men även för att täcka övriga investeringar under 2019.

Under 2017 togs beslut i samtliga kommuners kommunstyrelse att såsom för egen skuld ingå solidarisk borgen för kommunalförbundet SÅM:s låneförpliktelser upp till ett totalt högsta lånetak (borgenstak) om 100 miljoner kronor. På grund av omfattande kostnader i samband med införandet av FNI uppstod under året ett behov av att öka borgenstaket. Därför beslutade respektive kommunfullmäktige att utöka det högsta lånebeloppet med 150 miljoner kronor till totalt 250 miljoner kronor. Därtill har ett regressavtal tecknats mellan kommunalförbundets medlemskommuner, där respektive kommuns procentuella andel av förbundets totala invånarantal avgör andel i förbundets tillgångar och skulder. Värnamo kommuns andel av förbundets totala invånarantal är 39,1%.

3.2.1 Driftsredovisning

Bokslutet för SÅM visar på ett positivt resultat efter finansiella poster på 0,9 miljoner kronor för hela förbundet. Värnamo kommuns andel av detta är 0,4 miljoner kronor (39,1%).

Både intäkterna och kostnaderna är högre än budget. På intäktsidan märks bl a att aktivering av FNI-taxorna skedde tidigare än beräknat, fler slamtömningar 2019 då entreprenören har legat efter med tömningar från 2018, mer förpackningsmängder och returpapper än budgeterat vilket gett bolaget högre ersättningsar. På kostnadssidan märks bl a införandet av FNI och byte av sophämtningsentreprenör som har generat kostnader som är högre än budgeterat. Orsakerna till detta berodde bl a på extratömningar, produktion av informationsmaterial till abonnent samt ökade personalkostnader p g a inhyrd personal.

3.2.2. Investeringsredovisning

Kommunalförbundet SÅM har 2019 totalt investerat 63,7 miljoner kronor, varav Värnamos andel är 24,9 miljoner kronor (39,1%). Den största investeringen avser omlastningscentral i Värnamo kommun. I Värnamo kommun har SÅM investerat 54,0 miljoner kronor.

3.2.3. Ekonomi i sammandrag

Värnamo kommuns andel 39,1 procent

Resultaträkning

Belopp i tusentals kronor (mnkr)	Bokslut 2019	Bokslut 2018
Rörelsens intäkter	33,3	25,6
Rörelsens kostnader	-30,9	-25,0
Avskrivningar	-2,0	-0,6
Rörelseresultat	0,4	0,0
Finansiella intäkter	0,0	0,0
Finansiella kostnader	-0,1	0,0
Resultat efter finansiella poster	0,4	0,0
Bokslutsdispositioner	0,0	0,0
Skatt på årets resultat	0,0	0,0
Årets resultat	0,4	0,0
Årets investeringar	24,9	16,3

Balansräkning

Belopp i tusentals kronor (mnkr)	2019-12-31	2018-12-31
Anläggningstillgångar	43,5	20,6
Omsättningstillgångar	18,6	34,9
Summa tillgångar	62,1	55,5
Eget kapital	0,2	-0,2
Obeskattade reserver	0,0	0,0
Avsättningar	0,4	0,0
Långfristiga skulder	55,9	39,1
Kortfristiga skulder	5,6	16,6
Summa eget kapital och skulder	62,1	55,5

3.3 Förbundets HR

I personalredovisning redovisas tillsvidareanställd och visstidsanställd personal enligt allmänna bestämmelser (AB). Timavlönade ingår inte, inte heller förtroendevalda. Vilande anställningar ingår inte i siffrorna. SÅM har idag totalt 27 anställda, varav tolv arbetar på kontoret i Skillingaryd och 15 på återvinningscentralerna ute i kommunerna. Införandet av FNI och matavfallsinsamling har krävt, och kommer fortsättningsvis att kräva stora personalresurser.

3.3.1 HR i sammandrag

	2018-12-31	2019-12-31	Förändring
Anställda, antal	27	27	0
varav tillsvidareanställda, antal	22	23	1
varav visstidsanställda, antal	5	4	-1
Anställda, årsarbetare	26,85	26,85	0
Andel kvinnor, %	41%	41%	0
Sjukfrånvaro, %	6,33%	4,86%	-1,47
Andel sjukfrånvaro längre än 60 dagar, %	42,90%	70,88%	27,98

4. Framtida utveckling och utmaningar

Under 2020 kommer en hel del fokus att ligga på att förbereda införandet av fastighetsnära insamling i Vaggeryds kommun, vilket ska genomföras i början av 2021.

Förbundet kommer även att genomföra en utvärdering av FNI-systemet för att kartlägga möjliga förbättringsområden, fortsätta arbetet kring utsortering av matavfall i flerfamiljshus och verksamheter, samt se över återvinningscentraler och anläggningar för trädgårdsavfall med syfte att skapa en mer enhetlig utformning vad gäller bland annat skyltar, regler, och även avsättning av inkommet avfall. Utöver detta fortsätter arbetet med organisationsstruktur, med upphandlingar, och med kommunikation med kunder kring vikten av korrekt sortering. Allt för att minska mängden avfall och öka återvinningen av det avfall som ändå uppstår. För en bättre miljö och en hållbar framtid i vår region.

Revisorerna i Värnamo kommun

Till
Fullmäktige i Värnamo kommun
organisationsnummer 212000-0555

Revisionsberättelse för år 2019

Vi, av fullmäktige utsedda revisorer, har granskat den verksamhet som bedrivits i styrelse, nämnder och fullmäktigeberedningar och genom utsedda lekmannarevisorer den verksamhet som bedrivits i kommunens företag. Granskningen har utförts av sakkunniga som biträder revisorerna.

Styrelse, nämnder och beredningar ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande mål, beslut och riktlinjer samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. De ansvarar också för att det finns en tillräcklig intern kontroll och återredovisning till fullmäktige.

Revisorerna ansvarar för att granska verksamhet, intern kontroll och räkenskaper samt att pröva om verksamheten bedrivits enligt fullmäktiges uppdrag och mål samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har utförts enligt kommunallagen, god revisionssed i kommunal verksamhet och kommunens revisionsreglemente. Granskningen har haft den omfattning och inriktning samt givit det resultat som redovisas i bilagan ”Revisorernas redogörelse”.

Vi bedömer sammantaget att styrelse, nämnder och beredningar i Värnamo kommun delvis har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

Vi bedömer att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande.

Vi bedömer att styrelsens, nämndernas och beredningarnas interna kontroll har varit tillräcklig.

Vi bedömer att resultatet enligt årsredovisningen delvis är förenligt med de finansiella mål och verksamhetsmål som fullmäktige fastställt.

De finansiella målen är inte uppfyllda. De verksamhetsmässiga målen visar på en förbättrad måluppfyllelse i jämförelse med föregående år. Fyra övergripande mål har en måluppfyllelse som är helt uppfyllt/i hög grad uppfyllt och tre övergripande mål visar på en delvis uppfyllt måluppfyllelse.

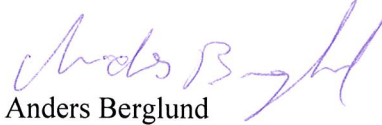
Det är väsentligt att de nämnder som redovisar ett underskott upprättar konkreta åtgärdsplaner som löpande följs upp och utvärderas.

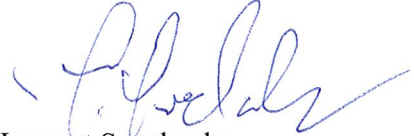
Vi tillstyrker att fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för styrelse, nämnder och beredningar samt enskilda ledamöterna i dessa organ.

Vi tillstyrker att fullmäktige godkänner kommunens årsredovisning för 2019.

Vi återoppar bifogad redogörelse och rapporter.

Värnamo kommun 2020-04-15

Anders Berglund
Ordförande

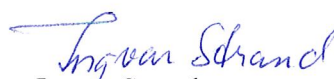

Lennart Swerlander
Vice ordförande

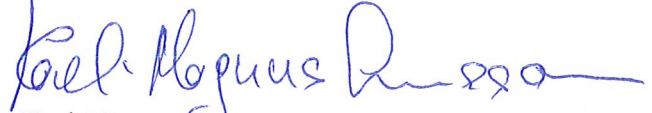

Thomas Lundquist

Jan-Olof Karlsson

Lilly Modigh

Leif Nygren

Ingvar Strand

Karl-Magnus Svensson

Håkan Bengtsson

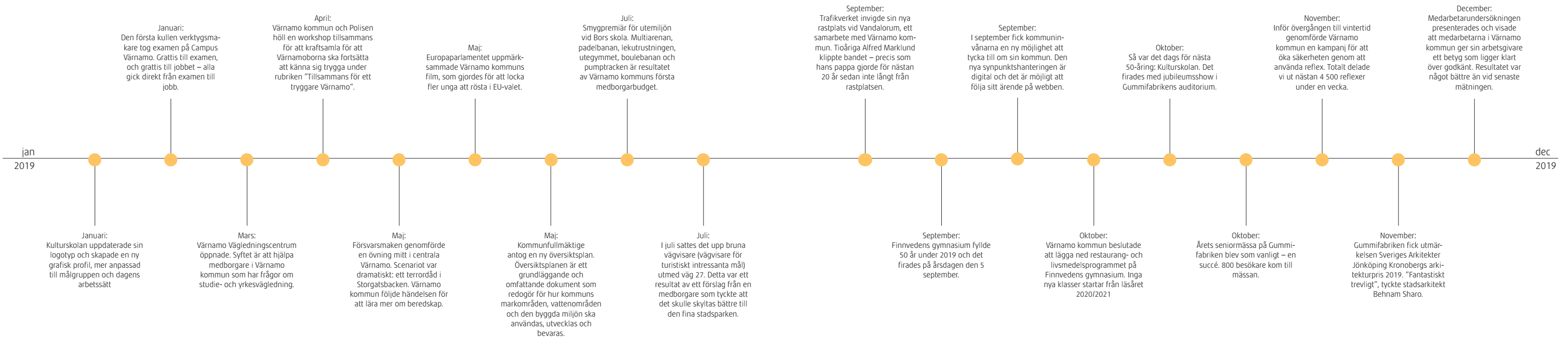
Bilagor:

Revisorernas redogörelse 2019

De sakkunnigas rapporter

Granskningsrapporter från lekmannarevisorerna i de kommunala bolagen

§ 62 Dnr: KS.2020.182

Värnamo kommuns årsredovisning 2019

Beslut

Kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag
att godkänna årsredovisningen för verksamhetsåret 2019.

Ärendebeskrivning

Ekonomiavdelningen har överlämnat årsredovisning för 2019 samt förvaltningarnas verksamhetsberättelser för året och föreslår kommunfullmäktige att efter kommunrevisorernas hörande godkänna årsredovisningen.

Kommunstyrelsen har behandlat ärendet 14 april 2020, § 144.

Kommunrevisorerna inkom den 15 april 2020 med revisionsberättelse och revisionsrapport ”Granskning av årsredovisning/årsbokslut per den 31 december 2019”.

Kjell Fransson, bitr. kommundirektör och Peter Karlsson, redovisningschef informerar om Värnamo kommuns årsredovisning 2019.

Beslut skickas till:
Samtliga nämnder
Tekniska utskottet
Kommunens revisorer
Ekonomiavdelningen

§ 61 Dnr: KS.2020.182

Beviljande av ansvarsfrihet 2019

Beslut

Kommunfullmäktige beslutar

att bevilja kommunstyrelsen och övriga styrelser/nämnder, fullmäktigeberedningar och överförmyndare samt de enskilda förtroendevalda i dessa ansvarsfrihet för verksamhetsåret 2019.

Jäv

Ledamöter och ersättare som under året ingått i kommunstyrelsen och/eller övriga nämnder/styrelser/fullmäktigeberedningar/överförmyndare deltar inte i handläggningen av ansvarsfrihetsfrågan för berörd nämnd/styrelse.

Se bilaga 1.

Ärendebeskrivning

Kommunrevisorerna inkom den 15 april 2020 med revisionsberättelse och revisionsrapport ”Granskning av årsredovisning/årsbokslut per den 31 december 2019”.

Kommunrevisionen tillstyrker att kommunstyrelsen och övriga nämnder samt de enskilda förtroendevalda i dessa organ beviljas ansvarsfrihet för verksamhetsåret 2019. Vidare tillstyrks att kommunens årsredovisning för verksamhetsåret 2019 godkänns. Årsredovisningen är upprättad i enlighet med den kommunala redovisningslagen.

Anders Berglund (S), ordförande för kommunrevisionen, redogör för revisionsberättelsen samt kommunrevisionens verksamhet.

Beslut skickas till:
Samtliga nämnder
Kommunens revisorer
Kommunala bolag

§ 70 Dnr: KS.2020.112

Nämndernas resultatbalansering från budgetåret 2019

Beslut

Kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag

att nämndernas resultatfonder (rörelsekapital) minskas med sammanlagt 19 584 800 kronor enligt bilaga 1, samt

att överförmyndaren och upphandlingsnämnden från och med år 2019 undantas från systemet med resultatreglering.

Ärendebeskrivning

Liksom tidigare år avsätts nämndernas över- och underskott från föregående år till respektive nämnds förfogande i en resultatfond. Respektive nämnd beslutar själv i vilken takt användningen sker, dock med beaktande av de gällande reglerna.

Varje förvaltning har inlämnat förslag om resultatreglering samt eventuell justering. Efter genomgång av förvaltningarnas förslag har kommunledningsförvaltningen sammanställt ett förslag enligt bilaga 1 med underlag. Eventuella avvikelser mellan förvaltningens förslag och kommunledningsförvaltningens förslag framgår av bilagorna.

Kommunledningsförvaltningen föreslår i skrivelse 3 april 2020 kommunstyrelsen besluta

att nämndernas resultatfonder(rörelsekapital) minskas med sammanlagt 19 584 800 kronor enligt bilaga 1

att överförmyndaren och upphandlingsnämnden från och med år 2019 undantas från systemet med resultatreglering.

Kommunstyrelsen har behandlat ärendet 14 april 2020, § 160.

Beslut skickas till:

Ekonomiavdelningen

Samtliga förvaltningar

Förändring av nämndernas resultatfond (tkr), 2019->2020

<i>Belopp i tkr</i> Nämnd	Konto	UB 191231 Resultatfond	Ändring av resultatfond	Totalt rörelse- kapital efter ändring
Kommunstyrelse - Kommunledningsförv.	20111	33 554,4	3 851,9	37 406,3
Kommunstyrelse - Campus	20112	755,0	1 280,6	2 035,6
Överförmyndare	20113	404,9	-404,9	0,0
Upphandlingsnämnd	20116	0,0	0,0	0,0
Tekniskt utskott	20121	10 642,1	-2 931,6	7 710,5
Samhällsbyggnadsnämnd	20132	25 653,3	2 125,4	27 778,7
Servicenämnd	20140	4 245,0	1 576,9	5 821,9
Kulturnämnd	20150	2 126,8	2,0	2 128,8
Barn- och utbildningsnämnd	20160	-3 753,0	-5 594,0	-9 347,0
Omsorgsnämnd	20170	24 753,0	-8 286,7	16 466,3
Medborgarnämnd	20180	-3 185,0	-11 204,4	-14 389,4
SUMMA balansering mot rörelsekapital		95 196,5	-19 584,8	75 611,7

Resultatbalansering 2019->2020

 182
 Underlag till Bilaga 1

Nämnd		Belopp (tkr)
Kommunstyrelse - Kommunledningsförvaltning		3 851,9
Redovisat årsresultat	4 540,9	
Förseningar införande av projekt 100 % e-handel	-322,0	
Förseningar vid införande av säkerhetsenhet	-367,0	
Kommunstyrelse - Campus		1 280,6
Redovisat årsresultat	1 325,6	
Erhållna pengar från KS för Industriresan tot 95 tkr, mindre grupp resulterade i ett överskott på 45 tkr	-45,0	
Överförmyndare		-404,9
Redovisat årsresultat	-365,8	
Kommunledningsförvaltningen föreslår att överförmyndaren undantas från resultatreglering från och med 2019. De 404,9 tkr som finns i resultatfonden per 191231 lämnas tillbaks och därmed avslutas fonden.		-404,9
Upphandlingsnämnd		0,0
Redovisat årsresultat	33,4	
Kommunledningsförvaltningen föreslår att upphandlingsnämnden undantas från resultatreglering från och med 2019. Saldot är 0 kr i upphandlingsnämnden per 191231.		0,0
Tekniskt utskott		-2 931,6
Redovisat årsresultat	-26,6	
Återställning del av underskott i VA-verksamheten 2016-2018	-2 905,0	
Samhällsbyggnadsnämnd		2 125,4
Redovisat årsresultat	2 125,4	
Servicenämnd		1 576,9
Redovisat årsresultat	1 576,9	
Kulturnämnd		2,0
Redovisat årsresultat	2,0	

Nämnd		Belopp (tkr)
Barn- och utbildningsnämnd		-5 594,0
Redovisat årsresultat	-5 594,0	
<i>Barn- och utbildningsförvaltningen föreslår att reglering görs för</i> <i>* Vuxenutbildningslokaler som inte är med i budgetramen</i> <i>Kommunledningsförvaltningen föreslår att förslaget avslås</i>		
	3 750,0	
Omsorgsnämnd		-8 286,7
Redovisat årsresultat	-8 286,7	
Medborgarnämnd		-11 204,4
Redovisat årsresultat	-21 429,4	
Avslag från Migrationsverket beträffande ersättningar ensamkommande barn motsvarande LVU placeringar	10 225,0	
TOTALSUMMA NÄMNDER		-19 584,8